

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2024. gada 7. maijā
(OR. en)

2021/0424(COD)

PE-CONS 105/23

ENER 722
ENV 1554
CLIMA 675
IND 720
RECH 577
COMPET 1317
ECOFIN 1439
CODEC 2607

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējiem tirgiem un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009 (pārstrādāta redakcija)

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
REGULA (ES) 2024/...**

(... gada ...)

**par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējiem tirgiem
un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942
un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009
(pārstrādāta redakcija)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

¹ OV C 323, 26.8.2022., 101. lpp.

² OV C 498, 30.12.2022., 83. lpp.

³ Eiropas Parlamenta 2024. gada 11. aprīļa nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009⁴ ir vairākas reizes būtiski grozīta. Tā kā ir jāizdara turpmāki grozījumi, skaidrības labad minētā regula būtu jāpārstrādā.
- (2) Dabasgāzes iekšējais tirgus, ko pakāpeniski ievieš kopš 1999. gada, tiek veidots, lai visiem patērētājiem Savienībā būtu izvēles iespējas neatkarīgi no tā, vai šie patērētāji ir iedzīvotāji vai uzņēmumi, rastos jaunas uzņēmējdarbības izdevības, attīstītos pārrobežu tirdzniecība, tādējādi paaugstinot efektivitāti, panākot konkurētspējīgākas cenas un labāku pakalpojuma kvalitāti, kā arī dodot ieguldījumu piegādes drošības un ilgtspējas pilnveidē.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (2009. gada 13. jūlijs) par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi dabasgāzes pārvades tīkliem un par Regulas (EK) Nr. 1775/2005 atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.).

- (3) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119⁵ Savienība ir apņēmusies samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Iekšējā tirgus noteikumi par gāzveida degvielām ir jāsaskaņo ar minēto regulu. Šajā kontekstā Savienība Komisijas 2020. gada 8. jūlija paziņojumos “Klimatneitrālas ekonomikas dzinējspēks: ES Energosistēmas integrācijas stratēģija” un “Ūdeņraža stratēģija klimatneitrālai Eiropai” (“ES Ūdeņraža stratēģija”), kā arī Eiropas Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūcijā par vispusīgu Eiropas pieeju enerģijas uzglabāšanai⁶ ir noteikusi, kā jāatjaunina tās enerģijas tirgi, dekarbonizācijas ziņā — arī gāzes tirgus. Šai regulai būtu jāpalīdz sasniegt Savienības mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, vienlaikus nodrošinot piegādes drošību un dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu pienācīgu darbību.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta 2020. gada 10. jūlija rezolūcija par vispusīgu Eiropas pieeju enerģijas uzglabāšanai (2019/2189(INI)) (OV C 371, 15.9.2021., 58. lpp.).

- (4) Šī regula papildina saistītos Savienības rīcībpolitiskos un leģislatīvos instrumentus, jo īpaši tos, kas ierosināti saskaņā ar Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu “Eiropas zaļais kurss”, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/857⁷, (ES) 2023/957⁸, (ES) 2023/1805⁹ un (ES) 2023/2405¹⁰ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2023/959¹¹, (ES) 2023/1791¹² un (ES) 2023/2413¹³, kuru mērķis ir stimulēt Savienības ekonomikas dekarbonizāciju un nodrošināt, ka tā neatkāpjas no pārkārtošanās uz klimatneitrālu Savienību līdz 2050. gadam saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119. Šīs regulas galvenais mērķis ir darīt iespējamu un atvieglot šādu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, nodrošinot ūdeņraža tirgus paplašināšanos un efektīvu dabasgāzes tirgu.

-
- ⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/857 (2023. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999 (OV L 111, 26.4.2023., 1. lpp.).
- ⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/957 (2023. gada 10. maijs), ar ko groza Regulu (ES) 2015/757, lai paredzētu jūras transporta darbību gāzu iekļaušanu ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un papildu siltumnīcefekta gāzu emisiju un emisiju no papildu kuģu veidiem monitoringu, ziņošanu un verifikāciju (OV L 130, 16.5.2023., 105. lpp.).
- ⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1805 (2023. gada 13. septembris) par atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanu jūras transportā un ar ko groza Direktīvu 2009/16/EK (OV L 234, 22.9.2023., 48. lpp.).
- ¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2405 (2023. gada 18. oktobris) par vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanu ilgtspējīgam gaisa transportam (*ReFuelEU Aviation*) (OV L, 2023/2405, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).
- ¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/959 (2023. gada 10. maijs), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, un Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību (OV L 130, 16.5.2023., 134. lpp.).
- ¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/1791 (2023. gada 13. septembris) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (OV L 231, 20.9.2023., 1. lpp.).
- ¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652 (OV L, 2023/2413, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

- (5) Šīs regulas mērķis ir veicināt atjaunīgo gāzu, mazoglekļa gāzu un ūdeņraža plašāku izmantojumu energosistēmā, tādējādi dodot iespēju atteikties no fosilās gāzes un paverot iespēju atjaunīgajai gāzei un mazoglekļa gāzei un ūdeņradim dot būtisku ieguldījumu Savienības 2030. gada klimata mērķu un 2050. gada klimatneitralitātes sasniegšanā. Šīs regulas mērķis ir arī izveidot tādu regulatīvo satvaru, kurā visiem tirgus dalībniekiem ir iespēja un stimuls atteikties no fosilās gāzes un plānot darbības tā, lai izvairītos no iesūkstes efekta, un nodrošināt pakāpenisku un savlaicīgu atteikšanos no fosilās gāzes, jo īpaši visos attiecīgajos industriālajos sektoros un siltumapgādes vajadzībām.

- (6) ES Ūdeņraža stratēģijā ir atzīts, ka dalībvalstu atjaunīgā ūdeņraža ražošanas potenciāls ir atšķirīgs, tāpēc atvērts un konkurenciāls iekšējais tirgus un netraucēta pārrobežu tirdzniecība būtiski nāks par labu konkurencei, zemākām cenām un piegādes drošībai. Turklāt ES Ūdeņraža stratēģijā uzsvērts, ka virzība uz likvīdu tirgu, kurā ūdeņradis tiek tirgots kā prece, atvieglotu ienākšanu tirgū jauniem ražotājiem, kā arī sekmētu ciešāku integrāciju ar citiem energonesējiem un dotu nozīmīgus cenu signālus, pēc kuriem vadīties, pieņemot lēmumus par investīcijām un darbību. Tāpēc šīs regulas noteikumiem būtu jāveicina ūdeņraža tirgu rašanās, ūdeņraža kā preces tirdzniecība un likvīdu tirdzniecības mezglu veidošanās. Dalībvalstīm būtu jālikvidē visi attiecīgie nepamatotie šķēršļi, tostarp nesamērīgi tarifi starpsavienojuma punktos. Apzinoties atšķirības ūdeņraža gadījumā, esošie noteikumi, kas devuši iespēju uzplaukt efektīvai komercdarbībai un tirdzniecībai elektroenerģijas un dabasgāzes tirgos, būtu jāapsver arī ūdeņraža tirgus reglamentēšanai. Lai gan šajā regulā ir noteikti vispārīgi principi, kas piemērojami ūdeņraža tirgus darbībai, piemērojot minētos principus, ir lietderīgi ņemt vērā minētā tirgus attīstības stadiju.

- (7) Būtisks taisnīgas pārkārtošanās rīcībpolitikas elements ir atbalsts ogļu reģioniem un oglekļietilpīgiem reģioniem pakāpeniskai fosilo degvielu izmantošanas izbeigšanai un pakāpeniskai atjaunīgās enerģijas ieviešanai. Minētais atbalsts ir jāsniedz saskanīgi ar attiecīgo tiesisko regulējumu, jo īpaši Taisnīgas pārkārtošanās fondu, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1056¹⁴ un kas dod iespēju finansēt atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas. Komisija pilda svarīgu lomu, nodrošinādama šādu atbalstu valstu rīcībpolitikām, kuru mērķis ir pakāpeniski samazināt pašreizējo ogļu un citu cieto fosilo kurināmo ražošanas un ieguves jaudu. Minētajam procesam ir vajadzīgs finansējums, lai pievērstos sociālajai un ekonomiskajai ietekmei, tostarp darbaspēka pārkvalifikācijai nolūkā īstenot pāreju uz tīru enerģiju reģionos, kuros norit strukturālas pārmaiņas. Sniedzot atbalstu ogļu reģioniem un oglekļietilpīgiem reģioniem, būs jāņem vērā katras attiecīgās Savienības finansēšanas programmas konkrētie mērķi, darbības joma un kritēriji. Taisnīgas pārkārtošanās fonds neparedz finansējumu tehnoloģijām, kas nav atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas.
- (8) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/...¹⁵⁺ paredz apvienota sistēmas operatora iespēju. Tālab šajā regulā paredzētie noteikumi neprasa grozīt to attiecīgo valstu sistēmu organizāciju, kas ir saderīgas ar attiecīgajiem minētās Direktīvas noteikumiem.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu (OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un padomes Direktīva (EU) 2024/... (... gada ...) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgo gāzu, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu, par Direktīvas (ES) 2023/1791 grozīšanu un par Direktīvas 2009/73/EK atcelšanu (OV L, ..., ELI: ...).

⁺ OV: lūgums ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru un zemsvītras piezīmē ievietot minētās direktīvas numuru, datumu un OV publikācijas atsauci.

- (9) Jāprecizē kritēriji, pēc kuriem nosaka tarifus piekļuvei tīkliem, lai nodrošinātu, ka tie pilnībā atbilst nediskriminēšanas principam un pienācīgi funkcionējoša iekšējā tirgus vajadzībām, pilnībā ņem vērā vajadzību pēc sistēmas integritātes un atspoguļo faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, tajā pašā laikā ietverot pienācīgu peļņu no investīcijām un darot iespējamu atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes integrēšanu. Šajā regulā paredzētos noteikumus par tīkla piekļuves tarifiem papildina sīkāki noteikumi par tīkla piekļuves tarifiem, kas noteikti jo īpaši tīkla kodeksos un vadlīnijās, kuras pieņemtas, ievērojot šo regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2022/869¹⁶ un (ES) 2024/...¹⁷⁺ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001¹⁸ un Direktīvu (ES) 2023/1791.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (2022. gada 30. maijs) par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņēm un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 un (ES) 2019/943 un Direktīvas 2009/73/EK un (ES) 2019/944 un atceļ Regulu (ES) Nr. 347/2013 (OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/... (... gada ...) par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas sektorā un ar ko groza Regulu (ES) 2019/942 (OV L, ..., ELI: ...).

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 86/23 (2021/0423(COD)) ietvertās regulas numuru un zemsvītras piezīmē ievietot minētās regulas numuru, datumu un OV publikācijas atsauci.

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

- (10) Parasti visefektīvāk ir infrastruktūru finansēt no ieņēmumiem, kas gūti no šīs infrastruktūras izmantotājiem, un izvairīties no šķērssubsīdijām. Turklāt regulētu aktīvu gadījumā šķērssubsīdijas nebūtu saderīgas ar izmaksas atspoguļojošu tarifu pamatprincipu. Izņēmuma gadījumos šķērssubsīdijas tomēr varētu dot sabiedrisku labumu, jo īpaši sākotnējos tīkla attīstības posmos, kad rezervētā jauda ir maza salīdzinājumā ar tehnisko jaudu un ir vērā ņemama neskaidrība, kad materializēsies nākotnē paredzamais jaudas pieprasījums. Tāpēc šķērssubsīdijas varētu veicināt saprātīgus un paredzamus tarifus agrīnajiem tīkla lietotājiem un mazināt risku tīklu operatoru veiktajām investīcijām, tādējādi veicinot investīciju klimatu, kas palīdz sasniegt Savienības dekarbonizācijas mērķus. Kā alternatīva paredzamajiem augstajiem tīkla tarifiem, kuri būtu jāpiemēro agrīniem ūdeņraža tīklu lietotājiem, ūdeņraža tīklu operatoriem būtu jādod iespēja tīkla attīstības izmaksas sadalīt uz ilgāku laiku, un tas būtu darāms, ļaujot dalībvalstīm nodrošināt, ka, izmantojot dinamisku izmaksu sadali, nākotnes lietotāji var segt daļu no sākotnējām izmaksām. Šāda dinamiska izmaksu sadale un tās pamatā esošā metodika un iezīmes būtu jāapstiprina regulatīvajai iestādei. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējamam šādu mehānismu papildināt ar ūdeņraža tīklu operatoru finansiālā riska segšanas pasākumiem, piemēram, valsts garantiju, ar noteikumu, ka tie atbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. pantam.

Ja tīklu finansēšana ar tīkla piekļuves tarifiem, ko maksā tīkla lietotāji, nav reālistiska, regulatīvajai iestādei būtu jāspēj atļaut finanšu pārvedumus starp atsevišķiem regulētiem pakalpojumiem no dabasgāzes un ūdeņraža tīkliem, ievērojot konkrētus nosacījumus. Izmaksas, kas saistītas ar priekšizpēti par iespējām dabasgāzes tīklus pārprofilēt par ūdeņraža tīkliem, nebūtu jāuzskata par šķērssubsīdijām. Šķērssubsīdijas nebūtu jāfinansē tīkla lietotājiem citās dalībvalstīs, tāpēc ir lietderīgi finansējumu šķērssubsīdijām iekasēt tikai no izejas punktiem uz galalietotājiem tajā pašā dalībvalstī. Turklāt, tā kā šķērssubsīdijas tiek piešķirtas izņēmuma gadījumos, būtu jānodrošina, ka tās ir samērīgas, pārredzamas, ierobežotas laikā un noteiktas regulatīvā pārraudzībā un ka par tām jāziņo Komisijai un Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūrai (*ACER*), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/942¹⁹.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/942 (2019. gada 5. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūru (OV L 158, 14.6.2019., 22. lpp.).

- (11) Tirgus principos balstītiem tarifu noteikšanas pasākumiem, piemēram, izolēm, ir jāatbilst Direktīvas (ES) 2024/...⁺ un Komisijas Regulas (ES) 2017/459²⁰ noteikumiem.
- (12) Lai praksē nodrošinātu kopēju piekļuves standarta minimumu visā Savienībā un trešo personu piekļuves pakalpojumu pietiekamu saderību un varētu izmantot labumus, kas gūti, pienācīgi darbojoties dabasgāzes iekšējam tirgum, ir vajadzīgs kopīgs trešo personu piekļuves pakalpojumu minimuma kopums.
- (13) Trešo personu piekļuves kārtība būtu jābalsta uz šajā regulā noteiktajiem principiem. XXIV Eiropas Gāzes regulēšanas forums (Madrīdes forums) 2013. gada oktobrī atzinīgi novērtēja ieejas–izejas sistēmu organizāciju; tās dara iespējamu brīvu dabasgāzes piešķiršanu uz konstantas jaudas pamata. Tāpēc būtu jāievieš ieejas–izejas sistēmas definīcija, kas palīdzētu panākt vienlīdzīgus konkurences apstākļus attiecībā uz atjaunīgo gāzi un mazoglekļa gāzi neatkarīgi no tā, vai tās pieslēgtas pārvades vai sadales līmenī. Sadales sistēmu operatoru un udeņraža sadales tīklu operatoru tarifu noteikšana un tas, kā organizējama jaudas piešķiršana dabasgāzes un udeņraža pārvades un sadales līmeņiem, būtu jāatstāj regulatīvo iestāžu ziņā, balstoties uz principiem, kas noteikti Direktīvā (ES) 2024/...⁺.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

²⁰ Komisijas Regula (ES) 2017/459 (2017. gada 16. marts), ar ko izveido gāzes pārvades sistēmu jaudas piešķiršanas mehānismu tīkla kodeksu un atceļ Regulu (ES) Nr. 984/2013 (OV L 72, 17.3.2017., 1. lpp.).

- (14) Piekļuve ieejas–izejas sistēmai parasti būtu jābalsta uz konstanto jaudu. Tīklu operatoriem vajadzētu būt pienācumam sadarboties tā, lai maksimizētu konstantās jaudas piedāvājumu, kas savukārt tīkla lietotājiem dod iespēju ienākošo vai izejošo dabasgāzi uz konstantas jaudas pamata brīvi piešķirt jebkuram ieejas vai izejas punktam tajā pašā ieejas–izejas sistēmā.
- (15) Dalībvalstīm būtu jāspēj panākt pilnīgu vai daļēju reģionālo integrāciju, kur tiek apvienotas divas vai vairākas blakusesošas ieejas–izejas sistēmas. Daļējā reģionālā integrācijā vajadzētu būt iespējamam aptvert dažādas balansēšanas zonas, jo tas ir svarīgs solis ceļā uz sadrumstaloto dabasgāzes tirgu integrēšanu un dabasgāzes iekšējā tirgus darbības uzlabošanu.
- (16) Ja tiek veikta reģionālo tirgu integrācija, attiecīgajiem pārvades sistēmu operatoriem un regulatīvajām iestādēm būtu jārisina jautājumi, kam ir pārrobežu ietekme, piemēram, tarifu struktūras, balansēšanas režīms, jaudas pārējos pārrobežu punktos, investīciju plāni un pārvades sistēmu operatoru un regulatīvo iestāžu uzdevumu izpilde.
- (17) Nosacīta jauda būtu jāpiedāvā tikai tad, ja tīkla operatori nespēj piedāvāt konstantu jaudu. Tīkla operatoriem būtu pārredzamā un skaidrā veidā jānosaka nosacījumi attiecībā uz nosacītu jaudu, balstoties uz operacionāliem ierobežojumiem. Lai izvairītos no dabasgāzes tirgus sadrumstalotības un nodrošinātu atbilstību principam par efektīvas trešo personu piekļuves nodrošināšanu, regulatīvajai iestādei būtu nosacījumi jāapstiprina un jānodrošina, ka nosacītas jaudas produktu skaits ir ierobežots.

- (18) Būtu jāsasniedz pietiekams dabasgāzes pārrobežu starpsavienojumu jaudas līmenis un jāveicina tirgu integrācija, lai pabeigtu dabasgāzes iekšējo tirgu.
- (19) Viens no šīs regulas mērķiem ir atbalstīt ilgtspējīga biometāna ražošanu Savienībā. Komisijas dienestu 2022. gada 18. maija darba dokumentā “Rīcības plāna *REPowerEU* īstenošana. Investīciju vajadzības, Ūdeņraža akselerators un biometāna mērķrādītāju sasniegšana”, kas pievienots Komisijas 2022. gada 18. maija paziņojumam “Plāns *REPowerEU*” (“plāns *REPowerEU*”), Komisija ierosināja Savienībā ievērojami palielināt ilgtspējīga biometāna ražošanu, proti, līdz 2030. gadam sasniegt 35 miljardus m³ gadā.

- (20) Koordinētā biogāzes un biometāna apguves kartēšana ir rīks, ar ko dalībvalstis var noteikt biometāna devumu aplēstajās trajektorijās 2021.–2030. gadā, ieskaitot paredzamo kopējo enerģijas bruto galapatēriņu un kopējo plānoto uzstādīto jaudu, kā paredzēts to integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos. Ja dalībvalstis ir noteikušas valsts trajektorijas biogāzei un biometānam, tām savos nacionālajos enerģētikas un klimata plānos būtu jāprecizē rīcībpolitikas un pasākumi to attīstīšanai, piemēram, jāpieņem valsts stratēģijas ilgtspējīgas biogāzes un biometāna jomā vai jānosaka valsts mērķrādītāji attiecībā uz biometāna ražošanu vai patēriņu gadā, kas izteikti absolūtos skaitļos vai procentos no dabasgāzes apjoma, kuru patērē dabasgāzes tīklam pieslēgtie lietotāji. Lai to atvieglotu, dalībvalstīm, kurām ir ievērojams biometāna potenciāls, Komisija ir nodrošinājusi valsts potenciāla analīzi, kā arī ierosinājumus, kā šo potenciālu vislabāk izmantot. Turklāt saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 25. panta 2. punkta b) apakšpunktu dalībvalstis minētās direktīvas 25. panta 1. punktā minētajos transporta nozares mērķrādītājos var ņemt vērā biogāzi, kas tiek ievadīta valsts gāzes pārvades un sadales infrastruktūrā.

- (21) Ir vajadzīga pārvades un attiecīgā gadījumā sadales sistēmu operatoru ciešāka sadarbība un koordinācija, lai izveidotu tīkla kodeksus, ar kuriem nodrošina un pārvalda efektīvu un pārredzamu piekļuvi pārrobežu pārvades tīkliem, lai notiktu koordinēta un pietiekami tālredzīga plānošana un dabasgāzes sistēmu tehniskā attīstība Savienībā, tostarp starpsavienojuma jaudu izveide, pienācīgi ņemot vērā vides aspektus. Tīkla kodeksiem būtu jāatbilst būtībā nesaistošām galvenajām vadlīnijām, ko izstrādājusi *ACER*. *ACER* būtu jāpiedalās uz faktisko situāciju balstītā tīkla kodeksu projektu izskatīšanā, kurā izskata arī to atbilstību minētajām galvenajām vadlīnijām, un tai vajadzētu būt tiesībām minētos kodeksus ieteikt pieņemšanai Komisijā. *ACER* būtu jānovērtē ierosinātie tīkla kodeksu grozījumi, un tai vajadzētu būt tiesībām šos grozījumus ieteikt pieņemšanai Komisijā. Pārvades sistēmu operatoriem būtu jāekspluatē to tīkli atbilstoši minētajiem tīkla kodeksiem.

- (22) Lai panāktu dabasgāzes pārvades tīkla optimālu pārvaldību Savienībā, būtu jāparedz gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (“*ENTSO-G*”). Lai nodrošinātu mazu, savstarpēji nesavienotu vai izolētu dalībvalstu taisnīgu pārstāvību, papildus dabasgāzes pārvades sistēmu operatoriem tiem dabasgāzes sistēmu operatoriem, kuri izmanto atkāpi no Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 60. panta, ievērojot minētās direktīvas 86. pantu, vajadzētu būt tiesīgiem uz dalību *ENTSO-G*. Komisija, apstiprinot *ENTSO-G* statūtus, var tiekties nodrošināt pienācīgu dalības tiesību diferenciāciju, kas atspoguļo dalībnieku atšķirīgo statusu. *ENTSO-G* uzdevumi būtu jāveic saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem, kurus piemēro *ENTSO-G* lēmumiem. *ENTSO-G* uzdevumiem vajadzētu būt skaidri definētiem, un tā darbības metodēm būtu jānodrošina *ENTSO-G* darbības efektivitāte, pārredzamība un reprezentatīvais raksturs. Attiecīgā gadījumā *ENTSO-G* un ūdeņraža tīklu operatoru Eiropas tīkls (*ENNOH*) var kopīgi izstrādāt tīkla kodeksus starpnozaru jautājumos. *ENTSO-G* sagatavotie tīkla kodeksi nav paredzēti, lai aizstātu vajadzīgos valstu tehniskos noteikumus, kurus piemēro jautājumiem, kas nav pārrobežu jautājumi. Tā kā efektīvāku progresu var panākt ar reģionālu pieeju, pārvades sistēmu operatoriem vispārējā sadarbības struktūrā būtu jāizveido reģionālas struktūras, vienlaikus panākot to, ka reģionālā līmenī sasniegtie rezultāti atbilst Savienības līmeņa tīkla kodeksiem un nesaistošajiem tīkla attīstības desmit gadu plāniem. Priekšnosacījums sadarbībai šādās reģionālās struktūrās ir tīkla darbību efektīva nodalīšana no ražošanas un piegādes darbībām. Nepastāvot šādai nodalīšanai, pārvades sistēmas operatoru reģionālā sadarbība radītu antikoncepciālas rīcības risku. Dalībvalstīm būtu jāveicina sadarbība un jāuzrauga tīkla operāciju efektivitāte reģionu līmenī. Sadarbībai reģionu līmenī vajadzētu būt savienojamai ar virzību uz konkurenciāliem un efektīviem dabasgāzes un ūdeņraža iekšējiem tirgiem.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- (23) Lai nodrošinātu lielāku pārredzamību attiecībā uz dabasgāzes pārvades tīkla attīstību Savienībā, *ENTSO-G*, balstoties uz kopīgu scenāriju un savienoto modeli, būtu jā sagatavo, jāpublicē un regulāri jāatjaunina nesaistošs Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības desmit gadu plāns (“Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāns”). Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāns būtu jāizstrādā pārredzamā procesā, kas ietver jēgpilnu sabiedrisko apspriešanos, ieskaitot neatkarīgu zinātnisko struktūru iesaisti, un tā pamatā vajadzētu būt objektīviem un zinātniskiem kritērijiem. Šajā nolūkā Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos var sniegt ieguldījumu Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāna scenārijos saskaņā ar Regulu (ES) 2022/869. Minētajā Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānā būtu jāiekļauj stabili dabasgāzes pārvades tīkli un vajadzīgie reģionālie starpsavienojumi, kuri ir būtiski no komerciālā un piegādes drošības viedokļa. Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānam būtu jāveicina princips “energoefektivitāte pirmajā vietā” un energosistēmas integrācija, kā arī jāveicina piesardzīga un racionāla dabas resursu izmantošana un Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšana.

- (24) Lai stiprinātu konkurenci, izmantojot likvīdu dabasgāzes vairumtirgu, ir svarīgi, lai dabasgāzi varētu tirgot neatkarīgi no tās atrašanās vietas sistēmā. Vienīgais veids, kā to izdarīt, ir ļaut tīkla lietotājiem neatkarīgi rezervēt ieejas un izejas jaudas, tādējādi panākot dabasgāzes transportēšanu pa zonām, nevis pa līgumceļiem. Lai nodrošinātu iespēju jaudu ieejas un izejas punktos rezervēt neatkarīgi, tarifi, kas noteikti konkrētam ieejas punktam, nebūtu jāsaista ar tarifu, kas noteikts konkrētam izejas punktam, bet tā vietā tarifi minētajiem punktiem būtu jāparedz atsevišķi un tarifam nebūtu jāapvieno ieejas un izejas maksu vienā cenā.
- (25) Lai gan Komisijas Regula (ES) Nr. 312/2014²¹ paredz noteikumus par tādu tehnisko noteikumu izveidi, ar kuriem izveido balansēšanas režīmu, tajā ir atstātas iespējas balansēšanas režīmu, ko piemēro konkrētā ieejas–izejas sistēmā, veidot atkarībā no vajadzībām. Izdarot attiecīgas izvēles, tiek iegūts īpašs balansēšanas režīms, kas ir piemērojams konkrētā ieejas–izejas sistēmā (pašlaik tās galvenokārt atspoguļo dalībvalstu teritorijas).
- (26) Tīkla lietotājiem vajadzētu būt atbildīgiem par to, lai, izmantojot tirdzniecības platformas, kas izveidotas nolūkā atvieglot dabasgāzes tirdzniecību starp tīkla lietotājiem, tie savu ielaidi sabalansētu ar izņemšanu. Lai atjaunīgajai gāzei un mazoglekļa gāzei nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi tirgum, balansēšanas zonai būtu pēc iespējas jāaptver arī sadales sistēmas līmenis. Lai apmainītos ar dabasgāzi starp tīkla lietotāju balansēšanas kontiem, būtu jāizmanto virtuālais tirdzniecības punkts.

²¹ Komisijas Regula (ES) Nr. 312/2014 (2014. gada 26. marts), ar ko izveido tīkla kodeksu gāzes balansēšanai pārvades tīklos (OV L 91, 27.3.2014., 15. lpp.).

- (27) Atsauces uz saskaņotiem transporta līgumiem, kad runa ir par pārvades sistēmu operatoru nediskriminējošu piekļuvi tīklam, nenozīmē, ka viena sistēmas operatora transporta līgumu noteikumiem jābūt tādiem pašiem kā citam pārvades sistēmas operatoram tajā vai kādā citā dalībvalstī, ja vien nav noteiktas minimālās prasības, kas jāievēro visos transporta līgumos.
- (28) Ir nepieciešama vienlīdzīga piekļuve informācijai par sistēmas fizisko situāciju un efektivitāti, lai visi tirgus dalībnieki varētu novērtēt kopējo pieprasījumu un piedāvājumu un saprast, kāpēc svārstās vairumtirdzniecības cena. Tas ietver precīzāku informāciju par piedāvājumu un pieprasījumu, tīkla jaudu, plūsmām un apkopes darbiem, balansēšanu un uzglabāšanas jaudu pieejamību un izmantojumu. Šī informācija ir ļoti svarīga tirgus funkcionēšanai, tāpēc jāmazina konfidencialitātes dēļ noteiktie tās publicēšanas ierobežojumi.
- (29) Konfidencialitātes prasības attiecībā uz komerciāli sensitīvu informāciju tomēr ir īpaši būtiskas, kad ir runa par uzņēmuma datiem ar komerciāli stratēģisku nozīmi, kad ir tikai viens dabasgāzes krātuves lietotājs vai kad dati attiecas uz sistēmas vai apakšsistēmas izejas punktiem, kas nevis ir pieslēgti citai pārvades vai sadales sistēmai, bet gan vienam rūpnieciskam galalietotājam, kur tas izpaustu konfidenciālu informāciju par minētā lietotāja ražošanas procesu.

- (30) Lai palielinātu uzticību tirgum, tā dalībniekiem jābūt pārliecinātiem, ka par ļaunprātīgām darbībām var tikt piemēroti iedarbīgi, samērīgi un atturoši sodi. Kompetentās iestādes būtu jāpilnvaro efektīvi izmeklēt gadījumus, kad situācija tirgū tiek izmantota ļaunprātīgi. Šajā nolūkā kompetentajām iestādēm ir vajadzīga piekļuve datiem, kas sniedz informāciju par piegādes uzņēmumu operacionālajiem lēmumiem. Dabasgāzes tirgū visus šos lēmumus ziņo sistēmu operatoriem kā jaudas rezervācijas, nominācijas un realizētās jaudas plūsmas. Sistēmu operatoriem noteiktu laiku šī informācija būtu jāglabā tā, lai tā būtu pieejama un viegli piekļūstama kompetentajām iestādēm. Turklāt kompetentajām iestādēm būtu regulāri jāpārtrauga, vai sistēmu operatori šos noteikumus ievēro.
- (31) Piekļuve dabasgāzes krātuvēm un sašķidrinātās dabasgāzes (SDG) objektiem dažās dalībvalstīs ir nepietiekama, un tādēļ ir jāuzlabo pašreizējo noteikumu īstenošana pārredzamības un plāna *REPowerEU* mērķu ziņā. Veicot šādus uzlabojumus, būtu jāņem vērā atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes potenciāls un izmantojums minētajos objektos iekšējā tirgū.
- (32) Dabasgāzes piegādei paredzētas balansēšanas sistēmas, kuras ir nediskriminējošas un pārredzamas un kuras ekspluatē pārvades sistēmu operatori, ir svarīgi mehānismi, jo īpaši jaunienācējiem tirgū, kam varētu būt grūtāk balansēt savu vispārējā noieta portfeli nekā uzņēmumiem, kuri attiecīgā tirgū jau darbojas. Tādēļ jāizstrādā noteikumi, lai nodrošinātu, ka pārvades sistēmu operatori šādus mehānismus ekspluatē atbilstīgi nediskriminējošiem, pārredzamiem un efektīviem tīkla piekļuves nosacījumiem.

- (33) Regulatīvajām iestādēm būtu jānodrošina atbilstība šīs regulas noteikumiem un saskaņā ar to pieņemtajiem tīkla kodeksiem un vadlīnijām.
- (34) Vadlīnijās, kas noteiktas šīs regulas I pielikumā, ir paredzēti sīkāk izstrādāti noteikumi. Vajadzības gadījumā šie noteikumi laika gaitā būtu jāmaina, ņemot vērā valstu dabasgāzes sistēmu un to attīstības atšķirības.
- (35) Ierosinot grozījumus šīs regulas I pielikumā noteiktajās vadlīnijās, Komisijai būtu jānodrošina, ka tā Madrides forumā iepriekš apspriežas ar visām attiecīgajām personām, kas saistītas ar minētajām vadlīnijām un ko pārstāv profesionālās organizācijas, un ar dalībvalstīm.
- (36) Dalībvalstīm un valstu kompetentajām iestādēm attiecīgā informācija pēc pieprasījuma būtu jāiesniedz Komisijai. Informācijas pieprasījumā būtu jāizklāsta pamatojums, kāpēc attiecīgā informācija ir vajadzīga šīs regulas īstenošanai. Komisijai šāda informācija būtu jāapstrādā konfidenciali.
- (37) Šī regula un saskaņā ar to pieņemtie tīkla kodeksi un vadlīnijas neskar Savienības konkurences noteikumu piemērošanu.
- (38) Dalībvalstīm un Enerģētikas kopienas dibināšanas līguma līgumslēdzējām pusēm būtu cieši jāsadarbojas visos jautājumos, kas skar integrēta dabasgāzes tirdzniecības reģiona izveidi, un tās nedrīkstētu veikt pasākumus, kas apdraud dalībvalstu un līgumslēdzēju pušu dabasgāzes tirgu ciešāku integrāciju vai piegādes drošību.

- (39) Enerģētikas pārkārtošanai un pastāvīgai dabasgāzes tirgus integrācijai ir vajadzīga lielāka atļauto pārvades sistēmas operatora ieņēmumu vai tā mērķieņēmumu pārredzamība. Balstoties uz šo informāciju, jāpieņem vairāki lēmumi, kas saistīti ar dabasgāzes tīkliem. Piemēram, pārvades aktīvu pārvešanai no dabasgāzes tīkla operatora uz ūdeņraža tīkla operatoru vai pārvades sistēmu operatoru savstarpējas kompensācijas mehānisma īstenošanai ir vajadzīga lielāka pārredzamība nekā pašlaik. Turklāt tarifu dinamikas novērtējumi ilgtermiņā prasa skaidrību gan par dabasgāzes pieprasījuma, gan izmaksu prognozēm. Atļauto ieņēmumu pārredzamība varētu atvieglot izmaksu prognozēšanu. Regulatīvajām iestādēm jo īpaši būtu regulāri jāsniedz informācija par metodiku, kas izmantota, lai aprēķinātu pārvades sistēmu operatoru ieņēmumus, to regulēto aktīvu bāzes vērtību un tās nolietojumu laika gaitā, darbības izdevumu vērtību, pārvades sistēmu operatoriem piemērotajām kapitāla izmaksām un piemērotajiem stimuliem un prēmijām, kā arī pārvades tarifu ilgtermiņa attīstību, balstoties uz gaidāmajām izmaiņām pārvades sistēmu operatoru atļautajos ieņēmumos vai mērķieņēmumos un gāzes pieprasījumā. Lai nodrošinātu tādu datu vākšanas un interpretācijas procesa pienācīgu koordināciju, kas paredzēti pārredzamam un reproducējamam salīdzinošajam pētījumam par pārvades sistēmu operatoru efektivitāti, *ACER* būtu jāsadarbojas ar pārvades sistēmu operatoriem un *ENTSO-G*.

- (40) Pārvades sistēmu operatoru izmaksas ir lielākoties pastāvīgās izmaksas. To uzņēmējdarbības modelis un pašreizējais valsts tiesiskais regulējums balstās uz pieņēmumu par tīklu ilgtermiņa utilizēšanu, kas ietver ilgus nolietojuma periodus: no 30 līdz 60 gadiem. Tāpēc enerģētikas pārkārtošanas kontekstā regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj prognozēt dabasgāzes pieprasījuma samazināšanos, lai savlaicīgi grozītu regulatīvo kārtību un nepieļautu situāciju, ka izmaksu atgūšana, kam pārvades sistēmu operatori izmanto tarifus, apdraud dabasgāzes finansiālo pieejamību patērētājiem sakarā ar to, ka pieaug pastāvīgo izmaksu attiecība pret dabasgāzes pieprasījumu. Vajadzības gadījumā, piemēram, varētu grozīt pārvades aktīvu nolietojuma profilu vai atmaksāšanos.
- (41) Būtu jāpalielina pārvades sistēmu operatoru atļauto ieņēmumu vai mērķieņēmumu pārredzamība, lai tīkla lietotāji varētu veikt etalonvērtēšanu un novērtēšanu. Pārredzamība būtu jāpalielina arī nolūkā veicināt pārrobežu sadarbību un pārvades sistēmu operatoru savstarpējas kompensācijas mehānismu izveidi reģionālai integrācijai vai tarifu atlaižu īstenošanai atjaunīgajai gāzei un mazoglekļa gāzei, kā noteikts šajā regulā.

- (42) Lai izmantotu visekonomiskākās vietas atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes ražošanai, tīkla lietotājiem būtu jāpiedāvā jaudbāzētas pārvades tarifu atlaides. Tās varētu ietvert atlaidi par ievadišanu no atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes ražotnēm, tarifu atlaidi ieejas punktos no un izejas punktos uz dabasgāzes krātuvēm un pārrobežu tarifu atlaidi starpsavienojuma punktos starp dalībvalstīm. Regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj pieņemt lēmumu noteiktos apstākļos nepiemērot atlaides minētajiem tarifiem. Ja mainās tādu atlaižu vērtība, kas nav pārrobežu atlaides, regulatīvajai iestādei būtu jālīdzsvaro tīkla lietotāju un tīkla operatoru intereses, ņemot vērā stabilus finansiālos satvarus, kas īpaši izstrādāti esošajām investīcijām, jo īpaši atjaunīgās gāzes ražošanu gadījumā. Ja iespējams, pietiekami laicīgi pirms lēmuma atlaidi mainīt, būtu jādara zināmi atlaides maiņas indikatori vai nosacījumi. Minētajai atlaidei nebūtu jāietekmē vispārējā tarifu noteikšanas metodika; tā būtu jānosaka pēc konkrētā tarifa noteikšanas. Lai atlaidi varētu izmantot, tīkla lietotājiem būtu pārvades sistēmas operatoram jāsniedz vajadzīgā informācija, balstoties uz ilgtspējas sertifikātu, kas reģistrēts Direktīvas (ES) 2018/2001 31. a pantā minētajā Savienības datubāzē.
- (43) Ieņēmumu samazinājumi no atlaižu piemērošanas būtu jāuzskata par vispārējiem ieņēmumu samazinājumiem, piemēram, no mazāka jaudas pārdošanas apjoma, un tie būtu savlaicīgi jāatgūst, izmantojot tarifus, piemēram, palielinot konkrētos tarifus saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem vispārīgajiem noteikumiem.

- (44) Lai palielinātu dabasgāzes sadales tīklu efektivitāti Savienībā un nodrošinātu ciešu sadarbību ar pārvades sistēmu operatoriem un *ENTSO-G*, kā arī palielinātu ūdeņraža sadales tīklu efektivitāti Savienībā un nodrošinātu ciešu sadarbību ar ūdeņraža pārvades tīklu operatoriem un *ENNOH*, būtu jāparedz Eiropas sadales sistēmu operatoru struktūra (“ES SSO struktūra”). ES SSO struktūrai būtu jāaptver arī dabasgāzes sadales sistēmu operatori, un tai būtu jāspēj ietvert ūdeņraža sadales tīklu operatorus. ES SSO struktūras uzdevumiem vajadzētu būt skaidri noteiktiem, un tās darbības metodēm būtu jānodrošina efektivitāte, pārredzamība un Savienības sadales sistēmu un ūdeņraža sadales tīklu operatoru reprezentativitāte. ES SSO struktūrai būtu jāvar brīvi noteikt savus statūtus un reglamentu, ņemot vērā atšķirības starp dabasgāzes, ūdeņraža un elektroenerģijas nozarēm. ES SSO struktūrai būtu attiecīgā gadījumā cieši jāsadarbjas ar *ENTSO-G* un *ENNOH* tīkla kodeksu sagatavošanā un īstenošanā, un tai būtu jāizstrādā norādījumi, kā sadales tīklos integrēt, piemēram, kliegto enerģijas ražošanu, kā arī norādījumi citās jomās, kas saistītas ar sadales tīklu pārvaldību.

- (45) Sadales sistēmu operatoriem ir svarīga loma atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes integrēšanā sistēmā, jo, piemēram, aptuveni puse no biometāna ražošanas jaudas ir pieslēgta sadales tīklam. Lai atvieglotu šādas gāzes dalību vairumtirgū, visās dalībvalstīs ražotnēm, kas pieslēgtas sadales tīklam, vajadzētu būt piekļuvei virtuālajam tirdzniecības punktam. Turklāt, ievērojot šīs regulas noteikumus, sadales sistēmu operatoriem un pārvades sistēmu operatoriem būtu jāsadarbojas, lai nodrošinātu reversās plūsmas no sadales tīkla uz pārvades tīklu vai nodrošinātu sadales sistēmas integrāciju ar alternatīviem, līdzvērtīgiem līdzekļiem, ar ko veicinātu atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes integrāciju tirgū.
- (46) Dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisms un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisms var pildīt izšķirošu lomu, palīdzot sasniegt Savienības enerģētikas politikas mērķus: tirgus pārredzamību, dekarbonizāciju, diversifikāciju un piegādes drošību.
- (47) Dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisms un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisms veicina Savienības enerģijas tirgus vienotību, uzlabojot pārredzamību, kā arī attiecīgajiem piegādātājiem nodrošinot enerģijas avotu pieprasījuma redzamību visās dalībvalstīs.

- (48) Dabaszgāzes pieprasījuma agregēšana var palīdzēt starptautiskā mērogā pastiprināti uzrunāt dabaszgāzes piegādātājus — cauruļvadu gāzes vai SDG piegādātājus —, kas ir būtiski nolūkā palīdzēt sasniegt Savienības enerģētikas politikas mērķus un panākt Savienības enerģijas tirgus vienotību. Konkrētāk, daudz ciešāka koordinācija ar un starp dalībvalstīm attiecībā uz trešām valstīm dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma ietvaros nodrošinātu, ka iedarbīgāk tiek izmantota Savienības kolektīvā ietekme.
- (49) Dabaszgāzes pieprasījuma agregēšana var palīdzēt sasniegt Savienības dekarbonizācijas mērķus, pieprasījuma agregēšanā un piedāvājumu apkopošanā iestrādājot vides standartus. Ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma izveide arī var palīdzēt sasniegt minētos mērķus.
- (50) Ar šo regulu izveidotajam dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismam būtu jāietver vairāki posmi, sākot ar to, ka Savienībā iedibinātiem dabaszgāzes uzņēmumiem vai dabaszgāzi patērējošiem uzņēmumiem tiek dota iespēja agregēt dabaszgāzes pieprasījumu, izmantojot pakalpojumu sniedzēju, ar ko Komisija noslēgusi līgumu. Tas dabaszgāzes piegādātājiem dotu iespēju izteikt piedāvājumus, balstoties uz lieliem, agregētiem apjomiem, nevis daudziem mazākiem piedāvājumiem pircējiem, tos uzrunājot atsevišķi. Pēc tam pakalpojumu sniedzējs apkopotu piegādes piedāvājumus un pieskaņotu tos iepriekš agregētajiem dabaszgāzes apjomiem. Sarunām par dabaszgāzes iepirkuma līgumiem un to noslēgšanai pēc pieprasījuma agregēšanas vajadzētu būt brīvprātīgai.

- (51) Pieprasījuma agregēšana var uzņēmumiem visās dalībvalstīs nodrošināt vienlīdzīgāku piekļuvi jauniem vai papildu dabasgāzes avotiem un novest pie konkurējošiem līguma nosacījumiem dabasgāzes iegādei no dalībvalstīm un trešām valstīm par labu galalietotājiem. Pieprasījuma agregēšanai būtu jāturpina atbalstīt arī tos uzņēmumus, kuri iepriekš iepirka dabasgāzi tikai vai galvenokārt no viena piegādātāja, palīdzot tiem piekļūt dabasgāzes piegādēm no alternatīviem dabasgāzes piegādātājiem vai nodrošinātājiem ar izdevīgiem nosacījumiem. Pieprasījuma agregēšana varētu uzlabot šādu uzņēmumu stāvokli globālajos SDG tirgos.
- (52) Komisijai būtu jānodrošina, ka pakalpojumu sniedzēji savus uzdevumus, kā tie noteikti šajā regulā, organizē, ņemot vērā mehānisma mērķus un dabasgāzes specifiku. Konkrētāk, sadalot dabasgāzes piegādes piedāvājumus starp uzņēmumiem, kas agregē pieprasījumu, pakalpojumu sniedzējiem būtu jāizmanto metodes, kuras mazākus un lielākus dalībniekus neskatītu atšķirīgi. Piemēram, pakalpojumu sniedzējiem dabasgāzes piegādes piedāvājumi būtu jāsadala proporcionāli apjomiem, ko atsevišķi uzņēmumi deklarējuši kā pieprasījumu. Tas varētu būt noderīgi tad, ja piedāvājums nepietiekami nosedz pieprasījumu pēc dabasgāzes Savienības enerģijas tirgū. Komisijai attiecīgajās konkursa specifikācijās būtu jāprecizē attiecīgās prasības, kas piemērojamas pakalpojumu sniedzēju uzdevumiem.

- (53) Lai īstenotu mehānismus, kas izveidoti ar šo regulu, Komisijai būtu jānoslēdz līgumi par nepieciešamajiem pakalpojumu sniedzēju pakalpojumiem, izmantojot attiecīgās iepirkuma procedūras saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2018/1046²². Lai aizsargātu Savienības vai dalībvalsts būtiskās drošības intereses vai piegādes drošību, pakalpojumi būtu jāiepērk no Savienībā iedibinātiem pakalpojumu sniedzējiem.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (54) Dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas process būtu jāīsteno pienācīgam pakalpojumu sniedzējam. Pieprasījuma agregēšana un dabaszgāzes iepirkšana ir komplekss process, kurā jāņem vērā dažādi elementi, kas ir ne vien cenas, bet arī apjomi, piegādes punkti un citi parametri. Ņemot vērā, ka pakalpojumi, kas saistīti ar dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanu, un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisms ir svarīgi nolūkā nodrošināt pārredzamību, diversifikāciju, dekarbonizāciju un piegādes drošību Savienībā, sevišķi piegādes drošības situācijas pasliktināšanās gadījumā, uzņēmumiem, uz kuriem attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kas pieņemti, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību (LES) 29. pantu vai LESD 215. pantu, vai kuri tieši vai netieši pieder kādai fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai, uz ko attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, ir tās kontrolē vai darbojas tās vārdā vai uzdevumā, būtu jālīdz klūt par dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas pakalpojumu sniedzēju vai ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma pakalpojumu sniedzēju. Komisijai konkursa specifikācijās būtu jāprecizē prasības, kas piemērojamas pakalpojumu sniedzēju uzdevumiem.

- (55) Rūpnieciskie patērētāji, kas dabasgāzi intensīvi izmanto ražošanas procesos, piemēram, mēslošanas līdzekļu, tērauda, keramikas un stikla ražotāji, arī var gūt labumu no pieprasījuma agregēšanas, kas tiem dod iespēju apvienot savu pieprasījumu, slēgt līgumus par dabasgāzes un SDG piegādēm un strukturēt tās atbilstoši savām īpašajām vajadzībām. Pieprasījuma agregēšanas organizācijas procesā vajadzētu būt pārredzamiem noteikumiem, kā tam pievienoties, un būtu jānodrošina tā atvērtība.
- (56) Dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismam un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismam vajadzētu būt atvērtam Savienībā iedibinātiem uzņēmumiem un, ņemot vērā ciešo saskaņotību ar Savienības enerģētikas *acquis* un enerģijas iekšējo tirgu, uzņēmumiem, kas iedibināti Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs, ar noteikumu, ka ir ieviesti vajadzīgie pasākumi vai kārtība.
- (57) Tomēr, lai pakāpeniski izbeigtu esošo un nepieļautu jaunu Savienības atkarību no dabasgāzes vai ūdeņraža, ko piegādā uzņēmumi no trešām valstīm, uz kurām attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, un lai aizsargātu būtiskās drošības intereses, dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismam un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismam nevajadzētu būt atvērtam uzņēmumiem, uz ko attiecas Savienības ierobežojošie pasākumi, kuri pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, vai kas tieši vai netieši pieder fiziskai vai juridiskai personai, vienībai vai struktūrai, uz kuru attiecas šādi ierobežojoši pasākumi, ir tās kontrolē vai darbojas tās vārdā vai uzdevumā. Tāpēc šādi uzņēmumi būtu jāizslēdz no dalības abos mehānismos, jo īpaši kā piegādātāji vai pircēji.

- (58) Lai rezultatīvi iesaistītos kopīgā dabasgāzes iepirkumā un noslēgtu dabasgāzes nolīgumus ar piegādātājiem, uzņēmumi var izveidot konsorcijs vai iesaistīties citādā sadarbībā ar mērķi kopīgi risināt sarunas par konkrētiem iepirkuma nosacījumiem, piemēram, apjomiem, iepirkuma punktu piegādes nosacījumiem un laiku, ievērojot Savienības tiesību aktos noteiktos ierobežojumus. Tomēr uzņēmumiem, kas iesaistās kopīgā iepirkumā, būtu jānodrošina, ka informācija, ar kuru tieši vai netieši apmainās, nepārsniedz to, kas ir absolūti nepieciešams izvīrētā mērķa sasniegšanai. Kopīgu iepirkumu izveide un īstenošana saskaņā ar šo regulu būtu jāveic saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem, jo īpaši LESD 101. un 102. pantu.
- (59) Kad informācija tiek darīta pieejama Komisijai, koordinācijas padomei, koordinācijas grupām, ekspertu grupām vai pakalpojumu sniedzējam, ir ārkārtīgi svarīgi aizsargāt komerciāli sensitīvu informāciju. Tāpēc Komisijai būtu jāpiemēro iedarbīgi instrumenti, kas šādu informāciju aizsargātu pret neatļautu piekļuvi un kibernetikas riskiem. Visi personas dati, kas varētu tikt apstrādāti dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā un udeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma ietvaros, būtu jāapstrādā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679²³ un Regulu (ES) 2018/1725²⁴.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

- (60) Neproprovocētais un nepamatotais Krievijas karš pret Ukrainu kopš 2022. gada februāra un ko atbalsta Baltkrievija, un ar to saistītā dabasgāzes piegāžu samazinājumu izmantošana par ieroci un manipulācijas ar tirgiem, kuras tika veiktas, tīši izraisot dabasgāzes plūsmu traucējumus, ir uzskatāmi parādījušas Savienībā un tās dalībvalstīs pastāvošo neaizsargātību un atkarību, kas nepārprotami var tieši un nopietni ietekmēt to būtiskās drošības intereses un enerģijas piegādes drošību. Tajā pašā laikā alternatīvie gāzes piegādes avoti globālajā SDG tirgū 2022. un 2023. gadā pieauga pavisam nedaudz. Ievērojamu jaunu SDG sašķidrināšanas jaudu parādīšanās gaidāma tikai 2025. gadā. Tāpēc globālie dabasgāzes tirgi joprojām ir ļoti saspringti un ir paredzams, ka šāda situācija kādu laiku saglabāsies, kā dēļ Savienība un tās dalībvalstis joprojām būs neaizsargātas. Ņemot vērā iepriekš minēto, ir lietderīgi veikt pasākumus, lai šo pastāvīgo neaizsargātību novērstu.

- (61) Dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisms ir svarīgs instruments, ar ko organizēt dabaszgāzes piegāžu diversifikāciju un pakāpeniski izbeigt atkarību no Krievijas dabaszgāzes daudzās dalībvalstīs saskaņā ar Komisijas 2022. gada 8. marta paziņojumu “*REPowerEU*: Vienota Eiropas rīcība cenas ziņā pieejamākai, drošākai un ilgtspējīgākai enerģijai” (“*REPowerEU*”). Lai aizsargātu Savienības vai kādas dalībvalsts būtiskās drošības intereses piegādes drošības aizsargāšanas interesēs un lai varētu reāli un ātri izbeigt atkarību no dabaszgāzes, līdz 2025. gada 31. decembrim ar pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismu nebūtu jāpiedāvā dabaszgāzes piegādes no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas un SDG piegādes no SDG objektiem šajās valstīs. Ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu Savienības vai kādas dalībvalsts būtiskās drošības intereses vai piegādes drošību, pēc minēta datuma Komisijai būtu jāspēj nolemt dabaszgāzes piegādes no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas vai SDG piegādes no SDG objektiem šajās valstīs izslēgt uz laikposmiem līdz vienam gadam, ko pamatotā gadījumā var pagarināt. Jebkādiem šādiem ierobežojumiem nevajadzētu nepamatoti traucēt dabaszgāzes iekšējā tirgus pienācīgu darbību un dabaszgāzes pārrobežu plūsmas starp dalībvalstīm, nebūtu jāapdraud Savienības vai dalībvalsts piegādes drošība, būtu jāievēro enerģētiskās solidaritātes princips, un tie būtu jāpieņem saskaņā ar Savienības vai dalībvalstu tiesībām un pienākumiem attiecībā pret trešām valstīm.

- (62) Komisijai būtu jāveic pienācīgi pieejamie pasākumi, lai nodrošinātu, ka dabasgāzes vai SDG piegāžu no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas un SDG piegāžu no SDG objektiem šajās valstīs izslēgšana no dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma ir reāla. Šajā sakarā Komisijai būtu jāpieprasa attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam veikt vajadzīgo verifikāciju. Minētā verifikācija cita starpā varētu izpausties kā prasība dabasgāzes piegādātājiem vai ražotājiem, kas piedalās dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā, kopā ar piegādēm nodrošināt attiecīgos pavaddokumentus, ja tas ir tehniski iespējams. Turklāt dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma dalībniekiem būtu jāprasa attiecīgā gadījumā sniegt apliecinājumu, ka tie pilda savu pienākumu nepiedāvāt vai nepiegādāt dabasgāzi no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas vai veikt SDG piegādes no SDG objektiem šajās valstīs.
- (63) Komisijai būtu jāsaņem palīdzība no koordinācijas padomes, kurā ir dalībvalstu un Komisijas pārstāvji un kuras mērķis ir veicināt koordināciju un informācijas apmaiņu attiecībā uz dabasgāzes pieprasījuma agregēšanu. Dalībvalstu dalībai vajadzētu būt brīvprātīgai un jo īpaši atkarīgai no koordinācijas padomes sanāksmju darba kārtības.

- (64) Ūdeņradis ir energonesējs, kurš kvalitātes, transportēšanas veidu un pieprasījuma modeļu ziņā atšķiras no dabasgāzes. Joprojām pastāv arī ievērojama plaisa starp atjaunīgā un mazoglekļa ūdeņraža ražošanas izmaksām un mazāk ilgtspējīgu alternatīvu tirgus cenu, kam var būt nepieciešama publiska intervence, lai nodrošinātu stimulus līdz brīdim, kad elektrolīzeri un citas saistītās ūdeņraža tehnoloģijas un ielaidresursi kļūst pietiekami konkurētspējīgi.
- (65) Tomēr Savienībai ir spēcīgs atjaunīgā un mazoglekļa ūdeņraža ražošanas potenciāls. Šajā sakarā Komisija 2023. gada martā sāka Eiropas Ūdeņraža bankas iniciatīvu. Eiropas Ūdeņraža banka ietver virkni darbību, ar ko Komisija veicina Savienības ūdeņraža tirgus izveidi, dara iespējamās piegādes no uzticamiem starptautiskajiem partneriem un vāc un izplata informāciju par Savienības ūdeņraža tirgus attīstību un par ūdeņraža projektu finansēšanu. Minētās darbības tiek veiktas saskaņā ar attiecīgajiem pašreizējiem juridiskajiem instrumentiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK²⁵. Brīvprātīgajiem instrumentiem, kurus Eiropas Ūdeņraža bankas satvarā piemēro ūdeņradim, jo īpaši ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismam, būtu jākoncentrējas uz Savienības ūdeņraža ražošanas paplašināšanas paātrināšanu un tirgus attīstību, kas jāpanāk, piemēram, palielinot ūdeņraža pieprasījuma, piedāvājuma, plūsmu un cenu pārredzamību un uzņemoties koordinatora lomu, iedibinot sakarus starp ražotājiem un patērētājiem un atvieglojot apvienošanu ar jau pastāvošiem finanšu instrumentiem.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.).

- (66) Eiropas Ūdeņraža bankas darba kontekstā Komisijai būtu jāspēj izveidot ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismu, kurā galvenā uzmanība būtu pievērsta ražošanai Savienībā. Ņemot vērā ūdeņraža un ūdeņraža tirgus īpatnības, minētais mehānisms būtu jāizveido uz ierobežotu laiku, lai noteiktu visiedarbīgākos instrumentus ūdeņraža pieprasījuma un piedāvājuma apzināšanai Savienībā un izpētītu optimālākos tirgus un infrastruktūras pasākumus.
- (67) Piegādātāju un izņēmēju piekļuvei informācijai ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma kontekstā vajadzētu būt atkarīgai no minēto uzņēmumu piekrišanas un Savienības konkurences tiesību aktu ievērošanas.
- (68) Komisijai būtu jāspēj pašai ieviest ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismu vai arī būtu jāspēj to darīt ar attiecīgo pakalpojumu sniedzēju starpniecību. Ja Komisija nolēm šādu mehānismu ieviest ar pakalpojumu sniedzēja starpniecību, būtu jāpiemēro šīs regulas noteikumi par līgumiem ar pakalpojumu sniedzējiem, pakalpojumu sniedzēju atlases kritērijiem un pakalpojumu sniedzēju uzdevumiem.

- (69) Ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisms varētu sastāvēt no rīkiem, kas vērsti uz pārredzamību, tirgus attīstības redzamību un brīvprātīgu pieprasījuma novērtējumu. Minētais mehānisms būtu jāievieš Eiropas Ūdeņraža bankas satvarā. Eiropas Ūdeņraža bankai būtu jākoordinē informācija par ūdeņraža piedāvājumu, pieprasījumu, plūsmām un cenām, lai stiprinātu uzticēšanos ūdeņraža tirgum, kas attīstās, un lai ūdeņraža ražotājiem un ūdeņraža izņēmējiem nodrošinātu lielāku pieprasījuma redzamību. Ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismam būtu jāņem vērā ūdeņraža tirgus briedums un likviditāte, kā arī infrastruktūras pieejamība.
- (70) Ja Komisija izveido koordinācijas grupu jautājumos, kas saistīti ar ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismu, šādai koordinācijas grupai būtu jāvelta uzmanība tieši ūdeņradim.

- (71) Savienības centieniem pakāpeniski izbeigt pašreizējo un nepieļaut jaunu atkarību no Krievijas Federācijas dabasgāzes piegādēm un aizsargāt Savienības un dalībvalstu būtiskās drošības intereses, būtu jāatspoguļojas arī ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma kontekstā, ņemot vērā arī to, ka Krievijas Federācija enerģijas piegādi izmanto par ieroci, kā apliecina dabasgāzes piegāžu samazināšana un dabasgāzes plūsmu traucējumi. Tāpēc Komisijai vajadzētu būt iespējai nolemt ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā ierobežot darbības, kas attiecas uz piedāvājumu novērtēšanu, attiecībā uz tāda ūdeņraža piegādēm, kura izcelsme ir Krievijas Federācijā vai Baltkrievijā. Šāds lēmums būtu jāpieņem tikai tad, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu Savienības un dalībvalstu būtiskās drošības intereses, un tā pamatā vajadzētu būt tiem pašiem principiem, kas piemērojami dalībai dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā, bet tas jāpielāgo darbībām, kuras veic ar ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismu. Jo īpaši šāda lēmuma pieņemšanas un iepriekšējas novērtēšanas grafiks būtu jāpielāgo plānotajai mehānisma darbības sākšanai.

- (72) Pirms ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisma darbības beigām un ne vēlāk kā 2029. gada 31. decembrī Komisijai būtu jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojums, kurā novērtēta minētā mehānisma darbība un jo īpaši tā devums ūdeņraža tirgus attīstībā Savienībā. Uz šāda novērtējuma pamata Komisijai būtu jāspēj iesniegt leģislatīvā akta priekšlikumu, lai izstrādātu mehānismu brīvprātīgai ūdeņraža pieprasījuma agregēšanai un kopīgam iepirkumam.
- (73) Aizvien apjomīgāka atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes integrēšana Savienības dabasgāzes sistēmā mainīs Savienībā transportētās un patērētās dabasgāzes kvalitāti. Lai nodrošinātu netraucētu dabasgāzes pārrobežu plūsmu, saglabātu tirgu sadarbību un veicinātu tirgu integrāciju, ir jāpalielina gāzes kvalitātes un tās pārvaldības izmaksu pārredzamība, jāparedz saskaņota pieeja attiecībā uz regulatīvo iestāžu un sistēmu operatoru uzdevumiem un pienākumiem un jāpastiprina pārrobežu koordinācija. Nodrošinot saskaņotu pieeju gāzes kvalitātei pārrobežu starpsavienojumu punktos, būtu jāsaglabā dalībvalstu elastība attiecībā uz gāzes kvalitātes standartu piemērošanu to valsts dabasgāzes sistēmās.

- (74) Ūdeņraža piemaisīšanai dabasgāzes sistēmā vajadzētu būt galējam risinājumam, jo tā ir mazāk efektīva salīdzinājumā ar ūdeņraža izmantošanu tīrā veidā un samazina ūdeņraža vērtību. Tā turklāt ietekmē dabasgāzes infrastruktūras darbību, to, kā to var izmantot tiešie lietotāji, un pārrobežu sistēmu sadarbību. Tāpēc par prioritāti būtu jānosaka ūdeņraža ražošana un izmantošana tīrā veidā un tā transportēšana specializētajā ūdeņraža sistēmā. Būtu jāpieliek visas pūles, lai izvairītos no ūdeņraža izmantošanas lietojumiem, kuros pastāv energoefektīvākas alternatīvas. Dalībvalstīm būtu jā saglabā tiesības pieņemt lēmumu, vai ūdeņraža piemaisīšanu izmantot valsts dabasgāzes sistēmās. Tajā pašā laikā tirgus segmentācijas risku ierobežotu saskaņota pieeja ūdeņraža piemaisīšanai dabasgāzes sistēmā, proti, Savienības mērogā atļautais maksimums pārrobežu starpsavienojumu punktos starp dalībvalstīm, kur pārvades sistēmu operatoriem būtu jāpieņem dabasgāze ar ūdeņraža piemaisījumu zem maksimuma. Blakus esošām pārvades sistēmām arī turpmāk vajadzētu būt iespējai vienoties par augstākiem vai zemākiem ūdeņraža piemaisījuma līmeņiem pārrobežu starpsavienojumu punktos. Apsverot šādas vienošanās, dalībvalstīm būtu jāapspriežas ar citām dalībvalstīm, kuras attiecīgais pasākums varētu ietekmēt, un jāņem vērā situācija minētajās dalībvalstīs.

- (75) Spēcīgs pārrobežu koordinācijas un strīdu izšķiršanas process, kas pārvades sistēmu operatoriem palīdzētu vienoties par gāzes kvalitāti, arī par biometāna un ūdeņraža maisījumiem, ir priekšnoteikums efektīvai dabasgāzes transportēšanai starp dabasgāzes sistēmām Savienībā un tādējādi virzībai uz lielāku iekšējā tirgus integrāciju. Uzlabotām pārredzamības prasībām attiecībā uz gāzes kvalitātes parametriem, arī augstāko siltumspēju, Vobes skaitli un skābekļa saturu, un ūdeņraža maisījumiem un to dinamiku laika gaitā apvienojumā ar monitoringa un ziņošanas pienākumiem būtu jāveicina pienācīga atvērta un efektīva dabasgāzes iekšējā tirgus darbība.
- (76) Dalībvalstīm arī turpmāk būtu jāspēj izmantot savas sākotnējās gāzes kvalitātes specifikācijas gadījumā, ja to regulatīvās iestādes vai *ACER* nolemj saglabāt pārrobežu ierobežojumu, kurš izriet no ūdeņraža piemaisījuma līmeņu vai piemaisīšanas prakses atšķirībām. Iespēja šādu pārrobežu ierobežojumu saglabāt ir īpaši svarīga dalībvalstīs, kurās ir viens starpsavienojuma punkts vai kurās dabasgāzes apjomi nonāk galvenokārt caur vienu starpsavienojuma punktu. Lai nodrošinātu netraucētas pārrobežu plūsmas un saglabātu enerģijas iekšējā tirgus integritāti, attiecīgajām regulatīvajām iestādēm un *ACER* attiecīgā gadījumā vajadzētu būt pilnvarotām pastāvīgi atsākt kopīgo strīdu izšķiršanas procesu, lai atspoguļotu norises dabasgāzes tirgu un tehnoloģiju jomā.

- (77) Dabaszgāzes sistēmai piemērojamie sadarbaspējas un datu apmaiņas noteikumi, kas izklāstīti Komisijas Regulā (ES) 2015/703²⁶, ir būtiski, jo īpaši attiecībā uz starpsavienojumu līgumiem, ieskaitot noteikumus par plūsmas kontroli, dabaszgāzes daudzuma un kvalitātes mērīšanas principus, noteikumus par savietošanas procesu un dabaszgāzes daudzumu piešķiršanu, saziņas procedūras ārkārtas apstākļos, vienotu mērvienību sistēmu, noteikumus par gāzes kvalitāti, arī noteikumus par pārrobežu tirdzniecības ierobežojumu pārvaldību gāzes kvalitātes atšķirību un odorizācijas prakses atšķirību dēļ, gāzes kvalitātes īstermiņa un ilgtermiņa monitoringu un informācijas sniegšanu, datu apmaiņu un ziņošanu par gāzes kvalitāti, pārredzamību, saziņu, informācijas sniegšanu un sadarbību starp attiecīgajiem tirgus dalībniekiem.
- (78) Lai panāktu optimālu Savienības ūdeņraža tīkla pārvaldību un lai Savienībā būtu iespējams ūdeņradi tirgot un piegādāt pāri robežām, būtu jāizveido *ENNOH*. *ENNOH* uzdevumi būtu jāveic saskaņā ar Savienības konkurences noteikumiem. *ENNOH* uzdevumiem vajadzētu būt skaidri noteiktiem, un tā darbības metodēm būtu jānodrošina *ENNOH* darbības efektivitāte, pārredzamība un reprezentativitāte. Attiecīgā gadījumā *ENTSO-G* un *ENNOH* var kopīgi izstrādāt tīkla kodeksus starpnozaru jautājumos.

²⁶ Komisijas Regula (ES) 2015/703 (2015. gada 30. aprīlis), ar ko izveido tīkla kodeksu par sadarbaspējas un datu apmaiņas noteikumiem (OV L 113, 1.5.2015., 13. lpp.).

- (79) Lai nodrošinātu, ka *ENNOH* ir pārstāvētas visas dalībvalstis, kas pašlaik izstrādā ūdeņraža pārvades tīklus, tām, atkāpjoties no šajā regulā paredzētā vispārīgā noteikuma par dalību *ENNOH*, būtu jāspēj izvirzīt par *ENNOH* dalībnieku tādu ūdeņraža pārvades tīkla operatoru, kas gūst labumu no Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 68. pantā paredzētās atkāpes, ar noteikumu, ka operators ir iedibināts dalībvalstī, kurā neviens cits ūdeņraža pārvades tīkla operators nav *ENNOH* dalībnieks. Dalībvalstīm, kurām vēl nav īpaša ūdeņraža pārvades tīkla operatora, bet kuras plāno attīstīt ūdeņraža pārvades tīklu saskaņā ar to integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, būtu jāspēj izvirzīt vienību par *ENNOH* iesaistītu asociēto partneri, kuram tiek sniegta informācija par *ENNOH* satvarā veikto darbu un kurš var apmeklēt asamblejas, valdes un komiteju sanāksmes un piedalīties darba grupās, līdz to ūdeņraža tīklu operatori kļūst par *ENNOH* dalībniekiem. Šajā nolūkā dalībvalstis var deleģēt pārstāvi no nacionālas asociācijas, kas nodarbojas ar ūdeņraža jautājumiem.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- (80) Lai attiecībā uz ūdeņraža tīkla attīstību Savienībā nodrošinātu pārredzamību, *ENNOH* būtu jāizveido, jāpublicē un regulāri jāatjaunina nesaistošs Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības desmit gadu plāns (“Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības plāns”), kas vērsts uz ūdeņraža tirgu attīstības vajadzībām. Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības plānā būtu jāiekļauj dzīvotspējīgi ūdeņraža transportēšanas tīkli un vajadzīgie starpsavienojumi, kuri ir būtiski no komerciālā viedokļa. *ENNOH* būtu jāpiedalās energosistēmas mēroga izmaksu un ieguvumu analīzes izstrādē (analīzē būtu jāiekļauj savienotais enerģijas tirgus un tīkla modelis, kurā ietilpst elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža transportēšanas infrastruktūra, kā arī uzglabāšana, SDG un elektrolīzeri), tīkla attīstības desmit gadu plānu scenāriju izstrādē un infrastruktūras nepilnību apzināšanas ziņojuma izstrādē, kā noteikts Regulas (ES) 2022/869 11., 12. un 13. pantā, Savienības kopīgu interešu projektu un savstarpēju interešu projektu sarakstu izstrādei. Minētajā nolūkā *ENNOH* būtu cieši jāsadarbojas ar elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu (“*ENTSO-E*”) un *ENTSO-G*, lai veicinātu energosistēmu integrāciju.

- (81) Lai veicinātu energosistēmu integrāciju, izmantotu sinerģijas un atbalstītu vispārējo sistēmas efektivitāti, *ENNOH*, *ENTSO-E* un *ENTSO-G* būtu cieši jāsadarbojas Savienības līmeņa integrētā tīkla plānošanā. Minētajā sadarbībā būtu jā sagatavo kopīgie scenāriji attiecībā uz elektroenerģiju, ūdeņradi un dabasgāzi, koordinētie infrastruktūras nepilnību ziņojumi, projekti saskanīgām metodēm, kā analizēt energosistēmas mēroga izmaksas un ieguvumus, un integrētais modelis saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 11., 12. un 13. pantu. Lai šī sadarbība būtu efektīva, *ENNOH*, *ENTSO-E* un *ENTSO-G* būtu jāizveido kopīgas darba grupas, kas sagatavotu minētos nodevumus. Pārejas laikā līdz 2027. gada 1. janvārim *ENTSO-G* būtu jāizstrādā 2026. gada Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības plāns. Šajā nolūkā *ENTSO-G* būtu pilnībā jāiesaista ūdeņraža pārvades tīklu operatori un *ENNOH*, tiklīdz *ENNOH* ir izveidots. 2026. gada Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības plānam būtu jā sastāv no divām atsevišķām nodaļām, no kurām viena attiecas uz ūdeņradi un otra — uz dabasgāzi. *ENNOH* būtu jāizstrādā 2028. gada Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības plāns atbilstoši Savienības līmeņa integrētajai tīkla plānošanai saskaņā ar šo regulu.
- (82) *ENNOH* veiktajos uzdevumos ir ieinteresēti visi tirgus dalībnieki. Tāpēc ir būtiski, lai apspriešanās process būtu rezultatīvs. Kopumā *ENNOH* sadarbībā ar citiem attiecīgiem tirgus dalībniekiem un to apvienībām būtu jāmeklē, jāattīsta un savā darbā jāintegrē pieredze infrastruktūras plānošanā, izstrādē un ekspluatācijā.

- (83) Tā kā labāku progresu varētu panākt ar reģionālu pieeju, ūdeņraža pārvades tīklu operatoriem vispārējā sadarbības struktūrā būtu jāizveido reģionālas struktūras, vienlaikus gādājot, lai reģionālā līmenī panāktie rezultāti būtu saderīgi ar tīkla kodeksiem un Savienības mēroga ūdeņraža tīkla attīstības plāniem. Dalībvalstīm būtu jāveicina sadarbība un jāseko tīkla darbības sekmēm reģionālā līmenī.
- (84) Lai tirgus dalībniekos viestu uzticību ūdeņraža tirgiem, kas Savienībā vēl tikai veidojas, ir jānosaka pārredzamības prasības. Lai visi tirgus dalībnieki varētu novērtēt kopējo pieprasījumu un piedāvājumu un noskaidrot tirgus cenu dinamikas cēloņus, ir vajadzīga vienlīdzīga piekļuve informācijai par sistēmas fizisko statusu un darbību. Informācija vienmēr būtu jāizpauž jēgpilni, viegli piekļūstami un nediskriminējoši.
- (85) *ENNOH* būtu jāizveido centrāla tīmekļa platforma, lai darītu pieejamus visus datus, kas tirgus dalībniekiem ir būtiski, lai tie varētu efektīvi piekļūt ūdeņraža tīklam.
- (86) Nosacījumiem par piekļuvi ūdeņraža tīkliem agrīnā ūdeņraža tirgus attīstības posmā būtu ūdeņraža tīkla lietotājiem jānodrošina efektīva darbība, nediskriminējoša pieeja un pārredzamība, vienlaikus saglabājot pietiekamu elastību ūdeņraža tīkla operatoriem. Jaudas līgumu maksimālā ilguma ierobežošanai būtu jāsamazina līgumpārslodzes un jaudas iekrāšanas risks.

- (87) Lai ūdeņraža tīkla lietotājiem nodrošinātu nediskriminējošu piekļuvi un pārredzamību, šajā regulā būtu jānosaka vispārīgi nosacījumi, ar kādiem trešām personām piešķir piekļuvi ūdeņraža krātuvēm un ūdeņraža termināliem.
- (88) Ūdeņraža tīklu operatoriem būtu jāsadarbojas, lai izstrādātu tīkla kodeksus nolūkā nodrošināt un pārvaldīt pārredzamu un nediskriminējošu pārrobežu piekļuvi ūdeņraža tīkliem un nodrošinātu koordinētu ūdeņraža tīkla attīstību Savienībā, tostarp starpsavienojumu jaudu izveidi. Vienu gadu pēc *ENNOH* izveides, kā noteikts šajā regulā, Komisijai būtu jā sagatavo pirmais prioritāšu saraksts, lai noteiktu tās jomas, kas iekļaujamās ūdeņraža tīkla kodeksu izstrādē. Tīkla kodeksiem būtu jāatbilst galvenajām vadlīnijām, ko izstrādājusi *ACER*. *ACER* būtu jāpiedalās uz faktisko situāciju balstītā tīkla kodeksu projektu izskatīšanā, kurā izskata arī to atbilstību minētajām galvenajām vadlīnijām, un tai vajadzētu būt tiesībām minētos kodeksus ieteikt pieņemšanai Komisijā. *ACER* būtu jānovērtē ierosinātie tīkla kodeksu grozījumi, un tai vajadzētu būt tiesībām šos grozījumus ieteikt pieņemšanai Komisijā. Ūdeņraža tīklu operatoriem būtu jāekspluatē to ūdeņraža tīkli atbilstoši minētajiem tīkla kodeksiem.
- (89) Jautājumos, kas nav pārrobežu jautājumi, ar ūdeņraža tīklu operatoru Eiropas tīkla sagatavotajiem tīkla kodeksiem nav domāts aizstāt vajadzīgos valsts noteikumus.

- (90) Savienībā transportētā un patērētā ūdeņraža kvalitāte var atšķirties atkarībā no tā ražošanas tehnoloģijas un transportēšanas specifikas. Tāpēc Savienības līmenī saskaņotai pieejai ūdeņraža kvalitātes pārvaldībai pārrobežu starpsavienotājos būtu jāveicina ūdeņraža pārrobežu plūsma un tirgu integrācija.
- (91) Ja regulatīvā iestāde to uzskata par vajadzīgu, ūdeņraža pārvades tīklu operatori piemērojamo ūdeņraža kvalitātes standartu satvarā varētu kļūt atbildīgi par ūdeņraža kvalitātes pārvaldību savos tīklos, tā tiešajiem patērētājiem nodrošinot uzticamu un stabilu ūdeņraža kvalitāti.
- (92) Spēcīgs pārrobežu koordinācijas un strīdu izšķiršanas process ūdeņraža pārvades tīklu operatoriem ir priekšnoteikums vieglākai ūdeņraža transportēšanai starp dažādiem ūdeņraža pārvades tīkliem Savienībā un tādējādi virzībai uz lielāku iekšējā tirgus integrāciju. Uzlabotām pārredzamības prasībām attiecībā uz ūdeņraža kvalitātes parametriem un to dinamiku laika gaitā apvienojumā ar monitoringa un ziņošanas pienākumiem būtu jāveicina atvērta un efektīva ūdeņraža iekšējā tirgus pienācīga darbība.

- (93) Lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus vai šo regulu papildinātu attiecībā uz nebūtiskiem elementiem noteiktās konkrētās jomās, kas ir būtiskas tirgu integrācijai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai nodrošinātu vadlīnijas, kurās sīki izklāstīta procedūra, kas jāievēro pārvades sistēmu operatoriem vai ūdeņraža pārvades tīklu operatoriem, mainītu atlaižu līmeņus nolūkā mazināt pārvades sistēmu operatoru ieņēmumu strukturālo nelīdzsvarotību, noteiktu ģeogrāfisko apgabalu, uz kuru attiecas katra reģionālās sadarbības struktūra, ņemtu vērā pastāvošās reģionālās sadarbības struktūras, izveidotu tīkla kodeksus un vadlīnijas par dabasgāzi un ūdeņradi, grozītu pielikumā noteiktās vadlīnijas un noteiktu vadlīnijas par jaunu dabasgāzes un ūdeņraža infrastruktūru. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu²⁷. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

²⁷ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

- (94) Lai nodrošinātu vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai saskaņā ar LESD 291. pantu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²⁸.
- (95) Tīkla kodeksi un vadlīnijas būtu jāpiemēro visiem ieejas punktiem no trešām valstīm un izejas punktiem uz tām. Īpaši apstākļi, tostarp pastāvošas ilgtermiņa līgumiskas vienošanās vai juridiskas grūtības izveidot strīdu izšķiršanas procedūru ar trešās valstīs iedibinātiem pārvades tīklu operatoriem vai dabasgāzes piegādātājiem, var kavēt rezultātīvu piemērošanu īstermiņā. Ja tas ir pamatoti objektīvu iemeslu dēļ, regulatīvajām iestādēm būtu jāspēj iesniegt Komisijai pieteikumu uz atkāpi no tīkla kodeksu vai vadlīniju vai konkrētu to noteikumu piemērošanas, ko nevar īstenot ieejas punktos no trešām valstīm un izejas punktos uz tām. Šādām atkāpēm būtu jāilgst tikai tik ilgi, cik vajadzīgs, lai novērstu pastāvošos šķēršļus tīkla kodeksu vai vadlīniju piemērošanai.
- (96) Lai nodrošinātu Eiropas ūdeņraža tīklu efektīvu darbību, ūdeņraža tīklu operatoriem ciešā sadarbībā ar citiem ūdeņraža tīklu operatoriem, kā arī ar citiem sistēmu operatoriem, ar kuru sistēmām ir savienoti to tīkli, vajadzētu būt atbildīgiem par ūdeņraža transportēšanas tīkla ekspluatāciju, apkopi un attīstīšanu, arī energosistēmas integrācijas veicināšanu.

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (97) Iekšējā tirgus pienācīgas darbības interesēs ir noteikt standartus, kas ir saskaņoti Savienības līmenī. Tiklīdz atsauce uz šādu standartu ir publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, atbilstībai šim standartam būtu jārada pieņēmums, ka ir ievērotas attiecīgās prasības, kas noteiktas īstenošanas pasākumā, kurš pieņemts, ievērojot šo regulu, lai gan būtu jāpieļauj arī citi veidi, kā pierādīt šādu prasību ievērošanu. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1025/2012²⁹ 10. pantu Komisija var Eiropas standartizācijas organizācijām lūgt izstrādāt tehniskās specifikācijas, Eiropas standartus un saskaņotus standartus. Vienam no galvenajiem saskaņoto standartu uzdevumiem vajadzētu būt operatoriem palīdzēt piemērot īstenošanas pasākumus, kas pieņemti, ievērojot šo regulu un Direktīvu (ES) 2024/...⁺.

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp.).

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- (98) Pašreizējais Savienības standartizācijas satvars, kura pamatā ir Regula (ES) Nr. 1025/2012, pēc noklusējuma ir satvars tādu standartu izstrādei, kuri nodrošina pieņemumu par atbilstību attiecīgajām šīs regulas prasībām vai prasībām, kas izklāstītas konkrētos īstenošanas vai deleģētajos aktos, kuri pieņemti, ievērojot šo regulu. Eiropas standartiem vajadzētu būt tādiem, ko virzījis tirgus, un būtu jāņem vērā sabiedrības intereses, kā arī rīcībpolitikas mērķi, kas skaidri norādīti Komisijas pieprasījumā vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt saskaņotos standartus noteiktā termiņā, un tiem vajadzētu būt balstītiem uz konsensu. Tomēr, ja nav attiecīgu atsauču uz saskaņotajiem standartiem vai ja standartizācijas process ir bloķēts vai atbilstīgu saskaņoto standartu noteikšana kavējas, Komisijai būtu jāspēj ar deleģētajiem vai īstenošanas aktiem noteikt kopīgas šīs regulas prasību specifikācijas, ar noteikumu, ka, šādi rīkojoties, tā pienācīgi ievēro Eiropas standartizācijas organizāciju lomu un funkcijas. Minētā iespēja būtu jāsaprot kā alternatīvs izņēmuma risinājums, kas operatoriem palīdz piemērot attiecīgos pasākumus atbilstīgi deleģētajiem vai īstenošanas aktiem, kuri pieņemti, ievērojot šo regulu un Direktīvu (ES) 2024/...⁺. Ja saskaņoto standartu noteikšana kavējas attiecīgā standarta tehniskās sarežģītības dēļ, Komisijai tas būtu jāņem vērā, pirms tiek apsvērta kopīgu specifikāciju noteikšana.
- (99) Lai pilnībā ņemtu vērā ūdeņraža tiešo lietotāju kvalitātes prasības, tehniskajās specifikācijās un standartos, kas reglamentē ūdeņraža kvalitāti ūdeņraža tīklā, būtu jāņem vērā jau esošie standarti, kas nosaka šādas prasības no tiešo lietotāju perspektīvas, piemēram, standarts EN 17124.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- (100) Ūdeņraža pārvades tīklu operatoriem būtu jāpanāk pietiekama ūdeņraža pārrobežu transportēšanas jauda, lai apmierinātu visu ekonomiski pamatoto un tehniski realizējamo šādas jaudas pieprasījumu, tā sekmējot tirgu integrāciju.
- (101) Ņemot vērā ūdeņraža kā energonesēja potenciālu un iespēju, ka dalībvalstis iesaistīsies ūdeņraža tirdzniecībā ar trešām valstīm, ir jāprecizē, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmuma (ES) 2017/684³⁰ noteiktie ziņošanas pienākumi attiecībā uz enerģētikas jomas starpvaldību nolīgumiem par dabasgāzi, attiecas arī uz starpvaldību nolīgumiem par ūdeņradi, ieskaitot ūdeņraža savienojumus, piemēram, amonjaku un šķidrus organiskos ūdeņraža nesējus. Tādēļ minētais lēmums būtu attiecīgi jāgroza.

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2017/684 (2017. gada 5. aprīlis), ar ko izveido informācijas apmaiņas mehānismu attiecībā uz starpvaldību nolīgumiem un nesaistošiem aktiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm enerģētikas jomā un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 994/2012/ES (OV L 99, 12.4.2017., 1. lpp.).

(102) Būtu jāveicina investīcijas jaunā lielā infrastruktūrā, vienlaikus nodrošinot dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu pienācīgu darbību. Lai infrastruktūras projekti, kuriem piemērots atbrīvojums, pozitīvāk ietekmētu konkurenci un enerģētisko drošību, projekta plānošanas posmā būtu jāpārbauda tirgus ieinteresētība un jāīsteno noteikumi par pārslodzes vadību. Ja infrastruktūra atrodas vairāk nekā vienas dalībvalsts teritorijā, atbrīvojuma pieprasījums galējā gadījumā būtu jāizskata *ACER*, lai labāk ņemtu vērā atbrīvojuma pārrobežu ietekmi un atvieglotu minētā pieprasījuma administratīvu apstrādi. Turklāt, tā kā minētajiem jaunajiem lielajiem infrastruktūras būvniecības projektiem, kam piemērots atbrīvojums, ir ārkārtējs riska profils, būtu jāparedz iespēja, ka uzņēmumiem, kuriem ir piegādes un ražošanas intereses, uz laiku ļaut pilnīgi vai daļēji atkāpties no nodalīšanas noteikumiem attiecībā uz konkrētajiem projektiem. Piegādes drošības apsvērumu dēļ iespēja piemērot pagaidu atkāpes būtu jo īpaši jāattiecina uz jauniem cauruļvadiem Savienībā, pa kuriem uz Savienību transportē dabasgāzi no trešām valstīm. Atbrīvojumus un atkāpes, kas piešķirtas, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/55/EK³¹ un Direktīvu 2009/73/EK³², būtu jāturpina piemērot tik ilgi, uz cik ilgu laiku tās ir piešķirtas.

³¹ Eiropas Parlamenta un padomes Direktīva 2003/55/EK (2003. gada 26. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 98/30/EK atcelšanu (OV L 176, 15.7.2003., 57. lpp.).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/73/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 94. lpp.).

- (103) Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu eskalācija kopš 2022. gada februāra ir izraisījusi dabasgāzes piegāžu samazināšanos no minētās valsts, un līdzekļi, kas iegūti no dabasgāzes pārdošanas, ir izmantoti, lai finansētu Krievijas karu pie Savienības robežas. Jo īpaši ir apturētas cauruļvadu dabasgāzes plūsmas no Krievijas caur Baltkrieviju un pa cauruļvadu Nord Stream 1, un ir nepārtraukti samazinājušās dabasgāzes piegādes caur Ukrainu, nopietni apdraudot energoapgādes drošību Savienībā kopumā. Minēto dabasgāzes piegāžu samazinājumu izmantošana par ieroci un manipulācijas ar tirgiem, kuras notiek, tīši izraisot dabasgāzes plūsmu traucējumus, ir uzskatāmi parādījušās Savienībā un tās dalībvalstīs pastāvošo neaizsargātību un atkarību, kas nepārprotami var tieši un nopietni ietekmēt to būtiskās starptautiskās drošības intereses. Līdzšinējie fakti arī ir apliecinājuši, ka dabasgāzi var izmantot, lai enerģijas tirgus padarītu par ieroci un manipulētu ar tiem, piemēram, iekrājot jaudas dabasgāzes infrastruktūrā, lai tādējādi kaitētu būtiskām Savienības starptautiskās drošības interesēm. Lai mazinātu šādu notikumu ietekmi gan pašreizējā situācijā, gan nākotnē, dalībvalstīm izņēmuma kārtā būtu jāspēj veikt samērīgus pasākumus, ar ko uz laiku ierobežo jebkura atsevišķa tīkla lietotāja veiktu sākotnējo solīšanu par jaudu ieejas punktus un SDG termināļos attiecībā uz piegādēm no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas, ja tas nepieciešams, lai aizsargātu savas un Savienības būtiskās drošības intereses, ņemot vērā arī nepieciešamību nodrošināt piegādes drošību Savienībā. Vajadzētu būt iespējamam šādus pagaidu pasākumus pamatotos gadījumos atjaunot.

Minētā iespēja būtu jāpiemēro tikai attiecībā uz Krievijas Federāciju un Baltkrieviju, lai dalībvalstis varētu ar pienācīgiem pasākumiem reaģēt uz jebkādu šīs situācijas radītu apdraudējumu būtiskām savām un Savienības drošības interesēm, piemēram, pakāpeniski izbeidzot savu atkarību no Krievijas fosilajām degvielām, cita starpā — veicot agrīnus pasākumus saskaņā ar *REPowerEU* mērķiem. Šādiem ierobežojumiem nevajadzētu būt pretrunā Savienības vai dalībvalstu starptautiskajām saistībām, un tiem vajadzētu būt saskaņā ar Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību XXI pantu. Pirms šādu ierobežojumu piemērošanas dalībvalstīm būtu jāapspriežas ar Komisiju un, ciktāl ierobežojums tās varētu ietekmēt, ar citām dalībvalstīm, Enerģētikas kopienas līgumslēdzējām pusēm, Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējām pusēm un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, kā arī jāņem vērā situācija minētajās dalībvalstīs un trešās valstīs, jo īpaši piegādes drošības ziņā. Kad dalībvalstis novērtē iecerēta ierobežojuma piemērotību un darbības jomu, tām būtu pienācīgi jāņem vērā sava pasākuma iespējamā ietekme uz citām dalībvalstīm un jo īpaši jāievēro enerģētiskās solidaritātes princips, arī nolūkā nodrošināt piegādes drošību.

- (104) Eiropas enerģētikas nozarē norit būtiska pārkārtošanās uz ārkārtīgi efektīvu dekarbonizētu ekonomiku, kuras pamatā ir atjaunīgie energoresursi, vienlaikus rūpējoties par piegādes drošību un konkurētspēju. Lai gan kibdrošība elektroenerģijas apakšnozarē jau virzās uz priekšu ar tīkla kodeksu par pārrobežu elektroenerģijas plūsmu, Savienības energosistēmas drošības garantēšanai ir vajadzīgi obligāti noteikumi dabasgāzes apakšnozarei.

- (105) Reaģējot uz ievērojamo Savienības mēroga enerģijas cenu pieaugumu, kas tika konstatēts 2021. gada rudenī, un tā negatīvo ietekmi, Komisijas 2021. gada 13. oktobra paziņojumā “Augošās enerģijas cenas: pretdarbības un atbalsta instrumenti” tika uzsvērts, cik svarīgs noturībai pret nākotnes satricinājumiem ir pienācīgi funkcionējošs enerģijas iekšējais tirgus un labāka piegādes drošības koordinācija pārrobežu līmenī. Eiropadome 2021. gada 20. un 21. oktobrī pieņēma secinājumus, kuros Komisiju aicināja ātri apsvērt pasākumus, kas palielinātu Savienības energosistēmas un enerģijas iekšējā tirgus noturību, arī pasākumus, kas uzlabotu piegādes drošību. Reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, Komisija 2022. gada 8. martā nāca klajā ar plānu *REPowerEU*, lai pakāpeniski izbeigtu Savienības atkarību no Krievijas fosilajām degvielām un paātrinātu pārkārtošanos uz tīru enerģiju. Lai palīdzētu konsekventi un savlaicīgi reaģēt uz šo krīzi un iespējamām jaunām krīzēm Savienības līmenī, šajā regulā un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/1938³³ būtu jāievieš īpaši noteikumi sadarbības un noturības uzlabošanai, jo īpaši attiecībā uz solidaritātes noteikumiem. Tādēļ Regula (ES) 2017/1938 būtu attiecīgi jāgroza.

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1938 (2017. gada 25. oktobris) par gāzes piegādes drošības aizsardzības pasākumiem un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 994/2010 (OV L 280, 28.10.2017., 1. lpp.).

- (106) Kā liecina 2017., 2021. un 2022. gada Savienības mēroga simulācijas, reģionālā sadarbība un solidaritātes pasākumi ir priekšnoteikums Savienības izturētspējai gadījumā, ja piegādes situācijas nopietni pasliktinātos. Solidaritātes pasākumiem, kas piemērojami ārkārtas gadījumā, visās situācijās būtu jānodrošina solidaritātē aizsargājamo lietotāju, piemēram, mājsaimniecību, pārrobežu apgāde. Dalībvalstīm būtu jāpieņem vajadzīgie pasākumi to noteikumu īstenošanai, kas attiecas uz solidaritātes mehānismu, cita starpā — attiecīgajām dalībvalstīm vienojoties par tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību. Dalībvalstīm minētā kārtība būtu sīki jāapraksta ārkārtas rīcības plānos. Dalībvalstīm, kuras par divpusējo nolīgumu nav vienojušās, šādas reālas solidaritātes nodrošināšanai būtu jāpiemēro šīs regulas noklusējuma noteikumi.
- (107) Tas nozīmē, ka šādi solidaritātes pasākumi var dalībvalstij radīt pienākumu izmaksāt kompensāciju tiem, ko skar tās pasākumi. Lai nodrošinātu, ka kompensācija, ko dalībvalsts, kura solidaritāti lūdz, izmaksā dalībvalstij, kura solidaritāti nodrošina, ir taisnīga un saprātīga, regulatīvajām iestādēm un *ACER* kā neatkarīgām iestādēm vajadzētu būt pilnvarotām revidēt pieprasītās un izmaksātās kompensācijas summu un vajadzības gadījumā pieprasīt to labot, jo īpaši ņemot vērā to netiešo izmaksu līmeni, ko radījusi solidaritātes nodrošināšana uz ārpustirgus pasākumu pamata. Jaunizveidotā sadarbība starp netieši saistītām dalībvalstīm, kuras izmanto tirgus pasākumus saskaņā ar šo regulu, arī palīdz samazināt potenciāli būtiskās izmaksas, kas varētu rasties, ja tiek izmantoti dārgāki ārpustirgus pasākumi.

- (108) Regulā (ES) 2017/1938 būtu jāievieš tirgus pasākumos balstīta brīvprātīga dabasgāzes piegādāšana netieši savienotām dalībvalstīm, jo īpaši nolūkā izvairīties no tā, ka tieši savienotām dalībvalstīm ir jāizmanto ārpustirgus pasākumi, ja cita netieši savienota dalībvalsts varētu nodrošināt dabasgāzes apjomus solidaritātes vajadzībām, izmantojot tirgus pasākumus. Tirgus pasākumu brīvprātīgais raksturs un no tiem izrietošā dabasgāzes nodrošināšana neskar dalībvalstu pienākumu savlaicīgi novērtēt un norādīt, vai un kā pieprasīto dabasgāzi var nodrošināt tirgus pasākumi. Šāda mehānisma mērķis ir samazināt solidaritātes netiešās un vispārējās izmaksas, izvairoties no dārgāku ārpustirgus pasākumu izmantošanas. Solidaritāte starp netieši savienotām dalībvalstīm sadala slogu pa vairākām dalībvalstīm un atvieglo to dalībvalstu piekļuvi globālai SDG piegādei, kurās nav SDG objektu.

- (109) Riska izvērtēšanā balstītajā pieejā gāzes piegādes drošības novērtēšanai un preventīvu un mitigācijas pasākumu noteikšanai būtu jāietver scenāriji, kur izvērtē ietekmi, ko rada dabasgāzes pieprasījuma samazināšanās enerģijas ietaupījumu vai energoefektivitātes pasākumu dēļ, tostarp Savienības mēroga simulācijās par dabasgāzes piegādes un infrastruktūras traucējumu scenārijiem saskaņā ar šo regulu. Enerģijas ietaupījumu un energoefektivitātes scenāriju izskatīšana nodrošina, ka Savienības mēroga simulācija, kā arī turpmākie valstu un kopīgie riska novērtējumi un preventīvie pasākumi atbilst nākotnes vajadzībām un ir saderīgi ar principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” un Savienības klimatneitralitātes mērķiem, kas noteikti Regulā (ES) 2021/1119, un ka tie palīdz pakāpeniski izbeigt Savienības atkarību no Krievijas fosilajām degvielām. Šī regula turklāt dod dalībvalstīm iespēju samazināt aizsargājamo lietotāju nebūtisko gāzes patēriņu, lai veicinātu lielākus dabasgāzes ietaupījumus, jo īpaši krīzes laikā.

- (110) Gāzes piegādes drošības riski, kurus radījusi Krievijas militārā agresija pret Ukrainu un kuru dēļ ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/1032³⁴ grozīta Regula (ES) 2017/1938, pastāv joprojām. Turklāt būtu jāizskata papildu riski, piemēram, turpmāki kritiskās infrastruktūras traucējumi, pēc Nord Stream cauruļvadu sabotāžas 2022. gada septembrī un Baltijas starpsavienojuma cauruļvada darbības traucējumiem 2023. gada oktobrī, kā arī ģeopolitisko apstākļu un drošības apdraudējuma ainas pasliktināšanās piegādes reģionos, piemēram, Tuvo Austrumu krīzes dēļ. Tāpēc ziņojumam, kas Komisijai jāiesniedz līdz 2025. gada 28. februārim, vajadzības gadījumā ir jāpievieno leģislatīvā akta priekšlikums par grozījumiem Regulā (ES) 2017/1938.

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1032 (2022. gada 29. jūnijs), ar ko groza Regulas (ES) 2017/1938 un (EK) Nr. 715/2009 attiecībā uz gāzes uzglabāšanu (OV L 173, 30.6.2022., 17. lpp.).

- (111) Daži šīs regulas noteikumi pilnveido krīzes pasākumus, kas ieviesti ar Padomes Regulu (ES) 2022/2576³⁵, reaģējot uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu un tā izraisīto dabasgāzes piegādes krīzi. Lai gan ar Regulu (ES) 2022/2576 tika risināta tūlītējā un nopietnā dabasgāzes piegādes krīze, arī atkāpjoties no spēkā esošā pastāvīgā regulējuma, šīs regulas mērķis ir dažus krīzes pasākumus pārveidot par pastāvīgām dabasgāzes tirgus iezīmēm. Tas jo īpaši attiecas uz dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismu, pasākumiem SDG objektu un dabasgāzes krātuvju izmantošanas uzlabošanai, kā arī papildu solidaritātes pasākumiem dabasgāzes ārkārtas situācijā. Tomēr minēto dabasgāzes tirgus pastāvīgo iezīmju īstenošanai ir vajadzīgs laiks, cita starpā ņemot vērā nepieciešamās konkursa procedūras pastāvīgajam dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismam, kas netiks pabeigtas pirms 2024. gada beigām. Turklāt paredzams, ka riski, kas saistīti ar dabasgāzes piegādi, Savienībā pastāvēs visu 2024. gadu. Tāpēc, lai dotu pietiekamu laiku minēto pasākumu sagatavošanas posmam un izvairītos no pārklāšanās ar pasākumiem, kas ieviesti ar Regulu (ES) 2022/2576, attiecīgie šīs regulas noteikumi būtu jāpiemēro tikai no 2025. gada 1. janvāra. Šīs regulas noteikumi par tāda pakalpojumu sniedzēja izveidi un izvēli, kam jāpilda uzdevumi saskaņā ar dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismu, būtu jāpiemēro no šīs regulas spēkā stāšanās dienas, lai nodrošinātu, ka mehānisms sāk darboties no dienas, kad beidzas Regulas (ES) 2022/2576 darbības termiņš.

³⁵ Padomes Regula (ES) 2022/2576 (2022. gada 19. decembris) par solidaritātes veicināšanu, labāk koordinējot gāzes iepirkumus, uzticamus cenu kritērijus un gāzes pārrobežu apmaiņu (OV L 335, 29.12.2022., 1. lpp.).

- (112) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1227/2011³⁶, Regula (ES) 2019/942 un Regula (ES) 2022/869.
- (113) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, izstrādāt taisnīgus noteikumus par piekļuves nosacījumiem dabasgāzes pārvades tīkliem, krātuvēm un SDG objektiem un pasākumus, kas attiecas uz dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismu un ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet šādas rīcības mēroga vai iedarbības dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1227/2011 (2011. gada 25. oktobris) par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (OV L 326, 8.12.2011., 1. lpp.).

I nodaļa

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šī regula:

- a) paredz nediskriminējošus noteikumus par nosacījumiem piekļuvei dabasgāzei un ūdeņraža sistēmām, ņemot vērā valstu un reģionālo tirgu īpašās iezīmes, lai nodrošinātu dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu pienācīgu darbību un lai veicinātu energosistēmas elastību; un
- b) veicina pareizi funkcionējoša un pārredzama dabasgāzes un ūdeņraža tirgu izveidi un darbību, kuriem ir raksturīga augsta piegādes drošības pakāpe, un paredz mehānismus, ar kuru palīdzību saskaņot tīkla piekļuves noteikumus dabasgāzes un ūdeņraža pārrobežu apmaiņai.

Šā panta pirmajā daļā minētie mērķi ietver:

- a) saskaņotu dabasgāzes tīkla piekļuves tarifu principu vai tarifu aprēķināšanas metožu noteikšanu, izņemot dabasgāzes krātuves;
- b) trešo personu piekļuves pakalpojumu izveidi un saskaņotu principu noteikšanu jaudas sadalei un pārslodzes vadībai;
- c) pārredzamības prasību, balansēšanas noteikumu un balansēšanas maksu noteikšanu, kā arī jaudas tirdzniecības veicināšanu.

Šo regulu, izņemot tās 34. panta 5. punktu, piemēro tikai dabasgāzes krātuvēm un ūdeņraža krātuvēm, kuras minētas Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 33. panta 3. vai 4. punktā vai 37. pantā.

Dalībvalstis var izveidot organizāciju vai struktūru saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/...⁺, lai tā veiktu vienu vai vairākas funkcijas, ko parasti veic pārvades sistēmas operators vai ūdeņraža pārvades tīkla operators, un kurai piemēro šīs regulas prasības. Uz šādu organizāciju vai struktūru attiecas sertifikācija saskaņā ar šīs regulas 14. pantu, un to izraugās, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 71. pantu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

2. pants
Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “regulēto aktīvu bāze” ir pārvades sistēmas operatora, sadales sistēmas operatora, ūdeņraža pārvades tīkla operatora un ūdeņraža sadales tīkla operatora tīkla aktīvi, ko izmanto regulētu tīkla pakalpojumu sniegšanai un ko ņem vērā, aprēķinot ieņēmumus no pakalpojumiem, kas saistīti ar tīklu;
- 2) “pārvade” ir pārvade, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 17. punktā;
- 3) “transporta līgums” ir līgums, ko pārvades sistēmas operators vai ūdeņraža tīkla operators ir noslēdzis ar tīkla lietotāju, lai veiktu dabasgāzes vai ūdeņraža transportēšanas pakalpojumus;
- 4) “jauda” ir maksimāli iespējamā plūsma, kas izteikta normālkubikmetros attiecībā pret laika vienību vai enerģijas vienībās attiecībā pret laika vienību un ko tīkla lietotāji ir tiesīgi saņemt saskaņā ar transporta līguma noteikumiem;
- 5) “neizmantota jauda” ir konstanta jauda, ko tīkla lietotājs ir ieguvis saskaņā ar transporta līgumu, bet ko šis lietotājs nav nominējis līgumā noteiktajā termiņā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 6) “pārslodzes vadība” ir pārvades sistēmas operatora pienākumu izpilde attiecībā uz jaudu tā, lai optimāli un maksimāli izmantotu tehniskās jaudas un savlaicīgi konstatētu paredzamos pārslodzes un iespēju robežu līmeņus;
- 7) “sekundārais tirgus” ir tirgus, kurā pārdod jaudas, ko nepārdod primārajā tirgū;
- 8) “nominācija” ir pirms ievadīšanas vai izvadīšanas sniegts tīkla lietotāja paziņojums pārvades sistēmas operatoram par faktisko plūsmu, ko tīkla lietotājs vēlas ievadīt sistēmā vai izvadīt no tās;
- 9) “renominācija” ir pēc nominācijas sniegts paziņojums par koriģētu nomināciju;
- 10) “sistēmas integritāte” ir jebkurš stāvoklis, kurā dabasgāzes vai ūdeņraža spiediens un kvalitāte nav zemāka par minimālo un augstāka par maksimālo robežu, garantējot dabasgāzes vai ūdeņraža pārvadi tehniskā ziņā;
- 11) “balansēšanas periods” ir laiks, kurā enerģijas vienībās izteikta dabasgāzes vai ūdeņraža apjoma izņemšana katram tīkla lietotājam ir jākompensē ar tāda paša dabasgāzes vai ūdeņraža apjoma ievadīšanu saskaņā ar tīkla kodeksu;
- 12) “tīkla lietotājs” ir tīkla lietotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 60. punktā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 13) “atslēdzamie pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operatora, vai ūdeņraža tīkla operatora piedāvātie pakalpojumi attiecībā uz atslēdzamu jaudu;
- 14) “atslēdzamā jauda” ir dabasgāzes vai ūdeņraža pārvades jauda, ko pārvades sistēmas operators vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operators, vai ūdeņraža tīkla operators var atslēgt saskaņā ar transporta līgumā paredzētajiem nosacījumiem;
- 15) “ilgtermiņa pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operatora, vai ūdeņraža tīkla operatora piedāvātie pakalpojumi, kas ilgst gadu vai ilgāku laiku;
- 16) “īstermiņa pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operatora, vai ūdeņraža tīkla operatora piedāvātie pakalpojumi, kas ilgst īsāku laiku nekā gads;
- 17) “konstanta jauda” ir dabasgāzes un ūdeņraža pārvades un sadales jauda, ko pārvades sistēmas operators vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operators, vai ūdeņraža tīkla operators, parakstot līgumu, ir garantējis kā neatslēdzamu;
- 18) “konstanti pakalpojumi” ir pārvades sistēmas operatora vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operatora, vai ūdeņraža tīkla operatora piedāvātie pakalpojumi attiecībā uz konstanto jaudu;

- 19) “tehniskā jauda” ir maksimāli iespējamā konstantā jauda, ko var piedāvāt tīkla lietotājiem, ņemot vērā sistēmas integritāti un pārvades sistēmas vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operatora, vai udeņraža tīkla operacionālās prasības;
- 20) “līgumā paredzētā jauda” ir jauda, kas piešķirta kādam tīkla lietotājam ar transporta līgumu;
- 21) “pieejamā jauda” ir tehniskās jaudas daļa, kas nav piešķirta un konkrētā brīdī joprojām ir pieejama sistēmai;
- 22) “līgumpārslodze” ir stāvoklis, kad pieprasījums pēc konstantas jaudas pārsniedz tehnisko jaudu;
- 23) “primārais tirgus” ir tirgus, kurā pārvades sistēmas operators vai, attiecīgā gadījumā, sadales sistēmas operators, vai udeņraža pārvades tīkla operators tieši nodarbojas ar jaudu tirdzniecību;
- 24) “fiziska pārslodze” ir stāvoklis, kad pieprasījums pēc faktiskās piegādes konkrētā brīdī pārsniedz tehnisko jaudu;
- 25) “SDG objekta jauda” ir SDG termināļa jauda dabasgāzes sašķidrināšanai vai SDG importēšanai, izņemšanai, palīgpakalpojumiem, uzglabāšanai uz laiku un regazifikācijai;
- 26) “tilpums” ir dabasgāzes vai udeņraža krātuves tilpums, kuru krātuves lietotājs ir tiesīgs izmantot dabasgāzes un udeņraža uzglabāšanai;

- 27) “piegādājamība” ir ātrums, kādā krātuves lietotājs ir tiesīgs izņemt dabasgāzi vai ūdeņradi no dabasgāzes krātuves vai ūdeņraža krātuves;
- 28) “ievadāmība ” ir ātrums, kādā krātuves lietotājs ir tiesīgs ievadīt dabasgāzi vai ūdeņradi dabasgāzes krātuvē vai ūdeņraža krātuvē;
- 29) “krātuves jauda” ir jebkura tilpuma, ievadāmības un piegādājamības kombinācija;
- 30) “ieejas–izejas sistēma” ir ieejas–izejas sistēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 57. punktā;
- 31) “balansēšanas zona” ir balansēšanas zona, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 58. punktā;
- 32) “virtuāls tirdzniecības punkts” ir virtuāls tirdzniecības punkts, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 59. punktā;
- 33) “ieejas punkts” ir ieejas punkts, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 61. punktā;
- 34) “izejas punkts” ir izejas punkts, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 62. punktā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 35) “nosacīta jauda” ir konstanta jauda, kam piemēro pārredzamus un iepriekšnoteiktus nosacījumus vai nu attiecībā uz piekļuvi no virtuālā tirdzniecības punkta un šim punktam, vai attiecībā uz ierobežotu piešķiramību;
- 36) “piešķiramība” ir jebkuras ieejas jaudas diskrecionāra kombinējamība ar jebkuru izejas jaudu vai otrādi;
- 37) “atļautie ieņēmumi” ir summa, ko veido pārvades pakalpojumu ieņēmumi un nepārvades pakalpojumu ieņēmumi par pakalpojumiem, kurus pārvades sistēmas operators sniedzis konkrētā laika periodā attiecīgā regulatīvā perioda ietvaros; šos ieņēmumus pārvades sistēmas operators ir tiesīgs saņemt, ja tas darbojas režīmā bez cenas griestiem, un tos nosaka saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 7. punkta a) apakšpunktu;
- 38) “mērķieņēmumi” ir summa, ko veido gaidāmie pārvades pakalpojumu ieņēmumi, kuri aprēķināti saskaņā ar 17. panta 1. punktā noteiktajiem principiem, un gaidāmie nepārvades pakalpojumu ieņēmumi par pakalpojumiem, ko pārvades sistēmas operators, darboties režīmā ar cenas griestiem, ir sniedzis konkrētā laika periodā attiecīgā regulatīvā perioda ietvaros;
- 39) “jauna infrastruktūra” ir infrastruktūra, kas nebija pabeigta līdz 2003. gada 4. augustam;
- 40) “dabasgāze” ir dabasgāze, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 1. punktā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 41) “atjaunīgā gāze” ir atjaunīgā gāze, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 2. punktā;
- 42) “dabasgāzes sistēma” ir dabasgāzes sistēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 3. punktā;
- 43) “ūdeņraža sistēma” ir ūdeņraža sistēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 4. punktā;
- 44) “ūdeņraža krātuve” ir ūdeņraža krātuve, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 5. punktā;
- 45) “ūdeņraža krātuves operators” ir ūdeņraža krātuves operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 6. punktā;
- 46) “ūdeņraža terminālis” ir ūdeņraža terminālis, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 8. punktā;
- 47) “ūdeņraža termināļa operators” ir ūdeņraža termināļa operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 9. punktā;
- 48) “ūdeņraža kvalitāte” ir ūdeņraža kvalitāte, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 10. punktā;
- 49) “mazoglekļa ūdeņradis” ir mazoglekļa ūdeņradis, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 11. punktā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 50) “mazoglekļa gāze” ir mazoglekļa gāze, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 12. punktā;
- 51) “pārvades sistēmas operators” ir pārvades sistēmas operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 18. punktā;
- 52) “augšposma cauruļvadu tīkls” ir augšposma cauruļvadu tīkls, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 16. punktā;
- 53) “sadale” ir sadale, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 19. punktā;
- 54) “sadales sistēmas operators” ir sadales sistēmas operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 20. punktā;
- 55) “ūdeņraža tīkls” ir ūdeņraža tīkls, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 21. punktā;
- 56) “ūdeņraža transportēšana” ir ūdeņraža transportēšana, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 22. punktā;
- 57) “ūdeņraža pārvades tīkls” ir ūdeņraža pārvades tīkls, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 23. punktā;
- 58) “ūdeņraža sadales tīkls” ir ūdeņraža sadales tīkls, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 24. punktā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 59) “ūdeņraža tīkla operators” ir ūdeņraža tīkla operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 25. punktā;
- 60) “ūdeņraža pārvades tīkla operators” ir ūdeņraža pārvades tīkla operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 26. punktā;
- 61) “ūdeņraža sadales tīkla operators” ir ūdeņraža sadales tīkla operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 27. punktā;
- 62) “piegāde” ir piegāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 28. punktā;
- 63) “dabāsgāzes krātuve” ir dabāsgāzes krātuve, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 31. punktā;
- 64) “dabāsgāzes uzglabāšanas sistēmas operators” ir dabāsgāzes uzglabāšanas sistēmas operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 32. punktā;
- 65) “SDG objekts” ir SDG objekts, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 33. punktā;
- 66) “SDG sistēmas operators” ir SDG sistēmas operators, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 34. punktā;
- 67) “sistēma” ir sistēma, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 35. punktā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 68) “palīgpakalpojumi” ir palīgpakalpojumi, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 36. punktā;
- 69) “starp savienotājs” ir starp savienotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 39. punktā;
- 70) “ūdeņraža starp savienotājs” ir ūdeņraža starp savienotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 40. punktā;
- 71) “sistēmas izmantotājs” ir sistēmas izmantotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 46. punktā;
- 72) “lietotājs” ir lietotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 47. punktā;
- 73) “galalietotājs” ir galalietotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 50. punktā;
- 74) “vairumlietotājs” ir vairumlietotājs, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 51. punktā;
- 75) “kontrole” ir kontrole, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 55. punktā;
- 76) “ilgtermiņa līgums” ir ilgtermiņa līgums, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 56. punktā;

⁺ OV: līgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- 77) “starp savienojuma punkts” ir starpsavienojuma punkts, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 63. punktā;
- 78) “virtuāls starpsavienojuma punkts” ir virtuāls starpsavienojuma punkts, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 64. punktā;
- 79) “tirgus dalībnieks” ir tirgus dalībnieks, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 65. punktā;
- 80) “sadarbspēja” ir sadarbība, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 71. punktā;
- 81) princips “energoefektivitāte pirmajā vietā” ir princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999³⁷ 2. panta 18. punktā;
- 82) “pārprofilēšana” ir pārprofilēšana, kā definēts Regulas (ES) 2022/869 2. panta 18. punktā;
- 83) “vertikāli integrēts uzņēmums” ir vertikāli integrēts uzņēmums, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 2. panta 43. punktā.

2. Šā panta 1. punkta 4. līdz 24. apakšpunktā paredzētās definīcijas, kas attiecas uz pārvadi, pēc analogijas piemēro arī krātuvēm un SDG objektiem.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

II nodaļa

Vispārīgi noteikumi, kas piemērojami dabasgāzes sistēmām un ūdeņraža sistēmām

1. IEDAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI PAR TO, KĀ ORGANIZĒJAMI TIRGI UN PIEKĻUVE INFRASTRUKTŪRAI

3. pants

Vispārīgi principi

Dalībvalstis, regulatīvās iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 76. pantu (“regulatīvās iestādes”), dabasgāzes sistēmu operatori vai ūdeņraža sistēmu operatori un deleģētie operatori, piemēram, tirgus apgabalu pārvaldnieki vai rezervēšanas platformu operatori, nodrošina, ka dabasgāzes un ūdeņraža tirgi darbojas saskaņā ar šādiem principiem:

- a) dabasgāzes un ūdeņraža cenas nosaka pēc pieprasījuma un piedāvājuma principa;
- b) pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori, kā arī ūdeņraža pārvades tīklu operatori un ūdeņraža sadales tīklu operatori savstarpēji sadarbojas, lai tīkla lietotājiem nodrošinātu tiesības neatkarīgi rezervēt ieejas un izejas jaudu; dabasgāzi un, no 2033. gada, ūdeņradi transportē pa ieejas–izejas sistēmu, nevis pa līgumceļiem;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- c) dabasgāzes sistēmas un ūdeņraža sistēmas ieejas un izejas punktos piemērotos tarifus strukturē tā, lai veicinātu tirgu integrāciju, uzlabotu piegādes drošību un veicinātu dabasgāzes tīklu un ūdeņraža tīklu starpsavienotību;
- d) uzņēmumi, kas darbojas vienā un tajā pašā ieejas–izejas sistēmā, ar dabasgāzi un, no 2033. gada, ūdeņradi apmainās virtuālajā tirdzniecības punktā; atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu ražotājiem ir vienlīdzīga piekļuve virtuālajam tirdzniecības punktam neatkarīgi no tā, vai tie ir pieslēgti sadales sistēmai vai pārvades sistēmai; dabasgāzes un, no 2033. gada, ūdeņraža apmaiņu var fiziski veikt ieejas punktos no trešām valstīm vai izejas punktos uz trešām valstīm;
- e) tīkla lietotāji ir atbildīgi par savu balansēšanas portfeli balansēšanu tā, lai minimizētu vajadzību pēc pārvades sistēmas operatoru un ūdeņraža pārvades tīklu operatoru veiktām balansēšanas darbībām;
- f) balansēšanas darbības veic ar standartizētiem produktiem saskaņā ar tīkla kodeksu par balansēšanu, kas izveidots, ievērojot šo regulu, un tās veic tirdzniecības platformā vai izmantojot balansēšanas pakalpojumus saskaņā ar minēto tīkla kodeksu;
- g) tirgus noteikumos izvairās no darbībām, kas kavē cenu veidošanos atkarībā no dabasgāzes un ūdeņraža pieprasījuma un piedāvājuma;
- h) tirgus noteikumi nodrošina uz patērētāju orientētu un energoefektīvu pieeju dabasgāzes un ūdeņraža tirgiem;

- i) tirgus noteikumi sekmē dabasgāzes un ūdeņraža likvīdas tirdzniecības veidošanos un darbību, veicinot cenu veidošanos un cenu caurredzamību;
- j) tirgus noteikumi dara iespējamu dabasgāzes sistēmu un ūdeņraža sistēmu dekarbonizāciju, cita starpā darot iespējamu atjaunīgo energoresursu gāzes integrāciju dabasgāzes un ūdeņraža tirgos un stimulējot enerģijas taupīšanu un energoefektivitāti, pieprasījuma samazināšanos, pieprasījuma elastību un energosistēmu integrāciju, kā arī veicinot Savienības klimata un enerģētikas jomas mērķrādītāju sasniegšanu;
- k) tirgus noteikumi dod pienācīgus stimulus investīcijām — jo īpaši ilgtermiņa investīcijām — dekarbonizētā un ilgtspējīgā dabasgāzes sistēmā un ūdeņraža sistēmā, enerģijas uzkrāšanā, energoefektivitātē, pieprasījuma samazināšanā un pieprasījumreakcijā, lai tiktu apmierinātas tirgus vajadzības un sistēmas integrācijas vajadzības, un sekmē godīgu konkurenci un piegādes drošību, vienlaikus īstenojot energoefektivitātes galveno principu, proti, izvairīties no investīciju stimuliem, kuru rezultātā veidojas balasta aktīvi;
- l) noteikumus par tirgus plānošanu attiecīgā gadījumā orientē uz ūdeņraža izmantošanu nozarēs, kurās ir grūti veikt dekarbonizāciju, ņemot vērā siltumnīcefekta gāzu samazināšanas potenciālu, tie veicina pasākumus, ar kuriem mazina fosilās gāzes pieprasījumu, un veicina dabas resursu piesardzīgu un racionālu izmantošanu, kā arī Savienības klimata un enerģētikas jomas mērķrādītāju sasniegšanu;
- m) novērš šķēršļus (ja tādi ir) pārrobežu dabasgāzes un ūdeņraža plūsmām no vienas ieejas–izejas sistēmas uz citu;
- n) tirgus noteikumi sekmē reģionālo sadarbību un integrāciju.

4. pants

Atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes plašāka izmantošana

ogļu un oglekļietilpīgos reģionos

Komisija atbalsta un veicina atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes, jo īpaši ūdeņraža un biometāna, plašāku izmantojumu Savienības enerģosistēmā, jo īpaši ogļu un oglekļietilpīgos reģionos, lai palielinātu atjaunīgās gāzes daļu, jo īpaši rūpniecības procesos, centralizētajā siltumapgādē un enerģijas uzglabāšanā, un tādējādi paātrinātu pakāpenisko atteikšanos no cietā fosilā kurināmā rūpniecības un centralizētās siltumapgādes nozarēs. Komisija arī atbalsta pāreju no fosilā kurināmā uz atjaunīgo un mazoglekļa ūdeņradi un biometānu, kā arī ūdeņradim gatava darbaspēka veidošanu.

5. pants

Regulēto aktīvu bāzu nošķiršana

1. Ja pārvades sistēmas operators, sadales sistēmas operators vai udeņraža tīkla operators sniedz regulētus dabasgāzes, udeņraža vai elektroenerģijas pakalpojumus, tas izpilda Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 75. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2019/944³⁸ 56. pantā noteikto prasību par atsevišķu uzskaiti, un tam dabasgāzes, udeņraža vai elektroenerģijas aktīviem ir katriem atsevišķa regulēto aktīvu bāze. Minētā atsevišķā regulēto aktīvu bāze nodrošina, ka:
 - a) pakalpojumu ieņēmumus, kas gūti no noteiktu regulēto pakalpojumu sniegšanas, var izmantot tikai tam, lai atgūtu kapitāla un darbības izdevumus, kas saistīti ar aktīviem, kuri iekļauti regulēto aktīvu bāzē, ar ko regulētie pakalpojumi sniegti;
 - b) tad, kad aktīvi tiek pārvesti uz citu regulēto aktīvu bāzi, nosaka to vērtību, ko auditē un par ko saņem regulatīvās iestādes apstiprinājumu, un šī bāze ir tāda, ka nenotiek šķērssubsidēšana.
2. Dalībvalsts neatļauj finanšu pārvedumus starp regulētiem pakalpojumiem, kas ir atsevišķi 1. punkta nozīmē.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/944 (2019. gada 5. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu 2012/27/ES (OV L 158, 14.6.2019., 125. lpp.).

3. Dalībvalstis var ļaut ūdeņraža tīkla operatoriem laika gaitā sadalīt ūdeņraža tīkla izmaksu atgūšanu pa piekļuves tarifiem, tā nodrošinot, ka nākamie lietotāji pienācīgi sedz sākotnējās ūdeņraža tīkla attīstības izmaksas. Šādu dinamisku izmaksu sadali un tās pamatā esošo metodiku apstiprina regulatīvā iestāde. Dalībvalstis var ieviest pasākumus, piemēram, valsts garantiju, tāda ūdeņraža tīkla operatoru finanšu riska segšanai, kas saistīts ar sākotnējo izmaksu atgūšanu un rodas dinamiskas izmaksu sadales dēļ, ar noteikumu, ka šādi pasākumi atbilst LESD 107. pantam.
4. Atkāpjoties no 2. punkta, dalībvalsts var atļaut finanšu pārvedumus starp regulētiem pakalpojumiem, kas ir atsevišķi 1. punkta nozīmē, ja regulatīvā iestāde ir konstatējusi, ka tīklu finansēšana ar tīkla piekļuves tarifiem, ko maksā tikai tā lietotāji, nav iespējama. Regulatīvā iestāde savā novērtējumā cita starpā apsver plānoto finanšu pārvedumu vērtību, no tiem izrietošo šķērssubsidēšanu starp attiecīgo tīklu lietotājiem un minēto finanšu pārvedumu izmaksu lietderību.

Finanšu pārvedumam šā punkta nozīmē piemēro šādus nosacījumus:

- a) visus finanšu pārvedumam nepieciešamos ieņēmumus iekasē kā īpašu maksu;
- b) īpašo maksu iekasē tikai no izejas punktiem uz galalietotājiem, kas atrodas tajās pašās dalībvalstīs, kurās atrodas finanšu pārveduma labumguvējs;

- c) īpašo maksu un finanšu pārvedumu vai metodiku, kas ir to aprēķina pamatā, pirms to stāšanās spēkā ir apstiprinājusi regulatīvā iestāde;
- d) apstiprinātā īpašā maksa un finanšu pārvedums, kā arī metodika, ja metodika ir apstiprināta, ir publiskotas ne vēlāk kā trīsdesmit dienas pirms to īstenošanas datuma;
- e) dalībvalsts ir informējusi Komisiju un *ACER*, ka tā finanšu pārvedumus ir atļāvusi.

5. Regulatīvā iestāde 4. punktā minēto finanšu pārvedumu un īpašo maksu var apstiprināt tikai ar noteikumu, ka:

- a) no tās regulētās aktīvu bāzes lietotājiem, kas no finanšu pārveduma gūst labumu, iekasē tīkla piekļuves tarifus;
- b) ar tīkla piekļuves tarifiem iekasēto finanšu pārvedumu un pakalpojumu ieņēmumu summa nav lielāka par atļautajiem ieņēmumiem vai mērķieņēmumiem;
- c) finanšu pārvedums ir apstiprināts uz ierobežotu laikposmu, un minētais laikposms nav ilgāks par vienu trešdaļu no attiecīgās infrastruktūras atlikušā nolietojuma perioda.

6. Līdz ... [viens gads no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] *ACER* pārvades sistēmu operatoriem, sadales sistēmu operatoriem, ūdeņraža tīklu operatoriem un regulatīvajām iestādēm sniedz ieteikumus par metodiku, ar ko nosaka dinamisko izmaksu sadali.

ACER pirmajā daļā minētos ieteikumus atjaunina vismaz reizi divos gados.

ACER pārvades sistēmu operatoriem, sadales sistēmu operatoriem, ūdeņraža tīklu operatoriem un regulatīvajām iestādēm var sniegt ieteikumus par šādu metodiku:

- a) kā noteikt uz citu regulēto aktīvu bāzi pārvesto aktīvu vērtību un šādas pārvešanas rezultātā iespējamās peļņas vai zaudējumu galamērķi;
- b) kā aprēķināt finanšu pārveduma un īpašās maksas apmēru un maksimālo ilgumu;
- c) kritēriji, pēc kādiem nosaka ar regulēto aktīvu bāzi savienoto galalietotāju ieguldījumu īpašajā maksā.

6. pants

*Trešo personu piekļuves pakalpojumi,
kuri attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem*

1. Pārvades sistēmu operatori:

- a) nediskriminējoši piedāvā jaudu un pakalpojumus visiem tīkla lietotājiem;
- b) nodrošina gan konstantu, gan atslēdzamu jaudu; atslēdzamas jaudas cena atspoguļo pārrāvuma iespējamību;
- c) piedāvā tīkla lietotājiem gan ilgtermiņa, gan īstermiņa jaudu.

Attiecībā uz šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, ja pārvades sistēmas operators piedāvā vienādus pakalpojumus dažādiem lietotājiem, tas to dara saskaņā ar vienādiem līguma noteikumiem un nosacījumiem, izmantojot vai nu saskaņotus transporta līgumus, vai vienotu tīkla kodeksu, ko regulatīvā iestāde apstiprinājusi saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. vai 79. pantā paredzēto procedūru.

2. Līdz ... [viens gads no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija:

- a) izvērtē, kādu ietekmi uz dabasgāzes sistēmu atstāj tarifu režīms, kurā par piekļuvi pārvades sistēmām starpsavienojuma punktos starp dalībvalstīm vai starpsavienojuma punktos ar trešām valstīm, kuru sistēmas savieno divas vai vairākas dalībvalstis, netiks iekasēti tarifi; un

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

Vajadzības gadījumā minētajam ziņojumam var pievienot leģislatīvo aktu priekšlikumus, ar kuriem tiek novērsti izvērtējumā konstatētie šķēršļi.

3. Saskaņā ar 17. panta 1. punktā paredzētajiem principiem transporta līgums, kam ir nestandarta spēkā stāšanās datums vai derīguma termiņš, kurš ir īsāks nekā gada transporta standartlīgumam, neliek piemērot patvaļīgi noteiktus lielākus vai mazākus tarifus, kas neatspoguļo attiecīgā pakalpojuma tirgus vērtību.
4. Ja divi vai vairāki starpsavienojuma punkti savieno vienas un tās pašas divas blakusesošās ieejas–izejas sistēmas, attiecīgie blakusesošo pārvades sistēmu operatori starpsavienojuma punktos pieejamo jaudu piedāvā vienā virtuālajā starpsavienojuma punktā. Visu līgumā paredzēto jaudu starpsavienojuma punktos neatkarīgi no tās noslēgšanas datuma pārved uz virtuālo starpsavienojuma punktu.

Virtuālu starpsavienojuma punktu izveido tikai tad, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) virtuālo starpsavienojuma punktu kopējā tehniskā jauda ir vienāda ar visu to starpsavienojuma punktu tehnisko jaudu summu, kas veido virtuālos starpsavienojuma punktus, vai lielāka par to;
- b) virtuālais starpsavienojuma punkts sekmē sistēmas ekonomisku un efektīvu izmantojumu, tostarp 10. un 11. panta noteikumus.

5. Sniedzot trešo personu piekļuves pakalpojumus, attiecīgā gadījumā tīkla lietotājiem var pieprasīt attiecīgas to kredītspējas garantijas. Šādas garantijas neveido nepamatotus šķēršļus piekļuvei tirgum, un tās ir nediskriminējošas, pārredzamas un samērīgas.
6. Pārvades sistēmu operatoriem ir pieejams citu pārvades sistēmu operatoru tīkls, ja tas vajadzīgs pārvades funkciju veikšanai, tostarp pārrobežu pārvadei.
7. Šā panta 1. līdz 6. punkts neskar dalībvalstu iespēju veikt samērīgus pasākumus, lai uz laiku noteiktu ierobežojumu dabasgāzes piegādēm no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas, ko pamatotos gadījumos var pagarināt, ierobežojot jebkura atsevišķa tīkla lietotāja veiktu sākotnējo solīšanu par jaudu ieejas punktos no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu savas un Savienības būtiskās drošības intereses, un ar noteikumu, ka šādi pasākumi:
 - a) nepamatoti netraucē dabasgāzes iekšējā tirgus pienācīgu darbību un dabasgāzes pārrobežu plūsmas starp dalībvalstīm un neapdraud piegādes drošību Savienībā vai kādā dalībvalstī;
 - b) respektē enerģētiskās solidaritātes principu;
 - c) tiek īstenoti saskaņā ar Savienības un dalībvalstu tiesībām un pienākumiem attiecībā pret trešām valstīm.

Ņemot vērā vajadzību nodrošināt Savienības piegādes drošību, pasākumu, ko dalībvalsts veic saskaņā ar pirmo daļu, mērķis var būt dabasgāzes piegāžu dažādošana, lai pakāpeniski samazinātu atkarību no Krievijas dabasgāzes, ja var pierādīt, ka šādi pasākumi ir vajadzīgi, lai aizsargātu savas un Savienības būtiskās drošības intereses.

Pirms pieņemt lēmumu par pirmajā daļā minēto pasākumu, attiecīgā dalībvalsts apspriežas ar Komisiju un, ciktāl attiecīgais pasākums tās varētu ietekmēt, ar citām dalībvalstīm, Enerģētikas kopienas līgumslēdzējām pusēm, trešām valstīm, kas ir Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti. Attiecīgās dalībvalstis maksimāli ņem vērā situāciju minētajās dalībvalstīs un trešās valstīs un visas bažas, ko šajā sakarā paudušas minētās dalībvalstis, trešās valstis vai Komisija.

7. pants

Trešo personu piekļuves pakalpojumi, kuri attiecas uz ūdeņraža tīklu operatoriem

1. Ūdeņraža tīklu operatori savus pakalpojumus nediskriminējoši nodrošina visiem tīkla lietotājiem, vienu un to pašu pakalpojumu piedāvājot ar līdzvērtīgiem līguma noteikumiem. Ūdeņraža tīklu operatori līguma noteikumus un tarifus, ko iekasē par piekļuvi tīklam, un attiecīgā gadījumā balansēšanas maksu publicē savā tīmekļa vietnē.

2. Ņemot vērā sistēmas integritātes un efektīvas un drošas tīkla darbības apsvērumus, tirgus dalībniekiem dara pieejamu maksimālo ūdeņraža tīkla jaudu.
3. Maksimālais jaudas līgumu termiņš ir 20 gadi infrastruktūrai, kas pabeigta līdz 2028. gada 1. janvārim, un 15 gadi infrastruktūrai, kas pabeigta minētajā dienā vai pēc tās. Ja tas nepieciešams, lai nodrošinātu ūdeņraža tirgus darbību, aizsargātu konkurenci un nodrošinātu turpmāku pārrobežu integrāciju, regulatīvajām iestādēm ir tiesības noteikt īsākus maksimālos termiņus. Pieņemot lēmumu par īsāka maksimālā termiņa noteikšanu, regulatīvās iestādes cita starpā ņem vērā tīkla lietotāju apņemšanos garantēt tīkla finansēšanu un ņem vērā arī negatīvo ietekmi uz plānošanas un refinansēšanas iespējām.
4. Ūdeņraža pārvades tīklu operatori īsteno un publicē nediskriminējošas un pārredzamas pārslodzes vadības procedūras, kas arī veicina ūdeņraža pārrobežu apmaiņu nediskriminējošā veidā.
5. Ūdeņraža tīklu operatori regulāri novērtē tirgus pieprasījumu pēc jaunām investīcijām, ņemot vērā piegādes drošību un ūdeņraža galaizmantojuma efektivitāti.
6. No 2033. gada 1. janvāra ūdeņraža tīklus organizē kā ieejas–izejas sistēmas.
7. Dalībvalstis var lemt nepiemērot šā panta 6. punktu tiem ūdeņraža tīkliem, uz kuriem attiecas atkāpe, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 52. pantu, un kuri nav savienoti ar citu ūdeņraža tīklu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

8. No 2033. gada 1. janvāra vai ja dalībvalsts nolemj piemērot trešo personu piekļuves pakalpojumus ūdeņraža tīkliem saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 35. pantu pirms 2033. gada 1. janvāra, šīs regulas 17. pantu piemēro arī tarifiem par piekļuvi ūdeņraža tīkliem un ūdeņraža tīklu operatoriem piemēro pienākumus, kas pārvades sistēmu operatoriem noteikti šīs regulas 17. panta 1., 2., 4. un 5. punktā. Šīs regulas 18. un 19. pantu nepiemēro ūdeņraža tīkliem. Minētos pantus piemēro tikai dabasgāzes tīkliem.

Regulatīvās iestādes, pirms tās pieņem lēmumu par metodiku, ar ko nosaka ūdeņraža tīkla piekļuves tarifus attiecībā uz ieejas un izejas punktiem pārrobežu starpsavienojumu punktos starp tieši savienotām dalībvalstīm, tostarp attiecībā uz virtuālajiem starpsavienojuma punktiem, apspriežas ar minēto tieši savienoto dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un attiecīgajām ieinteresētajām personām. Regulatīvās iestādes iecerēto tarifu metodiku arī iesniedz *ACER*. Atkāpjoties no 17. panta, regulatīvās iestādes var nolemt nepiemērot ūdeņraža tīkla piekļuves tarifus vai, ja jaudu piešķir izolēs, paredz, ka rezerves cena ir nulle.

Lemjot par metodiku, ar ko nosaka ūdeņraža tīkla piekļuves tarifus starpsavienojumu punktos starp dalībvalstīm, attiecīgās regulatīvās iestādes piemēro 17. panta 1., 2., 4. un 5. punktā minētos tarifu principus un ņem vērā šā punkta otrajā daļā minētās apspriešanās rezultātus, jo īpaši tieši savienoto dalībvalstu regulatīvo iestāžu apspriešanos, un izvēlēto tīkla piekļuves tarifu ietekmi uz pārrobežu tirdzniecību un tirgus darbību tieši savienotajās dalībvalstīs.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

Tieši savienoto dalībvalstu regulatīvās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 5. punktu var pieprasīt *ACER* sniegt uz faktiem balstītu atzinumu par metodiku, ar ko nosaka ūdeņraža tīkla piekļuves tarifus vai rezerves cenas attiecībā uz ieejas un izejas punktiem pārrobežu starpsavienojumu punktos starp minētajām dalībvalstīm. *ACER* attiecīgi vajadzības gadījumā informē Komisiju saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 6. punktu. Sniedzot uz faktiem balstītu atzinumu, *ACER* veic izvērtēšanu, pienācīgi ņemot vērā šīs regulas 17. panta 1. un 2. punktā minētos tarifu principus.

Sīkāk to, kā īstenot šo punktu, jo īpaši pārrobežu apspriešanās procedūru un *ACER* atzinuma pieprasīšanu, nosaka tīkla kodeksā, ko izveido, ievērojot 72. panta 1. punktu.

9. No 2033. gada 1. janvāra ūdeņraža pārvades tīklu operatori, piedāvājot savus pakalpojumus, ievēro prasības, kas pārvades sistēmu operatoriem noteiktas saskaņā ar 5., 10. un 13. pantu, un katra tīkla punkta tarifus publicē ūdeņraža tīkla operatoru Eiropas tīkla (*ENNOH*) pārvaldītā tiešsaistes platformā. Kamēr saskaņā ar 72. panta 1. punkta d) apakšpunktu nav pieņemts tīkla kodekss par ūdeņraža pārvades tīklu jaudas piešķiršanu un tas nav stājies spēkā, šāda publicēšana var notikt, izmantojot saites uz tarifu publikāciju ūdeņraža pārvades tīklu operatoru vietnēs.

8. pants

Trešo personu piekļuves pakalpojumi, kuri attiecas uz dabasgāzes krātuvēm, ūdeņraža termināļiem, SDG objektiem un ūdeņraža krātuvēm

1. SDG sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori, ūdeņraža krātuvju operatori un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori:
 - a) visiem tīkla lietotājiem nediskriminējoši piedāvā tādus pakalpojumus, kas apmierina tirgus pieprasījumu; jo īpaši, ja SDG sistēmas operators, ūdeņraža termināļa operators, ūdeņraža krātuves operators vai dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators piedāvā to pašu pakalpojumu dažādiem lietotājiem, tas nodrošina līdzvērtīgus līguma noteikumus un nosacījumus;
 - b) piedāvā pakalpojumus, kas ir saderīgi ar starpsavienotu dabasgāzes un ūdeņraža transportēšanas sistēmu izmantošanu, un veicina piekļuvi, sadarbojoties ar pārvades sistēmas operatoru vai ūdeņraža tīkla operatoru; un
 - c) publisko atbilstošu informāciju, jo īpaši ziņas par pakalpojumu izmantojumu un pieejamību, termiņā, kas atbilst SDG objektu, dabasgāzes krātuvju, ūdeņraža termināļu vai ūdeņraža krātuvju izmantotāju pamatotām komerciālām vajadzībām, ar nosacījumu, ka šo publiskošanu pārrauga regulatīvā iestāde.

2. Ikviens dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators un udeņraža krātuves operators:
 - a) sniedz gan konstantus, gan atslēdzamus trešo personu piekļuves pakalpojumus; atslēdzamas jaudas cena atspoguļo pārrāvuma iespējamību;
 - b) piedāvā krātuvju izmantotājiem gan ilgtermiņa, gan īstermiņa pakalpojumus;
 - c) piedāvā krātuvju izmantotājiem gan nenodalītus, gan nodalītus krātuves jaudas pakalpojumus.
3. Katrs SDG sistēmas operators SDG objekta lietotājiem atkarībā no SDG objektu lietotāju norādītajām vajadzībām SDG objektā piedāvā gan nenodalītus, gan nodalītus pakalpojumus.
4. SDG un dabasgāzes krātuvju līgumos un udeņraža krātuvju un udeņraža termināļu līgumos nedrīkst patvaļīgi paredzēt augstākus tarifus, ja šie līgumi slēgti:
 - a) ārpus gāzes piegādes standarta gada ar nestandarta sākuma datumu; vai
 - b) uz īsāku laiku nekā standarta līgums uz gadu.
5. Sniedzot trešo personu piekļuves pakalpojumus, attiecīgā gadījumā tīkla lietotājiem var pieprasīt attiecīgas to kredībspējas garantijas. Šādas garantijas neveido nepamatotus šķēršļus piekļuvei tirgum, un tās ir nediskriminējošas, pārredzamas un samērīgas.

6. Līguma ierobežojumus attiecībā uz SDG objekta vai ūdeņraža termināļa jaudas un dabasgāzes vai ūdeņraža krātuves jaudas minimālo lielumu pamato ar tehniskajiem ierobežojumiem, un tie ļauj mazākiem uzglabāšanas lietotājiem piekļūt uzglabāšanas pakalpojumiem.
7. Šā panta 1. līdz 6. punkts neskar dalībvalstu iespēju veikt samērīgus pasākumus, lai uz kādu laiku noteiktu ierobežojumu SDG piegādēm no Krievijas Federācijas un Baltkrievijas, ko pamatotos gadījumos var pagarināt, ierobežojot jebkura atsevišķa tīkla lietotāja veiktu sākotnējo solišanu vai SDG objekta jaudas nodrošināšanu jebkuram atsevišķam tīkla lietotājam piegādēm no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu savas un Savienības būtiskās drošības intereses, un ar noteikumu, ka šādi pasākumi:
- a) nepamatoti netraucē dabasgāzes iekšējā tirgus pienācīgu darbību un dabasgāzes pārrobežu plūsmas starp dalībvalstīm un neapdraud piegādes drošību Savienībā vai kādā dalībvalstī;
 - b) respektē enerģētiskās solidaritātes principu;
 - c) tiek īstenoti saskaņā ar Savienības un dalībvalstu tiesībām un pienākumiem attiecībā pret trešām valstīm.

Ņemot vērā vajadzību nodrošināt Savienības piegādes drošību, pasākumu, ko dalībvalsts veic saskaņā ar pirmo daļu, mērķis var būt SDG piegāžu dažādošana, lai pakāpeniski samazinātu atkarību no Krievijas dabasgāzes, ja var pierādīt, ka šādi pasākumi ir vajadzīgi, lai aizsargātu savas un Savienības būtiskās drošības intereses.

Pirms pieņemt lēmumu par pirmajā daļā minēto pasākumu, attiecīgā dalībvalsts apspriežas ar Komisiju un, ciktāl attiecīgais pasākums tās varētu ietekmēt, ar citām dalībvalstīm, Enerģētikas kopienas līgumslēdzējām pusēm, trešām valstīm, kas ir Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu līgumslēdzējas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti. Attiecīgās dalībvalstis maksimāli ņem vērā situāciju minētajās dalībvalstīs un trešās valstīs un visas bažas, ko šajā sakarā paudušas minētās dalībvalstis, trešās valstis vai Komisija.

9. pants

SDG sistēmu operatoru un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoru veiktais tirgus pieprasījuma novērtējums attiecībā uz atjaunīgajām gāzēm un mazoglekļa gāzēm

SDG sistēmu operatori un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori vismaz reizi divos gados novērtē tirgus pieprasījumu pēc jaunām investīcijām, kas kompleksos dotu iespēju izmantot atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes, tostarp ūdeņraža savienojumus, piemēram, sašķidrināto amonjaku un šķidros organiskos ūdeņraža nesējus. Minētie operatori informē attiecīgās regulatīvās iestādes par tirgus pieprasījuma novērtēšanas rezultātu. Plānojot jaunas investīcijas, SDG sistēmu operatori un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori novērtē tirgus pieprasījumu ar mērķi veicināt atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu izmantošanu savos kompleksos un ņem vērā piegādes drošību. SDG sistēmu operatori un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori dara publiski pieejamus visus plānus par jaunām investīcijām, kas to kompleksos dotu iespēju izmantot atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes.

10. pants

Jaudas sadales mehānismu un pārslodzes vadības procedūru principi, kas attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem

1. Maksimāli iespējamo jaudu visos attiecīgajos 33. panta 3. punktā minētajos punktos dara pieejamu tirgus dalībniekiem, ņemot vērā sistēmas integritāti un tīkla efektīvu darbību.

2. Pārvades sistēmas operators īsteno un publicē nediskriminējošus un pārredzamus jaudas sadales mehānismus, kas:
- a) dod pareizus ekonomiskos signālus tehnisko jaudu efektīvam un maksimālam izmantojumam, veicina investīcijas jaunā infrastruktūrā un alternatīvos pieprasījuma puses risinājumos, kuriem nav nepieciešamas jaunas investīcijas infrastruktūrā, un sekmē dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību;
 - b) ir saderīgi ar tādiem tirgus mehānismiem kā tūlītēju darījumu tirgi un tirdzniecības mezgli un reizē ir elastīgi un spējīgi piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem; un
 - c) ir saderīgi ar dalībvalstu tīkla piekļuves sistēmām.
3. Pārvades sistēmas operators īsteno un publicē nediskriminējošas un pārredzamas pārslodzes vadības procedūras, kas atvieglo dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību un kuru pamatā ir šādi principi:
- a) līgumpārslodzes gadījumā pārvades sistēmas operators piedāvā neizmantoto jaudu primārajā tirgū vismaz nākamajai dienai, šo jaudu darot atslēdzami pieejamu; un
 - b) tīkla lietotāji drīkst tālākpārdot vai apakšizīrēt sekundārajā tirgū savu neizmantoto līgumā paredzēto jaudu.

Attiecībā uz šā punkta pirmās daļas a) apakšpunktu dalībvalsts var prasīt no tīkla lietotājiem paziņojumu vai informāciju par pārvades sistēmas operatoru.

4. Pārvades sistēmu operatori regulāri novērtē tirgus pieprasījumu pēc jaunām investīcijām, ņemot vērā kopīgo scenāriju, kas izstrādāts tīkla attīstības desmit gadu plānam, saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. pantu, kā arī piegādes drošību.

11. pants

*Jaudas sadales mehānismu principi un pārslodzes vadības procedūras,
kas attiecas uz dabasgāzes krātuvēm, ūdeņraža termināļiem,
ūdeņraža krātuvēm un SDG objektiem*

1. Ņemot vērā sistēmas integritātes un darbības apsvērumus, tirgus dalībniekiem piedāvā maksimālo dabasgāzes krātuves, SDG objekta, ūdeņraža krātuves vai ūdeņraža termināļu jaudu.
2. SDG sistēmu operatori, ūdeņraža krātuvju operatori, ūdeņraža termināļu operatori un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori īsteno un publicē nediskriminējošus un pārredzamus jaudas sadales mehānismus, kas:
 - a) dod pareizus ekonomiskos signālus jaudas efektīvam un maksimālam izmantojumam un veicina investīcijas jaunā infrastruktūrā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) ir saderīgi ar tādiem tirgus mehānismiem kā tūlītēju darījumu tirgi un tirdzniecības mezgli un reizē ir elastīgi un spējīgi piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem; un
- c) ir saderīgi ar pieslēgtajām tīkla piekļuves sistēmām.

3. SDG termināļu, ūdeņraža termināļu, ūdeņraža krātuvju un dabasgāzes krātuvju līgumos ietver pasākumus jaudas slēptas uzkrāšanas novēršanai, ņemot vērā šādus principus, kas jāpiemēro līgumpārslodzes gadījumos:

- a) sistēmas operators nekavējoties piedāvā neizmantoto jaudu primārajā tirgū, un attiecībā uz dabasgāzes krātuvēm šo jaudu piedāvā vismaz nākamajā dienā, un šī jauda ir atslēdzama;
- b) lietotāji var savu līgumā paredzēto jaudu tālākpārdot sekundārajā tirgū;
- c) līdz ... [18 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] SDG sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori, ūdeņraža krātuvju operatori un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori individuāli vai kopīgi ar citiem šādiem operatoriem nodrošina, ka SDG objektu, ūdeņraža termināļu, ūdeņraža krātuvju un dabasgāzes krātuvju lietotājiem ir pieejama pārredzama un nediskriminējoša rezervēšanas platforma, kurā šādi lietotāji var savu līgumā paredzēto jaudu tālākpārdot sekundārajā tirgū saskaņā ar b) apakšpunktu.

12. pants

Jaudas tiesību tirdzniecība

Katrs pārvades sistēmas operators, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators, SDG sistēmas operators, ūdeņraža pārvades tīkla operators, ūdeņraža termināļa operators un ūdeņraža krātuves operators pārredzami un nediskriminējoši veic saprātīgus pasākumus, lai jaudas tiesības būtu brīvi tirgojamas un veicinātu šādu tirdzniecību. Katrs operators izstrādā saskaņotus transporta, SDG objektu, ūdeņraža termināļu, dabasgāzes krātuvju un ūdeņraža krātuvju līgumus un procedūras primārajam tirgum, lai veicinātu sekundāru jaudu tirdzniecību, un atzīst primāro jaudas tiesību nodošanu, ja sistēmas izmantotāji to ir darījuši zināmu.

Saskaņotos līgumus un procedūras dara zināmus regulatīvajām iestādēm.

13. pants

Balansēšanas noteikumi un noteikumi par balansēšanas maksām

1. Izstrādā taisnīgus, nediskriminējošus un pārredzamus balansēšanas noteikumus, kuru pamatā ir objektīvi kritēriji. Balansēšanas noteikumi atspoguļo sistēmas patiesās vajadzības, ņemot vērā pārvades sistēmas operatoram pieejamos līdzekļus. Balansēšanas noteikumu pamatā ir tirgus principi.
2. Lai ļautu tīkla lietotājiem laikus veikt nepieciešamās izmaiņas, pārvades sistēmu operatori tiešsaistē sniedz pietiekamu, savlaicīgu un ticamu informāciju par tīkla lietotāju balansa statusu.

Sniegtā informācija ir tikpat detalizēta kā pārvades sistēmas operatoram pieejamā informācija, un tā atspoguļo norēķinu periodu, par kuru aprēķina balansēšanas maksas.

Par saskaņā ar šo punktu sniegto informāciju nepieprasa samaksu.

3. Balansēšanas maksas pēc iespējas atspoguļo izmaksas, kā arī stimulē tīkla lietotājus balansēt dabasgāzes ievadi un izvadi. Ar tām vairās šķērssubsidēt tīkla lietotājus un netraucē ienākt tirgū jauniem dalībniekiem.

Regulatīvās iestādes vai attiecīgā gadījumā pārvades sistēmu operators publisko jebkuru metodiku, saskaņā ar ko aprēķina balansēšanas maksas, kā arī galīgās vērtības.

4. Dalībvalstis nodrošina to, lai pārvades sistēmu operatori censtos saskaņot balansēšanas režīmus un optimizētu balansēšanas maksas struktūras un līmeņus, veicinot dabasgāzes tirdzniecību, ko veic virtuālajā tirdzniecības punktā.

14. pants

Pārvades sistēmu operatoru un udeņraža pārvades tīklu operatoru sertifikācija

1. Komisija tūlīt pēc saņemšanas pārbauda ikvienu paziņojumu attiecībā uz lēmumu par pārvades sistēmas operatora vai udeņraža pārvades tīkla operatora sertifikāciju, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 6. punktā. 50 darbdienās pēc šāda paziņojuma saņemšanas dienas Komisija attiecīgajai regulatīvajai iestādei sniedz atzinumu par tā atbilstību attiecīgā gadījumā Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 2. punktam vai 72. pantam, kā arī 60. pantam pārvades sistēmu operatoru gadījumā vai minētās direktīvas 68. pantam udeņraža pārvades tīklu operatoru gadījumā.

Gatavojot pirmajā daļā minēto atzinumu, Komisija var lūgt *ACER* sniegt atzinumu par regulatīvās iestādes lēmumu. Šādā gadījumā pirmajā daļā minēto 50 darbdienu termiņu pagarina par 50 darbdienām.

Ja Komisija pirmajā un otrajā daļā minētajā termiņā nav sniegusi atzinumu, uzskata, ka Komisijai nav iebildumu pret regulatīvās iestādes lēmumu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

2. Pēc Komisijas atzinuma saņemšanas, ievērojot 1. punktu, regulatīvā iestāde 50 darbdienās pieņem galīgo lēmumu par pārvades sistēmas operatora vai ūdeņraža pārvades tīkla operatora sertifikāciju, pilnībā ņemot vērā minēto atzinumu. Regulatīvās iestādes lēmumu un Komisijas atzinumu publicē kopā.
3. Jebkurā procedūras brīdī regulatīvās iestādes vai Komisija var lūgt, lai pārvades sistēmas operators, ūdeņraža pārvades tīkla operators vai uzņēmums, kas veic kādu no ražošanas vai piegādes funkcijām, sniedz visu informāciju, kas tām nepieciešama šajā pantā paredzēto uzdevumu veikšanai.
4. Regulatīvās iestādes un Komisija ievēro konfidencialitāti attiecībā uz sensitīvu komercinformāciju.
5. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot vadlīnijas, kurās sīki izklāsta procedūru, kas jāievēro, piemērojot šā panta 1. un 2. punktu.
6. Ja Komisija ir saņēmusi paziņojumu par pārvades sistēmas operatora sertifikāciju, kā paredzēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 60. panta 9. punktā, tā pieņem lēmumu par sertifikāciju. Regulatīvā iestāde izpilda Komisijas lēmumu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/2 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

15. pants

Dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoru sertifikācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka katru dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru, tostarp jebkuru tādu dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru, kuru kontrolē pārvades sistēmas operators, saskaņā ar šajā pantā noteikto procedūru sertificē vai nu regulatīvā iestādē, vai attiecīgās dalībvalsts izraudzītā kompetentā iestādē, ievērojot Regulas (ES) 2017/1938 3. panta 2. punktu (katra atsevišķi "sertifikācijas iestādē").

Šis pants attiecas arī uz dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoriem, kurus kontrolē pārvades sistēmu operatori, kas ir sertificēti, ievērojot Direktīvas 2009/73/EK vai (ES) 2024/...⁺.

2. Līdz 2023. gada 1. februārim vai 150 darbdienu laikā no dienas, kad saņemts paziņojums, ievērojot 9. punktu, sertifikācijas iestādē izsniedz sertifikācijas lēmuma projektu attiecībā uz dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoriem, kuri ekspluatē pazemes dabaszgāzes krātuves ar jaudu virs 3,5 TWh, un ja, neatkarīgi no dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoru skaita, kopējās dabaszgāzes krātuves 2021. gada 31. martā un 2022. gada 31. martā bija aizpildītas līdz līmenim, kas vidēji ir mazāks par 30 % no to maksimālās jaudas.

Attiecībā uz dabaszgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoriem, kā minēts pirmajā daļā, sertifikācijas iestādē dara visu iespējamo, lai izdotu sertifikācijas lēmuma projektu līdz 2022. gada 1. novembrim.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

Attiecībā uz dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoriem, kas nav minēti pirmajā daļā, sertifikācijas iestāde izsniedz sertifikācijas lēmuma projektu līdz 2024. gada 2. janvārim vai 18 mēnešos no dienas, kad saņemts paziņojums, ievērojot 8. vai 9. punktu.

3. Apsverot risku energoapgādes drošībai Savienībā, sertifikācijas iestāde ņem vērā jebkādu dabasgāzes piegādes drošības risku Savienības, valsts vai reģionālā līmenī, kā arī šāda riska mazināšanu, ko cita starpā rada:
- a) īpašumtiesības, piegādes vai citas komercattiecības, kas varētu negatīvi ietekmēt dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatora motivāciju un spēju piepildīt pazemes dabasgāzes krātuvi;
 - b) Savienības tiesības un pienākumi pret trešo valsti, kas izriet no starptautiskajām tiesībām, tostarp jebkādi ar vienu vai vairākām trešām valstīm noslēgti nolīgumi, kuru līgumslēdzēja puse ir Savienība un kuros ir risināts energoapgādes drošības jautājums;
 - c) attiecīgo dalībvalstu tiesības un pienākumi pret trešo valsti, kas izriet no nolīgumiem, kurus attiecīgās dalībvalstis ir noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, ciktāl šie nolīgumi atbilst Savienības tiesību aktiem; vai
 - d) jebkādi citi konkrēti lietas fakti un apstākļi.

4. Ja sertifikācijas iestāde secina, ka persona, kas tieši vai netieši kontrolē vai īsteno jebkādas tiesības attiecībā uz dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru, varētu apdraudēt Savienības vai jebkuras dalībvalsts energoapgādes drošību vai būtiskas drošības intereses, sertifikācijas iestāde atsaka sertifikāciju. Alternatīvi sertifikācijas iestāde drīkst izdot sertifikācijas lēmumu ar nosacījumiem, lai nodrošinātu, ka tiek pietiekami mazināti visi riski, kuri varētu negatīvi ietekmēt pazemes dabasgāzes krātuvju piepildīšanu, ar noteikumu, ka nosacījumu realizējamību var pilnībā panākt ar efektīvu īstenošanu un uzraudzību. Šādi nosacījumi jo īpaši var ietvert prasību dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas īpašniekam vai dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoram nodot dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pārvaldību.
5. Ja sertifikācijas iestāde secina, ka dabasgāzes piegādes risku nevar mazināt ar nosacījumiem, ievērojot 4. punktu, tostarp pieprasot dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas īpašniekam vai dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoram nodot dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pārvaldību, un tādēļ tā atsaka sertifikāciju, tā:
- a) pieprasa dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas īpašniekam vai dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoram, vai jebkurai personai, kura tās ieskatā varētu apdraudēt Savienības vai jebkuras dalībvalsts energoapgādes drošību vai būtiskas drošības intereses, atbrīvoties no akcijām vai tiesībām, kuras tām ir attiecībā uz dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas īpašumu vai dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatora īpašumu, un nosaka šādas atbrīvošanās termiņu;
 - b) vajadzības gadījumā uzdod veikt pagaidu pasākumus, lai nodrošinātu, ka šāda persona nevar īstenot nekādu kontroli vai tiesības attiecībā uz minēto dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas īpašnieku vai dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru, līdz notikusi atbrīvošanās no akcijām vai tiesībām; un

c) nosaka pienācīgus kompensācijas pasākumus saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

6. Sertifikācijas iestāde nekavējoties paziņo Komisijai savu sertifikācijas lēmuma projektu, kuram pievienota visa attiecīgā informācija.

Komisija 25 darbdienu laikā no šāda paziņojuma sniedz atzinumu par sertifikācijas lēmuma projektu sertifikācijas iestādei. Sertifikācijas iestāde vislielākajā mērā ņem vērā Komisijas atzinumu.

7. Sertifikācijas iestāde sertifikācijas lēmumu pieņem 25 darbdienu laikā no Komisijas atzinuma saņemšanas.

8. Pirms uzsākt jaunbūvētas pazemes dabasgāzes krātuves ekspluatāciju, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru certificē saskaņā ar 1. līdz 7. punktu. Dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operators paziņo sertifikācijas iestādei par savu nodomu nodot dabasgāzes krātuvi ekspluatācijā.

9. Dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori ziņo attiecīgajai sertifikācijas iestādei par visiem plānotajiem darījumiem, kuru dēļ būtu atkārtoti jānovērtē to atbilstība 1. līdz 4. punktā izklāstītajām sertifikācijas prasībām.

10. Sertifikācijas iestādes pastāvīgi uzrauga dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatoru atbilstību 1. līdz 4. punktā noteiktajām sertifikācijas prasībām. Tās atsāk sertifikācijas procedūru, lai atkārtoti novērtētu atbilstību jebkurā no šādiem gadījumiem:
- a) ja saņem dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatora paziņojumu atbilstīgi 8. vai 9. punktam;
 - b) pēc savas iniciatīvas, ja tām ir zināms, ka plānotas izmaiņas tiesībās vai ietekmē attiecībā uz dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoru varētu izraisīt neatbilstību 1., 2. un 3. punkta prasībām;
 - c) pēc pamatota Komisijas pieprasījuma.
11. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pazemes dabasgāzes krātuvju nepārtrauktu darbību to attiecīgajās teritorijās. Minētās pazemes dabasgāzes krātuves drīkst beigt darbību tikai, ja netiek pildītas tehniskās un drošības prasības vai ja sertifikācijas iestāde, pēc novērtējuma veikšanas un ņemot vērā gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla (*ENTSO-G*) atzinumu, secina ka šāda izbeigšana nevājinātu dabasgāzes piegādes drošību Savienības vai valsts līmenī.

Ja darbības izbeigšana netiek atļauta, vajadzības gadījumā veic pienācīgus kompensācijas pasākumus.

12. Komisija var nākt klajā ar norādēm par šā panta piemērošanu.
13. Šo pantu nepiemēro SDG objektu daļām, ko izmanto uzglabāšanai.

16. pants

Pārvades sistēmu operatoru sadarbība

1. Lai minimalizētu tīkla lietotājiem un citu apgabalu pārvades sistēmu operatoriem nodrošināto pārvades pakalpojumu traucējumus, pārvades sistēmu operatori savu tīklu apkopē sadarbojas ar citiem pārvades sistēmu un infrastruktūras operatoriem.
2. Lai maksimizētu ieejas–izejas sistēmas tehnisko jaudu un pēc iespējas minimalizētu enerģijas patēriņu dabasgāzes sistēmas izmantošanā, pārvades sistēmu operatori sadarbojas savā starpā, kā arī ar citiem infrastruktūras operatoriem.

2. IEDAĻA

PIEKĻUVE TĪKLAM

17. pants

Tīkla piekļuves tarifi

1. Tarifi vai to aprēķināšanas metodes, ko piemēro pārvades sistēmu operatori un ko apstiprinājušas regulatīvās iestādes saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 7. punktu, kā arī tarifi, kas publicēti saskaņā ar minētās direktīvas 31. panta 1. punktu, ir pārredzami, ņem vērā vajadzību pēc sistēmas integritātes un tās uzlabošanas un atspoguļo faktiskās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva un strukturāli salīdzināma tīkla operatora izmaksām un ir pārredzamas, vienlaikus ietverot attiecīgu peļņu no investīcijām. Tarifus vai to aprēķināšanas metodes piemēro bez diskriminācijas.

Tarifus var noteikt, arī izmantojot pasākumus, kas balstīti uz tirgus principiem, piemēram, izsoles, ar noteikumu, ka tādos pasākumos un tajos gūtos ieņēmumus apstiprina attiecīgā regulatīvā iestāde.

Tarifi vai to aprēķināšanas metodes veicina efektīvu dabasgāzes tirdzniecību un konkurenci, vienlaikus ļaujot izvairīties no tīkla lietotāju šķērssubsidēšanas, kā arī piedāvājot stimulus investīcijām un pārvades tīklu sadarbības uzturēšanai un veidošanai.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

Tarifi tīkla lietotājiem ir nediskriminējoši, un tos nosaka atsevišķi katram pārvades sistēmas ieejas punktam un izejas punktam. Izmaksu attiecināšanas mehānismus un tarifu noteikšanas metodiku attiecībā uz ieejas punktiem un izejas punktiem apstiprina regulatīvās iestādes. Regulatīvās iestādes nodrošina, ka tīkla tarifus neaprēķina, pamatojoties uz līgumiem.

2. Tīkla piekļuves tarifi neierobežo tirgus likviditāti, nedz arī kropļo tirdzniecību pār dažādu pārvades sistēmu robežām. Ja, neskarot Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 7. punktu, atšķirības tarifu struktūrās varētu kavēt tirdzniecību pāri pārvades sistēmu robežām, pārvades sistēmu operatori ciešā sadarbībā ar attiecīgajām valstu iestādēm aktīvi darbojas, lai panāktu tarifu struktūru un samaksas principu saplūšanu.
3. Līdz 2025. gada 31. decembrim jaudbāzētiem pārvades un sadales tarifiem ieejas punktos no pazemes dabasgāzes krātuvēm un izejas punktos uz tiem, kā arī ieejas punktos no SDG objektiem regulatīvā iestāde var piemērot atlaidi līdz 100 %, izņemot ja — un tādā mērā, kā — šādu krātuvi, kas ir pieslēgta vairāk nekā vienam pārvades vai sadales tīklam, izmanto, lai konkurētu ar starpsavienojuma punktu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

No 2026. gada 1. janvāra jaudbāzētiem pārvades un sadales tarifiem ieejas punktos no pazemes dabasgāzes krātuvēm un izejas punktos uz tiem, kā arī ieejas punktos no SDG objektiem regulatīvā iestāde var piemērot atlaidi līdz 100 % ar mērķi palielinātu piegādes drošību. Regulatīvā iestāde minēto tarifa atlaidi un tās devumu piegādes drošībai atkārtoti izvērtē katrā regulatīvajā periodā, kad notiek periodiskā apspriešanās, ko veic saskaņā ar tīkla kodeksu, kurš pieņemts saskaņā ar 71. panta 2. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu.

4. Regulatīvās iestādes var apvienot blakusesošās ieejas-izejas sistēmas, lai būtu iespējams īstenot pilnīgu vai daļēju reģionālo integrāciju gadījumos, kad tarifus var atcelt starpsavienojuma punktos starp attiecīgajām ieejas-izejas sistēmām. Pēc regulatīvo iestāžu vai pārvades sistēmu operatoru veiktas sabiedriskās apspriešanas regulatīvās iestādes var apstiprināt kopēju tarifu un efektīvu kompensācijas mehānismu starp pārvades sistēmu operatoriem, lai pārdalītu izmaksas, kas radušās sakarā ar atceltajiem starpsavienojuma punktiem.
5. Dalībvalstis ar vairāk nekā vienu savstarpēji savienotu ieejas-izejas sistēmu vai ar vairāk nekā vienu tīkla operatoru vienā ieejas-izejas sistēmā var ieviest vienotu tīkla tarifu, lai tīkla lietotājiem radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ar noteikumu, ka ir apstiprināts tīkla attīstības plāns un starp tīkla operatoriem ir izveidots kompensācijas mehānisms.

18. pants

Tarifu atlaides atjaunīgajām gāzēm un mazoglekļa gāzēm

1. Nosakot tarifus, atlaidi par atjaunīgajām gāzēm un mazoglekļa gāzēm piemēro:
 - a) ieejas punktos no atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu ražotnēm;
 - b) jaudbāzētiem pārvades tarifiem ieejas punktos no dabasgāzes krātuvēm un izejas punktos uz tām, ja vien šāda krātuve nav pieslēgta vairāk nekā vienam pārvades vai sadales tīklam un netiek izmantota tam, lai konkurētu ar starpsavienojuma punktu.

Lai saskaņā ar pirmās daļas a) apakšpunktu lielākā mērogā izvērstu atjaunīgo gāzu ievadīšanu, attiecīgajiem jaudbāzētajiem tarifiem piemēro 100 % atlaidi un mazoglekļa gāzēm — 75 % atlaidi.

Dalībvalstīs, kurās atjaunīgā gāze vai mazoglekļa gāze ievadīta sistēmā pirmo reizi, saskaņā ar pirmās daļas b) apakšpunktu piemēro 100 % atlaidi.
2. Sīkākus noteikumus par atlaidēm, ko piešķir saskaņā ar šā panta 1. punktu, var paredzēt tīkla kodeksā par tarifu struktūrām, kas minēts 71. panta 2. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā.

3. Līdz ... [pieci gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi piecos gados Komisija 1. un 4. punktā paredzēto atlaižu līmeni izskata atkārtoti. Komisija sagatavo ziņojumu, kurā sniedz pārskatu par atlaižu īstenošanu un novērtē, vai minētās atlaides joprojām ir adekvātas, ņemot vērā jaunākās norises tirgū. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu, lai grozītu šo regulu, mainot šā panta 1. un 4. punktā paredzētos atlaižu līmeni.
4. No ... [viens gads no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] tīkla lietotāji no pārvades sistēmas operatora saņem 100 % atlaidi no jaudbāzēta tarifa starpsavienojuma punktos starp dalībvalstīm par atjaunīgajām gāzēm un 75 % atlaidi par mazoglekļa gāzēm, pēc tam, kad attiecīgajam pārvades sistēmas operatoram ir iesniegts ilgtspējas pierādījums, kura pamatā ir derīgs ilgtspējas sertifikāts, kurš saņemts atjaunīgajai gāzei, ievērojot Direktīvas (ES) 2018/2001 29. un 30. pantu, un kurš reģistrēts minētās direktīvas 31.a pantā minētajā Savienības datubāzē, un mazoglekļa gāzei, uz derīga sertifikāta pamata, kurš saņemts, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 9. pantu.

Attiecībā uz pirmajā daļā minētajām atlaidēm:

- a) pārvades sistēmu operatoriem atlaide ir jānodrošina tikai par īsāko iespējamo maršrutu (robežu šķērsošanas izteiksmē) starp vietu, kur attiecīgais ilgtspējas pierādījuma apliecinājums, pamatojoties uz pirmajā daļā minēto sertifikātu, pirmoreiz reģistrēts Savienības datubāzē un vietu, kurā tas ir atcelts kā tāds, ko uzskata par patērētu, ar noteikumu, ka atlaide neattiecas uz jebkādam iespējamām izsoles prēmijām;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) pārvades sistēmu operatori attiecīgajai regulatīvajai iestādei sniedz informāciju par faktiskajiem un paredzamajiem atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu tilpumdaudzumiem un par to, kā tarifu atlaides piemērošana ietekmē attiecīgos to ieņēmumus, un regulatīvās iestādes uzrauga un novērtē atlaides ietekmi uz tarifu stabilitāti;
- c) tiklīdz pārvades sistēmas operatora ieņēmumi no šiem konkrētajiem tarifiem atlaides piemērošanas dēļ ir par 10 % mazāki, skartie un visi kaimiņos esošie pārvades sistēmu operatori vienojas par pārvades sistēmu operatoru savstarpējas kompensācijas mehānismu;
- d) sīkākus noteikumus, kas vajadzīgi, lai piemērotu atlaidi atjaunīgajām gāzēm un mazoglekļa gāzēm, piemēram, kā aprēķināt attiecināmo jaudu, kurai piemērojama atlaide, un nepieciešamos procesus, nosaka tīkla kodeksā, ko izveido saskaņā ar 71. pantu.

Attiecīgie pārvades sistēmu operatori vienojas par pārvades sistēmu operatoru savstarpējas kompensācijas mehānismu trīs gadu laikā no brīža, kad to ieņēmumi no konkrētiem tarifiem kļuva par 10 % mazāki, kā minēts šā punkta otrās daļas c) apakšpunktā. Ja minētajā laikposmā vienošanās netiek panākta, papildu divu gadu laikā attiecīgās regulatīvās iestādes kopīgi lemj par piemērotu pārvades sistēmu operatoru savstarpējas kompensācijas mehānismu. Ja regulatīvās iestādes nav panākušas vienošanos, piemēro Regulas (ES) 2019/942 6. pantu. Ja regulatīvās iestādes nav spējīgas vienoties divu gadu laikā vai ja tās iesniedz kopīgu pieprasījumu, *ACER* pieņem atsevišķu lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu.

5. Atkāpjoties no šā panta 1. un 4. punkta, regulatīvās iestādes var nolemt nepiemērot atlaides vai noteikt zemākus atlaides līmeņus nekā tie, kas paredzēti šā panta 1. un 4. punktā, ar noteikumu, ka šāda atkāpe saskan ar 17. pantā noteiktajiem vispārējiem tarifu principiem un jo īpaši ar izmaksu atspoguļojamības principu, ja ir izpildīts viens no šādiem kritērijiem:
- a) atkāpe ir vajadzīga pārvades sistēmas efektīvai darbībai, lai nodrošinātu stabilu finanšu sistēmu esošajām investīcijām vai lai izvairītos no nepamatotām šķērssubsīdijām, pārrobežu tirdzniecības izkropļojumiem vai neefektīva pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānisma;
 - b) atlaižu vai 1. un 4. punktā paredzēto atlaižu likmju piemērošana nav vajadzīga, jo attiecīgajā dalībvalstī ir panākts progress atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu plašākā apguvē vai pastāv alternatīvi atbalsta mehānismi atjaunīgo gāzu vai mazoglekļa gāzu izmantošanas izvēršanai.

19. pants

Pārvades sistēmu operatoru ieņēmumi

1. No ... [viens gads no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] attiecīgā regulatīvā iestāde nodrošina pārredzamību attiecībā uz metodikām, parametriem un vērtībām, ko izmanto, lai noteiktu atļautos pārvades sistēmu operatoru ieņēmumus vai to mērķieņēmumus. Regulatīvā iestāde publicē I pielikumā minēto informāciju vai pieprasa, lai to publicē attiecīgais pārvades sistēmas operators, ievērojot to datu aizsardzību, kurus attiecīgā regulatīvā iestāde uzskata par komerciāli sensitīviem. Minēto informāciju dara pieejamu brīvi pieklūstamā, lejupielādējamā un lasāmrežīma formātā un, ciktāl iespējams, vienā vai vairākās sabiedrībā plaši saprotamās valodās.

2. Pārvades sistēmas operatora izmaksām piemēro pārvades sistēmu operatoru efektivitātes salīdzinājumu. *ACER* veic minēto efektivitātes salīdzinājumu. Līdz ... [trīs gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] un pēc tam reizi četros gados *ACER* publicē pētījumu, kurā salīdzināta pārvades sistēmu operatoru izmaksefektivitāte, ievērojot to datu aizsardzību, kurus *ACER* uzskata par komerciāli sensitīviem. Attiecīgās regulatīvās iestādes un pārvades sistēmu operatori *ACER* sniedz visus datus, kas vajadzīgi minētajam salīdzinājumam. Kad periodiski tiek noteikti pārvades sistēmu operatoru atļautie ieņēmumi vai mērķieņēmumi, attiecīgās regulatīvās iestādes ņem vērā šāda salīdzinājuma rezultātus un valsts apstākļus.
3. Attiecīgās regulatīvās iestādes novērtē pārvades tarifu ilgtermiņa attīstību, balstoties uz gaidāmajām izmaiņām to atļautajos ieņēmumos vai mērķieņēmumos un dabasgāzes pieprasījumā attiecīgajā regulatīvajā periodā un vajadzības gadījumā 2050. gada perspektīvā. Lai veiktu šādu novērtējumu, regulatīvā iestāde iekļauj informāciju par stratēģiju, kas aprakstīta attiecīgās dalībvalsts integrētajā nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, un scenārijiem, kas ir pamatā integrētajam tīkla attīstības desmit gadu plānam, kurš izstrādāts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. pantu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

3. IEDAĻA

PĀRVADE, DABASGĀZES UZGLABĀŠANA, SDG UN ŪDENRAŽA TERMINĀĻA SISTĒMAS EKSPLOATĀCIJA

20. pants

Atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu konstantā jauda pārvades sistēmā

1. Pārvades sistēmu operatori piekļuvei atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu ražotnēm, kuras pieslēgtas to tīklam, nodrošina konstantu jaudu. Šajā nolūkā pārvades sistēmu operatori sadarbībā ar sadales sistēmu operatoriem izstrādā procedūras un kārtību, tostarp investīciju, procedūras un kārtību, lai nodrošinātu reverso plūsmu no sadales tīkla uz pārvades tīklu. Tīkla attīstības desmit gadu plānā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. panta 2. punkta a) apakšpunktu atspoguļo būtiskas investīcijas.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

2. Šā panta 1. punkts neskar sadales sistēmu operatoru iespēju izstrādāt alternatīvas investīcijām reversajā plūsmā, piemēram, viedtīklu risinājumus vai pieslēgumu citiem tīkla operatoriem, tostarp atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu ražotņu tiešu pieslēgumu pārvades tīklam. Lai nodrošinātu infrastruktūras drošību un ekonomisko efektivitāti, piekļuvi konstantai jaudai var ierobežot līdz tādu jaudu piedāvāšanai, uz kurām attiecas operacionālie ierobežojumi. Regulatīvā iestāde ir atbildīga par pārvades sistēmas operatora nosacījumu pārskatīšanu un apstiprināšanu attiecībā uz nosacīto jaudu un nodrošina, ka visus konstantās jaudas ierobežojumus vai operacionālos ierobežojumus sadales sistēmu operatori ievieš, izmantojot pārredzamas un nediskriminējošas procedūras, un nerada nepamatotus šķēršļus ienākšanai tirgū. Ja ražotne sedz ar konstantas jaudas nodrošināšanu saistītās izmaksas, ierobežojumu nepiemēro.

21. pants

Pārrobežu koordinācija attiecībā uz gāzes kvalitāti dabasgāzes sistēmā

1. Pārvades sistēmu operatori sadarbojas, lai novērstu pārrobežu plūsmu ierobežojumus, kas saistīti ar atšķirīgu gāzes kvalitāti starpsavienojuma punktos starp dalībvalstīm. Sadarbību pārvades sistēmu operatori īsteno, ņemot vērā dabasgāzes galalietotāju uzstādīto iekārtu raksturlielumus.

Šo pantu nepiemēro ūdeņraža piemaisījumiem, ja dabasgāzes sistēmā piemaisītā ūdeņraža saturs pārsniedz 2 % pēc tilpuma.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka atšķirīgās tehniskās specifikācijas, tostarp gāzes kvalitātes parametri, piemēram, skābekļa saturs, un ūdeņraža piemaisīšana dabasgāzes sistēmā netiek izmantotas, lai ierobežotu pārrobežu dabasgāzes plūsmas. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka ūdeņraža piemaisījumi dabasgāzes sistēmā atbilst tehniskajām specifikācijām, kas ir pieņemamas lietotājiem.
3. Ja attiecīgie pārvades sistēmu operatori, veicot standarta darbības, nevar izvairīties no pārrobežu plūsmu ierobežojuma gāzes kvalitātes atšķirību dēļ, tie nekavējoties informē attiecīgās regulatīvās iestādes. Informācijā iekļauj aprakstu un argumentētu pamatojumu par visiem pasākumiem, ko pārvades sistēmu operatori jau veikuši.
4. Attiecīgās regulatīvās iestādes sešu mēnešu laikā pēc 3. punktā minētās informācijas saņemšanas kopīgi vienojas par to, vai atzīt ierobežojumu.
5. Attiecībā uz pārrobežu plūsmu ierobežojumiem, kuri izriet no atšķirībām, kas saistītas ar ūdeņraža piemaisīšanu dabasgāzes sistēmā, un kuri ir atzīti, ievērojot šā panta 4. punktu, pārvades sistēmu operatori pieņem dabasgāzes plūsmas ar ūdeņraža saturu starpsavienojuma punktos starp dalībvalstīm, ievērojot šā panta 6. līdz 13. punktu, un pēc minētajos punktos aprakstītās procedūras pabeigšanas.

6. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes saskaņā ar 4. punktu ierobežojumu atzīst, tās attiecīgajiem ūdeņraža pārvades sistēmas operatoriem pieprasa 12 mēnešu laikā pēc minētajā punktā minētā ierobežojuma atzīšanas veikt šādas secīgas darbības:
- a) sadarboties un, nemainot gāzes kvalitātes specifikācijas, izstrādāt tehniski izpildāmus risinājumus, kas var ietvert saistības attiecībā uz plūsmu un dabasgāzes apstrādi, lai atzīto ierobežojumu atceltu, ņemot vērā informāciju, kuru snieguši galalietotāji, kas ir tieši pieslēgti attiecīgā pārvades sistēmas operatora dabasgāzes sistēmai, vai cita ieinteresētā persona, kuru šī procedūra varētu ietekmēt;
 - b) kopīgi veikt izmaksu un ieguvumu analīzi par tehniski izpildāmajiem risinājumiem, lai noteiktu rentablus risinājumus, un šajā analīzē norāda izmaksu un ieguvumu sadalījumu starp iesaistīto pušu kategorijām;
 - c) sagatavot aplēsi par katra iespējamā risinājuma īstenošanas termiņu;
 - d) rīkot sabiedrisko apspriešanos, jo īpaši ar ietekmētajiem galalietotājiem, kas pieslēgti dabasgāzes sistēmai, par apzinātajiem izpildāmajiem risinājumiem un ņemt vērā minētās apspriešanas rezultātus;
 - e) pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi un sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, iesniegt kopīgu priekšlikumu par risinājumu, ar ko atceļ atzīto ierobežojumu, tostarp īstenošanas grafiku, attiecīgajām regulatīvajām iestādēm apstiprināšanai un pārējām katras attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm informācijai.

7. Ja attiecīgie pārvades sistēmu operatori nespēj vienoties par kopīga priekšlikuma iesniegšanu saskaņā ar 6. punkta e) apakšpunktu, katrs pārvades sistēmas operators bez kavēšanās informē savu regulatīvo iestādi.
8. Attiecīgās regulatīvās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu sešu mēnešu laikā pēc šā panta 7. punktā minētās informācijas saņemšanas pieņem kopīgu saskaņotu lēmumu par atzītā ierobežojuma atcelšanu, ņemot vērā izmaksu un ieguvumu analīzi, ko veikuši attiecīgie pārvades sistēmu operatori, un saskaņā ar šā panta 6. punkta d) apakšpunktu veiktās sabiedriskās apspriešanas rezultātus.
9. Atkāpjoties no šā panta 8. punkta, attiecībā uz pārrobežu plūsmu ierobežojumiem, kuri izriet no atšķirībām, kas saistītas ar ūdeņraža piemaisīšanu dabasgāzes sistēmā, attiecīgās regulatīvās iestādes var kopīgi deklarēt, ka nekāda turpmāka rīcība nav jāīsteno, lai šādus ierobežojumus atceltu. Kopīgo saskaņoto lēmumu pieņem sešu mēnešu laikā pēc šā panta 7. punktā minētās informācijas saņemšanas, kā noteikts Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktā, un tajā ņem vērā izmaksu un ieguvumu analīzi un sabiedriskās apspriešanas rezultātus, kura veikta, ievērojot šā panta 6. punkta d) apakšpunktu. Attiecīgās regulatīvās iestādes reizi četros gados pārskata lēmumu par atzītā ierobežojuma saglabāšanu saskaņā ar šo punktu.

10. Attiecīgo regulatīvo iestāžu kopīgajā saskaņotajā lēmumā, kas minēts 8. punktā, iekļauj lēmumu par to investīciju izmaksu sadalījumu, kas katram pārvades sistēmas operatoram jāsedz saskaņotā risinājuma īstenošanai, kā arī par to iekļaušanu pārvades sistēmu operatoru atļautajos ieņēmumos vai mērķieņēmumos, ņemot vērā risinājuma ekonomiskās, sociālās un vides izmaksas un ieguvumus attiecīgajās dalībvalstīs un tā ietekmi uz tarifiem.
11. *ACER* var regulatīvajām iestādēm sniegt ieteikumus par šādu 10. punktā minēto izmaksu sadales lēmumu detaļām.
12. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes nevar panākt vienošanos, kas minēta šā panta 4. punktā, par ierobežojumu lemj *ACER*, saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu. Ja *ACER* ierobežojumu atzīst, tā attiecīgajiem pārvades sistēmu operatoriem prasa 12 mēnešu laikā secīgi veikt šā panta 6. punktā minētās darbības.
13. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes nevar pieņemt kopīgu saskaņotu lēmumu, kas minēts šā panta 8. un 10. punktā, *ACER* saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu lemj par risinājumu atzītā ierobežojuma atcelšanai un par investīciju izmaksu sadalījumu, kas jāsedz katram pārvades sistēmas operatoram saistībā ar saskaņotā risinājuma īstenošanu, vai nosaka, ka nekāda turpmāka rīcība nav jāīsteno, ievērojot šā panta 9. punktu. Lēmumu par atzītā ierobežojuma saglabāšanu saskaņā ar šo punktu *ACER* pārskata reizi četros gados.

14. Sīkāk to, kā īstenot šo pantu, tostarp izmaksu un ieguvumu analīzi, paredz tīkla kodeksā, ko izveido saskaņā ar šīs regulas 71. panta 2. punktu.

22. pants

Pieņemums par prakses atbilstību saskaņotajiem dabasgāzes standartiem

Praksi, kas atbilst saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz kuriem atsauces ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzskata par atbilstošu prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 71. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu pieņemtajos īstenošanas aktos.

23. pants

Kopīgas specifikācijas biometānam

1. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka kopīgas specifikācijas, lai atvieglotu lielu biometāna apjomu izmaksefektīvu integrāciju esošajā dabasgāzes sistēmā, tostarp pārrobežu starpsavienojuma punktos, vai arī var minētās specifikācijas noteikt tīkla kodeksā, ievērojot 71. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, ja:
 - a) uz minētajām prasībām neattiecas tādi saskaņotie standarti vai to daļas, uz ko ir publicētas atsauces *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

- b) Komisija, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1025/2012 10. panta 1. punktu, ir pieprasījusi vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt saskaņotu standartu attiecībā uz minētajām prasībām, un ir izpildīts vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
- i) Komisijas pieprasījumu nav akceptējusi neviena no Eiropas standartizācijas organizācijām;
 - ii) Komisija konstatē nepamatotu kavēšanos prasīto saskaņoto standartu pieņemšanā;
 - iii) Eiropas standartizācijas organizācija ir izstrādājusi standartu, kas nepilnīgi atbilst Komisijas pieprasījumam; vai
- c) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 11. panta 5. punktā minēto procedūru ir nolēmusi atsauces uz saskaņotajiem standartiem vai to daļām, kas attiecas uz minētajām prasībām, saglabāt ierobežoti vai atsaukt.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 81. panta 3. punktā.

2. Īstenošanas akta, ar ko nosaka 1. punktā minētās kopīgās specifikācijas, projekta agrīnā izstrādes posmā Komisija apkopo to attiecīgo struktūru vai ekspertu grupu viedokļus, kuras izveidotas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozares tiesību aktiem, un pienācīgi apspriežas ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Komisija, pamatojoties uz minēto apspriešanos, sagatavo īstenošanas akta projektu.

3. Praksi, kas atbilst kopīgajām specifikācijām vai to daļām, uzskata par atbilstīgu prasībām, kas noteiktas īstenošanas aktos, kuri pieņemti, ievērojot 71. panta 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, ciktāl uz minētajām prasībām attiecas šādas kopīgās specifikācijas vai to daļas.
4. Ja kāda Eiropas standartizācijas organizācija ir pieņēmusi saskaņotu standartu un ir ierosinājusi Komisijai atsauci uz attiecīgo standartu publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Komisija saskaņoto standartu izvērtē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012. Ja atsauci uz saskaņoto standartu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Komisija atceļ šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus vai to daļas, kas attiecas uz tām pašām prasībām, kuras minētas šā panta 1. punktā.
5. Nosakot kopīgās specifikācijas saskaņā ar šo pantu, Komisija maksimāli ņem vērā drošības prasības, kas vajadzīgas dabasgāzes sistēmas drošai ekspluatācijai, jo īpaši dabasgāzes krātuvju drošai ekspluatācijai visā Savienībā.

24. pants

Gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls

Visi pārvades sistēmu operatori sadarbojas Savienības līmenī, izmantojot gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu (*ENTSO-G*), lai veicinātu dabasgāzes iekšējā tirgus izveides pabeigšanu un pienācīgu darbību, kā arī pārrobežu tirdzniecību un lai panāktu dabasgāzes pārvades tīkla optimālu pārvaldību, koordinētu darbību un tehnisko attīstību.

25. pants

ENTSO-G organizācija

1. *ENTSO-G* pēc savas iniciatīvas vai pēc Komisijas vai *ACER* pamatota pieprasījuma publicē un iesniedz Komisijai un *ACER* jebkādu *ENTSO-G* statūtu, locekļu sarakstu vai reglamenta grozījumu projektu, tostarp reglamenta noteikumiem par apspriešanos ar citām ieinteresētajām personām.
2. *ACER* pēc oficiālas apspriešanās ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas, jo īpaši sistēmas izmantotājus, tostarp lietotājus, četru mēnešu laikā pēc 1. punktā minēto dokumentu saņemšanas sniedz Komisijai atzinumu par *ENTSO-G* statūtu grozījumu projektu, locekļu sarakstu un reglamentu.
3. Komisija sniedz atzinumu par *ENTSO-G* statūtu grozījumu projektu, locekļu sarakstu un reglamentu, ņemot vērā 2. punktā minēto *ACER* atzinumu, trīs mēnešos pēc minētā *ACER* atzinuma saņemšanas dienas.
4. Trīs mēnešos pēc pozitīva Komisijas atzinuma saņemšanas dienas *ENTSO-G* pieņem un publicē pārskatītos *ENTSO-G* statūtus, locekļu sarakstu un reglamentu.

26. pants
ENTSO-G uzdevumi

1. *ENTSO-G* pēc Komisijas pieprasījuma saskaņā ar 71. panta 9. punktu izstrādā tīkla kodeksus 71. panta 1. un 2. punktā minētajām jomām.

71. panta 2. punkta pirmās daļas d) apakšpunktā minēto tīkla kodeksu izstrādā kopā ar *ENNOH*.
2. Lai sasniegtu 24.pantā noteiktos mērķus, *ENTSO-G* var izstrādāt tīkla kodeksus 71. panta 1. un 2. punktā minētajām jomām, ja šie kodeksi nav saistīti ar jomām, uz kurām attiecas Komisijas pieprasījums. Šos tīkla kodeksus iesniedz *ACER* atzinuma sniegšanai. *ENTSO-G* pienācīgi ņem vērā šo atzinumu.
3. *ENTSO-G* pieņem:
 - a) kopējus tīkla ekspluatācijas instrumentus, lai nodrošinātu tīkla darbības koordināciju normālos un ārkārtas apstākļos, tostarp parastu negadījumu klasifikācijas skalu, un pētniecības plānus;
 - b) katru otro gadu — nesaistošu Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības desmit gadu plānu (“Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāns”), kas minēts 32. pantā, tostarp Eiropas piegādes pietiekamības prognozi;
 - c) ieteikumus, kas saistīti ar tehniskās sadarbības koordināciju starp Savienības un trešo valstu pārvades sistēmu operatoriem;

- d) ieteikumus pārvades sistēmu operatoriem par to tehnisko sadarbību ar sadales sistēmu operatoriem un ūdeņraža tīklu operatoriem;
- e) gada darba programmu;
- f) gada pārskatu;
- g) ikgadējās ziemas un vasaras piegādes pietiekamības prognozes;
- h) līdz 2025. gada 1. janvārim un pēc tam reizi divos gados — gāzes kvalitātes monitoringa ziņojumu ar gāzes kvalitātes parametru dinamiku, dabasgāzes sistēmā piemaisītā ūdeņraža līmeņa un tilpumdaudzuma dinamiku, prognozēm par paredzamo gāzes kvalitātes parametru dinamiku un dabasgāzes sistēmā piemaisītā ūdeņraža tilpumdaudzuma dinamiku, ūdeņraža piemaisīšanas ietekmi uz pārrobežu plūsmām, kā arī informāciju par lietām, kas saistītas ar gāzes kvalitātes vai piemaisījuma līmeņu specifiskāciju atšķirībām, un to, kā šādas lietas atrisinātas, lai izpildītu dažādu tiešo pielietojumu kvalitātes prasības;
- i) gada pārskatu, kurā norādīts dabasgāzes tīklā ievadīto atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu daudzums.

Gāzes kvalitātes monitoringa ziņojums, kas minēts pirmās daļas h) apakšpunktā, aptver arī attīstību minētajā punktā uzskaitītajās jomās, ciktāl tas attiecas uz sadales tīklu, pamatojoties uz informāciju, ko sniegusi Eiropas sadales sistēmu operatoru struktūra (“ES SSO struktūra”), kura izveidota, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/943³⁹ 52. panta 1. punktu.

4. Šā panta 3. punkta b) apakšpunktā minētā Eiropas piegādes pietiekamības prognoze aptver vispārēju dabasgāzes sistēmas spēju piegādāt dabasgāzi atbilstoši pašreizējam un plānotajam pieprasījumam nākamajiem pieciem gadiem un laikposmam no pieciem līdz 10 gadiem no minētās prognozes dienas. Eiropas piegādes pietiekamības prognozes pamatā ir valstu piegādes prognozes, ko sagatavo katrs atsevišķs pārvades sistēmas operators. Eiropas piegādes pietiekamības prognozē īpaši pievēršas progresam, ko ik gadu gūst ilgtspējīga biometāna ražošanā.

Ja gan Eiropas piegādes pietiekamības prognoze, gan galīgie atjauninātie integrētie nacionālie enerģētikas un klimata plāni liecina, ka gada ražošanas apjoms nav pietiekami progresējis vai ka dabasgāzes patēriņš nav pietiekami samazinājies, ņemot vērā pieejamo potenciālu, Komisija var pieņemt ieteikumus dalībvalstīm, ja tie ir nepieciešami, lai sasniegtu enerģētikas savienības mērķus, ievērojot Regulas (ES) 2018/1999 34. pantu.

Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānā ietver integrētā tīkla, tostarp ūdeņraža tīklu, modelēšanu, scenāriju izstrādi, Eiropas piegādes pietiekamības prognozi un sistēmas elastības novērtējumu. Minētais plāns veicina principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” un energosistēmas integrēšanu.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/943 (2019. gada 5. jūnijs) par elektroenerģijas iekšējo tirgu (OV L 158, 14.6.2019., 54. lpp.).

5. Šā panta 3. punkta e) apakšpunktā minētajā gada darba programmā ietver attiecīgajā gadā izstrādājamo tīkla kodeksu sarakstu un aprakstu, tīkla ekspluatācijas koordinēšanas plānu, kā arī veicamo pētniecības un attīstības pasākumu sarakstu, norādot orientējošu grafiku.
6. Tīkla kodeksus izstrādā par tīklu pārrobežu aspektiem un tirgu integrācijas aspektiem, un tie neskar dalībvalstu tiesības izveidot valstu kodeksus par aspektiem, kas neietekmē pārrobežu tirdzniecību.
7. *ENTSO-G* pārrauga un izvērtē to, kā īsteno tīkla kodeksus un vadlīnijas, ko Komisija ir pieņēmusi saskaņā ar 71. panta 13. punktu vai 74. pantu, kā arī to ietekmi uz to piemērojamo noteikumu saskaņošanu, kuru mērķis ir veicināt tirgu integrāciju. *ENTSO-G* par konstatēto ziņo *ACER* un izvērtējuma rezultātus ietver šā panta 3. punkta f) apakšpunktā minētajā gada pārskatā.
8. *ENTSO-G* dara pieejamu visu informāciju, ko *ACER* lūdz, lai veiktu savus uzdevumus saskaņā ar 27. panta 1 punktu.

9. *ACER* izskata valstu tīkla attīstības desmit gadu plānus, lai novērtētu to atbilstību Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānam. Ja *ACER* konstatē neatbilstības starp valsts tīkla attīstības desmit gadu plānu un Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānu, tā iesaka grozīt attiecīgi valsts tīkla attīstības desmit gadu plānu vai Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānu. Ja šāds valsts tīkla attīstības desmit gadu plāns ir izstrādāts saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. pantu, *ACER* iesaka attiecīgajai regulatīvajai iestādei grozīt valsts tīkla attīstības desmit gadu plānu saskaņā ar minētās direktīvas 55. panta 5. punktu un par to informē Komisiju.
10. Pēc Komisijas pieprasījuma *ENTSO-G* dara Komisijai zināmus savus apsvērumus par vadlīniju pieņemšanu, kā paredzēts 74. pantā.
11. *ENTSO-G* sadarbojas ar elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu (*ENTSO-E*) un ar *ENNOH*.

27. pants

ACER veiktā ENTSO-G pārraudzība

1. *ACER* pārrauga, kā tiek veikti *ENTSO-G* 26. panta 1., 2. un 3. punktā minētie uzdevumi, un informē Komisiju par saviem konstatējumiem.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

ACER pārbauda, kā *ENTSO-G* īsteno tīkla kodeksus, kas izstrādāti, ievērojot 26. panta 2. punktu, un tīkla kodeksus, kas izstrādāti saskaņā ar 71. panta 1. līdz 12. punktu, bet kurus Komisija nav pieņēmusi saskaņā ar 71. panta 13. punktu. Ja *ENTSO-G* nav īstenojis kādu no tīkla kodeksiem, *ACER* pieprasa no *ENTSO-G* pienācīgi pamatotu skaidrojumu tam, kāpēc attiecīgais kodekss nav īstenots. *ACER* par šo skaidrojumu informē Komisiju un sniedz par to savu atzinumu.

ACER pārbauda un izvērtē, kā īsteno tīkla kodeksus un vadlīnijas, ko Komisija ir pieņēmusi saskaņā ar 70., 71., 73. un 74. pantu, un kā tie iespaido to piemērojamo noteikumu saskaņošanu, kuri vērsti uz tirgu un energosistēmu integrācijas veicināšanu, diskriminācijas nepieļaušanu, efektīvu konkurenci un pienācīgu tirgus darbību, un sniedz par to ziņojumu Komisijai.

2. *ENTSO-G* iesniedz *ACER* Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāna projektu, gada darba programmas projektu, tostarp informāciju par apspriešanās procesu, un citus 26. panta 3. punktā norādītos dokumentus, lai saņemtu tās atzinumu.

Divos mēnešos pēc saņemšanas dienas *ACER* sniedz *ENTSO-G* un Komisijai pienācīgi pamatotu atzinumu un ieteikumus, ja tā uzskata, ka *ENTSO-G* iesniegtais gada darba programmas projekts vai Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāna projekts neveicina diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci, tirgus pienācīgu darbību vai trešo personu piekļuvei atvērtu pietiekamu pārrobežu starpsavienojumu līmeni. *ENTSO-G* pienācīgi ņem vērā *ACER* atzinumu un ieteikumus.

28. pants

Regulatīvās iestādes

Regulatīvās iestādes, veicot savus pienākumus un izlietojot savas pilnvaras saskaņā ar šo regulu, nodrošina atbilstību šai regulai, tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas pieņemtas atbilstoši 70. līdz 74. pantam.

Attiecīgā gadījumā tās sadarbojas viena ar otru, ar Komisiju un ar *ACER*, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/...⁺ V nodaļu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

29. pants
ENTSO-G apspriešanās

1. Izstrādājot tīkla kodeksus, Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāna projektu un gada darba programmu, kā minēts 26. panta 1., 2. un 3. punktā, *ENTSO-G* saskaņā ar 25. panta 1. punktā minēto reglamentu organizē plašu, savlaicīgu, atklātu un pārredzamu sabiedrisko apspriešanos ar visiem attiecīgajiem tirgus dalībniekiem un jo īpaši ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas. Šī apspriešanās aptver arī regulatīvās iestādes un citas valsts iestādes, piegādes un ražošanas uzņēmumus, tīkla lietotājus, tostarp lietotājus, sadales sistēmas operatorus, tostarp attiecīgās nozares apvienības, tehniskas struktūras un ieinteresēto personu platformas. *ENTSO-G* publicē tīkla kodeksu, Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāna un gada darba programmas projektus, lai ieinteresētās personas varētu sniegt komentārus, un paredz pietiekami daudz laika, lai tās varētu efektīvi piedalīties apspriešanās procesā. Minētās apspriešanās mērķis ir lēmumu pieņemšanas procesā apzināt visu attiecīgo ieinteresēto personu viedokļus un priekšlikumus.
2. Publisko visus dokumentus un sanāksmju protokolus, kas saistīti ar 1. punktā minēto apspriešanos.
3. Pirms *ENTSO-G* pieņem gada darba programmu un tīkla kodeksus, kā minēts 26. panta 1., 2. un 3. punktā, tas norāda, kā ir ņemti vērā apspriešanās gaitā izteiktie apsvērumi. Ja kādi apsvērumi nav ņemti vērā, tas norāda pamatojumu.

30. pants
ENTSO-G izmaksas

Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas 24., 25., 26., 70. un 71. pantā un Regulas (ES) 2022/869 11. pantā minētajām *ENTSO-G* darbībām, sedz pārvades sistēmu operatori, un tās ņem vērā tarifu aprēķinos. Regulatīvās iestādes minētās izmaksas apstiprina, ja tās ir pamatotas un atbilstošas.

31. pants
Pārvades sistēmu operatoru reģionālā sadarbība

1. Pārvades sistēmu operatori izveido reģionālo sadarbību *ENTSO-G* ietvaros, lai sekmētu 26. panta 1., 2. un 3. punktā minēto uzdevumu izpildi.
2. Pārvades sistēmu operatori sekmē operacionālo sadarbību, lai nodrošinātu tīkla optimālu pārvaldību, un veicina enerģijas biržu attīstību, pārrobežu jaudas koordinētu sadali ar nediskriminējošiem, uz tirgu vēršiem risinājumiem, pienācīgu uzmanību veltot konkrētiem ieguvumiem, ko dod īstermiņa piešķirumu netiešās izsoles, un balansēšanas mehānismu integrācijai.
3. Lai sasniegtu šā panta 1. un 2. punktā izklāstītos mērķus, Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 80. pantu pieņemt deleģētos aktus nolūkā papildināt šo regulu, ar kuriem, ņemot vērā pastāvošās reģionālās sadarbības struktūras, nosaka katras reģionālās sadarbības struktūras aptverto ģeogrāfisko teritoriju. Katra dalībvalsts drīkst veicināt sadarbību vairāk nekā vienā ģeogrāfiskajā teritorijā.

Pirmajā daļā minēto deleģēto aktu izstrādes nolūkā Komisija apspriežas ar *ACER* un *ENTSO-G*.

32. pants

Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plāns

ENTSO-G pieņem un publicē Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānu ik pēc diviem gadiem. Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānā ietver integrēta tīkla modelēšanu, scenāriju izstrādi, Eiropas piegādes pietiekamības prognozi un sistēmas, tostarp infrastruktūras, kuru paredzēts dezekspluatēt, noturības novērtējumu.

Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānā jo īpaši:

- a) ņem vērā valstu investīciju plānus un Regulas (ES) 2022/869 IV nodaļu;
- b) attiecībā uz pārrobežu starpsavienojumiem ņem vērā tīkla lietotāju pamatotās vajadzības un iekļauj investoru ilgtermiņa saistības, kā minēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. panta 7. punktā; un
- c) nosaka investīcijas nepietiekamību, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu jaudām;

Attiecībā uz otrās daļas c) apakšpunktu Savienības mēroga dabasgāzes tīkla attīstības plānam var pievienot pārskatu par šķēršļiem tīkla pārrobežu jaudas palielināšanā, kurus rada atšķirīgas apstiprināšanas procedūras vai prakse.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

33. pants

Pārredzamības prasības, kas attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem

1. Pārvades sistēmas operators publisko sīku informāciju par jaudu un pakalpojumiem, ko tas piedāvā, un attiecīgajiem spēkā esošajiem nosacījumiem, kā arī tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai tīkla lietotāji varētu efektīvi piekļūt tīklam.
2. Lai nodrošinātu pārredzamus, objektīvus un nediskriminējošus tarifus un veicinātu dabasgāzes tīklu efektīvu izmantošanu, pārvades sistēmu operatori vai attiecīgās regulatīvās iestādes publicē pieņemami un pietiekami sīki izklāstītu informāciju par tarifu veidošanu, metodiku un struktūru.
3. Katrs pārvades sistēmas operators par sniegtajiem pakalpojumiem regulāri un pastāvīgi, viegli izmantojamā un standartizētā formā publisko skaitlisku informāciju par tehniskajām, līgumos paredzētām un pieejamajām jaudām attiecībā uz visiem noteiktajiem punktiem, tostarp ieejas un izejas punktiem, saskaņā ar I pielikumā izklāstītajām vadlīnijām.
4. Noteiktos pārvades sistēmas punktus, par ko informācija jāpublisko, apstiprina kompetentās iestādes pēc apspriešanās ar tīkla lietotājiem.
5. Pārvades sistēmas operators vienmēr izpauž šajā regulā prasīto informāciju jēgpilnā, kvantitatīvi skaidrā, viegli saprotamā un nediskriminējošā veidā.

6. Pārvades sistēmas operators publisko *ex ante* un *ex post* piedāvājuma un pieprasījuma informāciju, balstoties uz nominācijām un piešķirumiem, prognozēm un faktiskajām plūsmām uz sistēmu un no tās. Regulatīvā iestāde nodrošina, ka visa šāda informācija tiek publiskota. Publiskotā informācija ir tikpat detalizēta kā pārvades sistēmas operatoram pieejamā informācija.

Pārvades sistēmas operators publisko sistēmas balansēšanai veikto pasākumus, radušās izmaksas un gūtos ieņēmumus.

Attiecīgie tirgus dalībnieki sniedz pārvades sistēmas operatoram šajā pantā minētās ziņas.

7. Pārvades sistēmu operatori publisko detalizētu informāciju par to tīklos transportētās dabasgāzes kvalitāti, kam var būt ietekme uz tīkla lietotājiem, ievērojot Regulas (ES) 2015/703 16. un 17. pantu.

34. pants

Pārredzamības prasības attiecībā uz dabasgāzes krātuvēm, ūdeņraža krātuvēm, SDG objektiem un ūdeņraža termināļiem

1. SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori un ūdeņraža krātuvju operatori publisko sīku informāciju par visiem to piedāvātajiem pakalpojumiem un attiecīgajiem piemērotajiem nosacījumiem, kā arī tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai SDG objektu, dabasgāzes krātuvju, ūdeņraža krātuvju un ūdeņraža termināļu lietotāji varētu efektīvi piekļūt SDG objektiem, dabasgāzes krātuvēm, ūdeņraža krātuvēm un ūdeņraža termināļiem. Regulatīvās iestādes var pieprasīt minētajiem operatoriem darīt sistēmas lietotājiem publiski pieejamu jebkādu attiecīgu papildinformāciju.
2. SDG sistēmas operatori nodrošina ērti lietojamus instrumentus pieejamo pakalpojumu tarifu aprēķināšanai.
3. SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori un ūdeņraža krātuvju operatori par sniegtajiem pakalpojumiem regulāri un nepārtraukti lietotājam ērti saprotamā un standartizētā veidā publisko skaitlisku informāciju par nolīgtajām un pieejamajām SDG objektu, dabasgāzes krātuvju, ūdeņraža krātuvju un ūdeņraža termināļu jaudām.
4. SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori un ūdeņraža krātuvju operatori šajā regulā prasīto informāciju sniedz jēgpilnā, kvantitatīvi skaidrā, viegli saprotamā un nediskriminējošā veidā.

5. SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori un ūdeņraža krātuvju operatori publisko dabasgāzes vai ūdeņraža daudzumu katrā SDG objektā, dabasgāzes krātuvē, ūdeņraža krātuvē un ūdeņraža terminālī vai krātuvju grupā, ja tas atbilst veidam, kādā piekļuve tiek piedāvāta sistēmu lietotājiem, plūsmas uz tām un no tām, un SDG objekta, dabasgāzes krātuves, ūdeņraža krātuves un ūdeņraža termināļa pieejamās jaudas, tostarp attiecībā uz tiem kompleksiem/krātuvēm, uz ko neattiecas trešo personu piekļuve. Minēto informāciju paziņo arī pārvades sistēmas operatoram vai — ūdeņraža krātuvju un termināļu gadījumā — ūdeņraža tīkla operatoram, kas to publisko apkopotā veidā par sistēmu vai apakšsistēmu, ko nosaka attiecīgie punkti. Šo informāciju atjaunina vismaz reizi dienā.

Ja dabasgāzes vai ūdeņraža krātuves izmantotājs ir vienīgais dabasgāzes krātuves vai ūdeņraža krātuves izmantotājs, dabasgāzes vai ūdeņraža uzglabāšanas sistēmas izmantotājs var iesniegt regulatīvajai iestādei pamatotu lūgumu apstrādāt šā punkta pirmajā daļā minētos datus konfidenciali. Ja regulatīvā iestāde secina, ka šāds lūgums ir pamatots, jo īpaši ņemot vērā vajadzību likumīgi aizsargāt uzņēmējdarbības noslēpumus, kuru izpaušana varētu nelabvēlīgi ietekmēt krātuves izmantotāja vispārējo komerciālo stratēģiju, ar mērķi izveidot konkurenciālus dabasgāzes un ūdeņraža iekšējos tirgus, tā var uz vienu gadu vai mazāk atļaut dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas operatoram vai ūdeņraža uzglabāšanas sistēmas operatoram nepubliskot šā punkta pirmajā daļā minētos datus.

Šā punkta otro daļu piemēro, neskarot pirmajā daļā minētos pienākumus, izņemot gadījumus, kad apkopotie dati ir identiski konkrētās dabasgāzes vai ūdeņraža uzglabāšanas sistēmas datiem, attiecībā uz kuru regulatīvā iestāde atļāvusi nepubliskošanu.

6. Lai garantētu pārredzamus, objektīvus un nediskriminējošus tarifus un veicinātu infrastruktūru efektīvu izmantošanu, SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori, ūdeņraža termināļu operatori un ūdeņraža krātuvju operatori vai attiecīgās regulatīvās iestādes publisko pietiekami detalizētu informāciju par to tarifu veidošanos, metodiku un struktūru, kas ir saistīti ar infrastruktūru, kurai piemēro trešo personu regulētu piekļuvi. SDG objekti, kuriem piešķirts atbrīvojums saskaņā ar šīs regulas 78. pantu, Direktīvas 2003/55/EK 22. pantu un Direktīvas 2009/73/EK 36. pantu, un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori atbilstoši apspriestajam trešo personu piekļuves režīmam publisko infrastruktūras tarifus, lai nodrošinātu pietiekamu pārredzamības līmeni.

Katrs SDG sistēmu operators un dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operators pārredzamā un lietotājdraudzīgā veidā pastāvīgi publicē saskaņā ar šo pantu prasīto informāciju vienotā Eiropas platformā, ko uztur minētie operatori.

35. pants

Lietvedības prasības sistēmu operatoriem

Pārvades sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori un SDG sistēmu operatori piecus gadus glabā valsts iestādēm, tostarp regulatīvajām iestādēm un valsts konkurences iestādēm, un Komisijai pieejamu visu 33. un 34. pantā un I pielikuma 3. punktā minēto informāciju.

4. IEDAĻA

SADALES SISTĒMAS DARBĪBA

36. pants

Atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu konstantā jauda sadales sistēmā

1. Sadales sistēmu operatori piekļuvei atjaunīgo gāzu un mazoglekļa gāzu ražotnēm, kuras pieslēgtas to tīklam, nodrošina konstantu jaudu. Šajā nolūkā sadales sistēmu operatori, savstarpēji sadarbojoties, un sadarbībā ar pārvades sistēmu operatoriem izstrādā procedūras un kārtību, tostarp investīciju procedūras un kārtību, lai nodrošinātu reverso plūsmu no sadales tīkla uz pārvades tīklu. Tīkla attīstības desmit gadu plānā saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. panta 2. punkta a) apakšpunktu atspoguļo būtiskas investīcijas dabasgāzes pārvades tīklā, kuru pamatā ir bijusi nepieciešamība pēc papildu jaudas sadales tīklā.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

2. Šā panta 1. punkts neskar sadales sistēmu operatoru iespēju izstrādāt alternatīvas investīcijām reversajā plūsmā, piemēram, viedtīklu risinājumus vai pieslēgumu citiem tīkla operatoriem. Lai nodrošinātu ekonomikas infrastruktūras drošību un ekonomisko efektivitāti, piekļuvi konstantai jaudai var ierobežot līdz tādu jaudu piedāvāšanai, uz kurām attiecas operacionālie ierobežojumi. Regulatīvā iestāde nodrošina, ka sadales sistēmu operatori ievieš visas konstantās jaudas vai operacionālos ierobežojumus, izmantojot pārredzamas un nediskriminējošas procedūras, un nerada nepamatotus šķēršļus ienākšanai tirgū. Ja ar konstantas jaudas nodrošināšanu saistītās izmaksas sedz ražotne, ierobežojumus nepiemēro.

37. pants

Sadarbība starp sadales sistēmu operatoriem un pārvades sistēmu operatoriem

Sadales sistēmu operatori sadarbojas ar pārējiem sadales sistēmu operatoriem un pārvades sistēmu operatoriem, lai koordinētu apkopi, sistēmas attīstību, jaunus savienojumus, dezekspluatāciju un sistēmas darbību nolūkā nodrošināt sistēmas integritāti, maksimāli palielināt jaudu un līdz minimumam samazināt gāzveida kurināmā izmantošanu.

38. pants

Pārredzamības prasības attiecībā uz sadales sistēmu operatoriem

Ja sadales sistēmu operatori ir atbildīgi par gāzes kvalitātes pārvaldību savos tīklos, tie saskaņā ar Regulas (ES) 2015/703 16. un 17. pantu publisko detalizētu informāciju par to tīklos transportēto dabasgāzes kvalitāti, kas varētu ietekmēt tīkla lietotājus.

39. pants

Eiropas sadales sistēmu operatoru struktūra

Lai veicinātu dabasgāzes iekšējā tirgus izveides pabeigšanu un pienācīgu darbību, sadarbotos ūdeņraža tirgus attīstībā un veicinātu sadales un pārvades sistēmu optimālu pārvaldību un koordinētu darbību, sadales sistēmu operatori, kas darbina dabasgāzes sistēmu, un ūdeņraža sadales tīklu operatori, kas darbina ūdeņraža tīklu, var Savienības līmenī sadarboties ES SSO struktūrā.

Reģistrētie biedri ES SSO struktūrā var piedalīties tieši, vai arī viņus var pārstāvēt nacionāla asociācija, ko izraudzījusies dalībvalsts, vai Savienības līmeņa asociācija.

Izmaksas, kas saistītas ar ES SSO struktūras darbībām, sedz sadales sistēmu operatori un ūdeņraža sadales tīklu operatori, kuri ir reģistrētie biedri, un tās ņem vērā tarifu aprēķinos. Regulatīvās iestādes apstiprina izmaksas ar noteikumu, ka tās ir pamatotas un samērīgas, un neapstiprināšanas gadījumā to pienācīgi pamato.

40. pants

ES SSO struktūras galveno noteikumu un procedūru izmaiņas

1. Galvenos noteikumus un procedūras par ES SSO struktūru, ievērojot Regulas (ES) 2019/943 54. pantu, piemēro arī sadales sistēmu operatoriem, kas darbina dabasgāzes sistēmu, un ūdeņraža sadales tīklu operatoriem.

2. Stratēģisko padomdevēju grupā, kas minēta Regulas (ES) 2019/943 54. panta 2. punkta f) apakšpunktā, ir arī pārstāvji no asociācijām, kas pārstāv Eiropas sadales sistēmu operatorus, kuri darbina dabasgāzes sistēmu, vai Eiropas ūdeņraža sadales tīklu operatorus.
3. Līdz ... [viens gads no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] ES SSO struktūra iesniedz Komisijai un *ACER* atjauninātu statūtu projektu, tostarp rīcības kodeksu, reģistrēto biedru sarakstu, atjauninātā reglamenta projektu, arī reglamentu par apspriešanos ar *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un citām ieinteresētajām personām, un atjauninātu finansēšanas noteikumu projektu.

ES SSO struktūras atjauninātā reglamenta projekts nodrošina, ka taisnīgi un līdzsvaroti ir pārstāvēti visi iesaistītie sadales sistēmu operatori, tostarp tie, kuriem pieder vai kuri darbina dabasgāzes sistēmas, un ūdeņraža sadales tīklu operatori.
4. Četru mēnešu laikā no 3. punktā minēto dokumentu iesniegšanas *ACER* pēc apspriešanās ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas, jo īpaši sadales sistēmu izmantotājus, tostarp lietotājus, sniedz Komisijai savu atzinumu.
5. Trīs mēnešu laikā no *ACER* atzinuma saņemšanas Komisija sniedz atzinumu par dokumentiem, kas iesniegti saskaņā ar 3. punktu, ņemot vērā 4. punktā minēto *ACER* atzinumu.
6. Trīs mēnešu laikā no pozitīva Komisijas atzinuma saņemšanas sadales sistēmu operatori pieņem un publicē ES SSO atjauninātos statūtus, reglamentu un finanšu noteikumus.

7. Šā panta 3. punktā minētos dokumentus iesniedz Komisijai un *ACER*, ja tajos ir izdarītas izmaiņas vai ja Komisija vai *ACER* iesniegusi pamatotu pieprasījumu. Komisija un *ACER* var sniegt atzinumu saskaņā ar 3., 4. un 5. punktā paredzēto procedūru.

41. pants

ES SSO struktūras papildu uzdevumi

1. ES SSO struktūra veic uzdevumus, kas uzskaitīti Regulas (ES) 2019/943 55. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktā, un veic minētās regulas 55. panta 2. punkta c), d) un e) apakšpunktā uzskaitītās darbības arī attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmām vai ūdeņraža sadales tīkliem.
2. Papildus Regulas (ES) 2019/943 55. panta 1. punktā uzskaitītajiem uzdevumiem ES SSO struktūra piedalās tādu tīkla kodeksu izstrādē, kas ir būtiski sadales tīklu darbībai un plānošanai un pārvades tīklu un sadales tīklu koordinētai darbībai atbilstoši šai regulai un palīdz samazināt difūzās metāna emisijas no dabasgāzes sistēmas.

Piedaloties jaunu tīkla kodeksu izstrādē saskaņā ar šīs regulas 71. pantu, ES SSO struktūra ievēro Regulas (ES) 2019/943 56. pantā noteiktās apspriešanās prasības.

3. Papildus Regulas (ES) 2019/943 55. panta 2. punktā uzskaitītajām darbībām ES SSO struktūra:
- a) sadarbojas ar *ENTSO-G* un *ENNOH* to saskaņā ar šo regulu pieņemto tīkla kodeksu un vadlīniju īstenošanas monitoringā, kas ir būtiski dabasgāzes un ūdeņraža sadales tīklu darbībai un plānošanai un koordinētai pārvades tīklu un sadales tīklu un ūdeņraža pārvades tīklu un sadales tīklu darbībai;
 - b) sadarbojas ar *ENTSO-G* un *ENNOH* un pieņem paraugpraksi pārvades un sadales sistēmu un ūdeņraža pārvades un sadales tīklu koordinētas darbības un plānošanas jomā, ietverot tādus jautājumus kā datu apmaiņa starp operatoriem un izklaidēto enerģijas resursu koordinācija;
 - c) strādā pie tā, lai apzinātu paraugpraksi to novērtējumu rezultātu īstenošanai, kas veikti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 23. panta 1.b punktu un Direktīvas (ES) 2023/1791 25. pantu, un sadarbībai starp elektroenerģijas sadales sistēmu, dabasgāzes sadales sistēmu, ūdeņraža sadales tīklu un centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmu operatoriem, tostarp novērtējuma vajadzībām saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 24. panta 8. punktu, ietverot ieteikumus par elektrolīzeru piemērotu izvietošanu, tā nodrošinot atlikumsiltuma izmantošanu centralizētās siltumapgādes tīklā.

4. ES SSO struktūra sniedz ieguldījumu *ENTSO-G* ziņojumu sagatavošanā par gāzes kvalitāti attiecībā uz sadales sistēmām, kurās sadales sistēmu operatori ir atbildīgi par gāzes kvalitātes pārvaldību, kā norādīts 26. panta 3. punktā.
5. ES SSO struktūra sniedz ieguldījumu *ENNOH* ūdeņraža kvalitātes monitoringa ziņojumam, kas jāpieņem, ievērojot 59. panta 1. punktu, attiecībā uz ūdeņraža sadales tīkliem, kuros ūdeņraža sadales sistēmu operatori ir atbildīgi par ūdeņraža kvalitātes pārvaldību, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 50. pantu.

5. IEDAĻA

DABASGĀZES PIEPRASĪJUMA AGREGĒŠANA UN KOPĪGA IEPIRKŠANA UN ŪDEŅRAŽA TIRGUS ATTĪSTĪBAS ATBALSTA MEHĀNISMS

42. pants

Dabasgāzes pieprasījuma agregēšana un kopīga iepirkšana

Komisija saskaņā ar 43. līdz 49. pantu izveido brīvprātīgu dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīgas iepirkšanas mehānismu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

43. pants

Līgums ar pakalpojumu sniedzēju

1. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2018/1046 176. panta, Komisija var noslēgt līgumu par nepieciešamo pakalpojumu sniegšanu ar Savienībā iedibinātu struktūru vai struktūrām un, lai īstenotu šīs regulas 42. pantā paredzēto mērķi, var izmantot Regulā (ES, *Euratom*) 2018/1046 paredzētās attiecīgās iepirkuma procedūras.
2. Ja Komisija izraugās pakalpojumu sniedzēju, tā to dara, pamatojoties uz kritērijiem, kas aizsargā iekšējā tirgus integritāti, nodrošina konkurenci un piegādes drošību un kas atbilst 44. pantam. Komisija konkursa specifikācijās precizē pakalpojumu sniedzējam piemērojamās prasības.

44. pants

Pakalpojumu sniedzēja atlases kritēriji

1. Komisija izraugās pakalpojumu sniedzēju no struktūrām, kas atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:
 - a) pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts un tā galvenā darbības vieta ir dalībvalsts teritorijā;

b) pakalpojumu sniedzējs un tā apakšuzņēmumi:

- i) uz tiem neattiecas Savienības ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, un kas paredz aizliegumu darīt pieejamus vai pārvest līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai aizliegumu tieši vai netieši sniegt tiem finansējumu vai finansiālu palīdzību vai paredz aktīvu iesaldēšanu; vai
- ii) tie tieši vai netieši nepieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tās nav šādu personu, vienību vai struktūru kontrolē vai nedarbojas to vārdā.

2. Neskarot citus pienācīgas rūpības pienākumus, nosaka līgumsaistības starp Komisiju un pakalpojumu sniedzējiem, ar kurām nodrošina, ka pakalpojumu sniedzējs, veicot pienākumus saskaņā ar 45. pantu, nekādus līdzekļus vai saimnieciskos resursus nedara tieši vai netieši pieejamus vai izmantojamus labuma gūšanai fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām:

- a) uz kurām attiecas Savienības ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, un kas paredz aizliegumu darīt pieejamus vai pārvest līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai aizliegumu tieši vai netieši sniegt tiem finansējumu vai finansiālu palīdzību vai paredz aktīvu iesaldēšanu; vai
- b) kuras tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas šādi Savienības ierobežojošie pasākumi, tās nav šādu personu, vienību vai struktūru kontrolē vai nedarbojas to vārdā.

3. Pakalpojumu sniedzējs nav daļa no vertikāli integrēta uzņēmuma, izņemot struktūru, kas ir nodalīta saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ IX nodaļu.

45. pants

Pakalpojumu sniedzēja uzdevumi

1. Pakalpojumu sniedzējs organizē pieprasījuma agregēšanas un kopīgu iepirkumu uzdevumus. Jo īpaši, bet ne tikai, pakalpojumu sniedzējs var īstenot šādus elementus:
- a) dabasgāzes uzņēmumu un dabasgāzi patērējošu uzņēmumu pieprasījuma novērtēšana un agregēšana;
 - b) dabasgāzes piegādātāju vai ražotāju piedāvājumu vākšana, lai sasniegtu šādu piedāvājumu atbilstmi agregētajam pieprasījumam;
 - c) piegādes piedāvājumu iedalīšana agregētā pieprasījuma dalībniekiem, ievērojot proporcionālu sadalījumu starp mazākiem un lielākiem dalībniekiem atkarībā no iesniegtā pieprasījuma apjoma;
 - d) jebkādu saistītu palīgpakalpojumu sniegšana, tostarp pakalpojumu, kas atvieglo dabasgāzes iepirkuma līgumu slēgšanu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

46. pants

Dalība dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā

1. Dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā bez diskriminācijas var piedalīties dabasgāzes uzņēmumi un dabasgāzi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Savienībā. Šādiem uzņēmumiem liedz piedalīties kā piegādātājiem, ražotājiem un pircējiem, ja:
 - a) uz tiem attiecas Savienības ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, un kas paredz aizliegumu darīt pieejamus vai pārvest līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai aizliegumu tieši vai netieši sniegt tiem finansējumu vai finansiālu palīdzību vai paredz aktīvu iesaldēšanu; vai
 - b) tie tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas minētie Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu personu, vienību vai struktūru kontrolē vai tie darbojas to vārdā.
2. Tiek noteiktas līgumsaistības, lai nodrošinātu, ka šādām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām vai to interesēs netiek tieši vai netieši darīti pieejami līdzekļi vai saimnieciskie resursi, ja:
 - a) uz tām attiecas Savienības ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, un kas paredz aizliegumu darīt pieejamus vai pārvest līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai aizliegumu tieši vai netieši sniegt tām finansējumu vai finansiālu palīdzību vai paredz aktīvu iesaldēšanu; vai
 - b) tās tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas minētie Savienības ierobežojošie pasākumi, tās ir šādu personu, vienību vai struktūru kontrolē vai darbojas to vārdā.

3. Dabaszgāzes uzņēmumi un dabaszgāzi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs, var piedalīties pieprasījuma agregēšanas un dabaszgāzes kopīga iepirkumā mehānismā ar noteikumu, ka ir ieviesti vajadzīgie pasākumi vai kārtība, kas ļauj tiem saskaņā ar šo sadaļu piedalīties dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā.
4. Dabaszgāzes uzņēmumi un dabaszgāzi patērējoši uzņēmumi, kas piedalās pieprasījuma agregēšanā, pārrēdzamā veidā var koordinēt iepirkuma līguma nosacījumu elementus vai izmantot kopīgus iepirkuma līgumus, lai panāktu labākus piegādātāju nosacījumus, ar noteikumu, ka tie ievēro Savienības tiesību aktus, tostarp Savienības konkurences tiesību aktus, jo īpaši LESD 101. un 102. pantu.
5. Dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma dalībnieki attiecīgi ziņo Komisijai vai attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam par šādiem noslēgto līgumu elementiem:
 - a) apjoms,
 - b) darījuma partneri,
 - c) ilgums.
6. Dabaszgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma dalībnieki var attiecīgi ziņot Komisijai vai attiecīgajam pakalpojumu sniedzējam, ja atbilstoša piedāvājuma meklēšanas un konkursa rezultātā nav noslēgts piegādes līgums.

7. Šā panta 5. un 6. punktā minētās informācijas saņēmējs nodrošina, ka piekļuve konfidencialai informācijai ir stingri ierobežota, proti, piekļuvi piešķir tikai pakalpojumu sniedzējam un Komisijas dienestiem, kuriem minētās informācijas pieejamība ir absolūti nepieciešama. Šāda informācija ir konfidenciala.

47. pants

*Pagaidu ierobežojums dalībai dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas
un kopīga iepirkuma mehānismā*

1. Lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu būtiskās drošības intereses un piegādes drošību, līdz 2025. gada 31. decembrim ar dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismu nepiedāvā dabasgāzes piegādes no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas un SDG piegādes no SDG objektiem šajās valstīs.
2. Šā panta 1. punktā minēto izslēgšanu piemēro visām SDG piegādēm no jebkura SDG objekta, kas atrodas Krievijas Federācijā vai Baltkrievijā, un dabasgāzes piegādēm, kas nonāk dalībvalstīs vai Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs, izmantojot šādus ieejas punktus:
 - a) Greifsvalde;
 - b) Lubmina II;
 - c) Imatra;
 - d) Narva;
 - e) Verska;

- f) Luhamā;
- g) Šakiai;
- h) Kotlovka;
- i) Kondratki;
- j) Visokoje;
- k) Teterovka;
- l) Mozirja;
- m) Kobrina;
- n) Sudža (RU)/(UA);
- o) Belgoroda (RU)/(UA);
- p) Valujki (RU)/(UA);
- q) Serebrjanka (RU)/(UA);
- r) Pisarevka (RU)/(UA);
- s) Sohranovka (RU)/(UA);
- t) Prohorovka (RU)/(UA);
- u) Platovo (RU)/(UA);
- v) Strandža 2 (BG) / Malkočlara (TR).

48. pants

*Iespēja ierobežot dalību dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas
un kopīga iepirkuma mehānismā*

1. No 2026. gada 1. janvāra Komisija ar īstenošanas aktu var nolemt no dalības dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā uz laiku izslēgt dabasgāzi no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas vai SDG piegādes no SDG objektiem šajās valstīs, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu Savienības vai kādas dalībvalsts būtiskās drošības intereses vai piegādes drošību, ar noteikumu, ka šādi pasākumi:
 - a) nepamatoti neizjauc dabasgāzes iekšējā tirgus pienācīgu darbību un dabasgāzes pārrobežu plūsmas starp dalībvalstīm un neapdraud piegādes drošību Savienībā vai kādā dalībvalstī;
 - b) ievēro enerģētiskās solidaritātes principu;
 - c) tiek īstenoti saskaņā ar Savienības un dalībvalstu tiesībām un pienākumiem attiecībā pret trešām valstīm.
2. Pietiekami savlaicīgi pirms pirmās konkursa kārtas 2026. gadā Komisija, lai lemtu par 1. punktā minētajiem pasākumiem, novērtē, vai ir izpildīti visi tajā paredzētie nosacījumi. Jebkurš šāds lēmums ir spēkā uz laiku līdz vienam gadam, un pamatotos gadījumos to var pagarināt.

Komisija pastāvīgi vērtē, vai ir izpildīti 1. punktā paredzētie nosacījumi, un pienācīgi informē Eiropas Parlamentu un Padomi par saviem vērtējumiem, tostarp par šā punkta pirmajā daļā minēto novērtējumu.

3. Ņemot vērā vajadzību nodrošināt Savienības piegādes drošību, pasākumu, ko Komisija veic saskaņā ar 1. punktu, mērķis var būt dabasgāzes vai SDG piegāžu dažādošana, lai samazinātu atkarību no Krievijas dabasgāzes, ja var pierādīt, ka šādi pasākumi ir vajadzīgi, lai aizsargātu Savienības un dalībvalstu būtiskās drošības intereses.
4. Šā panta 1. punktā minētajos lēmumos iekļauj sarakstu ar:
 - a) visiem ieejas punktiem no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas, vai citām trešām valstīm, kas darbojas kā tranzīta valstis, kurus nedrīkst izmantot dabasgāzes piegādēm, uz kurām attiecas pieprasījuma agregēšana un kopīgs iepirkums; un
 - b) visiem SDG objektiem, kas atrodas Krievijas Federācijā vai Baltkrievijā.

Dabasgāzes piegādātāji vai ražotāji, kas piedalās dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā, apliecina atbilstību 47. pantam un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar šā panta 1. punktu.

5. Komisija veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu šā panta un 47. panta iedarbīgu piemērošanu, un var pieprasīt dabasgāzes piegādātājiem vai ražotājiem, kas piedalās dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā, visu informāciju, kas tai vajadzīga, lai palīdzētu veikt šo uzdevumu, tostarp, ja tas ir tehniski iespējams, nodot pircējiem attiecīgos transportēšanas dokumentus, kad tie piegādā dabasgāzi.

49. pants

Koordinācijas padome

1. Lai atvieglotu koordināciju un informācijas apmaiņu saistībā ar dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismu, Komisijai palīdz koordinācijas padome.
2. Koordinācijas padomē ir dalībvalstu pārstāvji un viens Komisijas pārstāvis. Dalībvalstu dalība ir brīvprātīga un ir atkarīga jo īpaši no koordinācijas padomes sanāksmju darba kārtības. Pēc Komisijas uzaicinājuma koordinācijas padomē visos savstarpēji svarīgos jautājumos var piedalīties Enerģētikas kopienas līgumslēdzēju pušu pārstāvji. Koordinācijas padomi vada Komisija.

50. pants

Garantijas

Dalībvalstis dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma dalībniekiem, kas ir iedibināti to teritorijās, vai citām attiecīgām ieinteresētām personām var sniegt likviditātes atbalstu, tostarp garantijas, attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem un jo īpaši tad, ja attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde ir paziņojusi par vienu no krīzes līmeņiem, kas minēti Regulas (ES) 2017/1938 11. panta 1. punktā.

51. pants

Ziņošana

Komisija regulāri ziņo koordinācijas padomei un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei gada ziņojumu par dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma darbību.

Ziņojumā iekļauj vismaz:

- a) informāciju par dabasgāzes uzņēmumu skaitu un dabasgāzes apjomiem, kas piedalās dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānismā;
- b) informāciju par noslēgto līgumu skaitu un tajos paredzētajiem dabasgāzes apjomiem, kuri piegādāti Savienībā;

- c) aprakstu par konkursa kārtās piemērojamajiem noteikumiem pieprasījuma agregēšanas dalībniekiem un dabasgāzes piegādātājiem vai ražotājiem;
- d) pārskatu par dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma kopējām izmaksām, tostarp izmaksām, kas radušās pakalpojumu sniedzējam;
- e) informāciju par jebkādām būtiskām izmaiņām dabasgāzes pieprasījuma agregēšanas un kopīga iepirkuma mehānisma darbībā.

52. pants

Ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānisms

1. Komisija var izveidot mehānismu ūdeņraža tirgus attīstības atbalstam, tostarp 2. punktā norādītos elementus, kas jāīsteno saskaņā ar Eiropas Ūdeņraža bankas darbībām. Minētais brīvprātīgais mehānisms var būt spēkā līdz 2029. gada 31. decembrim.
2. Komisija var slēgt līgumus ar attiecīgo pakalpojumu sniedzēju, pēc analogijas piemērojot 43. un 44. pantā noteikto procedūru, lai īstenotu jo īpaši, bet ne tikai, šādus elementus:
 - a) tirgus datu vākšana un apstrāde, piemēram, par infrastruktūras pieejamību vai ūdeņraža plūsmu un cenu izmaiņām, lai uzlabotu ūdeņraža tirgus attīstības pārredzamību;
 - b) izņēmēju pieprasījuma datu vākšana un novērtēšana;

- c) ūdeņraža piedāvājumu vākšana no piegādātājiem;
- d) piegādātāju un izņēmēju piekļuve būtiskai un nepieciešamai informācijai, kas savākta saskaņā ar šo punktu, ja tie tam piekrīt un ievērojot Savienības konkurences noteikumus.

- 3. Lai veicinātu šajā regulā noteikto dekarbonizācijas mērķu sasniegšanu, dalībvalstis var nodrošināt likviditātes atbalstu ūdeņradim, tostarp garantijas, saskaņā ar Eiropas Ūdeņraža bankas darbībām un attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem.
- 4. Koordināciju un informācijas apmaiņu saistībā ar 1. punktā minēto mehānismu var veicināt attiecīgā koordinācijas grupa, kas ir nošķirta no ekspertu grupām, kuras nodarbojas ar dabasgāzes jautājumiem.

Ūdeņraža gadījumā izveido šādu koordinācijas grupu, un tā veic savas darbības saskaņā ar Eiropas Ūdeņraža bankas darbībām.

- 5. Pirms 1. punktā minētā mehānisma darbības termiņa beigām Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, kurā novērtē minētā mehānisma darbību. Jo īpaši Komisija novērtē minētā mehānisma ieguldījumu ūdeņraža tirgus attīstībā Savienībā.

Attiecīgā gadījumā minētajam novērtējumam var pievienot leģislatīvā akta priekšlikumu, lai izstrādātu mehānismu brīvprātīgai pieprasījuma agregēšanai un kopīgam ūdeņraža iepirkumam.

53. pants

Dalība ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā

1. Ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā bez diskriminācijas var piedalīties ūdeņraža uzņēmumi un ūdeņradi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Savienībā. Šādiem uzņēmumiem liedz piedalīties kā piegādātājiem un izņēmējiem, ja:
 - a) uz tiem attiecas Savienības ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, un kas paredz aizliegumu darīt pieejamus vai pārvest līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai aizliegumu tieši vai netieši sniegt tiem finansējumu vai finansiālu palīdzību vai paredz aktīvu iesaldēšanu; vai
 - b) tie tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas minētie Savienības ierobežojošie pasākumi, tās ir šādu personu, vienību vai struktūru kontrolē vai darbojas to vārdā.
2. Tiek noteiktas līgumsaistības, lai nodrošinātu, ka līdzekļi vai saimnieciskie resursi netiek tieši vai netieši darīti pieejami fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām vai to interesēs, ja:
 - a) uz tiem attiecas Savienības ierobežojoši pasākumi, kas pieņemti, ievērojot LES 29. pantu vai LESD 215. pantu, un kas paredz aizliegumu darīt pieejamus vai pārvest līdzekļus vai saimnieciskos resursus vai aizliegumu tieši vai netieši sniegt tiem finansējumu vai finansiālu palīdzību vai paredz aktīvu iesaldēšanu; vai
 - b) tie tieši vai netieši pieder fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām, uz kurām attiecas minētie Savienības ierobežojošie pasākumi, tie ir šādu personu, vienību vai struktūru kontrolē vai darbojas to vārdā.

3. Ūdeņraža uzņēmumi un ūdeņradi patērējoši uzņēmumi, kas ir iedibināti Enerģētikas kopienas līgumslēdzējās pusēs, var piedalīties ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā ar noteikumu, ka ir ieviesti vajadzīgie pasākumi vai kārtība, kas ļauj tiem, ievērojot šo pantu un 52. un 54. pantu, piedalīties ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā.

54. pants

Iespēja ierobežot dalību ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā

1. Komisija ar īstenošanas aktu var nolemt ūdeņraža tirgus attīstības atbalsta mehānismā uz laiku nevākt ūdeņraža piegādes piedāvājumus no Krievijas Federācijas vai Baltkrievijas, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu Savienības vai kādas dalībvalsts būtiskās drošības intereses vai piegādes drošību, ar noteikumu, ka šādi pasākumi:
- a) nepamatoti neizjauc ūdeņraža iekšējā tirgus pienācīgu darbību un neapdraud piegādes drošību Savienībā vai kādā dalībvalstī;
 - b) ievēro enerģētiskās solidaritātes principu;
 - c) tiek īstenoti saskaņā ar Savienības vai dalībvalstu tiesībām un pienākumiem attiecībā pret trešām valstīm.

2. Pietiekami savlaicīgi pirms pirmās piedāvājumu vākšanas Komisija, lai lemtu par 1. punktā minētajiem pasākumiem, novērtē, vai ir izpildīti visi tajā paredzētie nosacījumi. Jebkurš šāds lēmums ir spēkā uz laiku līdz vienam gadam, un pamatotos gadījumos to var pagarināt.

Komisija pastāvīgi vērtē, vai ir izpildīti 1. punktā paredzētie nosacījumi, un pienācīgi informē Eiropas Parlamentu un Padomi par saviem vērtējumiem, tostarp par šā punkta pirmajā daļā minēto novērtējumu.

3. Komisija veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu šā panta efektīvu piemērošanu.

III nodaļa

Ūdeņraža tīkliem piemērojamie noteikumi

55. pants

Pārrobežu koordinācija attiecībā uz ūdeņraža kvalitāti

1. Ūdeņraža pārvades tīkla operatori sadarbojas, lai izvairītos no ūdeņraža pārrobežu plūsmu ierobežojumiem, kas saistīti ar atšķirīgu ūdeņraža kvalitāti, un lai izpildītu dažādu tiešo pielietojumu kvalitātes prasības atbilstoši piemērojamajiem ūdeņraža kvalitātes standartiem.
2. Ja attiecīgie ūdeņraža pārvades tīkla operatori standarta ekspluatācijā nevar izvairīties no pārrobežu plūsmu ierobežojuma ūdeņraža kvalitātes atšķirību dēļ, tie nekavējoties informē attiecīgās regulatīvās iestādes. Informācijā iekļauj aprakstu un iemeslus, kas pamato ūdeņraža pārvades tīkla operatoru jau veiktos pasākumus.
3. Attiecīgās regulatīvās iestādes sešu mēnešu laikā pēc 2. punktā minētās informācijas saņemšanas kopīgi vienojas par to, vai atzīt ierobežojumu.

4. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes saskaņā ar 3. punktu ierobežojumu atzīst, tās attiecīgajiem ūdeņraža pārvades tīkla operatoriem pieprasa 12 mēnešu laikā no minētajā punktā minētās ierobežojuma atzīšanas veikt šādas secīgas darbības:
- a) sadarboties un izstrādāt tehniski izpildāmus risinājumus, kas vajadzīgi, lai atceltu atzīto ierobežojumu;
 - b) kopīgi veikt izmaksu un ieguvumu analīzi par tehniski izpildāmajiem risinājumiem, lai noteiktu rentablus risinājumus, un šajā analīzē norāda izmaksu un ieguvumu sadalījumu starp iesaistīto pušu kategorijām;
 - c) sagatavot aplēsi par katra iespējamā risinājuma īstenošanas termiņu;
 - d) rīkot sabiedrisko apspriešanos par apzinātajiem izpildāmajiem risinājumiem un ņemt vērā apspriešanās rezultātus;
 - e) pamatojoties uz izmaksu un ieguvumu analīzi un sabiedriskās apspriešanās rezultātiem, iesniegt kopīgu priekšlikumu par risinājumu, ar ko atceļ atzīto ierobežojumu, tostarp tā īstenošanas grafiku, attiecīgajām regulatīvajām iestādēm apstiprināšanai un pārējām katras attiecīgās dalībvalsts kompetentajām iestādēm informācijai.
5. Ja attiecīgie ūdeņraža pārvades tīkla operatori nevienojas par kopīga priekšlikuma iesniegšanu saskaņā ar 4. punkta e) apakšpunktu, katrs ūdeņraža pārvades tīkla operators nekavējoties informē savu regulatīvo iestādi.

6. Attiecīgās regulatīvās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu sešu mēnešu laikā pēc šā panta 5. punktā minētās informācijas saņemšanas pieņem kopīgu saskaņotu lēmumu par atzītā ierobežojuma atcelšanu, ņemot vērā izmaksu un ieguvumu analīzi, ko veikuši attiecīgie udeņraža pārvades tīkla operatori, un saskaņā ar šā panta 4. punkta d) apakšpunktu veiktās sabiedriskās apspriešanās rezultātiem.
7. Attiecīgo regulatīvo iestāžu kopīgajā saskaņotajā lēmumā, kas minēts 6. punktā, iekļauj lēmumu par to investīciju izmaksu sadalījumu, kas katram udeņraža pārvades tīkla operatoram jāsedz saskaņotā risinājuma īstenošanas nolūkā, kā arī par to iekļaušanu tarifos pēc 2033. gada 1. janvāra, ņemot vērā risinājuma ekonomiskās, sociālās un vides izmaksas un ieguvumus attiecīgajās dalībvalstīs.
8. *ACER* var regulatīvajām iestādēm sniegt ieteikumus par šādu 7. punktā minēto izmaksu sadales lēmumu detaļām.
9. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes nevar panākt vienošanos, kas minēta šā panta 3. punktā, *ACER* lemj par ierobežojumu, saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu. Ja *ACER* ierobežojumu atzīst, tā attiecīgajiem udeņraža pārvades tīkla operatoriem prasa 12 mēnešu laikā secīgi veikt šā panta 4. punktā minētās darbības.

10. Ja attiecīgās regulatīvās iestādes nevar pieņemt kopīgu saskaņotu lēmumu, kas minēts šā panta 6. un 7. punktā, *ACER* saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 6. panta 10. punktu lemj par risinājumu atzītā ierobežojuma atcelšanai un par investīciju izmaksu sadalījumu, kas saskaņotā risinājuma īstenošanas nolūkā jāsedz katram ūdeņraža pārvades tīkla operatoram.
11. Sīkāku informāciju, kas vajadzīga šā panta īstenošanai, tostarp detalizētu informāciju par kopīgu saistošu ūdeņraža kvalitātes specifikāciju ūdeņraža pārrobežu starpsavienotājiem, izmaksu un ieguvumu analīzi nolūkā atcelt ar ūdeņraža kvalitātes atšķirībām saistītos pārrobežu plūsmas ierobežojumus, sadarbības noteikumus par ūdeņraža pārrobežu infrastruktūru, tostarp attiecībā uz starpsavienojumu nolīgumiem, vienībām, datu apmaiņu, saziņu un informācijas sniegšanu starp attiecīgajiem tirgus dalībniekiem, nosaka tīkla kodeksā, kas izveidots, ievērojot 72. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

56. pants

Sadarbība starp ūdeņraža sadales tīkla operatoriem un ūdeņraža pārvades tīkla operatoriem

Ūdeņraža sadales tīkla operatori sadarbojas savā starpā un ar ūdeņraža pārvades tīkla operatoriem, lai koordinētu apkopi, ūdeņraža tīkla attīstību, jaunus savienojumus, ūdeņraža sistēmas dezekspluatāciju un ekspluatāciju nolūkā nodrošināt ūdeņraža sistēmas integritāti, maksimāli palielināt jaudu un samazināt enerģijas patēriņu ūdeņraža sistēmas izmantošanā.

57. pants

Ūdeņraža tīkla operatoru Eiropas tīkls

1. Visi ūdeņraža pārvades tīkla operatori sadarbojas Kopienas līmenī, izmantojot *ENNOH*, lai veicinātu ūdeņraža iekšējā tirgus attīstību un pienācīgu darbību, kā arī pārrobežu tirdzniecību un lai panāktu Eiropas ūdeņraža pārvades tīkla optimālu pārvaldību, koordinētu ekspluatāciju un stabilu tehnisko attīstību.
2. *ENNOH* cieši sadarbojas ar *ENTSO-E* un *ENTSO-G* sinerģiju apzināšanā un sistēmu integrācijas starp energosējiem veicināšanā, lai uzlabotu vispārējo energosistēmas efektivitāti.
3. *ENNOH* sastāv no ūdeņraža pārvades tīkla operatoriem, kas sertificēti saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 71. pantu.

Ūdeņraža pārvades tīkla operatori ir tiesīgi kļūt par *ENNOH* dalībniekiem no regulatīvās iestādes veiktās sertifikācijas procedūras sākuma, ja:

- a) vēlāk — 24 mēnešu laikā pēc kļūšanas par *ENNOH* dalībnieku — tiek veikta pozitīva sertifikācija saskaņā ar šīs regulas 14. pantu un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 71. pantu; un

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) četru gadu laikā pēc kļūšanas par *ENNOH* dalībnieku ir sākusies vismaz ūdeņraža infrastruktūras projektu izstrāde un ir pieņemts galīgais lēmums par investīcijām.

Ja galīgais sertifikācijas lēmums, kas minēts otrās daļas a) apakšpunktā, nav pieņemts 24 mēnešu laikā pēc kļūšanas par *ENNOH* dalībnieku vai galīgais lēmums par investīciju veikšanu, kas minēts otrās daļas b) apakšpunktā, nav pieņemts četru gadu laikā pēc kļūšanas par *ENNOH* dalībnieku, ūdeņraža pārvades tīkla operatora dalība *ENNOH* tiek izbeigta.

4. Atkāpjoties no šā panta 3. punkta, izraudzītais ūdeņraža pārvades tīkla operators, kas izmanto atkāpi no Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 68. panta, ir tiesīgs kļūt par *ENNOH* dalībnieku, ar noteikumu, ka minētais operators ir iedibināts dalībvalstī, kurā neviens cits ūdeņraža pārvades tīkla operators nav *ENNOH* dalībnieks, ievērojot šā panta 3. punktu. Dalībvalstis var izvirzīt šādu ūdeņraža pārvades tīkla operatoru un par jebkuru šādu izvirzīšanu informēt *ENNOH*, Komisiju un *ACER*. Dalībvalstis šādu izvirzīšanu var atsaukt jebkurā laikā. Ja ūdeņraža pārvades tīkla operators četru gadu laikā no kļūšanas par *ENNOH* dalībnieku nav pieņēmis galīgo lēmumu par investīcijām attiecībā uz ūdeņraža infrastruktūras projektu, minētā operatora dalība *ENNOH* tiek izbeigta.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

5. Dalībvalstis, kuras nav izraudzījušās nevienu ūdeņraža pārvades tīkla operatoru, bet kuras plāno attīstīt ūdeņraža pārvades tīklu atbilstīgi to integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, var izvirzīt vienu vienību par *ENNOH* asociēto partneri. Attiecīgā dalībvalsts par izvirzīšanu saskaņā ar šo punktu informē *ENNOH*, Komisiju un *ACER*. Attiecīgā dalībvalsts šādu izvirzīšanu var atsaukt jebkurā laikā. Minētās izvirzīšanas termiņš beidzas, kad ūdeņraža pārvades tīkla operators, kas ir iedibināts attiecīgajā dalībvalstī, kļūst par *ENNOH* dalībnieku.
6. Pildot savas funkcijas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, *ENNOH* rīkojas nolūkā izveidot pienācīgi funkcionējošu un integrētu ūdeņraža iekšējo tirgu un palīdz efektīvi un ilgtspējīgi sasniegt klimata un enerģētikas rīcībpolitikas satvarā noteiktos mērķus, konkrētāk, sekmē no atjaunīgajiem energoresursiem saražotā ūdeņraža efektīvu integrāciju un energoefektivitātes palielināšanu, vienlaikus saglabājot ūdeņraža sistēmas drošību. *ENNOH* ir pietiekami cilvēkresursi un finanšu resursi, lai tas varētu pildīt savus pienākumus.
7. Līdz 2024. gada 1. septembrim ūdeņraža pārvades tīkla operatori iesniedz Komisijai un *ACER* izveidojamā *ENNOH* statūtu projektu, dalībnieku sarakstu un reglamenta projektu, arī reglamentu par apspriešanos ar ieinteresētajām personām.
8. Ūdeņraža pārvades tīkla operatori iesniedz Komisijai un *ACER* visus *ENNOH* statūtu, dalībnieku saraksta vai reglamenta grozījumu projektus.

9. Četru mēnešu laikā no 7. punktā minēto projektu un 8. punktā minēto statūtu, dalībnieku saraksta vai reglamenta grozījumu projektu saņemšanas *ACER* pēc apspriešanās ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas, jo īpaši ūdeņraža sistēmas lietotājus, tostarp lietotājus, sniedz Komisijai atzinumu par minētajiem projektiem vai statūtu, dalībnieku saraksta vai reglamenta grozījumu projektiem.
10. Komisija sniedz atzinumu par projektiem un statūtu, dalībnieku saraksta vai reglamenta grozījumu projektiem, ņemot vērā 9. punktā minēto *ACER* atzinumu, trīs mēnešu laikā no minētā atzinuma saņemšanas dienas.
11. Trīs mēnešu laikā pēc pozitīva Komisijas atzinuma saņemšanas ūdeņraža pārvades tīkla operatori pieņem un publicē statūtus, *ENNOH* dalībnieku sarakstu un reglamentu.
12. Šā panta 7. punktā minētos dokumentus Komisijai un *ACER* iesniedz, ja tajos ir izdarītas izmaiņas vai Komisija vai *ACER* ir izteikusi pamatotu pieprasījumu. Komisija un *ACER* sniedz atzinumus saskaņā ar 9., 10. un 11. punktu.

58. pants

Pāreja uz ENNOH

Līdz *ENNOH* izveidei par 32. un 60. pantā minēto Savienības dabasgāzes un ūdeņraža tīklu attīstības plānu izstrādi atbildīgs ir *ENTSO-G*. Veicot šo uzdevumu, *ENTSO-G* nodrošina efektīvu apspriešanos un visu tirgus dalībnieku — tostarp ūdeņraža tirgus dalībnieku — iesaistīšanu.

59. pants
ENNOH uzdevumi

1. *ENNOH* ir šādi uzdevumi:

- a) izstrādāt tīkla kodeksus 72. pantā uzskaitītajās jomās, lai sasniegtu 57. pantā noteiktos mērķus;
- b) kopā ar *ENTSO-G* izstrādāt 72. panta 1. punkta f) apakšpunktā minētos tīkla kodeksus;
- c) reizi divos gados pieņemt un publicēt 60. pantā minēto nesaistošu Savienības udeņraža tīkla attīstības desmit gadu plānu (“Savienības udeņraža tīkla attīstības plāns”), tostarp Eiropas piegādes pietiekamības prognozi;
- d) sadarboties ar *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un ES SSO struktūru;
- e) izstrādāt ieteikumus udeņraža pārvades tīkla operatoriem par tehnisko sadarbību ar udeņraža sadales tīkla operatoriem un ar pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem Savienībā;
- f) izstrādāt ieteikumus par tehniskās sadarbības koordināciju starp Savienības un trešo valstu udeņraža tīkla operatoriem;
- g) pieņemt gada darba programmu;

- h) pieņemt gada pārskatu;
 - i) pieņemt gada prognozi par ūdeņraža piegādi, aptverot dalībvalstis, kurās ūdeņradi izmanto elektroenerģijas ražošanā;
 - j) līdz 2026. gada 15. maijam un pēc tam reizi divos gados pieņemt ūdeņraža kvalitātes monitoringa ziņojumu, kurā iekļauta informācija un prognozes par ūdeņraža kvalitātes parametru paredzamo attīstību, kā arī informācija par gadījumiem saistībā ar ūdeņraža kvalitātes specifikāciju atšķirībām un to, kā šādi gadījumi atrisināti;
 - k) sadarbībā ar attiecīgajām iestādēm un regulētiem subjektiem veicināt kibernetikas drošību un datu aizsardzību;
 - l) izstrādāt un veicināt paraugpraksi ūdeņraža noplūžu konstatēšanas, monitoringa un samazināšanas jomā.
2. *ENNOH* pārbauda un analizē to, kā tiek īstenoti tīkla kodeksi un vadlīnijas, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 72. līdz 74. pantu, kā arī to ietekmi uz to piemērojamo noteikumu saskaņošanu, kuru mērķis ir veicināt ūdeņraža tirgus attīstību un integrāciju. *ENNOH* par konstatēto ziņo *ACER* un analīzes rezultātus ietver šā panta 1. punkta h) apakšpunktā minētajā gada pārskatā.
3. *ENNOH* publicē asamblejas, valdes un komiteju sanāksmju protokolus un regulāri informē sabiedrību par lēmumu pieņemšanu un darbībām.

4. Šā panta 1. punkta g) apakšpunktā minētajā gada darba programmā ietver attiecīgajā gadā izstrādājamo tīkla kodeksu sarakstu un aprakstu, udeņraža tīkla ekspluatācijas koordinēšanas plānu, kā arī veicamos pētniecības un attīstības pasākumus, norādot orientējošu grafiku.
5. *ENNOH* sniedz *ACER* informāciju, ko *ACER* pieprasa, lai veiktu savus uzdevumus saskaņā ar 64. pantu. Lai *ENNOH* varētu izpildīt šo prasību, udeņraža pārvades tīkla operatori sniedz *ENNOH* visu prasīto informāciju.
6. Pēc Komisijas pieprasījuma *ENNOH* dara Komisijai zināmus savus apsvērumus par 74. pantā paredzēto vadlīniju pieņemšanu.

60. pants

Savienības udeņraža tīkla attīstības plāns

1. Savienības udeņraža tīkla attīstības plānā ietver integrēta udeņraža tīkla modelēšanu, scenāriju izstrādi, Eiropas piegādes pietiekamības prognozi un sistēmas noturības novērtējumu.

Savienības udeņraža tīkla attīstības plānā jo īpaši:

- a) ņem vērā valsts udeņraža pārvades tīkla attīstības plānus, kā noteikts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. pantā un Regulas (ES) 2022/869 IV nodaļā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) attiecībā uz pārrobežu starpsavienojumiem ņem vērā arī dažādu tīkla lietotāju pamatotās vajadzības un iekļauj investoru ilgtermiņa saistības, kā minēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 55. panta 7. punktā; un
- c) apzina investīciju nepietiekamību, jo īpaši attiecībā uz nepieciešamajām pārrobežu jaudām, lai izveidotu ūdeņraža un elektrolīzeru prioritāros koridorus, kā minēts Regulas (ES) 2022/869 I pielikuma 3. punktā.

Attiecībā uz otrās daļas c) apakšpunktu Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānam var pievienot pārskatu par šķēršļiem tīkla pārrobežu jaudas palielināšanā, kurus rada atšķirīgas apstiprināšanas procedūras vai prakse. Šādu pārskatu attiecīgā gadījumā var papildināt ar visaptverošu plānu šādu šķēršļu likvidēšanai un ūdeņraža un elektrolīzeru prioritāro koridoru ātrākai izveidošanai.

2. Attiecīgā gadījumā *ACER* sniedz atzinumu par valsts ūdeņraža pārvades tīkla attīstības plāniem, novērtējot to atbilstību Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānam. Ja *ACER* konstatē neatbilstības starp valsts ūdeņraža pārvades tīkla attīstības plānu un Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānu, tā iesaka grozīt attiecīgi valsts ūdeņraža pārvades tīkla attīstības plānu vai Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

3. Izstrādājot Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānu, *ENNOH* sadarbojas ar *ENTSO-E* un *ENTSO-G*, konkrēti, izstrādājot energosistēmas izmaksu un ieguvumu analīzi un enerģijas tirgus un tīkla savienoto modeli, ieskaitot elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža transporta infrastruktūru, kā arī dabasgāzes uzglabāšanu, ūdeņraža uzglabāšanu, SDG un ūdeņraža termināļus un elektrolīzerus, kā minēts Regulas (ES) 2022/869 11. pantā, izstrādājot tīkla attīstības desmit gadu plānu scenārijus, kā norādīts minētās regulas 12. pantā, un apzinot infrastruktūras nepilnības, kā norādīts minētās regulas 13. pantā.

61. pants

Savienības integrētā tīkla plānošana

1. Pārejas periodā līdz 2027. gada 1. janvārim *ENTSO-G*, pilnībā iesaistot ūdeņraža pārvades tīkla operatorus un kopā ar *ENNOH*, tiklīdz tas ir izveidots, izstrādā 2026. gada Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānu. 2026. gada Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plāns sastāv no divām atsevišķām nodaļām, no kurām viena attiecas uz ūdeņradi un otra — uz dabasgāzi. *ENTSO-G* nekavējoties, līdz 2027. gada 1. janvārim, nodod *ENNOH* visu informāciju, tostarp datus un analīzes, ko tas savācis, gatavojot Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānus.
2. *ENNOH* saskaņā ar šo pantu un 60. pantu izstrādā 2028. gada Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānu.

3. *ENNOH* cieši sadarbojas ar *ENTSO-E* un *ENTSO-G*, lai izstrādātu integrētus Savienības tīkla attīstības plānus, ievērojot attiecīgi šīs regulas 32. un 60. pantu un Regulas (ES) 2019/943 30. pantu. Minētā sadarbība jo īpaši ietver:
- a) *ENNOH* kopā ar *ENTSO-E* un *ENTSO-G* izstrādā vienotu kopīgu scenāriju kopumu tīkla attīstības desmit gadu plāniem saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 12. pantu;
 - b) *ENNOH*, *ENTSO-E* un *ENTSO-G*, strādājot kopā, katrs Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānu sagatavošanas ietvaros izstrādā koordinētus infrastruktūras nepilnību ziņojumus saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 13. pantu;
 - c) sešu mēnešu laikā pēc kopīgo scenāriju ziņojuma apstiprināšanas saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 12. panta 6. punktu un pēc tam reizi divos gados *ENNOH* publicē infrastruktūras nepilnību ziņojumus, kas sagatavoti Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānu ietvaros;

- d) *ENNOH* kopā ar *ENTSO-E* un *ENTSO-G* saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 11. pantu izstrādā viena sektora metodoloģijas projektu energosistēmas mēroga ūdeņraža izmaksu un ieguvumu analīzei un konsekventu un pakāpeniski integrētu modeli, kas atbilst gan *ENTSO-E*, gan *ENTSO-G* izstrādātajām metodoloģijām saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 11. pantu un nodrošina pārredzamību attiecībā uz visrentablākajiem risinājumiem energonesēju vidū, tostarp risinājumiem, kas nav balstīti uz infrastruktūru;
- e) šā punkta d) apakšpunktā minētās metodoloģijas izmanto, lai sagatavotu katru nākamo Savienības ūdeņraža tīkla attīstības plānu, ko *ENNOH* izstrādājis saskaņā ar šīs regulas 60. pantu;
- f) *ENNOH* izstrādā kopīgos scenārijus, infrastruktūras nepilnību ziņojumus, viena sektora metodoloģijas projektu un integrēto modeli saskaņā ar Regulas (ES) 2022/869 11., 12. un 13. pantu;
- g) ja jāpieņem lēmumi, lai energonesējiem nodrošinātu sistēmas efektivitāti, kā definēts Direktīvas (ES) 2023/1791 2. panta 4) punktā, Komisija nodrošina, ka *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* cieši sadarbojas;
- h) *ENNOH*, *ENTSO-E* un *ENTSO-G* sadarbojas efektīvi, iekļaujoši un pārredzami, tie veicina lēmumu pieņemšanu vienprātīgi un izstrādā vajadzīgo sadarbības kārtību, lai veicinātu šādu sadarbību un nodrošinātu to taisnīgu pārstāvību.

ENNOH kopā ar *ENTSO-E* un *ENTSO-G* var izveidot darba grupas, lai pildītu to pienākumus atbilstoši pirmās daļas a), b) un d) apakšpunktam, un nodrošina taisnīgu un vienlīdzīgu ūdeņraža, elektroenerģijas un gāzes sektora pārstāvību darba grupās.

62. pants

ENNOH izmaksas

Izmaksas, kas saistītas ar šīs regulas 59. pantā minēto *ENNOH* uzdevumu izpildi, sedz ūdeņraža pārvades tīkla operatori, un tās iekļauj tarifu aprēķinos. Regulatīvās iestādes minētās izmaksas apstiprina, ja tās ir pamatotas un atbilstošas.

63. pants

ENNOH rīkotās apspriešanās

1. Sagatavojot priekšlikumus saskaņā ar 59. pantā minētajiem uzdevumiem, *ENNOH* saskaņā ar 57. pantā minēto reglamentu organizē plašu, publisku, savlaicīgu, atklātu un pārredzamu apspriešanos ar visiem attiecīgajiem tirgus dalībniekiem un jo īpaši ar organizācijām, kas pārstāv visas ieinteresētās personas. Apspriešanās procesā pirms priekšlikuma galīgās pieņemšanas ņem vērā ieinteresēto personu komentārus, lai lēmumu pieņemšanas procesā apzinātu visu attiecīgo ieinteresēto personu viedokļus un priekšlikumus. Šajā apspriešanās iesaista arī regulatīvās iestādes un citas valstu iestādes, ražotājus, tīkla lietotājus, tostarp lietotājus, tehniskās struktūras un ieinteresēto personu platformas.

2. Publisko visus dokumentus un sanāksmju protokolus, kas saistīti ar 1. punktā minēto apspriešanos.
3. Pirms 59. pantā minēto priekšlikumu pieņemšanas *ENNOH* norāda, kā ir ņemti vērā apspriešanās gaitā saņemtie apsvērumi. Ja kādi apsvērumi nav ņemti vērā, *ENNOH* norāda pamatojumu.

64. pants

ACER veiktā ENNOH pārraudzība

1. *ACER* pārrauga, kā tiek veikti *ENNOH* 59. pantā minētie uzdevumi, un informē Komisiju par saviem konstatējumiem.
2. *ACER* pārrauga, kā *ENNOH* īsteno tīkla kodeksus un vadlīnijas, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar 72., 73. un 74. pantu. Ja *ENNOH* nav īstenojis kādu no tīkla kodeksiem vai vadlīnijām, *ACER* pieprasa no *ENNOH* pienācīgi pamatotu skaidrojumu, kāpēc attiecīgais kodekss nav īstenots. *ACER* par šo skaidrojumu informē Komisiju un izklāsta savu viedokli.
3. Lai saņemtu *ACER* atzinumu, *ENNOH* iesniedz Savienības udeņraža tīkla attīstības plāna projektu, gada darba programmas projektu, arī informāciju par apspriešanās procesu, un citus 59. pantā minētos dokumentus.

Divos mēnešos pēc saņemšanas dienas *ACER* sniedz *ENNOH* un Komisijai pienācīgi pamatotu atzinumu un ieteikumus, ja tā uzskata, ka *ENNOH* iesniegtais gada darba programmas projekts vai Savienības udeņraža tīkla attīstības plāna projekts neveicina diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci, tirgus pienācīgu darbību vai pietiekamu pārrobežu starpsavienojumu līmeni. *ENNOH* pienācīgi ņem vērā *ACER* atzinumu un ieteikumus.

65. pants

Udeņraža pārvades tīklu operatoru reģionālā sadarbība

1. Lai sekmētu 59. pantā minēto uzdevumu izpildi, udeņraža pārvades tīklu operatori izveido reģionālo sadarbību *ENNOH* ietvaros.
2. Lai atvieglotu komerciālo un operacionālo sadarbību starp blakusesošu udeņraža pārvades tīklu operatoriem, udeņraža pārvades tīklu operatori veicina operacionālos pasākumus, kas nodrošina tīkla optimālu pārvaldību, un nodrošina starpsavienotas Savienības udeņraža sistēmas sadarbību.

66. pants

Pārredzamības prasības udeņraža tīkla operatoriem

1. Udeņraža tīkla operators publisko detalizētu informāciju par tā piedāvātajiem pakalpojumiem un attiecīgajiem piemērotajiem nosacījumiem, kā arī tehnisko informāciju, kas vajadzīga, lai udeņraža tīkla lietotāji varētu sekmīgi piekļūt tīklam.

2. Lai nodrošinātu pārredzamus, objektīvus un nediskriminējošus tarifus un veicinātu ūdeņraža tīkla efektīvu izmantošanu, no 2031. gada 1. janvāra ūdeņraža tīkla operatori vai attiecīgās regulatīvās iestādes publicē pilnīgu informāciju par tarifu veidošanu, metodiku un struktūru.
3. Ūdeņraža tīkla operatori publisko detalizētu informāciju par to tīklos transportētā ūdeņraža kvalitāti, kas varētu ietekmēt tīkla lietotājus.
4. Pēc apspriešanās ar ūdeņraža tīkla lietotājiem kompetentās iestādes apstiprina ūdeņraža tīkla attiecīgos punktus, par kuriem informācija ir jāpublisko.
5. Ūdeņraža tīkla operatori vienmēr izpauž šajā regulā prasīto informāciju jēgpilnā, kvantitatīvi skaidrā, viegli saprotamā un nediskriminējošā veidā.
6. Ūdeņraža tīkla operatori publisko *ex ante* un *ex post* informāciju par piedāvājumu un pieprasījumu, arī periodiskas prognozes un reģistrēto informāciju. Regulatīvā iestāde nodrošina, ka visa šāda informācija tiek publiskota. Publiskotā informācija ir tikpat detalizēta kā ūdeņraža tīkla operatoram pieejamā informācija.
7. Attiecīgie tirgus dalībnieki sniedz ūdeņraža tīkla operatoram šajā pantā minētās ziņas.

8. Sīkāku informāciju, kas vajadzīga, lai īstenotu ūdeņraža tīkla operatoriem piemērojamās pārredzamības prasības, tostarp sīkāku informāciju par ūdeņraža tīkla operatoru sniegtās informācijas saturu, biežumu un veidu, nosaka tīkla kodeksā, kas ieviests saskaņā ar 72. panta 2. punktu.

67. pants

Ūdeņraža sistēmā piemērojamās lietvedības prasības

Ūdeņraža tīkla operatori, ūdeņraža krātuvju operatori un ūdeņraža termināļu operatori piecus gadus glabā valsts iestādēm, tostarp regulatīvajām iestādēm un valsts konkurences iestādēm, un Komisijai pieejamu visu 34. un 66. pantā un I pielikuma 4. punktā minēto informāciju.

68. pants

Pieņemums par prakses atbilstību saskaņotajiem ūdeņraža standartiem

Praksi, kas atbilst saskaņotajiem standartiem vai to daļām, uz kuriem atsauces ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzskata par atbilstošu prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 72. panta 1. punkta b) apakšpunktu pieņemtajos deleģētajos aktos.

69. pants

Kopīgas ūdeņraža specifikācijas

1. Komisija var noteikt kopīgas specifikācijas tīkla kodeksā, ievērojot šīs regulas 72. panta 1. punkta b) apakšpunktu, vai var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka kopīgas specifikācijas Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 50. pantā noteiktajām prasībām, ja:
 - a) uz minētajām prasībām neattiecas tādi saskaņotie standarti vai to daļas, uz ko ir publicētas atsauces *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;
 - b) Komisija, ievērojot Regulas (ES) Nr. 1025/2012 10. panta 1. punktu, ir pieprasījusi vienai vai vairākām Eiropas standartizācijas organizācijām izstrādāt saskaņotu standartu attiecībā uz minētajām prasībām un ir izpildīts vismaz viens no šādiem nosacījumiem:
 - i) Komisijas pieprasījumu nav akceptējusi neviena no Eiropas standartizācijas organizācijām;
 - ii) Komisija konstatē nepamatotu kavēšanos prasīto saskaņoto standartu pieņemšanā;
 - iii) kāda Eiropas standartizācijas organizācija ir izstrādājusi standartu, kas nepilnīgi atbilst Komisijas pieprasījumam; vai

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- c) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1025/2012 11. panta 5. punktā minēto procedūru ir nolēmusi atsauces uz saskaņotajiem standartiem vai to daļām, kas attiecas uz minētajām prasībām, saglabāt ierobežoti vai atsaukt.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 81. panta 3. punktā.

2. Īstenošanas akta, ar ko nosaka 1. punktā minētās kopīgās specifikācijas, projekta agrīnā izstrādes posmā Komisija apkopo to attiecīgo struktūru vai ekspertu grupu viedokļus, kuras izveidotas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības nozares tiesību aktiem, un pienācīgi apspriežas ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Komisija, pamatojoties uz minēto apspriešanos, sagatavo īstenošanas akta projektu.
3. Praksi, kas atbilst kopīgajām specifikācijām vai to daļām, uzskata par atbilstīgu prasībām, kuras noteiktas deleģētajos aktos, kas pieņemti, ievērojot 72. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ciktāl uz minētajām prasībām attiecas minētās kopīgās specifikācijas vai to daļas.
4. Ja saskaņots standarts ir pieņemts kādā Eiropas standartizācijas organizācijā un Komisijai ir ierosināts atsauce uz attiecīgo standartu publicēt *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Komisija saskaņoto standartu izvērtē saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1025/2012. Ja atsauce uz saskaņotu standartu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, Komisija atceļ šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus vai to daļas, kas attiecas uz tām pašām prasībām, kuras minētas šā panta 1. punktā.

IV nodaļa

Tīkla kodeksi un vadlīnijas

70. pants

Tīkla kodeksu un vadlīniju pieņemšana

1. Komisija, ievērojot 71. līdz 74. pantā noteikto pilnvarojumu, var pieņemt deleģētos vai īstenošanas aktus. Šādus aktus var pieņemt vai nu kā tīkla kodeksus, par pamatu izmantojot teksta priekšlikumus, ko izstrādājis *ENTSO-G* vai *ENNOH*, vai, ja attiecīgi paredzēts prioritāšu sarakstā, kas sagatavots atbilstoši 71. panta 3. punktam, ES SSO struktūra, attiecīgā gadījumā sadarbojoties ar *ENTSO-G*, *ENNOH* un *ACER*, atbilstoši 71., 72. un 73. pantā noteiktajai procedūrai, vai kā vadlīnijas saskaņā ar 74. pantā noteikto procedūru.
2. Tīkla kodeksi un vadlīnijas:
 - a) nosaka minimālo saskaņošanas pakāpi, kas vajadzīga šīs regulas mērķu sasniegšanai;
 - b) vajadzības gadījumā ņem vērā reģionālo specifiku;
 - c) nepārsniedz to, kas vajadzīgs a) apakšpunkta vajadzībām; un
 - d) ir piemērojami no ... [24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] visiem starpsavienojuma punktiem Savienībā un ieejas punktiem no trešām valstīm un izejas punktiem uz tām.

3. Līdz ... [18 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] regulatīvās iestādes var iesniegt Komisijai pieprasījumu piešķirt atkāpi no 1. punktā minēto tīkla kodeksu un vadlīniju piemērošanas ieejas punktos no trešām valstīm un izejas punktos uz trešām valstīm saskaņā ar 2. punkta d) apakšpunktu. Atkāpes pieprasījumu vienlaikus iesniedz Komisijai un *ACER*. Trīs mēnešu laikā pēc atkāpes pieprasījuma saņemšanas dienas *ACER* sniedz Komisijai argumentētu atzinumu.

Komisija pieņem lēmumu par atkāpes pieprasījumu, ņemot vērā *ACER* argumentēto atzinumu un pēc tam, kad tā ir novērtējusi, vai regulatīvā iestāde:

- a) ir pierādījusi, ka ieejas punktos no trešām valstīm un izejas punktos uz trešām valstīm nevar efektīvi piemērot tīkla kodeksu vai kādu no vadlīnijām, vai konkrētu šo aktu elementu; attiecībā uz starpsavienojuma punktiem ar trešām valstīm, kurām ir pienākums pielāgoties Savienības enerģētikas *acquis*, tostarp šai regulai, saskaņā ar nolīgumu, kas noslēgts starp Savienību un attiecīgajām trešām valstīm, bet, ja piemērošana vai īstenošana nav pabeigta, atkāpes pieprasījumā norāda, kuri šīs regulas noteikumi attiecīgajā trešā valstī nav faktiski piemēroti vai ieviesti vai kuri tehniskie noteikumi vai tehnisko noteikumu trūkums trešā valstī kavē attiecīgā tīkla kodeksa vai kādas no vadlīnijām konkrētu noteikumu piemērošanu;
- b) ir paskaidrojusi, kādi pasākumi ir veikti, lai mazinātu šķēršļus attiecīgā tīkla kodeksa vai kādas no vadlīnijām konkrētu noteikumu piemērošanai;

- c) ir pierādījusi, ka atkāpe nekaitē dabasgāzes iekšējā tirgus pienācīgai darbībai vai piegādes drošībai Savienībā vai kādā dalībvalstī;

Atkāpe attiecas tikai uz konkrētiem noteikumiem, kurus nevar efektīvi piemērot, un to piešķir uz ierobežotu laiku.

71. pants

Dabasgāzes tīkla kodeksu ieviešana

1. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu, lai papildinātu šo regulu, ieviešot tīkla kodeksus šādās jomās:
 - a) tīkla drošības un uzticamības noteikumi, arī tīkla drošas un uzticamas ekspluatācijas noteikumi, kas nodrošina tīkla pakalpojumu kvalitāti;
 - b) tīkla pieslēguma noteikumi, arī noteikumi par atjaunīgas gāzes un mazoglekļa gāzes ražošanas kompleksu pieslēgumu, un pieslēguma pieprasījumu procedūras;
 - c) operatīvās procedūras ārkārtas situācijās, to vidū sistēmas aizsardzības plāni, atjaunošanas plāni, tirgus mijiedarbība, informācijas apmaiņa un komunikācijas rīki un ietaises;
 - d) tirdzniecības noteikumi, kas attiecas uz tīkla piekļuves pakalpojumu tehnisko un operacionālo nodrošināšanu un uz sistēmas balansēšanu;

- e) dabasgāzes tīklu un komponentu energoefektivitāte, kā arī energoefektivitāte attiecībā uz tīkla plānošanu un investīcijām, kas ļauj rast visenergoefektīvāko risinājumu sistēmai;
- f) pārrobežu dabasgāzes plūsmu kiberdrošības aspekti, to vidū noteikumi par kopīgām minimālajām prasībām, plānošanu, monitoringu, ziņošanu un krīzes pārvarēšanu.

2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar ko ievieš tīkla kodeksus šādās jomās:

- a) dabasgāzes sistēmas sadarbības noteikumi, ar ko īsteno šīs regulas 21. pantu un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 10., 39. un 44. pantu, to vidū tādi jautājumi kā starpsavienojumu nolīgumi, noteikumi par plūsmas kontroli un dabasgāzes daudzuma un gāzes kvalitātes mērīšanas principiem, sadales un savietošanas noteikumi, vienotas mērvienību sistēmas, datu apmaiņa, gāzes kvalitāte, arī noteikumi par tādu pārrobežu ierobežojumu pārvaldību, kas izriet no gāzes kvalitātes atšķirībām, odorizācijas prakses atšķirībām vai dabasgāzes sistēmā ievadīto ūdeņraža maisījumu apjoma atšķirībām, izmaksu un ieguvumu analīze nolūkā novērst pārrobežu plūsmas ierobežojumus, Vobes skaitļa klasifikācija, riska mazināšanas pasākumi, minimālie pieņemamības līmeņi attiecībā uz gāzes kvalitātes parametriem, kas ir būtiski netraucētas biometāna pārrobežu plūsmas nodrošināšanai (piemēram, skābekļa saturs), gāzes kvalitātes īstermiņa un ilgtermiņa monitorings, informācijas sniegšana un sadarbība starp attiecīgajiem tirgus dalībniekiem, ziņošana par gāzes kvalitāti, pārredzamība, saziņas procedūras, arī ārkārtas apstākļos;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) jaudas sadales un pārslodzes vadības noteikumi, ar ko īsteno šīs regulas 8. līdz 11. pantu un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 31. pantu, to vidū noteikumi par sadarbību apkopes procedūrās un jaudas aprēķināšanā, kas ietekmē jaudas sadali, jaudas produktu un vienību standartizācija, arī grupēšana, sadales metodika, arī izsoles algoritmi, esošās, inkrementālās, konstantās un atslēdzamās jaudas secība un procedūra, jaudas rezervēšanas platformas, virsrezervēšanas un atpirkuma shēmas, noteikuma “izmanto vai zaudē” īstermiņa un ilgtermiņa shēmas vai jebkādas citas pārslodzes vadības shēmas, kas nepieļauj jaudas iekrāšanu;
- c) balansēšanas noteikumi, arī ar tīklu saistīti noteikumi par nominācijas procedūrām, noteikumi par balansēšanas maksām, norēķinu procesiem, kas saistīti ar ikdienas balansēšanas maksu, un noteikumi par operacionālo balansēšanu starp pārvades sistēmas operatoru sistēmām, ar ko īsteno šīs regulas 8. līdz 11. pantu un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 39. panta 5. punktu;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- d) noteikumi par saskaņotām pārvades tarifu struktūrām, ar kuriem īsteno šīs regulas 17. un 18. pantu un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 7. punktu, arī noteikumi par atsaucēs cenas metodikas piemērošanu, attiecīgās apspriešanās un publicēšanas prasības, tostarp par atļautajiem ieņēmumiem un mērķieņēmumiem, kā arī rezerves cenu aprēķināšana standarta jaudas produktiem, atlaides SDG termināļiem un uzglabāšanai, atlaižu piešķiršanas kārtības piemērošana atjaunīgajai gāzei un mazoglekļa gāzei, attiecīgā gadījumā arī vienoti principi kompensācijas mehānismiem starp pārvades sistēmu operatoriem saskaņā ar šīs regulas 17. panta 4. punktu un 18. pantu;
- e) noteikumi par pārvesto aktīvu vērtības un īpašās maksas noteikšanu.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 81. panta 3. punktā.

- 3. Komisija pēc apspriešanās ar *ACER*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūru un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām reizi trijos gados sagatavo prioritāšu sarakstu, kurā norāda 1. un 2. punktā noteiktās jomas, kas iekļaujamās tīkla kodeksos.

Ja tīkla kodeksa temats ir tieši saistīts ar sadales sistēmas ekspluatāciju un nav primāri svarīgs pārvades sistēmai, Komisija var ES SSO struktūrai prasīt, lai tā sadarbībā ar *ENTSO-G* sasauktu redakcijas komiteju un iesniegtu *ACER* tīkla kodeksa priekšlikumu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

4. Komisija prasa, lai *ACER* saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz sešus mēnešus no Komisijas pieprasījuma saņemšanas, iesniedz tai nesaistošas galvenās vadlīnijas, kurās izklāstīti skaidri un objektīvi izstrādes principi tīkla kodeksiem, kas attiecas uz prioritāšu sarakstā noteiktajām jomām. Komisijas pieprasījumā var būt iekļauti nosacījumi, kas jāatrunā galvenajās vadlīnijās. Ar minētajām galvenajām vadlīnijām sekmē tirgus integrāciju, diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un tirgus pienācīgu darbību. Pēc *ACER* pamatota pieprasījuma Komisija var pagarināt termiņu galveno vadlīniju iesniegšanai.
5. *ACER* vismaz divus mēnešus atklāti un pārredzami apspriežas ar *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūru un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām par galvenajām vadlīnijām.
6. *ACER* iesniedz galvenās vadlīnijas Komisijai, ja tas prasīts saskaņā ar 4. punktu.
7. Ja Komisija uzskata, ka galvenās vadlīnijas nesekmē tirgus integrāciju, diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un tirgus pienācīgu darbību, tā var lūgt *ACER* saprātīgā termiņā pārskatīt galvenās vadlīnijas un atkārtoti iesniegt tās Komisijai.
8. Ja *ACER* neiesniedz vai atkārtoti neiesniedz galvenās vadlīnijas termiņā, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 4. vai 7. punktu, tad tās izstrādā Komisija.

9. Komisija prasa, lai *ENTSO-G* vai, ja attiecīgi paredzēts 3. punktā minētajā prioritāšu sarakstā, ES SSO struktūra sadarbībā ar *ENTSO-G* saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz 12 mēnešus no Komisijas pieprasījuma saņemšanas, iesniedz *ACER* tīkla kodeksa priekšlikumu, kurā ievērotas attiecīgās galvenās vadlīnijas.
10. *ENTSO-G* vai, ja attiecīgi paredzēts 3. punktā minētajā prioritāšu sarakstā, ES SSO struktūra sadarbībā ar *ENTSO-G* sasauc redakcijas komiteju, kas tai palīdz tīkla kodeksa izstrādes procesā. Redakcijas komitejā ir pārstāvji no *ACER*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, attiecīgā gadījumā no ES SSO struktūras un dažas no galvenajām skartajām ieinteresētajām personām. *ENTSO-G* vai, ja attiecīgi paredzēts 3. punktā minētajā prioritāšu sarakstā, ES SSO struktūra sadarbībā ar *ENTSO-G* pēc Komisijas pieprasījuma, ievērojot 9. punktu, izstrādā tīkla kodeksu priekšlikumus 1. un 2. punktā minētajās jomās.
11. *ACER* pārskata tīkla kodeksa priekšlikumu, lai nodrošinātu, ka tajā ievērotas attiecīgās galvenās vadlīnijas un ka tas veicina tirgus integrāciju, diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un tirgus pienācīgu darbību, un sešu mēnešu laikā pēc priekšlikuma saņemšanas iesniedz Komisijai pārskatīto tīkla kodeksu. Komisijai iesniegtajā priekšlikumā *ACER* ņem vērā visu iesaistīto pušu viedokļus, kas pausti *ENTSO-G* vai ES SSO struktūras vadītājā tīkla kodeksa priekšlikuma izstrādē, un apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām par Komisijai iesniedzamo tīkla kodeksa priekšlikuma pārskatīto redakciju.

12. Ja *ENTSO-G* vai ES SSO struktūra nav izstrādājuši tīkla kodeksu termiņā, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 9. punktu, tad Komisija var prasīt, lai *ACER* sagatavo tīkla kodeksa projektu, pamatojoties uz attiecīgajām galvenajām vadlīnijām. Šajā punktā minētā tīkla kodeksa projekta sagatavošanas nolūkā *ACER* var sākt papildu apspriešanos. *ACER* iesniedz Komisijai tīkla kodeksa projektu, kas sagatavots saskaņā ar šo punktu, un var ieteikt to pieņemt.
13. Ja *ENTSO-G* vai ES SSO struktūra nav izstrādājuši tīkla kodeksu vai *ACER* tīkla kodeksa projektu nav izstrādājusi, kā norādīts 12. punktā, Komisija var pēc savas iniciatīvas vai pēc *ACER* priekšlikuma atbilstoši 11. punktam pieņemt vienu vai vairākus tīkla kodeksus 1. un 2. punktā uzskaitītajās jomās.
14. Ja Komisija pēc savas iniciatīvas ierosina pieņemt tīkla kodeksu, kā minēts 13. punktā, tā vismaz divus mēnešus par tīkla kodeksa projektu apspriežas ar *ACER*, *ENTSO-G* un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
15. Šis pants neskar Komisijas tiesības pieņemt un grozīt vadlīnijas atbilstoši 74. pantam. Tas neskar *ENTSO-G* iespējas izstrādāt nesaistošus norādījumus šā panta 1. un 2. punktā minētajās jomās, ja šādi norādījumi nav saistīti ar jomām, uz kurām attiecas pieprasījums, kuru Komisija izteikusi *ENTSO-G*. *ENTSO-G* visus šādus norādījumus iesniedz *ACER* atzinuma sniegšanai un minēto atzinumu pienācīgi ņem vērā.

72. pants

Ūdeņraža tīkla kodeksu ieviešana

1. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu, lai papildinātu šo regulu, ieviešot tīkla kodeksus šādās jomās:
 - a) ūdeņraža tīklu un komponentu energoefektivitāte, kā arī energoefektivitāte attiecībā uz tīkla plānošanu un investīcijām, kas ļauj rast visenergoefektīvāko risinājumu no sistēmas pozīcijas;
 - b) ūdeņraža tīkla sadarbības noteikumi, to vidū tādi jautājumi kā starpsavienojumu nolīgumi, vienības, datu apmaiņa, pārredzamība, saziņa, informācijas sniegšana un sadarbība starp attiecīgajiem tirgus dalībniekiem, kā arī ūdeņraža kvalitāte, arī kopīgas specifikācijas starpsavienojuma punktos un standartizācija, odorizācija, izmaksu un ieguvumu analīze nolūkā novērst pārrobežu plūsmas ierobežojumus ūdeņraža kvalitātes atšķirību dēļ un ziņošana par ūdeņraža kvalitāti;
 - c) noteikumi par finansiālas kompensācijas sistēmu ūdeņraža pārrobežu infrastruktūrai, kas minēta Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 59. pantā;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- d) jaudas sadales un pārslodzes vadības noteikumi, to vidū noteikumi par sadarbību apkopes procedūrās un jaudas aprēķināšanā, kas ietekmē jaudas sadali, jaudas produktu un vienību standartizācija, arī grupēšana, sadales metodika, arī izsoles algoritmi, esošās, inkrementālās, konstantās un atslēdzamās jaudas secība un procedūra, jaudas rezervēšanas platformas, virsrezervēšanas un atpirkuma shēmas, noteikuma “izmanto vai zaudē” īstermiņa un ilgtermiņa shēmas vai jebkādas citas pārslodzes vadības shēmas, kas nepieļauj jaudas iekrāšanu;
- e) noteikumi par saskaņotām tarifa struktūrām attiecībā uz piekļuvi ūdeņraža tīklam, arī par tarifu starpsavienojuma punktus, kā minēts 7. panta 8. punktā, noteikumi par atsaucēs cenas metodikas piemērošanu, saistītās apspriešanās un publicēšanas prasības, tostarp attiecībā uz atļautajiem ieņēmumiem vai mērķieņēmumiem, kā arī rezerves cenu aprēķināšana standarta jaudas produktiem un atļautajiem ieņēmumiem;
- f) noteikumi par pārvesto aktīvu vērtības un īpašās maksas noteikšanu;
- g) noteikumi par dinamiskās izmaksu sadales noteikšanu;
- h) balansēšanas noteikumi, arī ar tīklu saistīti noteikumi par nominācijas procedūru, noteikumi par balansēšanas maksām un noteikumi par operacionālo balansēšanu starp ūdeņraža tīklu operatoriem, balansēšanas maksas, norēķinu procesi, kas saistīti ar ikdienas balansēšanas maksu un operacionālo balansēšanu starp ūdeņraža tīkla operatoru tīkliem;

i) pārrobežu udeņraža plūsmu kiberdrošības aspekti, to vidū noteikumi par kopīgām minimālajām prasībām, plānošanu, monitoringu, ziņošanu un krīzes pārvarēšanu.

2. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar ko ievieš tīkla kodeksus 66. pantā paredzēto pārredzamības noteikumu jomā, precizējot udeņraža tīklu operatoru sniegtās informācijas saturu, biežumu un veidu, un ar ko īsteno I pielikuma 4. punktu, norādot detalizētas ziņas par tās informācijas formātu un saturu, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai varētu efektīvi piekļūt tīklam, kā arī attiecīgajos punktos publicējamo informāciju un detalizētas ziņas par laika grafikiem.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 81. panta 2. punktā.

3. Komisija pēc apspriešanās ar *ACER*, *ENNOH* un attiecīgā gadījumā *ENTSO-G* vai ES SSO struktūru, kā arī ar citām attiecīgajām ieinteresētajām personām reizi trijos gados sagatavo prioritāšu sarakstu, kurā norāda šā panta 1. un 2. punktā norādītās jomas, kas iekļaujamās tīkla kodeksu izstrādē. Pirmo prioritāšu sarakstu udeņraža tīkla kodeksu izstrādei Komisija sagatavo viena gada laikā pēc *ENNOH* izveides, kā paredzēts 57. pantā.

4. Komisija prasa, lai *ACER* saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz sešus mēnešus no Komisijas pieprasījuma saņemšanas, iesniedz tai nesaistošas galvenās vadlīnijas, kurās izklāstīti skaidri un objektīvi tīkla kodeksu izstrādes principi, kas attiecas uz prioritāšu sarakstā noteiktajām jomām. Komisijas pieprasījumā var būt iekļauti nosacījumi, kas jāatrunā galvenajās vadlīnijās. Ar galvenajām vadlīnijām sekmē tirgus integrāciju, diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un tirgus pienācīgu darbību. Pēc *ACER* pamatota pieprasījuma Komisija var pagarināt termiņu galveno vadlīniju iesniegšanai.
5. *ACER* vismaz divus mēnešus atklāti un pārredzami oficiāli apspriežas ar *ENNOH* un attiecīgā gadījumā ar *ENTSO-G*, kā arī citām attiecīgajām ieinteresētajām personām par galvenajām vadlīnijām.
6. *ACER* iesniedz galvenās vadlīnijas Komisijai, ja tas prasīts saskaņā ar 4. punktu.
7. Ja Komisija uzskata, ka galvenās vadlīnijas nesekmē tirgus integrāciju, diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un tirgus pienācīgu darbību, tā var lūgt *ACER* saprātīgā termiņā pārskatīt galvenās vadlīnijas un atkārtoti iesniegt tās Komisijai.
8. Ja *ACER* neiesniedz vai atkārtoti neiesniedz galvenās vadlīnijas termiņā, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 4. vai 7. punktu, tad attiecīgās galvenās vadlīnijas izstrādā Komisija.

9. Komisija prasa, lai *ENNOH* saprātīgā termiņā, kas nepārsniedz 12 mēnešus no Komisijas pieprasījuma saņemšanas, iesniedz *ACER* tīkla kodeksa priekšlikumu, kurā ievērotas attiecīgās galvenās vadlīnijas.
10. *ENNOH* sasauc redakcijas komiteju, kas tai palīdz tīkla kodeksa izstrādes procesā. Redakcijas komitejā ir pārstāvji no *ACER*, *ENTSO-G*, *ENTSO-E* un attiecīgā gadījumā no ES SSO struktūras, kā arī dažas no galvenajām skartajām ieinteresētajām personām. Pēc Komisijas pieprasījuma, ievērojot 9. punktu, *ENNOH* izstrādā priekšlikumus tīkla kodeksiem 1. un 2. punktā minētajās jomās.
11. *ACER* pārskata tīkla kodeksa priekšlikumu, lai nodrošinātu, ka tajā ievērotas attiecīgās galvenās vadlīnijas un ka tas veicina tirgus integrāciju, diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un tirgus pienācīgu darbību, un sešu mēnešu laikā pēc priekšlikuma saņemšanas iesniedz Komisijai pārskatīto tīkla kodeksu. Komisijai iesniegtajā priekšlikumā *ACER* ņem vērā viedokļus, ko *ENNOH* vadītajā tīkla kodeksa priekšlikuma izstrādes procesā sniegušas visas iesaistītās puses, un apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām par pārskatīto tīkla kodeksa priekšlikuma redakciju, kas iesniedzama Komisijai.
12. Ja *ENNOH* nav izstrādājis tīkla kodeksu termiņā, ko Komisija noteikusi saskaņā ar 9. punktu, tad Komisija var prasīt, lai *ACER* sagatavo tīkla kodeksa projektu, pamatojoties uz attiecīgajām galvenajām vadlīnijām. Nolūkā izstrādāt tīkla kodeksa projektu saskaņā ar šo punktu, *ACER* var sākt papildu apspriešanos. *ACER* iesniedz Komisijai tīkla kodeksa projektu, kas sagatavots, ievērojot šo punktu, un var ieteikt to pieņemt.

13. Ja *ENNOH* nav izstrādājis tīkla kodeksu vai *ACER* nav izstrādājusi tīkla kodeksa projektu, kā norādīts 12. punktā, Komisija var pēc savas iniciatīvas vai pēc *ACER* priekšlikuma atbilstoši 11. punktam pieņemt vienu vai vairākus tīkla kodeksus 1. un 2. punktā uzskaitītajās jomās.
14. Ja Komisija pēc savas iniciatīvas ierosina pieņemt tīkla kodeksu, kā minēts 13. punktā, tā vismaz divus mēnešus par tīkla kodeksa projektu apspriežas ar *ACER*, *ENNOH*, *ENTSO-G* un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
15. Šis pants neskar Komisijas tiesības pieņemt un grozīt vadlīnijas atbilstoši 74. pantam. Tas neskar *ENNOH* iespējas izstrādāt nesaistošus norādījumus šā panta 1. un 2. punktā minētajās jomās, ja šādi norādījumi nav saistīti ar jomām, uz kurām attiecas pieprasījums, kuru Komisija izteikusi *ENNOH*. *ENNOH* visus šādus norādījumus iesniedz *ACER* atzinuma sniegšanai un minēto atzinumu pienācīgi ņem vērā.

73. pants

Grozījumi tīkla kodeksos

1. Komisija ir pilnvarota grozīt tīkla kodeksus jomās, kas uzskaitītas 71. panta 1. un 2. punktā un 72. panta 1. un 2. punktā, saskaņā ar minētajos pantos izklāstīto attiecīgo procedūru.

2. Personas, kas varētu būt ieinteresētas jebkurā tīkla kodeksā, kas pieņemts, ievērojot 70., 71., 72. pantu un šo pantu, tostarp *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūra, regulatīvās iestādes, pārvades sistēmu operatori, sadales sistēmu operatori, sistēmas izmantotāji un patērētāji, var *ACER* ierosināt minētā tīkla kodeksa grozījumu projektu. *ACER* var ierosināt grozījumus arī pēc savas iniciatīvas.
3. *ACER* var iesniegt Komisijai argumentētus grozījumu priekšlikumus, kuros paskaidrots, kā šādi priekšlikumi ir saderīgi ar šīs regulas 70. pantā izklāstītajiem tīkla kodeksu mērķiem. Ja tā grozījumu priekšlikumu atzīst par pieņemamu un ierosina grozījumus pēc savas iniciatīvas, *ACER* apspriežas ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 14. pantu.

74. pants

Vadlīnijas

1. Komisija ir pilnvarota pieņemt saistošas vadlīnijas šajā pantā uzskaitītajās jomās.
2. Komisija ir pilnvarota pieņemt vadlīnijas jomās, kurās šādus aktus varētu izstrādāt arī saskaņā ar tīkla kodeksu procedūru atbilstoši 71. un 72. pantam. Minētās vadlīnijas pieņem kā deleģētos vai īstenošanas aktus atkarībā no šajā regulā paredzētā attiecīgā pilnvarojuma.

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot vadlīnijas šādās jomās:
- a) informācija par trešo personu piekļuves pakalpojumiem, tostarp par šo pakalpojumu būtību, ilgumu un citām prasībām, kā noteikts 6., 7. un 8. pantā;
 - b) informācija par principiem, ko izmanto jaudas sadales mehānismos un pārslodzes vadības procedūrām līgumpārslodzes gadījumā, kā noteikts 10. un 11. pantā;
 - c) ziņas par informācijas sniegšanu, definīcija tehniskajai informācijai, kas vajadzīga, lai tīkla lietotāji varētu efektīvi piekļūt sistēmai, definīcija visiem pārredzamības prasībām būtiskajiem punktiem, tostarp informācija, ko publicē visos attiecīgajos punktos, un laika grafiks šīs informācijas publicēšanai saskaņā ar 33. un 34. pantu;
 - d) informācija par tarifu metodiku attiecībā uz dabasgāzes pārrobežu tirdzniecību saskaņā ar 17. un 18. pantu.
4. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu nolūkā grozīt šīs regulas I pielikumā izklāstītās vadlīnijas, lai precizētu:
- a) saskaņā ar 33. un 34. pantu publicējamo informāciju par metodiku, ko izmanto regulēto pārvades sistēmas operatora ieņēmumu noteikšanai;

- b) informāciju par jaudas sadales mehānismu principiem un pārslodzes vadības procedūrām, īstenojot 10. un 11. pantu;
- c) tehnisko informāciju, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai, īstenojot 33. panta 1. punktu, efektīvi piekļūtu dabasgāzes sistēmai;
- d) informāciju par visu attiecīgo punktu definīcijām, publicējamo informāciju un pārredzamības prasību grafiku, īstenojot 33. pantu;
- e) informāciju par formātu un saturu tehniskajai informācijai par piekļuvi tīklam, kas jāpublicē udeņražā tīklu operatoriem, īstenojot 66. pantu.

5. Grozot vadlīnijas, Komisija apspriežas ar:

- a) *ACER*, *ENTSO-G*, un ES SSO struktūru un attiecīgā gadījumā ar citām ieinteresētajām personām par vadlīnijām, kas attiecas uz dabasgāzi;
- b) *ACER*, *ENNOH* un ES SSO struktūru un attiecīgā gadījumā ar citām ieinteresētajām personām par vadlīnijām, kas attiecas uz udeņradi.

75. pants

Dalībvalstu tiesības paredzēt sīkāk izstrādātus pasākumus

Šī regula neskar dalībvalstu tiesības uzturēt spēkā vai ieviest pasākumus ar sīkāk izstrādātiem noteikumiem nekā tie, kas izklāstīti šajā regulā, 74. pantā minētajās vadlīnijās vai 70. līdz 73. pantā minētajos tīkla kodeksos, ja vien šādi pasākumi atbilst Savienības tiesību aktiem.

76. pants

Informācijas sniegšana un konfidencialitāte

1. Dalībvalstis un regulatīvās iestādes pēc pieprasījuma iesniedz Komisijai informāciju, kas vajadzīga, lai īstenotu šo regulu, arī vadlīnijas un tīkla kodeksus, kas pieņemti, ievērojot šo regulu.
2. Komisija nosaka saprātīgu termiņu, kādā jāsniedz informācija, ņemot vērā to, cik sarežģīta un steidzama ir vajadzīgā informācija.
3. Ja dalībvalsts vai attiecīgā regulatīvā iestāde neiesniedz informāciju Komisijas noteiktajā termiņā, Komisija var tieši no attiecīgajiem uzņēmumiem pieprasīt visu informāciju, kas vajadzīga šīs regulas izpildes nodrošināšanai.

Nosūtot informācijas pieprasījumu uzņēmumam, Komisija vienlaikus nosūta pieprasījuma kopiju tai dalībvalstij vai tās dalībvalsts attiecīgajai regulatīvajai iestādei, kuras teritorijā ir uzņēmuma juridiskā adrese.

4. Komisija informācijas pieprasījumā norāda šāda pieprasījuma juridisko pamatojumu, informācijas iesniegšanas termiņu, pieprasījuma nolūku un 77. panta 2. punktā paredzētās sankcijas par nepareizas, nepilnīgas vai maldinošas informācijas sniegšanu.

5. Uzņēmumu īpašnieki vai viņu pārstāvji un — juridisku personu gadījumā — fiziskas personas, kuras, pamatojoties uz tiesību aktiem vai minēto juridisko personu dibināšanas dokumentu, ir pilnvarotas pārstāvēt uzņēmumu, iesniedz pieprasīto informāciju. Ja sava klienta vārdā iesniegt informāciju ir pilnvaroti juristi, klients saglabā pilnīgu atbildību gadījumā, ja iesniegtā informācija ir nepilnīga, nepareiza vai maldinoša.

6. Ja uzņēmums nesniedz pieprasīto informāciju Komisijas noteiktajā termiņā vai iesniedz nepilnīgu informāciju, Komisija var ar lēmumu pieprasīt sniegt šo informāciju. Minētajā lēmumā norāda, kāda informācija tiek prasīta, un nosaka saprātīgu termiņu, kurā tā ir jāiesniedz. Tajā norāda 77. panta 2. punktā paredzētās sankcijas. Tajā norāda arī tiesības prasīt lēmuma pārskatīšanu Eiropas Savienības Tiesā.

Komisija vienlaikus nosūta sava lēmuma kopiju dalībvalstij, kuras teritorijā ir attiecīgās personas dzīvesvieta vai attiecīgā uzņēmuma juridiskā adrese, vai tās dalībvalsts regulatīvajai iestādei.

7. Šā panta 1. un 2. punktā minēto informāciju izmanto vienīgi šīs regulas izpildes nodrošināšanai.

Komisija neizpauž informāciju, kas iegūta saskaņā ar šo regulu, ja uz minēto informāciju attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu.

77. pants

Sankcijas

1. Dalībvalstis izstrādā noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas, atbilstoši 70. līdz 74. pantam pieņemto tīkla kodeksu un vadlīniju un šīs regulas I pielikumā izklāstīto vadlīniju pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto noteikumu īstenošanu. Paredzētās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus nekavējoties dara zināmus Komisijai un nekavējoties paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.
2. Komisija var ar lēmumu piemērot uzņēmumiem naudas sodu, kas nepārsniedz 1 % no kopējā apgrozījuma iepriekšējā saimnieciskās darbības gadā, ja attiecīgie uzņēmumi tīši vai nolaidības dēļ iesniedz nepareizu, nepilnīgu vai maldinošu informāciju, atbildot uz informācijas pieprasījumu saskaņā ar 76. panta 4. punktu, vai neiesniedz informāciju termiņā, kas noteikts ar lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar 76. panta 6. punkta pirmo daļu. Nosakot naudas soda apmēru, Komisija ņem vērā to, cik smags ir uzņēmuma pārkāpums, nepildot tīkla kodeksus un vadlīnijas, kas pieņemti, ievērojot 70. līdz 74. pantu, un vadlīnijas, kas noteiktas I pielikumā.
3. Sankcijām, kas paredzētas atbilstoši 1. punktam, un visiem lēmumiem, kas pieņemti atbilstoši 2. punktam, nav krimināltiesiska rakstura.

V nodaļa

Nobeiguma noteikumi

78. pants

Jauna dabasgāzes un ūdeņraža infrastruktūra

1. Uz nozīmīgākiem jauniem dabasgāzes infrastruktūras objektiem, proti, starpsavienotājiem, SDG objektiem un dabasgāzes krātuvēm, pēc pieprasījuma uz noteiktu laikposmu var neattiecināt šīs regulas noteikumus, izņemot 34. panta 5. un 6. punktu, un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 31. panta 1. punktu, 32., 33. un 60. pantu, 78. panta 7. un 9. punktu un 79. panta 1. punktu.

Uz nozīmīgākiem jauniem ūdeņraža infrastruktūras objektiem, proti, starpsavienotājiem, ūdeņraža termināļiem un pazemes ūdeņraža krātuvēm, pēc pieprasījuma uz noteiktu laikposmu var neattiecināt šīs regulas noteikumus, izņemot 34. panta 5. un 6. punktu, un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 35., 36., 37. un 68. pantu.

Uz šādu atbrīvojumu attiecinā visus šādus nosacījumus:

- a) investīcijas uzlabo konkurenci dabasgāzes piegādē vai ūdeņraža piegādē un uzlabo piegādes drošību;
- b) investīcijas veicina dekarbonizāciju un Savienības klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu, un lemšanā par tām ir piemērots princips “energoefektivitāte pirmajā vietā”;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- c) ar investīcijām saistītais riska līmenis ir tik liels, ka bez atbrīvojuma investīcijas netiktu veiktas;
- d) infrastruktūra ir tādas fiziskas vai juridiskas personas īpašumā, kas vismaz juridiskās formas ziņā ir neatkarīga no tiem sistēmu operatoriem, kuru sistēmās minēto infrastruktūru ierīkos;
- e) no minētās infrastruktūras lietotājiem iekasē maksu;
- f) atbrīvojums nekaitē konkurencei attiecīgajos tirgos, kurus varētu ietekmēt investīcijas, integrētā dabasgāzes vai ūdeņraža iekšējā tirgus pienācīgai darbībai, attiecīgo regulēto sistēmu pienācīgai darbībai, dekarbonizācijai vai piegādes drošībai Savienībā;
- g) infrastruktūra nav saņēmusi Savienības finansiālo palīdzību darbu veikšanai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1153⁴⁰.

Šā punkta trešajā daļā minētos nosacījumus novērtē, ņemot vērā enerģētiskās solidaritātes principu. Kompetentās valsts iestādes ņem vērā situāciju citās skartajās dalībvalstīs un līdzsvaro iespējamo negatīvo ietekmi ar labvēlīgo ietekmi uz tās teritoriju.

⁴⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1153 (2021. gada 7. jūlijs), ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu un atceļ Regulas (ES) Nr. 1316/2013 un (ES) Nr. 283/2014 (OV L 249, 14.7.2021., 38. lpp.).

2. Šā panta 1. punktā minēto atbrīvojumu piemēro arī ievērojamam jaudas palielinājumam esošajā infrastruktūrā un šādas infrastruktūras modifikācijām, kas ļauj attīstīt jaunus atjaunīgās gāzes un mazoglekļa gāzes piedāvājuma avotus.
3. Regulatīvā iestāde, izskatot katru gadījumu atsevišķi, var pieņemt lēmumu par 1. un 2. punktā minēto atbrīvojumu.

Pirms lēmuma par atbrīvojumu pieņemšanas regulatīvā iestāde vai attiecīgā gadījumā cita attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde apspriežas ar:

- a) to dalībvalstu regulatīvajām iestādēm, kuru tirgus varētu ietekmēt jaunā infrastruktūra; un
- b) to trešo valstu attiecīgajām iestādēm, kurās attiecīgā infrastruktūra ir savienota ar dalībvalsts jurisdikcijā esošu Savienības tīklu un sākas vai beidzas vienā vai vairākās trešās valstīs.

Ja trešās valsts iestādes, ar kurām apspriežas, saprātīgā laikposmā vai līdz noteiktam termiņam, kas nepārsniedz trīs mēnešus, nereaģē, attiecīgā regulatīvā iestāde var pieņemt vajadzīgo lēmumu.

4. Ja attiecīgā infrastruktūra atrodas vairāku dalībvalstu teritorijā, tad *ACER* var attiecīgo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm iesniegt padomdevēja atzinumu divu mēnešu laikā no datuma, kurā atbrīvojuma pieprasījumu saņēmusi pēdējā no šīm regulatīvajām iestādēm. Šādu padomdevēja atzinumu var izmantot par pamatu regulatīvo iestāžu lēmumam.

Ja visas attiecīgās regulatīvās iestādes sešu mēnešu laikā no datuma, kurā pēdējā regulatīvā iestāde saņēmusi atbrīvojuma pieprasījumu, vienojas par to, tās par savu lēmumu informē *ACER*. Ja attiecīgā infrastruktūra ir pārvades līnija starp dalībvalsti un trešo valsti, tad regulatīvā iestāde vai attiecīgā gadījumā cita kompetentā iestāde dalībvalstī, kurā atrodas pirmais starpsavienojuma punkts ar dalībvalstu tīklu, var pirms lēmuma par atbrīvojumu pieņemšanas apspriesties ar minētās trešās valsts attiecīgo iestādi, lai attiecībā uz konkrēto infrastruktūru nodrošinātu, ka šī regula tiek konsekventi piemērota minētās dalībvalsts teritorijā un attiecīgā gadījumā minētās dalībvalsts teritoriālajos ūdeņos. Ja trešās valsts iestāde, ar kuru apspriežas, saprātīgā laikposmā vai līdz noteiktam termiņam, kas nepārsniedz trīs mēnešus, nereagē, attiecīgā regulatīvā iestāde var pieņemt vajadzīgo lēmumu.

Uzdevumus, kas saskaņā ar šo pantu uzticēti dalībvalstu regulatīvajām iestādēm, saskaņā ar Regulas (ES) 2019/942 10. pantu veic *ACER*, ja:

- a) visas attiecīgās regulatīvās iestādes nav spējušas panākt vienošanos sešu mēnešu laikā no datuma, kurā atbrīvojuma pieprasījumu saņēmusi pēdējā no šīm regulatīvajām iestādēm; vai
- b) attiecīgās regulatīvās iestādes iesniedz kopīgu pieprasījumu.

Visas attiecīgās regulatīvās iestādes var kopīgi pieprasīt šā punkta trešās daļas

- a) apakšpunktā norādītā perioda pagarināšanu ne ilgāk kā vēl uz trim mēnešiem.

5. Pirms lēmuma pieņemšanas *ACER* apspriežas ar attiecīgajām regulatīvajām iestādēm un pieprasījuma iesniedzējiem.
6. Atbrīvojums var attiekties uz visu jaunās infrastruktūras jaudu vai tās daļu vai arī uz esošu infrastruktūru ar būtiski palielinātu jaudu.

Pieņemot lēmumus par atbrīvojuma piešķiršanu, katrā konkrētā gadījumā izskata vajadzību piemērot nosacījumus par atbrīvojuma ilgumu un nediskriminējošu piekļuvi infrastruktūrai. Pieņemot lēmumu par minētajiem nosacījumiem, īpaši ņem vērā ierīkojamo papildu jaudu vai esošās jaudas modifikācijas, plānoto projekta grafiku un apstākļus attiecīgajā valstī.

Pirms atbrīvojuma piešķiršanas regulatīvā iestāde pieņem lēmumu par jaudas pārvaldības un piešķiršanas noteikumiem un mehānismiem. Noteikumos paredz, ka pirms jaudas sadales jaunajā infrastruktūrā, arī savām vajadzībām, visus infrastruktūras potenciālos lietotājus aicina paust interesi par jaudas līgumu slēgšanu. Regulatīvā iestāde prasa, lai pārslodzes vadības noteikumos būtu ietverts pienākums neizmantojamo jaudu piedāvāt tirgū un lai infrastruktūras lietotāji būtu tiesīgi savas līgumā paredzētās jaudas pārdot sekundārajā tirgū. Vērtējot 1. punkta a), c) un f) apakšpunktā minētos kritērijus, regulatīvā iestāde ņem vērā jaudas sadales procedūras rezultātus.

Lēmumu par atbrīvojuma piešķiršanu, tostarp otrajā daļā minētos nosacījumus, pienācīgi pamato un publicē.

7. Analizējot, vai ir gaidāms, ka liela jauna infrastruktūra uzlabos piegādes drošību saskaņā ar šā panta 1. punkta a) apakšpunktu, kompetentā iestāde apsver, cik lielā mērā gaidāms, ka jaunā infrastruktūra uzlabos dalībvalstu saistību izpildi saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1938 gan reģionālā, gan valsts līmenī.
8. Ja iestāde, kas nav regulatīvā iestāde, ir kompetenta pieņemt lēmumus par atbrīvojumu, dalībvalstis var paredzēt, ka to regulatīvajai iestādei vai attiecīgā gadījumā *ACER* pirms oficiālā lēmuma par atbrīvojumu pieņemšanas ir attiecīgās dalībvalsts kompetentajai jāiesniedz atzinums par atbrīvojuma pieprasījumu. Minēto atzinumu publicē kopā ar lēmumu.
9. Kompetentā iestāde bez kavēšanās pēc saņemšanas pārsūta Komisijai katra atbrīvojuma pieprasījuma kopiju. Lēmumu par atbrīvojumu kompetentā iestāde bez kavēšanās nosūta Komisijai kopā ar visu saistīto informāciju. Minēto informāciju Komisijai var iesniegt apkopotā veidā, tā lai tā varētu novērtēt lēmumu par atbrīvojumu, un tajā jo īpaši ietver:
 - a) detalizētus apsvērumus, pamatojoties uz kuriem regulatīvā iestāde vai dalībvalsts ir piešķirusi vai atteikusi atbrīvojumu, un atsauci uz 1. punkta attiecīgo apakšpunktu vai apakšpunktiem, izklāstot nosacījumus, kas ir minētā lēmuma pamatā, tostarp finanšu informāciju, kas pamato atbrīvojuma vajadzību;
 - b) analīzi par to, kā atbrīvojuma piešķiršana ietekmē konkurenci un iekšējā tirgus pienācīgu darbību;

- c) pamatojumu par atbrīvojuma ilgumu un tās infrastruktūras kopējās jaudas daļu, par kuru atbrīvojums piešķirts;
 - d) ja atbrīvojums attiecas uz kādu starpsavienotāju, apspriešanās ar attiecīgajām regulatīvajām iestādēm procesā gūtos rezultātus;
 - e) infrastruktūras ieguldījumu piegādes dažādošanā.
10. Komisija var 50 darbdienu laikā no nākamās dienas pēc paziņojuma saņemšanas atbilstoši 9. punktam pieņemt lēmumu, ar kuru prasa, lai paziņojošās struktūras groza vai atsauc lēmumu par atbrīvojuma piešķiršanu. Pirms lēmuma par atbrīvojumu pieņemšanas Komisija no Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 401/2009⁴¹ 10.a pantu, var lūgt atzinumu par to, vai šāds atbrīvojums palīdz sasniegt klimata un enerģētikas jomā noteiktos Savienības mērķrādītājus. Minēto termiņu var pagarināt vēl par 50 darbdienu, ja Komisija pieprasa papildu informāciju. Minētais papildu termiņš sākas nākamajā dienā pēc pilnīgas informācijas saņemšanas. Sākotnējo termiņu var arī pagarināt, ja tam piekrīt gan Komisija, gan paziņojošās struktūras.

Paziņojumu uzskata par atsauktu, ja pieprasītā informācija nav sniegta pieprasījumā noteiktajā termiņā, izņemot gadījumus, kad pirms minētā termiņa beigām ar Komisijas un regulatīvās iestādes piekrišanu termiņš ir pagarināts, vai arī, ja regulatīvā iestāde pienācīgi pamatotā paziņojumā ir informējusi Komisiju par to, ka tā paziņojumu uzskata par pilnīgu.

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 401/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.).

Regulatīvā iestāde viena mēneša laikā izpilda Komisijas lēmumu grozīt vai atsaukt lēmumu par atbrīvojumu un attiecīgi informē Komisiju.

Komisija ievēro konfidencialitāti attiecībā uz sensitīvu komercinformāciju.

Ja Komisija lēmumu par atbrīvojumu apstiprina, minētais apstiprinājums zaudē spēku:

- a) divus gadus pēc tā pieņemšanas, ja infrastruktūras būvniecība vēl nav sāкта;
- b) piecus gadus pēc tā pieņemšanas, ja minētajā termiņā infrastruktūra nav nodota ekspluatācijā, ja vien Komisija nenolemj, ka kavējums radies sakarā ar būtiskiem šķēršļiem, ko persona, kurai atbrīvojums ir piešķirts, nevar ietekmēt.

11. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 80. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot vadlīnijas šā panta 1. punktā paredzēto nosacījumu piemērošanai un procedūru šā panta 3., 6., 8. un 9. punkta piemērošanai.

79. pants

Atkāpes

Šī regula neattiecas uz dabasgāzes pārvades sistēmām dalībvalstīs, kamēr spēkā ir atkāpes, kas piešķirtas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 86. pantu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

80. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 14. panta 5. punktā, 18. panta 3. punktā, 31. panta 3. punktā, 71. panta 1. punktā, 72. panta 1. punktā, 74. panta 3. un 4. punktā un 78. panta 11. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no ... [šīs regulas spēkā stāšanās diena].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 14. panta 5. punktā, 18. panta 3. punktā, 31. panta 3. punktā, 71. panta 1. punktā, 72. panta 1. punktā, 74. panta 3. un 4. punktā un 78. panta 11. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 14. panta 5. punktu, 18. panta 3. punktu, 31. panta 3. punktu, 71. panta 1. punktu, 72. panta 1. punktu, 74. panta 3. vai 4. punktu vai 78. panta 11. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

81. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 91. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

82. pants

Pārskatīšana un ziņošana

1. Komisija līdz 2030. gada 31. decembrim pārskata šo regulu un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, vajadzības gadījumā pievienojot legīslatīvo aktu priekšlikumus.
2. Līdz ... [pieci gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] Komisija var sagatavot ziņojumu, kurā izvērtēts, kā panākt spēcīgāku sistēmas integrāciju un izmantot turpmākas sinerģijas ūdeņraža, elektroenerģijas un dabasgāzes sektoros, tostarp izvērtēt iespēju pastiprināt sadarbību starp *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* vai to integrāciju. Vajadzības gadījumā minētajam ziņojumam pievieno legīslatīvo aktu priekšlikumus.

83. pants

Grozījumi Regulā (ES) Nr. 1227/2011

Regulu (ES) Nr. 1227/2011 groza šādi:

- 1) regulas 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā un 4. un 5. punktā, 3. panta 3. punktā un 4. punkta c) apakšpunktā, 4. panta 1. punktā un 8. panta 5. punktā vārdus “elektroenerģija vai dabasgāze” aizstāj ar vārdiem “elektroenerģija, ūdeņradis vai dabasgāze”;
- 2) regulas 6. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā vārdus “elektroenerģijas un gāzes tirgi” aizstāj ar vārdiem “elektroenerģijas, ūdeņraža un dabasgāzes tirgi”.

84. pants
Grozījumi Regulā (ES) 2017/1938

Regulu (ES) 2017/1938 groza šādi:

- 1) regulas 1. pantu aizstāj ar šādu:

“1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir paredzēti noteikumi, kuru mērķis ir garantēt gāzes piegādes drošību Savienībā, nodrošinot pareizu un nepārtrauktu gāzes iekšējā tirgus darbību, atļaujot īstenot ārkārtas pasākumus, ja tirgus vairs nevar nodrošināt vajadzīgo gāzes daudzumu, tostarp solidaritātes pasākumus kā galējus pasākumus, un skaidri definējot un sadalot pienākumus starp dabasgāzes uzņēmumiem, dalībvalstīm un Savienību saistībā gan ar preventīviem pasākumiem, gan ar reakcijas pasākumiem uz konkrētiem gāzes piegādes traucējumiem. Šī regula arī nosaka pārredzamus mehānismus attiecībā uz plānošanas un reakcijas pasākumu koordinēšanu solidaritātes garā ārkārtas stāvokļos valsts, reģionālajā un Savienības līmenī”;

2) regulas 2. pantu groza šādi

- a) panta 1. punktu svīturo;
- b) pantā pievieno šādu punktu:

“32) “gāze” ir dabasgāze, kā definēts Direktīvas (ES) 2024/...⁺⁺ 2. panta 1) punktā.

* Eiropas Parlamenta un padomes Direktīva (EU) 2024/... (... gada ...) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgo gāzu, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu, par Direktīvas (ES) 2023/1791 grozīšanu un par Direktīvas 2009/73/EK atcelšanu (OV L, ..., ELI: ...).”;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru un zemsvītras piezīmē ievietot minētās direktīvas numuru, datumu un OV publikācijas atsauci.

3) regulas 7. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Līdz 2026. gada 1. novembrim *ENTSO-G* veic Savienības mēroga simulāciju par gāzes piegādes un infrastruktūras traucējumu scenārijiem, tostarp scenārijiem par ilgstošu piegādes pārtraukumu no viena piegādes avota. Simulācijas procesā tiek noskaidroti un izvērtēti gāzes ārkārtas piegādes koridori un tiek noskaidrots, kuras dalībvalstis var novērst konstatētos riskus, arī attiecībā uz gāzes uzglabāšanu un SDG, kā arī scenāriji, lai pārbaudītu, kā ar enerģijas taupīšanu un energoefektivitātes pasākumiem mazināt pieprasījumu pēc gāzes. Gāzes piegādes un infrastruktūras traucējumu scenārijus un simulācijas metodoloģiju definē *ENTSO-G*, sadarbojoties ar GKG. *ENTSO-G* nodrošina pienācīga līmeņa pārredzamību un scenārijos izmantoto modelēšanas pieņēmumu pieejamību. Savienības mēroga simulāciju, kuras pamatā ir gāzes piegādes un infrastruktūras traucējumu scenāriji, atkārtoti reizi četros gados, kamēr nav apstākļu, kuru dēļ tas ir jādara biežāk.”;

b) panta 4. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e) ņemot vērā riskus, kuri saistīti ar infrastruktūras kontroli, kas nozīmīga gāzes piegādes drošībai, ciktāl tie cita starpā var būt tādi riski kā nepietiekamas investīcijas, apdraudēta dažādošana, esošās infrastruktūras nepareiza lietošana, arī uzglabāšanas jaudu iekrāšana, vai Savienības tiesību aktu pārkāpums;”;

4) regulas 8. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu svīturo;

b) panta 3. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:

“Reģionālajās sadaļās ir iekļauti pienācīgi un efektīvi pārrobežu pasākumi, tostarp attiecībā uz gāzes uzglabāšanu un SDG, ievērojot vienošanos starp pasākumus īstenojošām dalībvalstīm no vienas un tās pašas vai dažādām riska grupām, kuras pasākums skar, pamatojoties uz 7. panta 1. punktā minēto simulāciju un kopīgo riska izvērtējumu.”;

5) regulā iekļauj šādu pantu:

“8.a pants

Kiberdrošības pasākumi

1. Izstrādājot preventīvās rīcības plānus un ārkārtas rīcības plānus, dalībvalstis apsver atbilstošos kiberdrošības pasākumus.
2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 19. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot gāzes sektoram paredzētus noteikumus par pārrobežu gāzes plūsmu kiberdrošības aspektiem, to vidū noteikumus par kopīgām minimālajām prasībām, plānošanu, monitoringu, ziņošanu un krīzes pārvarēšanu.

3. Lai izstrādātu šā panta 2. punktā minētos deleģētos aktus, Komisija cieši sadarbojas ar Aģentūru, Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūru (*ENISA*), *ENTSO-G* un ierobežotu skaitu galveno attiecīgo ieinteresēto personu, kā arī struktūrām ar kompetenci kiberdrošības jomā (atbilstoši to pilnvarām), piemēram, regulētiem subjektiem būtiskiem kiberdrošības darbības centriem (*SOC*) un datordrošības incidentu reaģēšanas vienībām (*CSIRT*), kā norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2022/2555 10. pantā.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris) par pasākumiem nolūkā panākt vienādi augsta līmeņa kiberdrošību visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp.).”;

6) regulas 9. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e) citi preventīvi pasākumi, ar kuriem paredzēts novērst riska izvērtējumā identificētos riskus, piemēram, pasākumi, kas saistīti ar nepieciešamību uzlabot starpsavienojumus starp kaimiņu dalībvalstīm, vēl vairāk uzlabot energoefektivitāti, novērst jaudas iekrāšanu, samazināt gāzes pieprasījumu un iespēju attiecīgā gadījumā dažādot gāzes maršrutus un gāzes piegādes avotus un esošo glabātavu un SDG jaudu reģionālu izmantošanu, lai iespēju robežās saglabātu gāzes piegādi visiem lietotājiem;”;

b) iekļauj šādu apakšpunktu:

“l) informācija par kibernetikas pasākumiem, kas norādīti 8.a pantā.”;

7) regulas 11. pantā iekļauj šādu punktu:

“7.a Atkāpjoties no 6. panta 1., 2. un 3. punkta, 6.b panta 1. punkta trešās daļas

a) apakšpunkta, 6.c panta 2. punkta otrās daļas b) apakšpunkta un 10. panta 1. punkta

l) apakšpunkta, dalībvalstis izņēmuma kārtā var nolemt veikt pagaidu pasākumus, ar ko mazina aizsargājamo lietotāju nebūtisko gāzes patēriņu, jo īpaši, ja ir izsludināts kāds no krīzes līmeņiem atbilstoši šā panta 1. punktam vai reģionāla vai Savienības mēroga ārkārtas stāvoklis atbilstoši 12. pantam. Šādi pagaidu pasākumi attiecas tikai uz nebūtisku gāzes patēriņu, un tajos ņem vērā šādus elementus:

a) traucējuma ietekme uz sabiedrībai kritiski svarīgām piegādes ķēdēm;

b) iespējamā negatīvā ietekme uz citām dalībvalstīm, jo īpaši uz piegādes ķēdēm sabiedrībai kritiski svarīgos leņķējos sektoros;

c) iespējams ilglaicīgs kaitējums rūpnieciskām iekārtām;

d) iespējas Savienībā samazināt patēriņu un aizstāt produktus.

Šādus ārkārtas pasākumus var veikt tikai pēc tam, kad kompetentās iestādes ir izvērtējušas nosacījumus, pēc kuriem nosaka šādus nebūtiskus gāzes apjomus.

Šā punkta pirmajā daļā minēto pasākumu rezultātā tiek novērsta nebūtiska gāzes patēriņa samazināšana mazaizsargātiem lietotājiem, ko dalībvalstis noteikušas saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 26. pantu.”;

8) regulas 12. panta 6. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Trijās dienās pēc tam, kad Komisija pieprasījumu paziņojusi, dalībvalsts vai kompetentā iestāde maina savu rīcību un paziņo par to Komisijai, vai informē Komisiju par iemesliem, kuru dēļ tā pieprasījumam nepiekrīt. Pēdējā gadījumā Komisija trijās dienās pēc informācijas saņemšanas var pieprasījumu grozīt vai atcelt vai arī sasaukt sanāksmi ar dalībvalsti vai kompetento iestādi, kā arī, ja Komisija to uzskata par vajadzīgu, ar GKG, lai apspriestu šo jautājumu. Pieprasot jebkādu rīcības maiņu, Komisija izklāsta detalizētu pamatojumu. Dalībvalsts vai kompetentā iestāde maina savu rīcību vai rīkojas, lai nodrošinātu atbilstību 5. punktam, ciktāl tas tehniski un droši iespējams, lai nodrošinātu gāzes sistēmas integritāti. Dalībvalsts vai kompetentā iestāde informē Komisiju par pieņemtajiem pasākumiem.”;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

9) regulas 13. pantu groza šādi:

a) panta 3., 4. un 5. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Solidaritātes pasākums ir galējs pasākums, un to piemēro ar noteikumu, ka pieprasītāja dalībvalsts:

- a) saskaņā ar 11. pantu ir izsludinājusi ārkārtas stāvokli;
- b) nav spējusi aizpildīt gāzes piegādes deficītu saviem solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem, neraugoties uz 11. panta 3. punktā minētā pasākuma piemērošanu, vai — ja dalībvalsts ir veikusi pagaidu pasākumus, ar ko mazina aizsargājamu lietotāju nebūtisko gāzes patēriņu saskaņā ar 11. panta 7.a punktu, — nav spējusi nodrošināt būtiskos gāzes patēriņa apjomus saviem solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem;
- c) ir izsmēlusi visus tirgus pasākumus (brīvprātīgos pasākumus), visus ārpustirgus pasākumus (obligātos pasākumus) un pārējos pasākumus, kas ir paredzēti tās ārkārtas rīcības plānā;
- d) ir nosūtījusi skaidru lūgumu Komisijai un visu to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, ar kurām tā ir savienota vai nu tieši, vai, ievērojot 2. punktu, caur trešo valsti, tam pievienojot īstenoto šā punkta c) apakšpunktā minēto pasākumu aprakstu.

- 3.a Dalībvalstīm, kam ir pienākums nodrošināt solidaritāti saskaņā ar 1. punktu, ir tiesības no solidaritātes piedāvājuma atskaitīt piegādes solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem vai — ja dalībvalsts ir veikusi pagaidu pasākumus, ar ko mazina aizsargājamu lietotāju nebūtisko gāzes patēriņu saskaņā ar 11. panta 7.a punktu, — nodrošināt būtisko gāzes patēriņa apjomu piegādes saviem solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem.
4. Dalībvalstis, kas saņem solidaritātes pasākuma lūgumu, piedāvājumus sniedz, balstoties uz brīvprātīgiem pieprasījuma puses pasākumiem, ciktāl un cik ilgi tas ir iespējams, pirms izmantot ārpustirgus pasākumus.

Ja tirgus pasākumi izrādās nepietiekami dalībvalstij, kura solidaritāti nodrošina, lai segtu gāzes piegādes deficītu solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem pieprasītājā dalībvalstī, dalībvalsts, kura solidaritāti nodrošina, var ieviest ārpustirgus pasākumus, lai izpildītu 1. un 2. punktā noteiktos pienākumus.

5. Ja pieprasītājam dalībvalstij solidaritāti varētu nodrošināt vairāk nekā viena dalībvalsts, pieprasītāja dalībvalsts pēc apspriešanās ar visām dalībvalstīm, kurām lūgts nodrošināt solidaritāti, meklē visizdevīgāko piedāvājumu, pamatojoties uz izmaksām, piegādes ātrumu, uzticamību un gāzes piegāžu dažādošanu. Ja pieejamie tirgus piedāvājumi izrādās nepietiekami, lai segtu gāzes piegādes deficītu solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem pieprasītājā dalībvalstī vai — ja pieprasītāja dalībvalsts ir veikusi pagaidu pasākumus, lai samazinātu aizsargājamo lietotāju nebūtisko gāzes patēriņu saskaņā ar 11. panta 7.a punktu, — būtiskā gāzes patēriņa apjoma piegādes deficītu saviem solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem, dalībvalstīm, kurām jānodrošina solidaritāte, ir pienākums aktivizēt ārpustirgus pasākumus.”;

b) panta 8. punktu groza šādi:

i) pirmās daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

“Solidaritāti saskaņā ar šo regulu nodrošina uz kompensācijas pamata.

Dalībvalsts, kura lūdz solidaritāti, nekavējoties izmaksā taisnīgu kompensāciju tai dalībvalstij, kura nodrošina solidaritāti, vai gādā, lai tā nekavējoties tiek izmaksāta minētajai dalībvalstij.

Ja divas dalībvalstis ir vienojušās par vajadzīgo tehnisko un juridisko kārtību saskaņā ar 10. punktu (solidaritātes nolīgums), šāda taisnīga kompensācija sedz vismaz:”;

ii) otro un trešo daļu aizstāj ar šādām:

“Taisnīga kompensācija, ievērojot pirmo un otro daļu, ietver cita starpā visas saprātīgās izmaksas, kas dalībvalstij, kura nodrošina solidaritāti, rodas no pienākuma izmaksāt kompensāciju, kas izriet no pamattiesībām, kuras, īstenojot šo pantu, garantētas Savienības tiesību aktos, un no piemērojamajām starptautiskajām saistībām, kā arī citas saprātīgas izmaksas, kas radušās no kompensācijas izmaksāšanas, ievērojot valsts noteikumus par kompensāciju.

Dalībvalstis pieņem vajadzīgos pasākumus, jo īpaši tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību saskaņā ar 10. punktu, lai īstenotu šā punkta pirmo, otro un trešo daļu. Šādos pasākumos var paredzēt praktisko kārtību, kādā nekavējoties notiek izmaksāšana.”;

c) pantā iekļauj šādus punktus:

“8.a Ja divas dalībvalstis nav vienojušās par vajadzīgo tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību saskaņā ar 10. punktu, izmantojot solidaritātes nolīgumu, tad gāzes piegādei ārkārtas situācijā saskaņā ar 1. punktā noteikto pienākumu piemēro šā punkta nosacījumus.

Kompensācija par solidaritātes pasākumu nepārsniedz saprātīgas izmaksas. Ja vien gan dalībvalsts, kas lūdz solidaritāti, gan dalībvalsts, kas nodrošina solidaritāti, nevienojas citādi, kompensācija ietver:

a) gāzes cenu dalībvalstī, kas nodrošina solidaritāti;

- b) uzglabāšanas un transportēšanas izmaksas;
- c) tiesvedības izmaksas par saistītām tiesvedības vai šķīrējtiesas procedūrām, kurās iesaistīta dalībvalsts, kas nodrošina solidaritāti;
- d) citas netiešās izmaksas, ko nesedz gāzes cena, piemēram, tādu finansiālu vai citu zaudējumu atlīdzināšana, kas saistībā ar solidaritātes nodrošināšanu lietotājiem radušies garantētās slodzes piespiedu nomešanas dēļ.

Ja vien solidaritātes pieprasītāja dalībvalsts un solidaritātes nodrošinātāja dalībvalsts nevienojas par citu cenu, solidaritātes pieprasītājai dalībvalstij piegādātās gāzes cena atbilst nākamās dienas tirgus cenai dalībvalstī, kura nodrošina solidaritāti, dienā pirms solidaritātes pieprasījuma vai attiecīgajai nākamās dienas tirgus cenai tuvākajā piekļūstamajā biržā, tuvākajā piekļūstamajā virtuālajā tirdzniecības punktā vai mezglā, par kuru panākta vienošanās, dienas pirms solidaritātes pieprasījuma laikā. Kompensāciju par gāzes apjomiem, kas piegādāti solidaritātes pieprasījuma sakarā, solidaritātes pieprasītāja dalībvalsts izmaksā tieši solidaritātes nodrošinātājai dalībvalstij vai subjektam, ko abas dalībvalstis ir norādījušas savā atbildē uz solidaritātes pieprasījumu un apstiprinājumā par saņemšanu un par apjomu, kas tiek ņemts.

Dalībvalsts, kurai adresēts solidaritātes pasākuma pieprasījums, solidaritātes pasākumu nodrošina pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā attiecībā uz pieprasījumu norādītajā piegādes termiņā. Dalībvalsts var atteikties nodrošināt solidaritāti dalībvalstij, kura to pieprasa, ar noteikumu, ka pieprasījuma saņēmēja dalībvalsts pierāda:

- a) ka tai nav pietiekami daudz gāzes, lai īstenotu gāzes piegādi solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem; vai
- b) ka tai nav pieejama pietiekama starpsavienojumu jauda, kā noteikts 13. panta 7. punktā, vai gāzes plūsmas ierobežo savienojums caur trešo valsti.

Šāds atteikums attiecas tikai uz gāzes apjomiem, ko ietekmē viens vai abi ceturtajā daļā minētie ierobežojumi.

Papildus šajā punktā paredzētajiem standarta noteikumiem dalībvalstis var vienoties par solidaritātes nodrošināšanas tehniskajiem pasākumiem un koordināciju. Šis pants neskar spēkā esošos pasākumus, kas attiecas uz drošu un uzticamu gāzes sistēmas ekspluatāciju.

- 8.b Ja divas dalībvalstis nav vienojušās par vajadzīgo tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību saskaņā ar 10. punktu, izmantojot solidaritātes nolīgumu, tad dalībvalsts, kas pieprasa solidaritātes pasākumu piemērošanu, iesniedz solidaritātes pieprasījumu citai dalībvalstij, norādot vismaz šādu informāciju:
 - a) dalībvalsts kompetentās iestādes kontaktinformācija;

- b) attiecīgā gadījumā — attiecīgo dalībvalsts pārvades sistēmas operatoru kontaktinformācija;
- c) attiecīgā gadījumā — tās trešās personas kontaktinformācija, kura rīkojas dalībvalsts vārdā;
- d) piegādes periods, tostarp pirmās iespējamās piegādes laiks un paredzamais piegāžu ilgums;
- e) piegādes un starpsavienojuma punkti;
- f) gāzes apjoms kWh katram starpsavienojuma punktam;
- g) gāzes kvalitāte.

Solidaritātes pieprasījumu vienlaikus nosūta dalībvalstīm, kuras potenciāli spētu nodrošināt solidaritātes pasākumus, Komisijai un saskaņā ar 10. panta 1. punkta g) apakšpunktu norādītajiem krīzes pārvaldītājiem.

Dalībvalstis, kuras saņem solidaritātes pieprasījumu, nosūta atbildi, kurā norāda pirmās daļas a), b) un c) apakšpunktā minēto kontaktinformāciju, kā arī gāzes apjomu un kvalitāti, ko var piegādāt uz starpsavienojuma punktiem prasītajā laikā, kā minēts pirmās daļas d) līdz g) apakšpunktā. Ja apjoms, ko var nodrošināt ar brīvprātīgiem pasākumiem, nav pietiekams, atbildē norāda apjomu, kas izriet no iespējamās samazināšanas, stratēģisko krājumu izmantošanas vai citu pasākumu piemērošanas.

Solidaritātes pieprasījumus attiecībā uz gāzi iesniedz vismaz 48 stundas pirms norādītā piegādes laika.

Atbilde uz solidaritātes pieprasījumiem ir sniedzama 18 stundu laikā.

Apstiprinājumu par gāzes apjomu, ko saņems dalībvalsts, kura pieprasa solidaritāti, sniedz sešu stundu laikā pēc solidaritātes piedāvājuma saņemšanas un vismaz 24 stundas pirms norādītā gāzes piegādes laika. Pieprasījumu var iesniegt par vienu dienu vai vairāku dienu periodu, un atbilde jāsniedz atbilstoši prasītajam ilgumam. Ja ir vairākas dalībvalstis, kuras nodrošina solidaritāti, un ar vienu vai vairākām no tām ir noslēgta divpusēja vienošanās par solidaritātes pasākumiem, tad šie pasākumi ir noteicošie starp dalībvalstīm, kas noslēgušas divpusēju vienošanos. Šajā punktā paredzētos standarta noteikumus piemēro tikai attiecībā uz pārējām dalībvalstīm, kuras nodrošina solidaritāti.

Komisija var atvieglot solidaritātes īstenošanu, jo īpaši izmantojot drošas tiešsaistes platformā pieejamu veidni, ar kuru nodrošina pieprasījumu un piedāvājumu nosūtīšanu reāllaikā.

- 8.c Ja solidaritātes pasākums ir nodrošināts saskaņā ar 1. un 2. punktu, attiecībā uz taisnīgas kompensācijas galīgo summu, ko izmaksājusi pieprasītāja dalībvalsts, veic *ex post* kontroli, ko īsteno pieprasītājas dalībvalsts un nodrošinātājas dalībvalsts regulatīvās iestādes trīs mēnešu laikā pēc ārkārtas stāvokļa beigām.

Ja valsts regulatīvās iestādes nav panākušas vienošanos par taisnīgas kompensācijas galīgās summas aprēķināšanu, tās nekavējoties informē attiecīgās kompetentās iestādes, Komisiju un Aģentūru. Tādā gadījumā vai pēc valstu regulatīvo iestāžu kopīga pieprasījuma Aģentūra aprēķina atbilstīgo taisnīgas kompensācijas līmeni attiecībā uz netiešajām izmaksām, kas radušās solidaritātes nodrošināšanas rezultātā, un trīs mēnešu laikā no dienas, kad lieta nodota Aģentūrai, sniedz uz faktiem balstītu atzinumu. Pirms šāda uz faktiem balstīta atzinuma sniegšanas Aģentūra apspriežas ar valstu regulatīvajām iestādēm un attiecīgajām kompetentajām iestādēm.

Otrajā daļā minēto trīs mēnešu termiņu var pagarināt par diviem papildu mēnešiem, ja Aģentūra pieprasa sniegt papildu informāciju. Minētais papildu termiņš sākas nākamajā dienā pēc pilnīgas informācijas saņemšanas. Notiek apspriešanās ar pieprasītāju dalībvalsti, un tā sniedz atzinumu par *ex post* kontroles secinājumu. Pēc apspriešanās ar pieprasītāju dalībvalsti iestāde, kas veic šo *ex post* kontroli, ir tiesīga pieprasīt kompensācijas summas korekciju, ņemot vērā pieprasītājas dalībvalsts atzinumu. Minētās *ex post* kontroles secinājumus pārsūta Komisijai, kas tos ņem vērā savā ziņojumā par ārkārtas stāvokli saskaņā ar 14. panta 3. punktu.”;

d) panta 10. un 11. punktu aizstāj ar šādiem:

“10. Dalībvalstis pieņem vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gāze tiek piegādāta solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem pieprasījuma iesniedzējā dalībvalstī saskaņā ar 1. un 2. punktu, un dara visu iespējamo, lai vienotos par tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību. Par tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību vienojas dalībvalstis, kuras ir savienotas tieši vai, saskaņā ar 2. punktu, caur trešo valsti, un minēto kārtību apraksta to attiecīgajos ārkārtas rīcības plānos. Šāda kārtība cita starpā var attiekties uz šādiem elementiem:

- a) tīklu ekspluatācijas drošība;
- b) piemērojamās gāzes cenas un to noteikšanas metodika, ņemot vērā ietekmi uz tirgus darbību;
- c) starpsavienojumu izmantošana, ietverot divvirzienu jaudu un pazemes gāzes krātuves;
- d) gāzes apjomi vai to noteikšanas metodika;
- e) izmaksu kategorijas, uz kurām būs jāattiecas nekavējošai tādas taisnīgas kompensācijas izmaksai, kas var ietvert kaitējumu ierobežojumiem pakļautajai nozarei;

f) norādīta metode, kā varētu aprēķināt taisnīgu kompensāciju.

Finansiālā kārtība, par ko dalībvalstis vienojušās, pirms tiek lūgta solidaritāte, ietver noteikumus, kas ļauj aprēķināt taisnīgu kompensāciju vismaz par visām attiecīgajām un saprātīgajām izmaksām, kuras radušās solidaritātes nodrošināšanā, un apņemšanos, ka šādu kompensāciju izmaksās.

Ikviens kompensācijas mehānisms rada stimulus piedalīties tirgus risinājumos, piemēram, izsolēs un pieprasījumu reakcijas mehānismos. Tas nerada nepareizus stimulus, tostarp finanšu ziņā, tirgus dalībniekiem, lai tie atliktu rīcību līdz laikam, kad tiek piemēroti ārpustirgus pasākumi. Visus kompensācijas mehānismus vai vismaz to kopsavilkumu iekļauj ārkārtas rīcības plānos.

Ja tiesvedības rezultātā saskaņā ar 8. punkta otrās daļas c) apakšpunktu pēc *ex post* kontroles pabeigšanas rodas jaunas un būtiskas saprātīgas izmaksas, kas iekļaujamās taisnīgas kompensācijas summā, nodrošinātāja dalībvalsts nekavējoties informē pieprasītāju dalībvalsti. Valsts regulatīvās iestādes un attiecīgā gadījumā Aģentūra veic jaunu *ex post* kontroli saskaņā ar 8.c punktu. Šīs jaunās *ex post* kontroles rezultāts neskar nodrošinātāja dalībvalsts pienākumu kompensēt zaudējumus lietotājiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem un viņu tiesības saņemt taisnīgu kompensāciju.

11. Kamēr dalībvalsts ar savu ražošanas apjomu spēj nodrošināt gāzes patēriņu saviem solidaritātē aizsargājamiem lietotājiem, netiek uzskatīts, ka solidaritātes saņemšanas nolūkos ir nepieciešams vienoties par tehnisko, juridisko un finansiālo kārtību ar dalībvalstīm, ar kurām tā ir savienota tieši vai, saskaņā ar 2. punktu, caur trešo valsti. Tas neskar attiecīgās dalībvalsts pienākumu nodrošināt solidaritāti citām dalībvalstīm atbilstīgi šim pantam.”;

e) panta 12., 13. un 14. punktu svītrot;

f) panta 15. punktu aizstāj ar šādu:

“15. Šā panta 1. un 2. punktā noteiktos pienākumus beidz piemērot nekavējoties pēc tam, kad tiek paziņots, ka ārkārtas stāvoklis ir beidzies, vai kad Komisija saskaņā ar 11. panta 8. punkta pirmo daļu secina, ka ārkārtas stāvokļa izsludināšana nav vai vairs nav pamatota.”;

10) iekļauj šādu pantu:

“13.a pants

*Sadarbība starp netieši savienotām dalībvalstīm, kas izmanto tirgus pasākumus
(brīvprātīgus pasākumus)*

1. Neskarot enerģētiskās solidaritātes principu, šo pantu piemēro, ja dalībvalstis, kas ir netieši savienotas caur citu dalībvalsti un ir saņēmušas pieprasījumu sniegt brīvprātīgu piegādi saskaņā ar šā panta 2. punktu, sniedz devumu pieprasītā gāzes apjoma piegādē saskaņā ar 13. panta 1. vai 2. punktu, īstenojot 13. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētos brīvprātīgos pasākumus.
2. Dalībvalsts, kas pieprasa solidaritāti saskaņā ar 13. pantu, var nosūtīt pieprasījumu sniegt brīvprātīgu piegādi, pamatojoties uz tirgus pasākumiem, vienlaikus vienai vai vairākām citām netieši saistītām dalībvalstīm, lai meklētu visizdevīgāko piedāvājumu vai piedāvājumu kombināciju, pamatojoties uz gāzes piegādes izmaksām, ātrumu, uzticamību un diversifikāciju saskaņā ar 13. panta 4. punktu.

Pieprasījumus saskaņā ar šā panta pirmo daļu iesniedz netieši savienotajām dalībvalstīm, kuras potenciāli spēj nodrošināt gāzes apjomus, pamatojoties uz brīvprātīgiem pasākumiem, Komisijai un krīzes pārvaldītājiem, kas izraudzīti saskaņā ar 10. panta 1. punkta g) apakšpunktu, vismaz 48 stundas pirms norādītā gāzes piegādes laika. Minētajos pieprasījumos iekļauj vismaz 13. panta 8.b punkta pirmajā daļā minēto informāciju.

Dalībvalstis, kas saņem pieprasījumu saskaņā ar šā panta pirmo daļu, 18 stundu laikā atbild pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij un informē Komisiju un krīzes pārvaldītājus, kas izraudzīti saskaņā ar 10. panta 1. punkta g) apakšpunktu, atbildē norādot, vai tās var piedāvāt gāzes apjomus, pamatojoties uz brīvprātīgiem pasākumiem. Minētajā atbildē iekļauj vismaz 13. panta 8.a punktā minēto informāciju. Dalībvalstis var atbildē norādīt, ka tās nespēj nodrošināt piegādi, izmantojot tirgus pasākumus.

3. Ja gāzes apjomu summa, kas izriet no piedāvājumiem saskaņā ar 13. panta 1. un 2. punktu un piedāvājumiem saskaņā ar šo pantu, nesasniedz vajadzīgos apjomus, automātiski atlasa piedāvājumus saskaņā ar šo pantu.

Ja gāzes apjomu summa, kas izriet no piedāvājumiem saskaņā ar 13. panta 1. un 2. punktu un piedāvājumiem saskaņā ar šo pantu, pārsniedz prasītos apjomus, piedāvājumu atlases procesā saskaņā ar 13. panta 4. punktu ņem vērā piedāvājumus saskaņā ar šo pantu, un pieprasītāja dalībvalsts pēc apspriešanās ar visām iesaistītajām dalībvalstīm meklē visizdevīgāko piedāvājumu vai piedāvājumu kombināciju saskaņā ar 13. pantu vai šo pantu, pamatojoties uz izmaksām, piegādes ātrumu, uzticamību un diversifikāciju. Ja pieprasījuma iesniedzējas dalībvalstis atlasa piegādes saskaņā ar šo pantu, pieprasījumu saskaņā ar 13. panta 1. un 2. punktu attiecīgi samazina.

Pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts informē attiecīgās dalībvalstis par izvēlētajiem apjomiem sešu stundu laikā pēc piedāvājuma saņemšanas un vismaz 24 stundas pirms norādītā gāzes piegādes laika.

4. Ja netieši saistīta dalībvalsts nodrošina brīvprātīgu piegādi, pamatojoties uz tirgus pasākumiem, pieprasījuma iesniedzējai dalībvalstij saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu, taisnīga kompensācija nepārsniedz saprātīgas izmaksas un var ietvert 13. panta 8.a punkta otrajā daļā minētās izmaksas. Taisnīgas kompensācijas galīgajai summai piemēro 13. panta 8.c punktā aprakstīto *ex post* kontroles mehānismu.
5. Attiecīgo dalībvalstu pārvades sistēmu operatori sadarbojas un apmainās ar informāciju, izmantojot gāzes ReKo sistēmu, ko *ENTSO* izveidojis saskaņā ar 3. panta 6. punktu, lai noteiktu pieejamās starpsavienojuma jaudas sešu stundu laikā pēc dalībvalsts vai Komisijas pieprasījuma. *ENTSO* attiecīgi informē Komisiju un attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes.”;

11) regulas 14. panta 3. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Pēc ārkārtas stāvokļa pārvarēšanas 1. punktā minētā kompetentā iestāde pēc iespējas drīz un ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc ārkārtas stāvokļa beigām iesniedz Komisijai detalizētu izvērtējumu par ārkārtas stāvokli un īstenoto pasākumu efektivitāti, tostarp izvērtējumu par ārkārtas stāvokļa ekonomisko ietekmi, ietekmi uz elektroenerģijas nozari un par palīdzību, kas sniegta vai saņemta no Savienības un tās dalībvalstīm. Attiecīgā gadījumā minētajā izvērtējumā iekļauj sīku aprakstu par apstākļiem, kuru dēļ tika iedarbināts 13. pantā minētais mehānisms, un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tika saņemtas trūkstošās gāzes piegādes, to vidū par samaksāto cenu un finansiālo kompensāciju, un — attiecīgā gadījumā — par iemesliem, kāpēc solidaritātes piedāvājumi netika pieņemti vai gāze netika piegādāta. Šādu izvērtējumu dara pieejamu GKG, un to atspoguļo preventīvās rīcības plānu un ārkārtas rīcības plānu atjauninājumos.”;

12) regulas 17.a pantā iekļauj šādu punktu:

“2. Ziņojumā, kas Komisijai jāiesniedz līdz 2025. gada 28. februārim, iekļauj arī vispārēju novērtējumu par 6.a līdz 6.d panta, 7. panta 1. punkta un 4. punkta g) apakšpunkta, 13. panta, 13.a panta, 16. panta 3. punkta, 17.a panta, 18.a panta, 20. panta 4. punkta un Ia un Ib pielikuma piemērošanu. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno leģislatīvā akta priekšlikumu, lai grozītu šo regulu.”;

13) regulas 19. pantu groza šādi:

a) panta 2. punktā aiz pirmā teikuma iekļauj šādu teikumu:

Pilnvaras pieņemt 8.a panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no ... [šīs pārstrādātās regulas spēkā stāšanās diena].”;

b) panta 3. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 3. panta 8. punktā, 7. panta 5. punktā, 8. panta 5. punktā un 8.a panta 2. punktā (kiberdrošība) minēto pilnvaru deleģēšanu.”;

c) panta 6. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“6. Saskaņā ar 3. panta 8. punktu, 7. panta 5. punktu, 8. panta 5. punktu vai 8.a panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus.”;

14) regulas VI pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 5. iedaļas pirmās daļas a) punkta otrajā daļā aiz otrā ievilkuma “gāzes piegādes maršrutu un avotu diversifikācijas pasākumi;” iekļauj šādu ievilkumu:

“– pasākumi, kas nepieļauj jaudas iekrāšanu;”;

b) pielikuma 11.3. iedaļas pirmās daļas a) punkta otrajā daļā aiz otrā ievilkuma “gāzes piegādes maršrutu un avotu diversifikācijas pasākumi;” iekļauj šādu ievilkumu:

“– pasākumi, kas nepieļauj jaudas iekrāšanu;”.

85. pants
Grozījumi Regulā (ES) 2019/942

Regulu (ES) 2019/942 groza šādi:

1) regulas 2. panta a) punktu aizstāj ar šādu:

“a) sniedz atzinumus un ieteikumus, kas adresēti pārvades sistēmu operatoriem, *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, ūdeņraža tīklu operatoru Eiropas tīklam (*ENNOH*), ES SSO struktūrai, reģionālajiem koordinācijas centriem, nominētajiem elektroenerģijas tirgus operatoriem un struktūrām, ko izveidojuši dabasgāzes pārvades sistēmu operatori, SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori vai ūdeņraža uzglabāšanas sistēmu operatori, vai ūdeņraža tīklu operatori;”;

2) regulas 3. panta 2. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Pēc *ACER* pieprasījuma regulatīvās iestādes, *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, reģionālie koordinācijas centri, ES SSO struktūra, dabasgāzes pārvades sistēmu operatori, ūdeņraža tīklu operatori, nominētie elektroenerģijas tirgus operatori un struktūras, ko izveidojuši dabasgāzes pārvades sistēmu operatori, SDG sistēmu operatori, dabasgāzes uzglabāšanas sistēmu operatori vai ūdeņraža uzglabāšanas sistēmu operatori, vai ūdeņraža termināļa operatori, sniedz *ACER* tik detalizētu informāciju, cik nepieciešams, lai *ACER* varētu veikt tai šajā regulā paredzētos uzdevumus, ja vien *ACER* šādu informāciju jau nav pieprasījusi un saņēmusi.”;

3) regulas 4. pantu groza šādi:

a) panta 1., 2. un 3. punktu aizstāj ar šādiem:

- “1. *ACER* sniedz Komisijai atzinumu par *ENTSO-E* statūtu projektu, locekļu sarakstu un reglamenta projektu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 29. panta 2. punktu, par *ENTSO-G* statūtu projektu, locekļu sarakstu un reglamenta projektu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/...⁺⁺ 25. panta 2. punktu, par *ENNOH* statūtu projektu, locekļu sarakstu un reglamenta projektu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺⁺ 57. panta 9. punktu un par ES SSO struktūras statūtu projektu, locekļu sarakstu un reglamenta projektu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 53. panta 3. punktu un Regulas (ES) 2024/...⁺⁺ 40. panta 4. punktu.
2. *ACER* pārtrauga saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 32. pantu – kā *ENTSO-E* veic savus uzdevumus; saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺⁺ 27. pantu – kā to dara *ENTSO-G*, saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺⁺ 64. pantu – kā to dara *ENNOH*, un tā pārtrauga, kā ES SSO struktūra veic Regulas (ES) 2019/943 55. pantā un Regulas (ES) 2024/...⁺⁺ 41. pantā paredzētos uzdevumus.

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru un zemspītras piezīmē ievietot minētās regulas numuru, datumu un OV publikācijas atsauci.

⁺⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

3. *ACER* var sniegt atzinumu:

- a) *ENTSO-E* saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 30. panta 1. punkta a) apakšpunktu, *ENTSO-G* saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 26. panta 2. punktu un *ENNOH* saskaņā ar minētās regulas 59. panta 1. punktu — par tīkla kodeksiem;
- b) *ENTSO-E* saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 32. panta 2. punktu, *ENTSO-G* saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 26. panta 2. punktu un *ENNOH* saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 60. panta 2. punktu — par Savienības tīkla attīstības plāna projektu un citiem attiecīgiem dokumentiem, kas minēti Regulas (ES) 2019/943 30. panta 1. punktā un Regulas (ES) 2024/...⁺ 26. panta 3. punktā un 59. panta 1. punktā, ņemot vērā diskriminācijas novēršanas, efektīvas konkurences un elektroenerģijas, ūdeņraža un dabasgāzes iekšējā tirgus pienācīgas un drošas darbības mērķus;
- c) ES SSO struktūrai — par gada darba programmas projektu un citiem attiecīgiem dokumentiem, kas minēti Regulas (ES) 2019/943 55. panta 2. punktā un Regulas (ES) 2024/...⁺ 41. panta 3. punktā, ņemot vērā nediskriminēšanas, efektīvas konkurences un elektroenerģijas, ūdeņraža un dabasgāzes iekšējā tirgus pienācīgas un drošas darbības mērķus.”;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

b) panta 6., 7. un 8. punktu aizstāj ar šādiem:

“6. Attiecīgās regulatīvās iestādes sadarbojas, lai kopīgi noteiktu, vai *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūra vai reģionālie koordinācijas centri nepilda tiem Savienības tiesību aktos paredzētos pienākumus, un veic atbilstošas darbības saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 62. panta 1. punkta f) apakšpunktu vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/...⁺⁺ 78. panta 1. punkta e) apakšpunktu.

ACER pēc vienas vai vairāku regulatīvo iestāžu pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas sniedz pamatotu atzinumu, kā arī ieteikumu *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūrai vai reģionālajiem koordinācijas centriem par to, kā tie pilda savus pienākumus.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru un zemsvītras piezīmē ievietot minētās regulas numuru, datumu un OV publikācijas atsauci.

7. Ja *ACER* pamatotajā atzinumā tiek konstatēts, ka *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūra vai reģionāls koordinācijas centrs potenciāli nepilda savus pienākumus, attiecīgās regulatīvās iestādes vienprātīgi pieņem saskaņotus lēmumus par to, vai attiecīgie pienākumi nav izpildīti, un attiecīgā gadījumā nosaka pasākumus, kas jāveic *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūrai vai reģionālajam koordinācijas centram, lai minēto neizpildi novērstu. Ja regulatīvās iestādes četru mēnešu laikā, skaitot no *ACER* pamatotā atzinuma saņemšanas dienas, nespēj vienprātīgi pieņemt šādus saskaņotus lēmumus, jautājumu nodod *ACER* izlemšanai saskaņā ar 6. panta 10. punktu.

8. Ja *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūra vai reģionāls koordinācijas centrs nav izpildījis savus pienākumus, kā konstatēts saskaņā ar šā panta 6. vai 7. punktu, un minētā neizpilde nav novērsta trīs mēnešu laikā, vai ja regulatīvā iestāde dalībvalstī, kurā ir minētās struktūras galvenā mītne, nav veikusi pasākumus atbilstības nodrošināšanai, *ACER* izdod ieteikumu regulatīvajai iestādei rīkoties saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktu un 62. panta 1. punkta f) apakšpunktu vai Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 1. punkta f) apakšpunktu, lai nodrošinātu, ka *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH*, ES SSO struktūra vai reģionālais koordinācijas centrs pilda savus pienākumus, un informē Komisiju.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/... (... gada ...) par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009 (OV L, ..., ELI: ...).

** Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/... (... gada ...) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Direktīvu (ES) 2023/1791 un atceļ Direktīvu 2009/73/EK (OV L, ..., ELI: ...).”;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

4) regulas 5. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. *ACER* piedalās tīkla kodeksu izstrādes procesā saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. pantu un Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. un 72. pantu, kā arī vadlīniju izstrādē saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 61. panta 6. punktu un Regulas (ES) 2024/...⁺ 74. panta 5. punktu. Tā jo īpaši:

- a) iesniedz Komisijai nesaistošās galvenās vadlīnijas, kad tas tiek prasīts saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 4. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 4. punktu vai 72. panta 4. punktu. *ACER* pārskata galvenās vadlīnijas un atkārtoti iesniedz tās Komisijai, kad tas tiek prasīts saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 7. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 7. punktu vai 72. panta 7. punktu;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

- b) pārskata tīkla kodeksu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 11. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 11. punktu vai 72. panta 11. punktu. Savā pārskatīšanā *ACER* ņem vērā iesaistīto pušu viedokļus, kas pausti *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH* vai ES SSO struktūras vadītājā pārstrādātā tīkla kodeksa izstrādē, un oficiāli apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām par Komisijai iesniedzamo redakciju. Šajā nolūkā *ACER* attiecīgā gadījumā var izmantot redakcijas komiteju, kas izveidota saskaņā ar tīkla kodeksiem. *ACER* paziņo Komisijai šīs apspriešanas rezultātus. Pēc tam *ACER* iesniedz Komisijai pārskatīto tīkla kodeksu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 11. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 11. punktu vai 72. panta 11. punktu. Ja *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH* vai ES SSO struktūra nav izstrādājusi tīkla kodeksu, *ACER* sagatavo un iesniedz Komisijai tīkla kodeksa projektu, kad tas prasīts saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 12. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 12. punktu vai 72. panta 12. punktu;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

- c) sniedz Komisijai pamatotu atzinumu saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 32. panta 1. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 27. panta 1. punktu vai 64. panta 2. punktu, ja *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, *ENNOH* vai ES SSO struktūra nav īstenojusi tīkla kodeksu, kas izstrādāts atbilstīgi Regulas (ES) 2019/943 30. panta 1. punkta a) apakšpunktam vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 26. panta 1. punktam vai 59. panta 1. punkta a) apakšpunktam, vai tīkla kodeksu, kas izveidots saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 3. līdz 12. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 3. līdz 12. punktu vai 72. panta 3. līdz 12. punktu, taču kuru Komisija nav pieņēmusi saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. panta 13. punktu vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. panta 13. punktu vai 72. panta 13. punktu;
- d) uzrauga un analizē to, kā tiek īstenoti tīkla kodeksi, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 59. pantu un Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. un 72. pantu, un vadlīnijas, kas pieņemtas saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 61. pantu un Regulas (ES) 2024/...⁺ 74. pantu, un to ietekmi uz tādu spēkā esošo noteikumu saskaņošanu, kuru mērķis ir tirgus integrācijas veicināšana, kā arī ietekmi uz diskriminācijas novēršanu, efektīvu konkurenci un pienācīgu tirgus darbību, un iesniedz ziņojumu Komisijai.”;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

5) regulas 6. pantu groza šādi:

a) panta 3. punktu aizstāj ar šādu:

“3. Komisija līdz 2022. gada 5. jūlijam un pēc tam reizi četros gados Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par regulatīvo iestāžu neatkarību, ievērojot Direktīvas (ES) 2019/944 57. panta 7. punktu un Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 76. panta 6. punktu.”;

b) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“5. Pēc vienas vai vairāku regulatīvo iestāžu vai Komisijas pieprasījuma *ACER* sniedz uz faktiem balstītu atzinumu par to, vai regulatīvās iestādes pieņemtais lēmums atbilst tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas minētas Regulā (ES) 2019/943, Regulā (ES) 2024/...⁺⁺, Direktīvā (ES) 2019/944 vai Direktīvā (ES) 2024/...⁺, vai citiem attiecīgiem noteikumiem minētajās regulās vai direktīvās, vai Regulas (ES) 2017/1938 13. pantā.”;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

⁺⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

c) pantā iekļauj šādus punktus:

“9.a *ACER* sniedz ieteikumus pārvades sistēmu operatoriem, sadales sistēmu operatoriem, ūdeņraža tīklu operatoriem un regulatīvajām iestādēm par metodiku, ar ko nosaka dinamisko izmaksu sadali saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 5. panta 6. punkta pirmo daļu.

ACER sniedz ieteikumus pārvades sistēmu operatoriem, sadales sistēmu operatoriem, ūdeņraža tīklu operatoriem un regulatīvajām iestādēm par regulēto aktīvu bāzēm saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 5. panta 6. punkta trešo daļu.

9.b *ACER* var regulatīvajām iestādēm sniegt ieteikumus par izmaksu sadali tiem risinājumiem, kas saistīti ar pārrobežu plūsmu ierobežojumiem gāzes kvalitātes atšķirību dēļ, saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 21. panta 11. punktu.

9.c *ACER* var regulatīvajām iestādēm sniegt ieteikumus par izmaksu sadali tiem risinājumiem, kas saistīti ar pārrobežu plūsmu ierobežojumiem ūdeņraža kvalitātes atšķirību dēļ, saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 55. panta 8. punktu.

9.d *ACER* publicē monitoringa ziņojumus par pārslodzi starpsavienojuma punktos saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ I pielikuma 2.2.1. punkta 2. apakšpunktu.”;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

d) panta 10. punktu groza šādi:

i) punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“*ACER* ir kompetenta pieņemt atsevišķus lēmumus par regulatīviem jautājumiem, kas ietekmē pārrobežu tirdzniecību vai pārrobežu sistēmu drošību, kad šādu lēmumu pieņemšanai ir vajadzīgs vismaz divu regulatīvo iestāžu kopīgs lēmums, ja šādas pilnvaras regulatīvajām iestādēm ir piešķirtas saskaņā ar kādu no šādiem tiesību aktiem:

- a) leģislatīvu Savienības aktu, kas pieņemts saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru;
- b) tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas minēti Regulas (ES) 2019/943 59. līdz 61. pantā un pieņemti pirms 2019. gada 4. jūlija un vēlākām izmaiņām, kas veiktas minēto tīkla kodeksu un vadlīniju pārskatīšanas procesā;
- c) tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas minēti Regulas (ES) 2019/943 59. līdz 61. pantā un pieņemti kā īstenošanas akti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu;
- d) vadlīnijām saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ I pielikumu; vai
- e) tīkla kodeksiem un vadlīnijām, kas minēti Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. līdz 74. pantā.”;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

ii) punkta otrās daļas a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) ja kompetentās regulatīvās iestādes nav varējušas panākt vienošanos sešos mēnešos pēc lietas nodošanas pēdējai no minētajām regulatīvajām iestādēm vai četros mēnešos attiecībā uz gadījumiem, kas minēti šīs regulas 4. panta 7. punktā vai Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktā vai 62. panta 1. punkta f) apakšpunktā, vai Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 1. punkta f) apakšpunktā;”;

iii) punkta trešo un ceturto daļu aizstāj ar šādām:

“Kompetentās regulatīvās iestādes var kopīgi lūgt uz ilgākais sešiem mēnešiem pagarināt šā punkta otrās daļas a) apakšpunktā minēto termiņu, izņemot attiecībā uz gadījumiem, kas minēti šīs regulas 4. panta 7. punktā vai Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktā vai 62. panta 1. punkta f) apakšpunktā, vai Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 1. punkta f) apakšpunktā.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

Ja šā punkta pirmajā daļā minētās pilnvaras pieņemt lēmumus par pārrobežu jautājumiem regulatīvajām iestādēm ir uzticētas jaunos tīkla kodeksos vai vadlīnijās, kas minēti Regulas (ES) 2019/943 59. līdz 61. pantā un kā deleģētie akti ir pieņemti pēc 2019. gada 4. jūlija, *ACER* kompetence atbilstoši šā punkta otrās daļas b) apakšpunktam balstās tikai uz brīvprātības principu, saņemot pieprasījumu, kuru iesnieguši vismaz 60 % kompetento regulatīvo iestāžu. Ja ir iesaistītas tikai divas regulatīvās iestādes, jebkura no tām var nodot lietu *ACER*.”;

e) panta 12. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a) pieņem lēmumu sešu mēnešu laikā pēc lietas nodošanas vai četru mēnešu laikā attiecībā uz gadījumiem, kas minēti šīs regulas 4. panta 7. punktā vai Direktīvas (ES) 2019/944 59. panta 1. punkta c) apakšpunktā vai 62. panta 1. punkta f) apakšpunktā, vai Direktīvas (ES) 2024/...⁺ 78. panta 1. punkta f) apakšpunktā; un”;

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

6) regulas 14. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Veicot savus uzdevumus, jo īpaši izstrādājot galvenās vadlīnijas, kā noteikts Regulas (ES) 2019/943 59. pantā vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 71. un 72. pantā, un ierosinot grozījumus tīkla kodeksos, kā noteikts Regulas (ES) 2019/943 60. pantā vai Regulas (ES) 2024/...⁺ 73. pantā, *ACER* atklātā un pārredzamā veidā un jo īpaši, ja tās uzdevumi ir saistīti ar pārvades sistēmu operatoriem un udeņraža pārvades tīklu operatoriem, plaši un savlaicīgi apspriežas ar tirgus dalībniekiem, pārvades sistēmu operatoriem, udeņraža pārvades tīklu operatoriem, patērētājiem, tiešajiem izmantotājiem un vajadzības gadījumā konkurences iestādēm, neskarot to attiecīgo kompetenci.”;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

7) regulas 15. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. *ACER*, cieši sadarbojoties ar Komisiju, dalībvalstīm un attiecīgajām dalībvalstu iestādēm, tostarp regulatīvajām iestādēm, un neskarot konkurences iestāžu kompetenci, pārrauga elektroenerģijas un dabasgāzes vairumtirgus un mazumtirgus, jo īpaši mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības cenu līmeni un cenu veidošanos, lai sekmētu to, ka attiecīgās iestādes var identificēt iespējamu pret konkurenci vērstu, negodīgu un nepārredzamu tirgus dalībnieku rīcību, un Direktīvā (ES) 2019/944 un Direktīvā (ES) 2024/...⁺ paredzēto patērētāju tiesību ievērošanu, tirgus norišu ietekmi uz mājsaimniecību lietotājiem, piekļuvi tīkliem, tostarp piekļuvi atjaunīgo energoresursu elektroenerģijai, progresu attiecībā uz starpsavienotājiem, iespējamās pārrobežu tirdzniecības šķēršļus, tostarp ietekmi no ūdeņraža piemaisīšanas dabasgāzes sistēmā un šķēršļus attiecībā uz biometāna pārrobežu plūsmu, regulatīvos šķēršļus jaunpienācējiem tirgū un mazākiem tirgus dalībniekiem, tostarp iedzīvotāju energokopienām un atjaunīgās enerģijas energokopienām, valsts iejaukšanos, kas liedz cenās atspoguļot faktisko nepietiekamību, piemēram, kā noteikts Regulas (ES) 2019/943 10. panta 4. punktā, dalībvalstu veikumu elektroenerģijas piegādes drošības jomā, pamatojoties uz minētās regulas 23. pantā minēto Eiropas resursu pietiekamības novērtējumu, jo īpaši ņemot vērā Regulas (ES) 2019/941 17. pantā minēto *ex post* izvērtējumu.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE-CONS 104/23 (2021/0425(COD)) ietvertās direktīvas numuru.

ACER ciešā sadarbībā ar Komisiju, dalībvalstīm un attiecīgajām valsts iestādēm, arī regulatīvajām iestādēm, un neskarot konkurences iestāžu kompetenci, pārtrauga ūdeņraža tirgus, jo īpaši tirgus norišu ietekmi uz ūdeņraža lietotājiem, piekļuvi ūdeņraža tīklam, tostarp piekļuvi no atjaunīgajiem energoresursiem iegūta ūdeņraža tīklam, progresu, kas panākts attiecībā uz starpsavienotājiem un iespējamās pārrobežu tirdzniecības šķēršļus.”;

b) panta 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. *ACER* katru gadu publicē ziņojumu par 1. punktā minētā monitoringa rezultātiem. Minētajā ziņojumā *ACER* norāda šķēršļus, kas kavē elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu izveides pabeigšanu.”;

c) pievieno šādus punktus:

“6. *ACER* publicē pētījumus, kuros salīdzināta Savienības pārvades sistēmu operatoru izmaksu efektivitāte, ievērojot Regulas (ES) 2024/...⁺ 19. panta 2. punktu.

7. *ACER* sniedz atzinumus, kuros paredzēts saskaņots formāts tehniskās informācijas publicēšanai par piekļuvi ūdeņraža pārvades tīkliem un publicē monitoringa ziņojumu par pārslodzi starpsavienojuma punktos, ievērojot Regulas (ES) 2024/...⁺ I pielikumā izklāstītās vadlīnijas.”.

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

86. pants
Grozījumi Regulā (ES) 2022/869

Regulu (ES) 2022/869 groza šādi:

- 1) regulas 11., 12. un 13. pantu aizstāj ar šādiem:

“11. pants

Izmaksu un ieguvumu analīze energosistēmas mērogā

1. *ENTSO-E un ūdeņraža tīklu operatoru Eiropas tīkls (ENNOH), kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/...⁺ 57. pantā, sagatavo saskanīgus atsevišķu nozaru metodoloģiju projektus, tostarp šā panta 10. punktā minēto energotīklu un tirgus modeli, kas ir pamatā harmonizētai energosistēmas mēroga izmaksu un ieguvumu analīzei Savienības līmenī Savienības sarakstā esošiem projektiem, kuri ietilpst šīs regulas II pielikuma 1. punkta a), b), d) un f) apakšpunktā un 3. punktā noteiktajās energoinfrastruktūras kategorijās.*

Šā punkta pirmajā daļā minēto metodoloģiju izstrādā saskaņā ar V pielikumā noteiktajiem principiem, tā balstās kopīgos pieņēmumos, kas ļauj salīdzināt projektus, un atbilst 2030. gadam izvirzītajiem Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītājiem un tās 2050. gada klimatneitralitātes mērķim, kā arī IV pielikumā izklāstītajiem noteikumiem un rādītājiem.

⁺ OV: lūgums tekstā ievietot dokumentā PE CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru un zemspītras piezīmē ievietot minētās regulas numuru, datumu un OV atsauci.

Šā punkta pirmajā daļā minēto metodoloģiju izmanto, lai sagatavotu visus turpmākos Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānus, kurus izstrādā *ENTSO-E* saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 30. pantu vai *ENNOH* saskaņā ar Regulas (ES) 2024/...⁺ 60. pantu.

Līdz 2023. gada 24. aprīlim *ENTSO-E* publicē un iesniedz dalībvalstīm, Komisijai un Aģentūrai savu saskanīgo vienas nozares metodoloģijas projektu, pēc tam, kad ir apkopojis attiecīgo ieinteresēto personu viedokļus šā panta 2. punktā minētajā apspriešanās procesā. Jebkuru energosistēmas mēroga udeņraža izmaksu un ieguvumu analīzes metodoloģiju, ko *ENTSO-G* izstrādājis līdz 2024. gada 1. septembrim, apstiprina saskaņā ar šajā pantā noteikto procesu. Līdz 2025. gada 1. decembrim *ENNOH* publicē un iesniedz dalībvalstīm, Komisijai un Aģentūrai savu saskanīgo vienas nozares metodoloģijas projektu, pēc tam, kad ir apkopojis attiecīgo ieinteresēto personu viedokļus Regulas (ES) 2024/...⁺ 61. panta 3. punkta d) apakšpunktā minētajā apspriešanās procesā.

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

2. Pirms savu attiecīgo metodoloģijas projektu iesniegšanas dalībvalstīm, Komisijai un Aģentūrai saskaņā ar 1. punktu *ENTSO-E* un *ENNOH* publicē provizorisko metodoloģijas projektu un īsteno plašu apspriešanās procesu, kā arī lūdz ieteikumus dalībvalstīm un vismaz tām organizācijām, kas pārstāv visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp Eiropas sadales sistēmu operatoru struktūrai, kura izveidota saskaņā ar Regulas (ES) 2019/943 52. panta 1. punktu ("ES SSO struktūra"), asociācijām, kas darbojas elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža tirgos, siltumapgādes un aukstumapgādes, oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas un oglekļa uztveršanas un utilizācijas jomas ieinteresētajām personām, neatkarīgiem agregatoriem, pieprasījumu reakcijas operatoriem, energoefektivitātes risinājumos iesaistītajām organizācijām, enerģijas patērētāju apvienībām, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem un, ja tas tiek uzskatīts par vajadzīgu, valsts regulatīvajām iestādēm un citām valsts iestādēm.

Trīs mēnešu laikā pēc provizorisko metodoloģijas projektu publicēšanas saskaņā ar pirmo daļu jebkura minētajā daļā norādītā ieinteresētā persona var iesniegt ieteikumu.

Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 401/2009** 10.a pantu, pēc savas iniciatīvas var sniegt atzinumu par metodoloģijas projektiem.

Attiecīgā gadījumā dalībvalstis un pirmajā daļā minētās ieinteresētās personas iesniedz un dara publiski pieejamus savus ieteikumus, un Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos savu atzinumu iesniedz Aģentūrai, dara to publiski pieejamu un attiecīgā gadījumā iesniedz *ENTSO-E* vai *ENNOH*.

Apspriešanās process ir atklāts, savlaicīgs un pārredzams. *ENTSO-E* un *ENNOH* sagatavo un dara publiski pieejamu ziņojumu par apspriešanās procesu.

ENTSO-E un *ENNOH* sniedz pamatojumu, ja nav ņēmuši vērā vai ir tikai daļēji ņēmuši vērā dalībvalstu vai ieinteresēto personu, kā arī valstu iestāžu ieteikumus vai Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos atzinumu, tie pamato savu rīcību.

3. Trīs mēnešu laikā pēc tam, kad saņemti metodoloģiju projekti, kā arī apspriešanās procesā iegūtie viedokļi un ziņojums par apspriešanos, Aģentūra sniedz atzinumu *ENTSO-E* un *ENNOH*. Aģentūra savu atzinumu nosūta *ENTSO-E*, *ENNOH*, dalībvalstīm un Komisijai un publicē to savā tīmekļa vietnē.
4. Trīs mēnešu laikā pēc metodoloģiju projektu saņemšanas dalībvalstis var sniegt savus atzinumus *ENTSO-E* un *ENNOH*, kā arī Komisijai. Lai sekmētu apspriešanos, Komisija var rīkot specifiskas grupu sanāksmes metodoloģiju projektu apspriešanai.

5. Trīs mēnešu laikā pēc 3. un 4. punktā minēto Aģentūras un dalībvalstu atzinumu saņemšanas *ENTSO-E* un *ENNOH* groza savas attiecīgās metodoloģijas, lai pilnīgi ņemtu vērā Aģentūras un dalībvalstu atzinumus, un kopā ar Aģentūras atzinumu iesniedz tās Komisijai apstiprināšanai. Komisija lēmumu pieņem trīs mēnešu laikā pēc tam, kad attiecīgi *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* ir iesnieguši metodoloģijas.
6. Divu nedēļu laikā pēc Komisijas apstiprinājuma saņemšanas saskaņā ar 5. punktu *ENTSO-E* un *ENNOH* publicē savas attiecīgās metodoloģijas savās tīmekļa vietnēs. Tie publicē attiecīgos ievaddatus un citus būtiskus datus par tīkliem, jaudas plūsmām un tirgu pietiekami precīzā formā, ievērojot ierobežojumus atbilstīgi valstu tiesību aktiem un attiecīgajiem nolīgumiem par konfidencialitāti. Komisija un Aģentūra nodrošina gan pašu saņemto, gan tādu trešo pušu saņemto datu konfidencialitāti, kuras uz minēto datu pamata to labā veic analītisko darbu.

7. Metodoloģijas regulāri atjaunina un uzlabo, ievērojot 1. līdz 6. punktā aprakstīto procedūru. Jo īpaši tās groza pēc 10. punktā minētā enerģijas tīkla un tirgus modeļa iesniegšanas. Aģentūra pēc savas iniciatīvas vai pēc pienācīgi pamatota valsts regulatīvo iestāžu vai ieinteresēto personu pieprasījuma un pēc oficiālas apspriešanās ar organizācijām, kas pārstāv visas attiecīgās ieinteresētās personas, kuras minētas 2. punkta pirmajā daļā, un ar Komisiju var pieprasīt šādus atjauninājumus un uzlabojumus, to pamatojot un norādot termiņus. Aģentūra publicē valsts regulatīvo iestāžu un ieinteresēto personu pieprasījumus un visus attiecīgos komerciāli nesensitīvos dokumentus, kuru dēļ Aģentūra pieprasa atjauninājumus vai uzlabojumus.
8. Attiecībā uz projektiem, kas ietilpst II pielikuma 1. punkta c) un e) apakšpunktā un 2., 4. un 5. punktā noteiktajās energoinfrastruktūras kategorijās, Komisija nodrošina, ka tiek izstrādāta metodoloģija saskaņotai energosistēmas mēroga izmaksu un ieguvumu analīzei Savienības līmenī. Minētās metodoloģijas ieguvumu un izmaksu ziņā ir saderīgas ar *ENTSO-E* un *ENNOH* izstrādātajām metodoloģijām. Aģentūra ar valsts regulatīvo iestāžu atbalstu veicina šo metodoloģiju saskanību ar *ENTSO-E* un *ENNOH* izstrādātajām metodoloģijām. Metodoloģijas izstrādā pārredzami, tostarp plaši apspriežoties ar dalībvalstīm un visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

9. Reizi trijos gados Aģentūra nosaka un publicē rādītāju kopumu un atbilstošas atsaucē vērtības, lai salīdzinātu vienības investīciju izmaksas salīdzināmiem energoinfrastruktūras kategoriju projektiem, kas iekļauti II pielikumā. Projektu virzītāji sniedz prasītos datus valsts regulatīvajām iestādēm un Aģentūrai.

Aģentūra līdz 2023. gada 24. aprīlim publicē pirmos rādītājus infrastruktūras kategorijām, kas noteiktas II pielikuma 1., 2. un 3. punktā, ciktāl ir pieejami dati robustu rādītāju un atsaucē vērtību aprēķināšanai. Minētās atsaucē vērtības *ENTSO-E* un *ENNOH* var izmantot izmaksu un ieguvumu analīzēm, ko veic turpmākajiem Savienības tīkla attīstības desmit gadu plāniem.

Aģentūra līdz 2025. gada 24. aprīlim publicē pirmos rādītājus energoinfrastruktūras kategorijām, kas noteiktas II pielikuma 4. un 5. punktā.

10. Līdz 2025. gada 31. oktobrim pēc plašas apspriešanās ar 2. punkta pirmajā daļā minētajām ieinteresētajām personām *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* kopīgi iesniedz Komisijai un Aģentūrai konsekventu un pakāpeniski integrētu modeli, kas nodrošina vienas nozares metodoloģiju saskanību uz kopīgu pieņēmumu pamata un kas ietver elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža pārvades infrastruktūru, kā arī dabasgāzes krātuves, sašķidrinātu dabasgāzi un elektrolīzerus, aptver I pielikumā noteiktos energoinfrastruktūras prioritāros koridorus un jomas un ir izstrādāts saskaņā ar V pielikumā noteiktajiem principiem.

11. Šā panta 10. punktā minētais modelis aptver vismaz attiecīgo nozaru savstarpējās saiknes visos infrastruktūras plānošanas posmos, jo īpaši scenārijus, tehnoloģijas un telpisko izšķirtspēju, infrastruktūras nepilnību apzināšanu, jo īpaši attiecībā uz pārrobežu jaudām un projektu novērtēšanu.
12. Pēc tam, kad Komisija 10. punktā minēto modeli ir apstiprinājusi saskaņā ar 1. līdz 5. punktā noteikto procedūru, to iekļauj 1. punktā minētajās metodoloģijās, ko attiecīgi groza.
13. Vismaz reizi piecos gados, sākot no modeļa apstiprināšanas saskaņā ar 10. punktu, un vajadzības gadījumā biežāk modeli un saskanīgās vienas nozares izmaksu un ieguvumu metodoloģijas atjaunina saskaņā ar 7. punktā minēto procedūru.
14. Līdz 2027. gada 1. janvārim šo pantu piemēro, ievērojot Regulas (ES) 2024/...⁺ 61. pantā izklāstītos pārejas noteikumus.

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

12. pants

Tīkla attīstības desmit gadu plānu scenāriji

1. Līdz 2023. gada 24. janvārim Aģentūra pēc plaša apspriešanās procesa, kurā iesaistīta Komisija, dalībvalstis, *ENTSO-E*, *ENTSO-G*, ES SSO struktūra un vismaz organizācijas, kas pārstāv asociācijas, kuras darbojas elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža tirgos, siltumapgādes un aukstumapgādes, oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas un oglekļa uztveršanas un utilizācijas jomas ieinteresētās personas, neatkarīgus agregatorus, pieprasījumsreakcijas operatorus, energoefektivitātes risinājumos iesaistītās organizācijas, enerģijas patērētāju apvienības un pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus, publicē galvenās vadlīnijas kopīgajiem scenārijiem, kas jāizstrādā *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH*. Minētās galvenās vadlīnijas pēc vajadzības regulāri atjaunina. Apspriešanās procesā par galveno vadlīniju atjaunināšanu iesaista arī *ENNOH*.

Pirmajā daļā minētajās galvenajās vadlīnijās nosaka kritērijus pārredzamai, nediskriminējošai un stabilai scenāriju izstrādei, ņemot vērā paraugpraksi infrastruktūras novērtēšanas un tīkla attīstības plānošanas jomā. Ar galvenajām vadlīnijām tiecas arī nodrošināt, ka pamatā esošie *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* scenāriji pilnībā atbilst principam “energoefektivitāte pirmajā vietā”, 2030. gadam izvirzītajiem Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītājiem un 2050. gada klimatneitralitātes mērķim, un tajās ņem vērā jaunākos pieejamos Komisijas scenārijus, kā arī attiecīgā gadījumā nacionālos enerģētikas un klimata plānus.

Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos pēc savas iniciatīvas var sniegt viedokli par to, kā nodrošināt scenāriju atbilstību 2030. gadam izvirzītajiem Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītājiem un 2050. gada klimatneitralitātes mērķim. Aģentūra minēto viedokli pienācīgi ņem vērā pirmajā daļā minētajās galvenajās vadlīnijās.

Ja Aģentūra nav ņēmusi vērā vai ir tikai daļēji ņēmusi vērā dalībvalstu, ieinteresēto personu un Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos ieteikumus, tā savu rīcību pamato.

2. Izstrādājot kopīgos scenārijus, kas izmantojami Savienības tīkla attīstības desmit gadu plāniem, *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* ievēro Aģentūras galvenās vadlīnijas.

Kopīgajos scenārijos iekļauj arī ilgtermiņa perspektīvu līdz 2050. gadam un attiecīgā gadījumā ietver starpposma pasākumus.

3. *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* uzaicina organizācijas, kas pārstāv visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp ES SSO struktūru, asociācijas, kas darbojas elektroenerģijas, dabasgāzes un ūdeņraža tirgos, siltumapgādes un aukstumapgādes, oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas un oglekļa uztveršanas un utilizācijas jomas ieinteresētās personas, neatkarīgus agregatorus, pieprasījumreakcijas operatorus, energoefektivitātes risinājumos iesaistītās organizācijas, enerģijas patērētāju apvienības, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus, piedalīties scenāriju izstrādes procesā, jo īpaši attiecībā uz tādiem svarīgiem elementiem kā pieņēmumi un tas, kā tie atspoguļoti scenāriju datos.

4. *ENTSO-E, ENTSO-G* un *ENNOH* kopīgo scenāriju ziņojuma projektu publicē un iesniedz Aģentūrai, dalībvalstīm un Komisijai atzinuma saņemšanai.

Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos pēc savas iniciatīvas var sniegt atzinumu par kopīgo scenāriju ziņojumu.

5. Trīs mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts kopīgo scenāriju ziņojuma projekts, kā arī apspriešanās procesā iegūtie viedokļi un ziņojums par to, kā tie ņemti vērā, Aģentūra sniedz *ENTSO-E, ENTSO-G, ENNOH*, dalībvalstīm un Komisijai atzinumu par scenāriju atbilstību 1. punkta pirmajā daļā minētajām galvenajām vadlīnijām, tostarp potenciāli arī par grozījumu ieteikumiem.

Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos tajā pašā termiņā pēc savas iniciatīvas var sniegt viedokli par scenāriju atbilstību 2030. gadam izvirzītajiem Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītājiem un 2050. gada klimatneitralitātes mērķim.

6. Trīs mēnešu laikā pēc 5. punktā minētā atzinuma saņemšanas Komisija, ņemot vērā Aģentūras un dalībvalstu atzinumus, apstiprina kopīgo scenāriju ziņojuma projektu vai pieprasa *ENTSO-E, ENTSO-G* un *ENNOH* to grozīt.

ENTSO-E, ENTSO-G un *ENNOH* sniedz pamatojumu, paskaidrojot, kā reaģēts uz Komisijas prasībām izdarīt grozījumus.

Ja Komisija kopīgo scenāriju ziņojumu neapstiprina, tā sniedz *ENTSO-E, ENTSO-G* un *ENNOH* pamatotu atzinumu.

7. Divu nedēļu laikā pēc tam, kad saskaņā ar 6. punktu apstiprināts kopīgo scenāriju ziņojums, *ENTSO-E, ENTSO-G* un *ENNOH* to publicē savās tīmekļa vietnēs. Tie pietiekami skaidrā un precīzā formā publicē arī atbilstošos ievaddatus un izvaddatus, lai trešās personas varētu reproducēt rezultātus, pienācīgi ņemot vērā valstu tiesību aktus un attiecīgajos nolīgumos par konfidencialitāti, kā arī sensitīvu informāciju.
8. Līdz 2027. gada 1. janvārim šo pantu piemēro, ievērojot Regulas (ES) 2024/...⁺ 61. pantā izklāstītos pārejas noteikumus.

13. pants

Infrastrukturā nepilnību konstatēšana

1. Sešu mēnešu laikā pēc kopīgo scenāriju ziņojumu apstiprināšanas saskaņā ar 12. panta 6. punktu un pēc tam reizi divos gados *ENTSO-E, ENTSO-G* un *ENNOH* publicē ziņojumus par infrastruktūras nepilnībām, kas sagatavoti Savienības tīkla attīstības desmit gadu plānu ietvaros.

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

Novērtējot infrastruktūras nepilnības, *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* analīzi balsta saskaņā ar 12. pantu izveidotajos scenārijos, īsteno principu “energoefektivitāte pirmajā vietā” un prioritārā kārtā apsver visas noderīgās alternatīvas jaunai infrastruktūrai. Apsverot jaunus infrastruktūras risinājumus, infrastruktūras nepilnību novērtējumā ņem vērā visas attiecīgās izmaksas, tostarp tīkla pastiprinājumus.

Infrastruktūras nepilnību novērtējumā īpašu uzmanību pievērš infrastruktūras nepilnībām, kas potenciāli skar 2030. gadam izvirzīto Savienības enerģētikas un klimata mērķrādītāju un 2050. gada klimatneitralitātes mērķa sasniegšanu.

Pirms savu attiecīgo ziņojumu publicēšanas *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* veic plašu apspriešanos, kurā piedalās visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp ES SSO struktūra, asociācijas, kas darbojas elektroenerģijas, dabasgāzes un udeņraža tirgos, siltumapgādes un aukstumapgādes, oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas un oglekļa uztveršanas un utilizācijas jomas ieinteresētās personas, neatkarīgi agregatori, pieprasījumureakcijas operatori, energoefektivitātes risinājumos iesaistītās organizācijas, enerģijas patērētāju apvienības, pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, Aģentūra un visu to dalībvalstu pārstāvji, uz kurām attiecas I pielikumā noteiktie attiecīgie energoinfrastruktūras prioritārie koridori.

2. *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* iesniedz savus attiecīgos infrastruktūras nepilnību ziņojuma projektus Aģentūrai un Komisijai, kā arī dalībvalstīm atzinuma sniegšanai.

3. Trīs mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts infrastruktūras nepilnību ziņojuma projekts, kā arī apspriešanās procesā iegūtie viedokļi un ziņojums par to, kā tie ņemti vērā, Aģentūra sniedz atzinumu *ENTSO-E*, *ENTSO-G* vai *ENNOH*, Komisijai un dalībvalstīm un dara to publiski pieejamu.
4. Trīs mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts 3. punktā minētais Aģentūras atzinums, Komisija, ņemot vērā Aģentūras atzinumu un dalībvalstu viedokļus, sagatavo atzinumu un iesniedz to *ENTSO-E*, *ENTSO-G* vai *ENNOH*.
5. *ENTSO-E*, *ENTSO-G* un *ENNOH* koriģē savus infrastruktūras nepilnību ziņojumus, pienācīgi ņemot vērā Aģentūras atzinumu un saskaņā ar Komisijas atzinumu un dalībvalstu viedokļiem, un dara tos publiski pieejamus.
6. Līdz 2027. gada 1. janvārim šo pantu piemēro, ievērojot Regulas (ES) 2024/...⁺ 61. pantā izklāstītos pārejas noteikumus.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/... (... gada ...) par atjaunīgās gāzes, dabasgāzes un ūdeņraža iekšējo tirgu un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 un (ES) 2022/869 un Lēmumu (ES) 2017/684 un atceļ Regulu (EK) Nr. 715/2009 (OV L, ..., ELI: ...).

** Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 401/2009 (2009. gada 23. aprīlis) par Eiropas Vides aģentūru un Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīklu (OV L 126, 21.5.2009., 13. lpp.).”;

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

2) regulas 31. pantā iekļauj šādu punktu:

“5. Šīs regulas pielikumos Regulas (ES) 2024/...⁺ 61. pantā paredzēto pārejas noteikumu nolūkā jebkuru atsauci uz “*ENTSO-G*” saprot kā atsauci uz “*ENTSO-G* un *ENNOH*”. No 2027. gada 1. janvāra jebkuru atsauci uz “*ENTSO-G*” saprot kā atsauci uz “*ENNOH*”.

87. pants

Grozījums Lēmumā (ES) 2017/684

Pienākumos paziņot par starpvaldību nolīgumiem enerģētikas jomā attiecībā uz dabasgāzi, kas noteikti Lēmumā (ES) 2017/684, ietver arī pienākumus paziņot par starpvaldību nolīgumiem attiecībā uz ūdeņradi, arī ūdeņraža savienojumiem, piemēram, amonjaku un šķidrā organiskā ūdeņraža nesējiem.

88. pants

Atcelšana

Regulu (EK) Nr. 715/2009 atceļ. Atsauces uz atcelto regulu uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu šīs regulas III pielikumā.

⁺ OV: lūgums ievietot tekstā dokumentā PE-CONS 105/23 (2021/0424(COD)) ietvertās regulas numuru.

89. pants
Stāšanās spēkā

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro ... [sešus mēnešus no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta:

- a) regulas 11. panta 3. punkta b) apakšpunktu, 34. panta 6. punktu un 84. pantu piemēro no 2025. gada 1. janvāra;
- b) regulas 5. iedaļu piemēro no 2025. gada 1. janvāra, izņemot 42., 43., 44., 52., 53. un 54. pantu, ko piemēro no ... [šīs regulas spēkā stāšanās diena].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

....,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*

I PIELIKUMS

Vadlīnijas

1. Publicējamā informācija par metodiku, ar ko noteikti regulētie pārvades sistēmas operatora ieņēmumi

Regulatīvā iestāde vai pārvades sistēmas operators saskaņā ar regulatīvās iestādes lēmumu pirms tarifu perioda publicē 1. līdz 5. punktā minēto informāciju.

Ja pārvades sistēmas operators ir daļa no lielākas komercstruktūras vai pārvaldītājsabiedrības, šo informāciju sniedz atsevišķi par pārvades darbībām.

1. Atbildīgā struktūra, kas aprēķina, nosaka un apstiprina dažādos metodikas komponentus.
2. Metodikas apraksts, kurā aprakstīta vismaz
 - a) vispārējā metodika, piemēram, ieņēmumu maksimuma, hibrīdiskā, izmaksu pieskaitīšanas vai tarifu salīdzinošās izvērtēšanas metodika;
 - b) regulēto aktīvu bāzes (RAB) noteikšanas metodika, arī
 - i) metodika, ar kādu noteikta aktīvu sākotnējā (sākuma) vērtība, ko piemēro attiecīgā regulatīvā perioda sākumā un kad RAB iekļauj jaunus aktīvus;

- ii) aktīvu atkalizvērtēšanas metodika;
- iii) skaidrojums par aktīvu vērtības dinamiku;
- iv) apiešanās ar dezekspluatētajiem aktīviem;
- v) RAB piemērotā nolietojuma metodika, arī jebkādas vērtību izmaiņas;
- c) kapitāla izmaksu noteikšanas metodika;
- d) kopējo izdevumu (*TOTEX*) vai attiecīgā gadījumā pamatdarbības izdevumu (*OPEX*) un kapitālizdevumu (*CAPEX*) noteikšanas metodika;
- e) attiecīgā gadījumā — konkrēto izmaksu efektivitātes noteikšanas metodika;
- f) inflācijas noteikšanai izmantotā metodika;
- g) attiecīgā gadījumā — prēmiju un stimulu noteikšanas metodika;
- h) nekontrolējamās izmaksas;
- i) attiecīgā gadījumā — pakalpojumi, ko sniedz pārvaldītājsabiedrībā.

3. Metodikā izmantoto parametru vērtības:

- a) detalizētas to parametru vērtības, kas ir daļa no pašu kapitāla izmaksām un parāda izmaksām vai vidējām svērtajām kapitāla izmaksām, izteiktas procentos;

- b) atsevišķi cauruļvadiem un kompresoriem piemērojamie nolietojuma periodi gados;
 - c) izmaiņas nolietojuma periodā vai aktīviem piemērotā nolietojuma paaugstinājumā;
 - d) procentos izteikti efektivitātes mērķrādītāji;
 - e) inflācijas indeksi;
 - f) prēmijas un stimuli.
4. Izmaksu un izdevumu vērtības, ko izmanto, lai noteiktu atļautos ieņēmumus vai mērķieņēmumus euro un vietējā valūtā:
- a) RAB pa aktīvu veidiem un pa gadiem līdz pilnīgam nolietojumam, arī:
 - i) RAB pieskaitītās investīcijas pa aktīvu veidiem;
 - ii) nolietojums pa aktīvu veidiem līdz pilnīgam aktīvu nolietojumam;
 - b) kapitāla izmaksas, arī pašu kapitāla izmaksas un parāda izmaksas;
 - c) pamatdarbības izdevumi;
 - d) prēmijas un stimuli atsevišķi pa posteņiem.

5. Par pārvades sistēmas operatoru norādāmie finanšu rādītāji. Ja pārvades sistēmas operators ir daļa no lielākas pārvaldītājsabiedrības vai uzņēmuma, šīs vērtības norāda par pārvades sistēmas operatoru atsevišķi, tostarp:
- a) peļņa pirms procentu maksājumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (*EBITDA*);
 - b) peļņa pirms procentu maksājumiem un nodokļiem (*EBIT*);
 - c) peļņa no aktīviem I ($ROA = EBITDA/RAB$);
 - d) peļņa no aktīviem II ($ROA = EBIT/RAB$);
 - e) pašu kapitāla atdeve ($ROE = \text{peļņa} / \text{pašu kapitāls}$):
 - i) izmantotā kapitāla atdeve (RoCE);
 - ii) sviras rādītājs;
 - iii) $\text{neto parāds} / (\text{neto parāds} + \text{pašu kapitāls})$;
 - iv) $\text{neto parāds} / EBITDA$.

Regulatīvā iestāde vai pārvades sistēmas operators nodrošina vienkāršotu tarifu modeli, kas ietver dezagregētus metodikas parametrus un vērtības un dod iespēju atļauto pārvades sistēmas operatora ieņēmumu vai tā mērķieņēmumu aprēķinu atkārtot.

6. Pārvades sistēmu operatori ik dienu veic uzskaiti par notikušo apkopi un plūsmas pārrāvumiem un pēc pieprasījuma dara to pieejamu regulatīvajām iestādēm. Pēc pieprasījuma informāciju dara zināmu arī tiem patērētājiem, ko pārrāvumi ietekmējuši.
2. Jaudu sadales mehānismu pamatprincipi un pārslodzes vadības procedūras, kas attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem, un to piemērojums līgumpārslodzes gadījumā
- 2.1. Jaudu sadales mehānismu pamatprincipi un pārslodzes vadības procedūras, kas attiecas uz pārvades sistēmu operatoriem
 1. Jaudu sadales mehānismi un pārslodzes vadības procedūras veicina konkurenci un likvīdas jaudu tirdzniecības attīstību, un tie ir saderīgi ar tādiem tirgus mehānismiem kā tūlītēju darījumu tirgi un tirdzniecības mezglī. Tie ir elastīgi un spēj piemēroties mainīgiem tirgus apstākļiem.
 2. Šie mehānismi un procedūras ņem vērā attiecīgās sistēmas integritāti, kā arī piegādes drošību.
 3. Šie mehānismi un procedūras nedz traucē jauniem tirgus dalībniekiem ienākt tirgū, nedz rada nepamatotus šķēršļus ienākšanai tirgū. Tie neliedz efektīvi konkurēt tirgus dalībniekiem, arī jaunienācējiem tirgū un uzņēmējsabiedrībām, kuru tirgus daļa ir maza.
 4. Šie mehānismi un procedūras dod pareizus ekonomiskus signālus efektīvam un maksimālam tehnisko jaudu izmantojumam un veicina investīcijas jaunā infrastruktūrā.

5. Tīkla lietotājus informē par to, kādi apstākļi varētu ietekmēt līgumā paredzētās jaudas pieejamību. Informācija par pārrāvumiem atspoguļo to, cik plaša informācija ir pieejama pārvades sistēmas operatoram.
6. Ja sistēmas integritātes apsvērumu dēļ rodas grūtības izpildīt līgumā paredzētās piegādes saistības, pārvades sistēmu operatori nekavējoties informē tīkla lietotājus un meklē nediskriminējošu risinājumu.

Pārvades sistēmu operatori par procedūrām pirms to īstenošanas apspriežas ar tīkla lietotājiem un saskaņo tās ar regulatīvo iestādi.

2.2. Pārslodzes vadības procedūras līgumpārslodzes gadījumos

2.2.1. Vispārīgie noteikumi

1. Šā punkta noteikumus piemēro kā fiziskiem, tā virtuāliem starpsavienojuma punktiem starp blakusesošām ieejas–izejas sistēmām starp divām vai vairākām dalībvalstīm vai tajā pašā dalībvalstī, ciktāl lietotāji attiecībā uz punktiem izmanto rezervācijas procedūras. Šo punktu var piemērot arī ieejas punktiem no trešām valstīm un izejas punktiem uz trešām valstīm, par ko lēmumu pieņem attiecīgā regulatīvā iestāde. Šā punkta noteikumi neattiecas uz izejas punktiem uz galapatērētājiem un sadales tīkliem, ieejas punktiem no SDG termināļiem un ražotnēm un ieejas–izejas punktiem no dabasgāzes krātuvēm un uz tām.

2. Pamatojoties uz informāciju, ko pārvades sistēmu operatori publicē saskaņā ar šā pielikuma 3. punktu un attiecīgā gadījumā validē regulatīvās iestādes, *ACER* publicē monitoringa ziņojumu par pārslodzēm starpsavienojuma punktos attiecībā uz iepriekšējā gadā pārdotajiem konstantās jaudas produktiem, cik vien iespējams, ņemot vērā jaudu tirdzniecību sekundārajā tirgū un atslēdzamās jaudas izmantošanu.

Monitoringa ziņojumu publicē ik pēc diviem gadiem. *ACER* pēc pamatota Komisijas pieprasījuma ne biežāk kā reizi gadā publicē papildu ziņojumus.

3. Jebkādu papildu jaudu, kas iegūta, piemērojot kādu no pārslodzes vadības procedūrām, kā minēts 2.2.2. līdz 2.2.5. punktā, attiecīgie pārvades sistēmas operatori piedāvā parastajā sadales procesā.

2.2.2. Jaudas palielināšana, izmantojot virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu

1. Pārvades sistēmu operatori ierosina un — pēc tam, kad to apstiprinājusi regulatīvā iestāde, — ievieš uz stimuliem balstītu virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu, lai varētu konstanti piedāvāt papildu jaudu. Pirms ieviešanas regulatīvā iestāde apspriežas ar blakusesošo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm un ņem vērā blakusesošo dalībvalstu regulatīvo iestāžu atzinumus. Papildu jauda ir tāda konstantā jauda, ko piedāvā papildus starpsavienojuma punkta tehniskajai jaudai, kas aprēķināta, ievērojot 6. panta 1. punktu.

2. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēma motivē pārvades sistēmu operatorus padarīt pieejamu papildu jaudu, ņemot vērā attiecīgās ieejas–izejas sistēmas tehniskos nosacījumus, piemēram, siltumspēju, temperatūru un paredzamo patēriņu, kā arī blakusesošo tīklu jaudas. Ieejas–izejas sistēmas tehniskās vai papildu jaudas pārrēķinā pārvades sistēmu operatori izmanto dinamisku pieeju.
3. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēma balstās uz stimulu režīmu, kas atspoguļo risku, kāds pārvades sistēmu operatoriem rodas, piedāvājot papildu jaudu. Minētās shēmas struktūra ir tāda, lai ieņēmumi no papildu jaudas pārdošanas un izmaksas, ko rada atpirkšanas shēma vai saskaņā ar 6. punktu veiktie pasākumi, tiktu sadalīti starp pārvades sistēmu operatoriem un tīkla lietotājiem. Regulatīvās iestādes lemj par ieņēmumu un izmaksu sadali starp pārvades sistēmas operatoru un tīkla lietotāju.
4. Nosakot pārvades sistēmu operatoru ieņēmumus, tehnisko jaudu, jo īpaši nodoto jaudu, kā arī attiecīgos gadījumos jaudu, kas radusies, piemērojot mehānismu “izmanto vai zaudē” attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu vai mehānismu “izmanto vai zaudē” attiecībā uz ilgtermiņa jaudu, uzskata par piešķirtu pirms jebkādas papildu jaudas.

5. Nosakot papildu jaudu pārvades sistēmas operators ņem vērā statistikas scenārijus par to, kāds starpsavienojuma punktos jebkurā brīdī varētu būt iespējamais fiziski neizmantotās jaudas daudzums. Turklāt tas ņem vērā, kāds ir papildu jaudas piedāvājuma riska profils, kas neradītu pārmērīgu atpirkšanas pienākumu. Virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmā turklāt aplēs varbūtību, ka jauda tirgū tiks atpirkta, un šīs atpirkšanas izmaksas un atspoguļo papildu jaudas daudzumā, kas tiks darīts pieejams.
6. Ja tas nepieciešams, lai saglabātu sistēmas integritāti, pārvades sistēmas operatori piemēro tirgū balstītu atpirkšanas procedūru, kurā tīkla lietotāji var piedāvāt jaudu. Tīkla lietotājus informē par piemērojamo atpirkšanas procedūru. Atpirkšanas procedūras piemērošana neskar piemērojamos ārkārtas pasākumus.
7. Pārvades sistēmu operatori pirms atpirkšanas procedūras piemērošanas pārbauda, vai sistēmas integritāti iespējams saglabāt izmaksefektīvāk ar alternatīviem tehniskiem un komerciāliem pasākumiem.
8. Ierosinot virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu, pārvades sistēmu operatori visus attiecīgos datus, aplēses un modeļus iesniedz regulatīvajai iestādei, lai tā varētu novērtēt shēmu. Pārvades sistēmas operators regulāri regulatīvajai iestādei ziņo par shēmas darbību un pēc regulatīvās iestādes pieprasījuma sniedz visus attiecīgos datus. Regulatīvā iestāde var pieprasīt pārvades sistēmas operatoram pārstrādāt shēmu.

2.2.3. Mehānisms “izmanto vai zaudē” attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu

1. Ja ir grozīta sākotnējā nominācija, regulatīvās iestādes pieprasa, lai pārvades sistēmu operatori katram tīkla lietotājam starpsavienojuma punktos piemērotu vismaz 3. punktā izklāstītos noteikumus, ja, pamatojoties uz *ACER* ikgadējo monitoringa ziņojumu, kas minēts 2.2.1. punkta 2. apakšpunktā, ir konstatēts, ka gadā, uz kuru attiecas monitoringa ziņojums, starpsavienojuma punktos pieprasījums pārsniedzis piedāvājumu — par rezerves cenu, ja izmanto izsoles, —, jaudas sadales procedūru gaitā attiecībā uz produktiem, ko paredzēts izmantot vai nu minētajā gadā, vai vienā no nākamajiem diviem gadiem:
 - a) attiecībā uz vismaz trim konstantas jaudas produktiem uz vienu mēnesi; vai
 - b) attiecībā uz vismaz diviem konstantas jaudas produktiem uz vienu ceturksni; vai
 - c) attiecībā uz vismaz vienu konstantas jaudas produktu uz vienu gadu vai ilgāk; vai
 - d) ja vismaz sešus mēnešus nekādi konstantas jaudas produkti ne uz mēnesi, ne ilgāku laiku nav piedāvāti.
2. Ja, pamatojoties uz 2.2.1. punkta 2. apakšpunktā minēto *ACER* ikgadējo monitoringa ziņojumu, tiek konstatēts, ka 1. punktā raksturotā situācija nākamajos trīs gados diez vai atkārtosies, piemēram, tādēļ, ka jauda būs pieejama, pateicoties fiziskai tīkla paplašināšanai vai ilgtermiņa līgumu izbeigšanai, attiecīgās regulatīvās iestādes var pieņemt lēmumu mehānismu “izmanto vai zaudē” attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu izbeigt.

3. Ir atļauta konstantās jaudas renominācija, tomēr tā var būt maksimums 90 % un minimums 10 % no tīkla lietotāja līgumā paredzētās jaudas starpsavienojuma punktā. Taču, ja nominācija pārsniedz 80 % no līgumā paredzētās jaudas, pusi no nenominētā apjoma var renominēt uz augšu, t. i., palielināt. Ja nominācija nepārsniedz 20 % no līgumā paredzētās jaudas, pusi no nominētā apjoma var renominēt uz leju, t. i., samazināt. Šā punkta piemērošana neskar piemērojamos ārkārtas pasākumus.
4. Sākotnējais līgumā paredzētās jaudas turētājs var ierobežoto daļu no savas līgumā paredzētās konstantās jaudas renominēt kā atslēdzamu jaudu.
5. 3. punkts neattiecas uz tiem tīkla lietotājiem (personas vai uzņēmumi, kā arī uzņēmumi, ko minētās personas vai uzņēmumi kontrolē Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004¹ 3. panta nozīmē), kam ir mazāk par 10 % no vidējās tehniskās jaudas, kas starpsavienojuma punktā konstatēta iepriekšējā gadā.
6. Starpsavienojuma punktos, kur saskaņā ar 3. punktu tiek izmantots mehānisms “izmanto vai zaudē” attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu, regulatīvā iestāde izvērtē sakarības ar virsrezervēšanas un atpirkšanas shēmu saskaņā ar 2.2.2. punktu, un tā var izlemt šajos starpsavienojuma punktos nepiemērot 2.2.2. punktu. Par šādu lēmumu bez kavēšanās informē *ACER* un Komisiju.

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.).

7. Regulatīvā iestāde var nolemt saskaņā ar 3. punktu īstenot mehānismu “izmanto vai zaudē” attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu starpsavienojuma punktā. Pirms lēmuma pieņemšanas regulatīvā iestāde apspriežas ar blakusesošo dalībvalstu regulatīvajām iestādēm. Pieņemot lēmumu, regulatīvā iestāde ņem vērā blakusesošo regulatīvo iestāžu atzinumus.

2.2.4. Līgumā paredzētās jaudas nodošana

Pārvades sistēmu operatori akceptē jebkādu konstantās jaudas nodošanu, ko tīkla lietotājs nolīdzis starpsavienojuma punktā, izņemot gadījumus, kad jaudas produktu ilgums ir viena diena vai īsāks laikposms. Tīkla lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus saskaņā ar jaudas līgumu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators jaudu pārdala, un tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators jaudu nav pārdalījis. Nodoto jaudu uzskata par pārdalītu tikai pēc tam, kad sadalīta visa pieejamā jauda. Pārvades sistēmas operators bez kavēšanās paziņo tīkla lietotājam par tā nodotās jaudas pārdalīšanu. Regulatīvā iestāde apstiprina īpašus noteikumus par jaudas nodošanu, jo īpaši tad, ja jaudu nodod vairāki tīkla lietotāji.

2.2.5. Mehānisms “izmanto vai zaudē” attiecībā uz ilgtermiņa jaudu

1. Regulatīvās iestādes nosaka, ka pārvades sistēmas operatori pilnībā vai daļēji starpsavienojuma punktā izņem līgumā paredzēto jaudu, ko tīkla lietotājs sistemātiski nepietiekami izmanto, ja minētais lietotājs savu neizmantoto jaudu nav pārdevis vai piedāvājis pārdošanai ar saprātīgiem nosacījumiem un ja citi tīkla lietotāji pieprasa konstanto jaudu. Līgumā paredzēto jaudu uzskata par sistemātiski nepietiekami izmantotu, ja:
 - a) tīkla lietotājs vidēji izmanto mazāk par 80 % no tā līgumā paredzētās jaudas gan no 1. aprīļa līdz 30. septembrim, gan no 1. oktobra līdz 31. martam un faktiskais līguma termiņš ir ilgāks par vienu gadu, un nav paziņoti pienācīgi iemesli; vai
 - b) tīkla lietotājs sistemātiski nominē gandrīz 100 % no līgumā paredzētās jaudas un to samazina renominējot, lai apietu 2.2.3. punkta 3. apakšpunktā paredzētos noteikumus.
2. To, ka tiek piemērots mehānisms “izmanto vai zaudē” attiecībā uz nākamās dienas konstanto jaudu, neuzskata par pamatojumu 1. punkta nepiemērošanai.
3. Izņemšana nozīmē, ka tīkla lietotājs daļēji vai pilnībā zaudē savu līgumā paredzēto jaudu vai nu uz konkrētu laikposmu, vai uz atlikušo faktisko līguma termiņu. Tīkla lietotājs saglabā savas tiesības un pienākumus saskaņā ar jaudas līgumu līdz brīdim, kad pārvades sistēmas operators jaudu pārdala, un tādā mērā, kādā pārvades sistēmas operators jaudu nav pārdalījis.

4. Pārvades sistēmu operatori regulāri regulatīvajām iestādēm iesniedz visus datus, kas nepieciešami, lai pārraudzītu, kādā mērā tiek izlietas tās līgumā paredzētās jaudas, kuru attiecīga līguma faktiskais termiņš ir ilgāks par vienu gadu vai par kurām līgums noslēgts par periodiskiem ceturkšņiem, kas aptver vismaz divus gadus.
3. Definīcija tehniskai informācijai, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai iegūtu efektīvu piekļuvi dabasgāzes sistēmai, definīcija visiem pārredzamības prasībām nozīmīgajiem punktiem un informācija, kas jāpublicē visos nozīmīgajos punktos, un laika grafiks, kādā publicē šo informāciju
- 3.1. Definīcija tehniskai informācijai, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai gūtu efektīvu piekļuvi sistēmai
- 3.1.1. Publicēšanas veids
 1. Pārvades sistēmas operatori visu informāciju, kas minēta 3.1.2. punktā un 3.3. iedaļas 1. līdz 5. punktā, sniedz šādā veidā:
 - a) publiski pieejamā tīmekļa vietnē bez maksas un nepieciešamības reģistrēties vai citādi pieteikties pie pārvades sistēmas operatora;
 - b) regulāri/pastāvīgi; publicēšanas biežums ir saskaņā ar notiekošajām izmaiņām un pakalpojuma ilgumu;
 - c) viegli izmantojamā formā;

- d) jēgpilnā, kvantitatīvi skaidrā, viegli pieejamā un nediskriminējošā veidā.
 - e) lejupielādējamā formātā, par ko – balstoties uz *ACER* sagatavoto atzinumu par saskaņotu formātu, – vienojušies pārvades sistēmas operatori un regulatīvās iestādes un kas ļauj veikt kvantitatīvu un salīdzinošu analīzi;
 - f) vienotas sistēmas mērvienībās, t. i., kWh (ar degšanas standarta temperatūru 298,15 K) ir enerģijas satura mērvienība, un m³ (pie 273,15 K un 1,01325 bāriem) ir tilpuma mērvienība. Jānorāda konstants koeficients pārrēķināšanai enerģijas saturā. Papildus iepriekš norādītajam formātam publicēšanai var izmantot arī citas mērvienības;
 - g) dalībvalsts oficiālajās valodās un angļu valodā;
 - h) visus datus dara pieejamus vienā Savienības mēroga centrālā platformā, ko *ENTSO-G* izveidojis atbilstīgi rentabilitātes principam.
2. Pārvades sistēmu operatori savlaicīgi izklāsta faktiskos grozījumus visā informācijā, kas minēta 3.1.2. punktā un 3.3. iedaļas 1. līdz 5. punktā, tiklīdz dati ir to rīcībā.

3.1.2. Publikāciju saturs

1. Pārvades sistēmu operatori publicē vismaz šo informāciju par savām sistēmām un pakalpojumiem:
 - a) sīku un pilnīgu aprakstu par dažādiem piedāvātiem pakalpojumiem un par tiem iekasētajām attiecīgajām maksām;
 - b) dažāda tipa transporta līgumus, kas pieejami šiem pakalpojumiem;
 - c) tīkla kodeksu un/vai standartnosacījumus, ar ko pamatvilcienos nosaka visu tīkla lietotāju tiesības un pienākumus, tostarp:
 - i) saskaņotus transporta līgumus un citus būtiskus dokumentus;
 - ii) ja nepieciešams sistēmas piekļuvei, par visiem nozīmīgajiem punktiem, kas definēti šā pielikuma 3.2. iedaļā, attiecīgo gāzes kvalitātes parametru specifikāciju, tostarp vismaz augstāko siltumspēju, Vobes skaitli un skābekļa saturu, un atbildību par pārveidošanu vai tās izmaksas tīkla lietotājiem, ja gāze neatbilst minētajām specifikācijām;
 - iii) ja nepieciešams sistēmas piekļuvei, par visiem nozīmīgajiem punktiem informāciju par spiediena prasībām;
 - iv) procedūru atslēdzamās jaudas pārrāvuma gadījumā, tostarp vajadzības gadījumā atsevišķu pārrāvumu laiku, apjomu un kārtību (piemēram, proporcionāli vai apgrieztā secībā);

- d) saskaņotās procedūras, ko piemēro, izmantojot pārvades sistēmu, tostarp svarīgāko terminu definīcijas;
- e) noteikumus jaudas sadales, pārslodzes vadības, iekrāšanas novēršanas un atkārtotas izmantošanas procedūrai;
- f) noteikumus, kas piemērojami jaudas tirdzniecībai sekundārā tirgū vis-à-vis pārvades sistēmu operatoriem;
- g) balansēšanas noteikumus un balansēšanas maksu aprēķināšanas metodi;
- h) attiecīgā gadījumā — pielāgojamības un pielaižu apjomus, kas transporta un citos pakalpojumos iekļauti bez īpašas maksas, kā arī visus pielāgojumus, ko piedāvā papildus, un attiecīgās maksas;
- i) sīku aprakstu par pārvades sistēmas operatora dabasgāzes sistēmu un nozīmīgajiem tās starpsavienojuma punktiem, kas definēti 3.2. iedaļā, un starpsavienoto sistēmu vai iekārtu operatoru nosaukumus;
- j) noteikumus, kas piemērojami, lai pievienotos dabasgāzes sistēmai, ko darbina pārvades sistēmas operators;
- k) informāciju par ārkārtas mehānismiem, ciktāl tie ir pārvades sistēmas operatora atbildībā, piemēram, tādiem, kas var novest pie lietotāju grupu atvienošanas, un citus vispārējās atbildības noteikumus, kas attiecas uz pārvades sistēmas operatoru;

- l) procedūras starpsavienojuma punktus, par kurām vienojušies pārvades sistēmu operatori un kuras attiecas uz tīkla lietotāju piekļuvi attiecīgajām pārvades sistēmām, saistībā ar tīkla sadarbību, saskaņotās nominācijas procedūras un savietošanas procedūras, un citas saskaņotās procedūras, kas paredz noteikumus saistībā ar gāzes plūsmas sadalījumu un balansēšanu, tostarp izmantotās metodes;
- m) pārvades sistēmu operatori publicē sīku un izsmelšu metodoloģijas un procesa aprakstu, tostarp informāciju par izmantotajiem rādītājiem un pamatpieņēmumiem, aprēķinot tehnisko jaudu.

3.2. Visu pārredzamības prasībām nozīmīgo punktu definīcija

1. Pie nozīmīgajiem punktiem pieder vismaz:

- a) visi ieejas un izejas punkti uz pārvades tīklu un no tā, ko darbina pārvades sistēmas operators, izņemot izejas punktus, kas savienoti ar individuālu galalietotāju, un izņemot ieejas punktus, kas tieši savienoti ar tāda individuālā ražotāja ražotni, kas atrodas Savienības teritorijā;
- b) visi ieejas un izejas punkti, kas savieno pārvades sistēmu operatoru balansēšanas zonas;
- c) visi punkti, kas savieno kāda pārvades sistēmas operatora tīklu ar SDG termināli, fiziskiem dabasgāzes mezgliem, krātuvēm un ražotnēm, izņemot gadījumus, kad uz šīm ražotnēm attiecas atbrīvojums atbilstīgi a) apakšpunktam;

- d) visi punkti, kas konkrēta pārvades sistēmas operatora tīklu savieno ar infrastruktūru, kura vajadzīga, lai sniegtu palīgpakalpojumus.
2. Informāciju individuāliem galalietotājiem un ražotnēm, kas nav ietverta nozīmīgo punktu definīcijā, kā aprakstīts 3.2. iedaļas 1. punkta a) apakšpunktā, publicē kopsavilkuma veidā vismaz par katru balansēšanas zonu. Šā pielikuma piemērošanas nolūkā tādas informācijas apkopojumu attiecībā uz individuāliem galalietotājiem un ražotnēm, kas nav iekļauta nozīmīgo punktu definīcijā, kā aprakstīts 3.2. iedaļas 1. punkta a) apakšpunktā, uzskata par vienu nozīmīgo punktu.
3. Ja punktus starp diviem vai vairākiem pārvades operatoriem pārvalda vienīgi attiecīgie pārvades operatori, sistēmu izmantotājiem nekādi neiesaistoties ne līgumiski, ne operacionāli, vai ja punkti sasaista pārvades sistēmu ar sadales sistēmu un šajos punktos nav līgumpārslodzes, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no pienākuma par šiem punktiem publicēt informāciju saskaņā ar šā pielikuma 3.3. iedaļu. Regulatīvā iestāde var pieprasīt pārvades sistēmu operatoriem publicēt prasības saskaņā ar 3.3. iedaļu attiecībā uz visiem izņēmuma punktiem vai to grupām. Šādā gadījumā, ja pārvades sistēmas operatoram šī informācija ir pieejama, to publicē kopsavilkuma veidā pamatotā apjomā vismaz par katru balansēšanas zonu. Šā pielikuma piemērošanas nolūkā informācijas apkopojumu par minētajiem punktiem uzskata par vienu nozīmīgo punktu.

3.3. Informācija, kas jāpublicē visos nozīmīgajos punktos, un šīs informācijas publicēšanas laika grafiks

1. Visos nozīmīgajos punktos pārvades sistēmu operatori par visiem sniegtajiem pakalpojumiem un palīgpakalpojumiem publicē informāciju, kā uzskaitīts otrās daļas a) līdz g) apakšpunktā (jo īpaši informāciju par jaukšanu, balastēšanu un pārveidošanu). Minēto informāciju publicē par stundas vai dienas periodu atbilstoši mazākajam jaudas rezervācijas un renominācijas atskaites periodam un mazākajam norēķinu periodam, par kuru tiek aprēķinātas balansēšanas maksas. Ja mazākais atskaites periods atšķiras no dienas perioda, informāciju, kā uzskaitīts otrās daļas a) līdz g) apakšpunktā, publicē arī par dienas periodu.

Šādu informāciju un tās atjauninājumus publicē, tiklīdz tā ir sistēmas operatora rīcībā (gandrīz reālā laikā):

- a) tehniskā jauda plūsmām abos virzienos;
- b) kopējā līgumā paredzētā konstantā un atslēdzamā jauda abos virzienos;
- c) nominācijas un renominācijas abos virzienos;
- d) pieejamā konstantā un atslēdzamā jauda abos virzienos;
- e) faktiskās fiziskās plūsmas;
- f) plānotais un faktiskais atslēdzamās jaudas pārrāvums;

- g) plānotie un neplānotie konstanto pakalpojumu pārrāvumi, kā arī informācija par konstanto pakalpojumu atjaunošanu (un citu sistēmas apkopi un paredzēto pārrāvuma ilgumu sakarā ar apkopi); informāciju par plānotajiem pārrāvumiem publicē vismaz 42 dienas iepriekš;
 - h) vai ir bijuši nesekmīgi, bet juridiski saistoši pieprasījumi pēc konstantas jaudas produktiem, kuru ilgums ir viens mēnesis vai vairāk, tostarp nesekmīgo pieprasījumu skaits un apjoms;
 - i) izsoļu gadījumā — kur un kad konstantas jaudas produkti, kuru ilgums ir viens mēnesis vai vairāk, ir pārdoti par augstāku cenu nekā rezerves cena;
 - j) ja un kad nekādi konstantas jaudas produkti ne uz mēnesi, ne ilgāku laiku nav piedāvāti parastajā sadales procesā;
 - k) kopējā jauda, kas darīta pieejama, piemērojot 2.2.2. līdz 2.2.5. punktā minētās pārslodzes vadības procedūras, par katru pārslodzes vadības procedūru.
2. Visos nozīmīgajos punktos informāciju, kas minēta 3.3. iedaļas 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā, publicē vismaz 24 mēnešus iepriekš.
3. Pārvades sistēmu operatori secīgi publicē vēsturisku informāciju visos nozīmīgajos punktos par pēdējiem pieciem gadiem saskaņā ar 3.3. iedaļas 1. punkta a) līdz g) apakšpunkta prasībām.

4. Pārvades sistēmu operatori katru dienu publicē augstākās siltumspējas, Vobes skaitļa, dabasgāzes sistēmā piemaisītā ūdeņraža satura, kā arī metāna satura un skābekļa satura izmērītās vērtības visos nozīmīgajos punktos. Provizoriskos skaitļus publicē ne vēlāk kā trīs dienu laikā pēc attiecīgās gāzes dienas. Galīgos skaitļus publicē trīs mēnešu laikā pēc attiecīgā mēneša beigām.
5. Pārvades sistēmu operatori par visiem nozīmīgajiem punktiem ik gadus publicē pieejamās jaudas, rezervētās un tehniskās jaudas par visiem gadiem, kuros jauda ir paredzēta līgumā, un vēl par vienu gadu, un vismaz par nākamajiem 10 gadiem. Minēto informāciju atjaunina vismaz katru mēnesi vai vēl biežāk, ja kļūst pieejama jauna informācija. Publikācija atspoguļo periodu, kurā jauda ir piedāvāta tirgū.

3.4. Informācija, kas jāpublicē par pārvades sistēmu, un šīs informācijas publicēšanas laika grafiks

1. Pārvades sistēmu operatori ik dienu publicē atjauninātas, sekundārajā tirgū piedāvātās un līgumā paredzētās jaudas kopējos apjomus (t. i., kuros viens tīkla lietotājs pārdod citam tīkla lietotājam), ja pārvades sistēmas operatoram šāda informācija ir pieejama. Šī informācija ietver šādas specifikācijas:
 - a) starpsavienojuma punkts, kurā jauda ir pārdota;
 - b) jaudas tips, t. i., ieejošā, izejošā, konstantā, atslēdzamā;

- c) jaudas izmantošanas tiesību kvantitāte un ilgums;
- d) pārdošanas veids, piemēram, nodošana vai pārņemšana;
- e) darījumu vai nodošanu kopējais skaits;
- f) citi apstākļi, kas zināmi pārvades sistēmas operatoram, kā minēts 3.3. iedaļā.

Ja šādu informāciju sniedz trešā persona, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no šā pienākuma.

2. Pārvades sistēmu operatori publicē saskaņotus nosacījumus, pēc kuriem tie akceptēs darījumus ar jaudu (piemēram, nodošanu vai pārņemšanu). Šiem nosacījumiem vismaz jāietver:

- a) tādu standartizētu produktu apraksts, kurus var pārdot sekundārajā tirgū;
- b) sagatavošanās laiks sekundārās tirdzniecības īstenošanai, akceptēšanai un reģistrēšanai; kavējuma gadījumā jāpublicē iemesli;
- c) pārdevēja vai trešās personas, kas minēta 3.4. iedaļas 1. punktā, paziņojums pārvades sistēmu operatoram, norādot pārdevēja un pircēja nosaukumu un jaudas specifikācijas, kā izklāstīts 3.4. iedaļas 1. punktā.

Ja šādu informāciju sniedz trešā persona, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no minētā pienākuma.

3. Attiecībā uz sistēmas balansēšanas pakalpojumu katrs pārvades sistēmas operators uz katru balansēšanas periodu nodrošina katram tīkla lietotājam tā specifiskos provizoriskos balansēšanas apjomus un izmaksu datus katram tīkla izmantotajam ne vēlāk kā vienu mēnesi pēc balansēšanas laikposma beigām. Galīgos ar lietotājiem saistītos datus, kuri sniegti saskaņā ar standartizētiem slodzes profiliem, var sniegt līdz pat 14 mēnešus vēlāk. Ja šādu informāciju sniedz trešā persona, pārvades sistēmu operatorus atbrīvo no minētā pienākuma. Sniedzot minēto informāciju, jārespektē komerciāli svarīgas informācijas konfidencialitāte.
4. Ja pielāgojamības pakalpojumus, izņemot pielaižu apjomus, piedāvā trešo personu piekļuvei, pārvades sistēmu operatori ik dienu publicē prognozes par nākamo dienu par pielāgojamības maksimālo apjomu, pielāgojamības rezervācijas līmeni un pielāgojamības pieejamību tirgū nākamajā gāzes dienā. Katras gāzes dienas beigās pārvades sistēmas operators publicē arī informāciju par faktisko katra pielāgojamības pakalpojuma izmantojumu kopapjomā. Ja regulatīvā iestāde uzskata, ka šāda informācija tīkla lietotājiem paver iespējas ļaunprātīgai izmantošanai, minētā iestāde var nolemt atbrīvot pārvades sistēmas operatoru no minētā pienākuma.

5. Pārvades sistēmu operatori par katru balansēšanas zonu publicē gāzes apjomu pārvades sistēmā katras gāzes dienas sākumā un prognozi par dabasgāzes apjomu pārvades sistēmā katras gāzes dienas beigās. Prognozēto dabasgāzes apjomu gāzes dienas beigās atjaunina katru stundu visas gāzes dienas laikā. Ja balansēšanas maksas aprēķina par stundu, pārvades sistēmas operators katru stundu publicē gāzes apjomu pārvades sistēmā. Kā alternatīvu pārvades sistēmu operatori par katru balansēšanas zonu publicē visu lietotāju summēto nebalansa stāvokli katra balansēšanas perioda sākumā un prognozi par visu lietotāju summēto nebalansa stāvokli katras gāzes dienas beigās. Ja regulatīvā iestāde uzskata, ka šāda informācija tīkla lietotājiem paver iespējas ļaunprātīgai izmantošanai, minētā iestāde var nolemt atbrīvot pārvades sistēmas operatoru no minētā pienākuma.
6. Pārvades sistēmu operatori nodrošina viegli izmantojamus instrumentus tarifu aprēķināšanai.
7. Pārvades sistēmu operatori par visiem jaudas līgumiem un visu citu attiecīgo informāciju, kas attiecas uz pieejamo jaudu aprēķināšanu un piekļuves nodrošināšanu tām, jo īpaši par atsevišķām nominācijām un pārrāvumiem, vismaz piecus gadus glabā izmantojamus datus, kuri ir pieejami attiecīgajām valsts iestādēm. Pārvades sistēmu operatoriem visas attiecīgās informācijas dokumentācija, kas minēta 3.3. iedaļas 4. un 5. punktā, jāglabā vismaz piecus gadus, un tai jābūt pieejamai regulatīvajai iestādei pēc pieprasījuma. Abas puses ievēro komercnoslēpumu.

8. Pārvades sistēmu operatori vismaz reizi gadā iepriekš noteiktā termiņā publicē visus plānotos profilakses laikposmus, kas varētu ietekmēt tīklu lietotāju tiesības, ko rada transporta līgumi, un attiecīgu operatīvu informāciju, ko dara zināmu pietiekamu laiku iepriekš. Tas ietver tūlītēju un nediskriminējošu visu plānoto apkopes laiku publicēšanu un ziņošanu par neplānotām apkopēm, līdzko tāda informācija kļūst pieejama pārvades sistēmu operatoram. Apkopes laikā pārvades sistēmu operatori publicē regulāri atjauninātu, sīku informāciju par paredzamās apkopes ilgumu un sekām.
4. Formāts un saturs, kādā tiek publicēta tehniskā informācija par ūdeņraža tīklu operatoru piekļuvi tīkliem, kā arī informācija, kas jāpublicē visos nozīmīgajos punktos, un laika grafiks
- 4.1. Formāts, kādā tiek publicēta tehniskā informācija par piekļuvi tīkliem
1. Ūdeņraža tīklu operatori visu informāciju, kas vajadzīga, lai tīkla lietotāji varētu efektīvi piekļūt 4.2. un 4.3. iedaļā minētajiem tīkliem, sniedz šādā veidā:
 - a) publiski pieejamā tīmekļa vietnē bez maksas un nepieciešamības reģistrēties vai citādi pieteikties pie ūdeņraža tīkla operatora;
 - b) regulāri/pastāvīgi; publicēšanas biežums ir saskaņā ar notiekošajām izmaiņām un pakalpojuma ilgumu;

- c) viegli izmantojamā formā;
 - d) skaidrā, izmērāmā, viegli pieejamā un nediskriminējošā veidā;
 - e) lejupielādējamā formātā, par ko, pamatojoties uz *ACER* sagatavoto atzinumu par harmonizēto formātu, vienojušies ūdeņraža tīklu operatori un regulatīvās iestādes, un kas ļauj veikt kvantitatīvo analīzi;
 - f) vienotas sistēmas mērvienībās, t. i., kWh ir enerģijas satura mērvienība, un m³ ir tilpuma mērvienība; jānorāda konstants koeficients pārrēķināšanai enerģijas saturā; papildus iepriekš norādītajam formātam publicēšanai var izmantot arī citas mērvienības;
 - g) dalībvalsts oficiālajās valodās un angļu valodā;
 - h) no 2026. gada 1. oktobra visus datus dara pieejamus vienā Savienības mēroga centrālā platformā, ko *ENNOH* izveidojis atbilstīgi rentabilitātes principam.
2. Ūdeņraža tīklu operatori savlaicīgi izklāsta faktiskos grozījumus visā informācijā, kas minēta 4.2. un 4.3. iedaļā, tiklīdz dati ir to rīcībā.

4.2. Saturs, kādā tiek publicēta tehniskā informācija par piekļuvi tīkliem

1. Īdeņraža tīklu operatori publicē vismaz šādu informāciju par savām sistēmām un pakalpojumiem:
 - a) sīks un pilnīgs apraksts par dažādiem piedāvātiem pakalpojumiem un to maksām;
 - b) dažāda tipa transporta līgumi, kas pieejami šiem pakalpojumiem;
 - c) tīkla kodeksi un/vai standartnosacījumi, ar ko pamatvilcienos nosaka visu tīkla lietotāju tiesības un pienākumus, tostarp:
 - i) saskaņoti transporta līgumi un citi būtiski dokumenti;
 - ii) ja nepieciešams tīkla piekļuvei, par visiem nozīmīgajiem punktiem — attiecīgo īdeņraža kvalitātes parametru specifikācija un tīkla lietotāju atbildība par pārveidošanu vai tās izmaksas tīkla lietotājiem, ja īdeņradis neatbilst šīm specifikācijām;
 - iii) ja nepieciešams sistēmas piekļuvei, par visiem nozīmīgajiem punktiem informācija par spiediena prasībām;
 - d) saskaņotās procedūras, ko piemēro, izmantojot īdeņraža tīklu, tostarp svarīgāko terminu definīcijas;

- e) vajadzības gadījumā — pielāgojumi un pielaižu apjomi, kas transporta un citos pakalpojumos iekļauti bez īpašas maksas, kā arī visi pielāgojumi, ko piedāvā papildus, un attiecīgās maksas;
- f) sīks apraksts par ūdeņraža tīkla operatora ūdeņraža tīklu un tā nozīmīgajiem starpsavienojuma punktiem, kā definēts 2. punktā, un starpsavienoto tīklu vai iekārtu operatoru nosaukumi;
- g) noteikumi, kas piemērojami, lai pievienotos tīklam, ko darbina ūdeņraža tīkla operators;
- h) informācija par ārkārtas mehānismiem, ciktāl tie ir ūdeņraža tīkla operatora atbildībā, piemēram, tādiem, kas var novest pie lietotāju grupu atvienošanas, un citi vispārējās atbildības noteikumi, kas attiecas uz ūdeņraža tīkla operatoru;
- i) procedūras starpsavienojuma punktos, par kurām ir vienojušies ūdeņraža tīklu operatori un kuras attiecas uz tīkla lietotāju piekļuvi attiecīgajam ūdeņraža tīklam, attiecībā uz tīkla sadarbību.

2. Pie nozīmīgajiem punktiem pieder vismaz:

- a) visi ieejas un izejas punkti uz ūdeņraža tīklu un no tā, ko darbina ūdeņraža tīkla operators, izņemot izejas punktus, kas savienoti ar individuālu galalietotāju, un izņemot ieejas punktus, kas tieši savienoti ar tāda individuālā ražotāja ražotni, kas atrodas Savienības teritorijā;

- b) visi ieejas un izejas punkti, kas savieno ūdeņraža tīklu operatoru tīklus;
- c) visi punkti, kas ūdeņraža tīkla operatora tīklu savieno ar SDG termināli, ūdeņraža termināliem, fiziskiem dabasgāzes mezgliem, krātuvēm un ražotnēm, izņemot gadījumus, kad uz šīm ražotnēm attiecas atbrīvojums atbilstoši a) apakšpunktam;
- d) visi punkti, kas konkrēta ūdeņraža tīkla operatora tīklu savieno ar infrastruktūru, kura vajadzīga, lai nodrošinātu palīgpakalpojumus.

3. Informāciju individuāliem galalietotājiem un ražotnēm, kas nav ietverta attiecīgo punktu definīcijā, kā aprakstīts 2. punkta a) apakšpunktā, publicē kopsavilkuma veidā un uzskata par vienu nozīmīgo punktu.

4.3. Informācija, kas jāpublicē visos nozīmīgajos punktos, un laika grafiks

1. Visos nozīmīgajos punktos ūdeņraža tīklu operatori publicē otrās daļas a) līdz g) apakšpunktā uzskaitīto informāciju par visiem pakalpojumiem (skaitliskā izteiksmē, par stundas vai dienas periodu).

Šādu informāciju un tās atjauninājumus publicē gandrīz reālā laikā:

- a) tehniskā jauda plūsmām abos virzienos;
- b) kopējā līgumā paredzētā jauda abos virzienos;
- c) nominācijas un renominācijas abos virzienos;

- d) pieejamā jauda abos virzienos;
 - e) faktiskās fiziskās plūsmas;
 - f) plānotais un faktiskais jaudas pārrāvums;
 - g) plānotie un neplānotie pakalpojumu pārrāvumi; informāciju par plānotajiem pārrāvumiem publicē vismaz 42 dienas iepriekš.
- 2. Visos nozīmīgajos punktos informāciju, kas minēta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā, publicē iepriekš vismaz 24 mēnešus ilgam laikam.
 - 3. Ūdeņraža tīklu operatori visos nozīmīgajos punktos secīgi publicē vēsturisku informāciju par pēdējiem pieciem gadiem saskaņā ar 1. punkta a) līdz f) apakšpunkta prasībām.
 - 4. Ūdeņraža tīklu operatori ik dienu publicē ūdeņraža tīrības un piemaisījumu izmērītās vērtības visos nozīmīgajos punktos. Provizoriskos skaitļus publicē ne vēlāk kā trīs dienu laikā. Galīgos skaitļus publicē trīs mēnešu laikā pēc attiecīgā mēneša beigām.
 - 5. Sīkāku informāciju, kas vajadzīga, lai īstenotu 4.1., 4.2. un 4.3. iedaļu, piemēram, detalizētu informāciju par tās informācijas formātu un saturu, kas tīkla lietotājiem vajadzīga, lai efektīvi piekļūtu tīklam, informāciju, kas jāpublicē nozīmīgajos punktos, un detalizētu informāciju par laika grafikiem, nosaka tīkla kodeksā, kas izveidots, ievērojot 70. pantu.
-

II PIELIKUMS

Atceltā regula un tās secīgo grozījumu saraksts

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2009 (OV L 211, 14.8.2009., 36. lpp.)	
Komisijas Lēmums 2010/685/ES (OV L 293, 11.11.2010., 67. lpp.)	
Komisijas Lēmums 2012/490/ES (OV L 231, 28.8.2012., 16. lpp.)	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 347/2013 (OV L 115, 25.4.2013., 39. lpp.)	(Tikai 22. pants)
Komisijas Lēmums (ES) 2015/715 (OV L 114, 5.5.2015., 9. lpp.)	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.)	(Tikai 50. pants)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/869 (OV L 152, 3.6.2022., 45. lpp.)	(Tikai 25. pants)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/1032 (OV L 173, 30.6.2022., 17. lpp.)	(Tikai 2. pants)

III PIELIKUMS

Atbilstības tabula

Regula (EK) Nr. 715/2009	Šī regula
1. panta pirmā daļa (ievadfrāze)	1. panta pirmā daļa (ievadfrāze)
1. panta pirmās daļas a) punkts	1. panta pirmās daļas a) punkts
1. panta pirmās daļas b) punkts	–
1. panta pirmās daļas c) punkts	1. panta pirmās daļas b) punkts
1. panta otrā, trešā un ceturtā daļa	1. panta otrā, trešā un ceturtā daļa
2. pants 1. punkts (ievadfrāze)	2. pants 1. punkts (ievadfrāze)
–	2. panta 1. punkta 1) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 1) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 2) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 2) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 3) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 3) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 4) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 4) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 5) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 5) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 6) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 6) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 7) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 7) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 8) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 8) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 9) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 9) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 10) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 10) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 11) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 11) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 12) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 12) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 13) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 13) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 14) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 14) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 15) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 15) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 16) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 16) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 17) apakšpunkts

Regula (EK) Nr. 715/2009	Šī regula
2. panta 1. punkta 17) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 18. apakšpunkts
2. panta 1. punkta 18. apakšpunkts	2. panta 1. punkta 19) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 19) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 20) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 20) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 21) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 21) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 22) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 22) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 23) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 23) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 24) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 24) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 25) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 25) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 26) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 26) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 27) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 27) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 28) apakšpunkts
2. panta 1. punkta 28) apakšpunkts	2. panta 1. punkta 29) apakšpunkts
–	2. panta 1. punkta 30) līdz 83) apakšpunkts
2. panta 2. punkts	2. panta 2. punkts
–	3., 4. un 5. pants
14. panta 1. punkts	6. panta 1. punkts
–	6. panta 2. punkts
14. panta 2. punkts	6. panta 3. punkts
–	6. panta 4. punkts
14. panta 3. punkts	6. panta 5. punkts
–	6. panta 6. un 7. punkts
–	7. pants
15. panta 1. un 2. punkts	8. panta 1. un 2. punkts
–	8. panta 3. punkts
15. panta 3. punkts	8. panta 4. punkts
15. panta 4. punkts	8. panta 5. punkts

Regula (EK) Nr. 715/2009	Šī regula
15. panta 5. punkts	8. panta 6. punkts
–	8. panta 7. punkts
–	9. pants
16. panta 1., 2. un 3. punkts	10. panta 1., 2. un 3. punkts
16. panta 5. punkts	10. panta 4. punkts
16. panta 4. punkts	–
17. pants	11. pants
22. pants	12. pants
21. pants	13. pants
3. pants	14. pants
3.a pants	15. pants
–	16. pants
13. pants	17. panta 1., 2. un 3. punkts
–	17. panta 4. un 5. punkts
–	18. līdz 23 pants
4. pants	24. pants
5. pants	25. pants
8. panta 1., 2. un 3. punkts	26. panta 1. un 2. punkts un 3. punkta pirmās daļas a), b), c), e), f) un g) apakšpunkts
–	26. panta 3. punkta pirmās daļas d), h) un i) punkts
–	26. panta 3. punkta otrā daļa
8. panta 4. punkts	26. panta 4. punkta pirmā daļa
–	26. panta 4. punkta otrā un trešā daļa
8. panta 5., 7., 8. un 9. punkts	26. panta 5. līdz 8. punkts
8. panta 11. un 12. punkts	26. panta 9. un 10. punkts
–	26. panta 11. punkts

Regula (EK) Nr. 715/2009	Šī regula
9. pants	27. pants
24. pants	28. pants
10. pants	29. pants
11. pants	30. pants
12. pants	31. pants
8. panta 10. punkts	32. pants
18. panta 1. līdz 6. punkts	33. panta 1. līdz 6. punkts
—	33. panta 7. punkts
19. panta 1. punkts	34. panta 1. punkts
—	34. panta 2. punkts
19. panta 2. līdz 5. punkts	34. panta 3. punkts un 6. punkta pirmā daļa
—	34. panta 6. punkta otrā daļa
20. pants	35. pants
—	36. līdz 70. pants
8. panta 6. punkta a), b), f), h) un l) apakšpunkts	71. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunkts
—	71. panta 1. punkta f) apakšpunkts
8. panta 6. punkta e), g), j) un k) apakšpunkts	71. panta 2. punkta a) līdz d) apakšpunkts
—	71. panta 2. punkta e) apakšpunkts
8. panta 6. punkta c), d) un i) apakšpunkts	—
6. panta 1., 2. un 3. punkts	71. panta 3., 4. un 5. punkts
—	71. panta 6. punkts
6. panta 4., 5. un 6. punkts	71. panta 7., 8. un 9. punkts
—	71. panta 10. punkts
6. panta 7. un 8. punkts	—
6. panta 9. līdz 12. punkts	71. panta 11. līdz 14. punkts
—	71. panta 15. punkts

Regula (EK) Nr. 715/2009	Šī regula
–	72. pants
7. pants	73. pants
23. pants	74. pants
26. pants	75. pants
25. pants	76. panta 1. līdz 2. punkts
–	76. panta 3. līdz 7. punkts
27. panta 1. un 2. punkts	77. panta 1. un 3. punkts
–	77. panta 2. punkts
–	78. pants
30. pants	79. pants
–	80. pants
28. panta 1. punkts	81. panta 1. punkts
28. panta 2. punkts	–
–	81. panta 2. un 3. punkts
–	82. līdz 87. pants
31. pants	88. pants
32. pants	89. pants
I pielikums	I pielikums
–	II pielikums
III pielikums	III pielikums